

G E O M E T R İ

*Geometri öğretmenlerle, bu konuda kitap yazacaklara
kılavuz olarak Kùltür Bakanlığınca neşredilmiştir.*

1 9 3 7

İSTANBUL
DEVLET BASIMEVİ

BULDURU

Başlangıç tarifler. 5

I. KISIM

§	I. Çeşit çizgiler	6
§	II. Çember	6
§	III. Paralel	9
§	IV. Açt.	9
§	V. Poligonlar	18
§	VI. Üçgenler	20
§	VII. Dörtgenler	22
§	VIII. Düzgün Poligonlar	24

II. KISIM

§	I. Poligonlar	26
§	II. Dayire	31
§	III. Dikeyin çap karesi	33
§	IV. İmsiy	35
§	V. İmsel şekillerin çevreleri ile alanları arasında oran	38

III. KISIM

§	I. Silindir ve pürüzma	40
§	II. Koni ve piramit.	43
§	III. Yüre	46

GEOMETRİ

BAŞLANGIÇ TARİFLER

1. Canlı veya cansız, yaratılmış veya yapılmış her şey bir "**Cisim,**" dir.

Misal : İnsan, hayvan, ağaç, toprak, (su, ay), taş, masa, sıra, iskemle, kitap, kalem, kâğıt.

2. Cisimde üç "**Boyut,**" yahut "**Direget,**" vardır : Uzunluk, genişlik ve yükseklik.

Cisimlerde yükseklik olduğu gibi derinlik te vardır.

Misa! : Minarede yükseklik vardır. Kuyuda derinlik vardır.

Cisimlerde bazan genişliğe, kalınlık ta derler :

Duvarın genişliği dendiği gibi, duvarın kalınlığı da denir.

3. Bir cismin "**Uzay,**" içinde doldurduğu açıklığa o cismin "**Hacım,**" ı denir.

Misal : Bir rafta yanyana dizilmiş olan bir kaç kitabın ortasından birini çektiğimiz zaman, o kitaplar arasında kalan açıklığa, çektiğimiz kitabın "**Hacım,**" ı denir.

4. Üç boyutlu her uzam, bir "**Hacım,**" dır.

5. İki boyutlu uzam'a, "**Yüzey,**" denir.

Misal : Deniz yüzeyinde yürünmez.

6. "**Çizgi,**" , yalnız bir boyutlu uzamdır.

7. Üç boyuttan hiç biri kendinde olmayan varlık, bir "**Nokta,**" dır.

8. "**Geometri,**" , çizgilerin, yüzeylerin ve hacimlerin belli bir ölçü ile genliklerini ölçmeyi öğreten bir ilimdir.

I. KISIM

§ I. ÇEŞİT ÇİZGİLER

9. “Doğru çizgi,, veya **“Doğru,,** bir noktadan diğer bir noktaya olan en kısa yoldur. İyice gerilmiş bir iplik, doğru çizgiyi güzelce anlatır.

10. “Düzey,, öyle bir yüzeye denir ki, onun üzerinde her yönde doğru çizgiler çizilebilir.

Misal : Bir kara tahtanın yüzeyi, bir düzeydir.

11. Hiç bir parçası düz olmayan yüzeye, **“Eğri yüzey,,** denir.

Misal : Bir yumurtanın yüzeyi gibi,

12. “Kırık çizgi,,, bir çok doğru çizgilerin birleşmesidir.

13. “Eğri çizgi,, veya **“Eğri,,** hiç bir parçası doğru olmayan çizgidir.

Misal : Bir ipliği iki noktasından tutup gevşek bırakırsanız onun gösterdiği çizgi, eğri çizgidir.

14. Eğri çizgilerin en önemlisi **“Çember,,** dir.

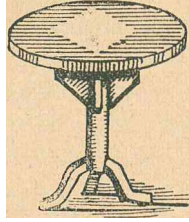
§ II. ÇEMBER

15. “Çember,, , düzey üzerinde öyle bir kapalı eğridir ki üzerindeki her nokta, onun içinde bulunan ve merkez denilen bir noktadan aynı uzaklıktadır.

16. Çemberin kapadığı düzeye **“Dayire,,** denir. Çember yerine bir çok defalar dayire dendiği de olur.

Dayire gibi olan Őeylere **“Tekerlek,,** te denir.

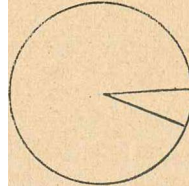
Misal : Bu odada tekerlek bir masa vardır.

Şekil : 1

17. “Yay,, , çemberin herhangi bir parçasıdır.

18. Çember, 360 eşit parçaya ayrılır. Bunlardan her birine **“Derece,,** denir.

Şekil : 2

Her derece dahi 60 eşit parçaya ayrılır. Bunların her birine **“Dakka,,** denir.

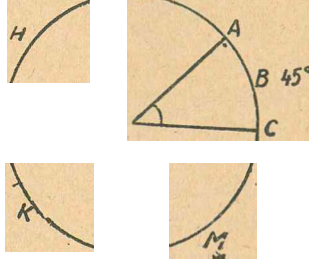
Dakka da 60 eşit parçaya ayrılır. Bunların da her birine **“Saniye,,** denir.

Dereceyi göstermek için, dereceyi bildiren rakamın sağ üstüne küçük bir sıfır konur. Dakka, rakamının sağ üstüne, sağdan sola eyik küçük bir izĐi ile ve saniye de, böyle yanyana konmuŐ iki izĐi ile gösterilir.

Misal: 54 derece, 45 dakika, 18 saniye şöyle yazılır:

$$54^{\circ} \quad 45' \quad 18''$$

19. Bir yayı ölçmek için, bir parçası olduğu çemberin kaç derecesini kapladığı araştırılır.

Şekil : 3

Misal: ABC yayı AHKMCBA çemberinin bir parçasıdır. Çemberde 360° vardır. ABC yayı, bu çemberin yalnız 45° 'sini kapsadığından ona 45° lik bir yay denir.

20. Çember ve dayire ile ilgili olan çizgiler şunlardır:

A) "**Çap**,, dayirenin merkezinden geçerek çemberin iki noktasına ulaşan bir doğru çizgidir.

B) "**Yarıçap**,, merkezi, çemberin bir noktasına bağlayan bir doğru çizgidir.

C) "**Yay**,, çemberin herhangi bir parçasıdır.

D) "**Kiriş**,, yayın uçlarını birleştiren doğru çizgidir.

E) "**Ok**,, yayın ortasını, kirişin ortasına bağlayan bir doğru çizgidir.

F) "**Kesek**,, dayireyi herhangi iki parçaya ayıran bir doğru çizgidir.

G) "**Değme**,, bir çizginin, çemberin herhangi bir noktasına değmesine denir. O noktaya, "**Değme noktası**,, değen çizgiye de, "**Teğet**,, derler.

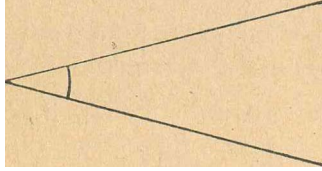
§ III. PARALEL

21. “paralel çizgiler,, veya “paraleller,, bir düzeyde, ne kadar uzatılırsa uzatılsın, birbirini kesmeden yanyana ve beraber giden doğru çizgilere denir.

Misal: Bir kitap yaprağının karşılıklı kenarları, doğru çizgilerdir. Bunları, buldukları yaprak düzeyince ne kadar uzatırsak uzatalım, bunlar birbirini kesmezler, işte bu iki çizgi paraleldir.

§ IV. AÇI

22. Bir “Açı,, bir noktadan ayrılan iki doğru çizgi arasındaki açıklıktır.

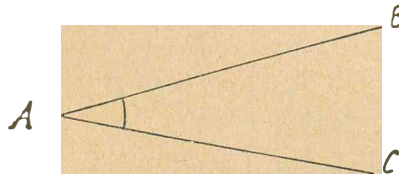
Şekil : 4

Bu çizgilere o açının “**Kenar,,** ları denir.

Bir açının kenarlarının başladığı noktaya, o açının “**Köşe,,** si denir.

23. Bir açı, kenarlarındaki üç harfle gösterilir ve açının köşesindeki harf, ortaya gelmek üzere okunur.

Misal: BAC açısı

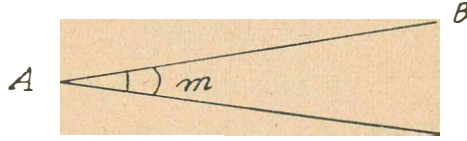

Şekil : 5

10

Bir açı, hususiyle yalnız olduğu vakit, köşesinin harfile, veyahut köşesine yakın olarak açının içine konulan bir küçük harfle de gösterilir.

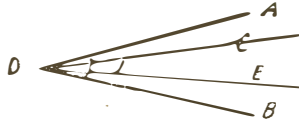
Misal: Ayırt edilmeksizin BAC açısına, A açısı veya m açısı da denir.

Şekil : 6

24. Bir açının büyüklüğü, kenarlarının uzunluğuna değil, ancak kenarlarının arasındaki açıklığa bağlıdır.

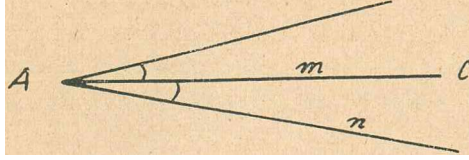
Misal: ADB açısının kenarları CDE açısının kenarlarından küçüktür, fakat açıklığı onunkinden büyüktür.

Şekil : 7

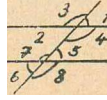
25. Köşeleri ve bir kenarları aynı olan ve diğer kenarları bu ortak kenarın iki yanında bulunan iki açıya “bitişik açılar,, denir.

Misal: m ve n açıları iki bitişik açıdır. Bunların köşeleri A ve AC kenarları birdir.

Şekil : 8

Paralel iki doğru çizgi, herhangi bir doğru çizgi ile kesildiği zaman, dört çeşit açı meydana gelir.

Şekil : 9

26. Tersaçı: Köşeleri bir ve birbirinin tersi olan açılardır.

Misal: (Şekil : 9) da görüldüğü gibi 1 ve 2 ; 3 ve 4 açıları, köşeleri A olan “tersaçılar,, dır. A noktası etrafındaki 5 ve 6 ; 7 ve 8 açıları da tersaçılardır.

27. İç tersaçı: Paralel çizgilerin içinde olan ve kesğin bir tarafında bulunmayan ve yanyana olmıyan açılar “İç tersaçılar,, dır.

Misal: 2 ve 5 ; 4 ve 7 açıları, iç tersaçılardır.

28. Dış tersaçı: Paralel çizgilerin başında olan ve kesğin bir tarafında bulunmayan ve yanyana olmıyan açılar “Dış tersaçılar,, dır.

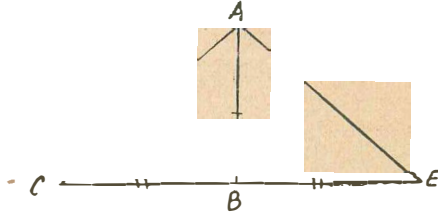
Misal: 1 ve 6 ; 3 ve 8 açıları, dış ters açılardır.

29. Yöndeş açı: Ortayları aynı yönde birbirine paralel olan açılara “Yöndeş açılar” denir.

kilir ve bu ağır cismin bağılı olduğu ipin gösterdiği çizgi, düşey çizgidir.

İhtar : Düşey, yataya dikeydir.

34. Prensip : I [*] – Bir doğru çizginin dışındaki bir noktadan o doğru çizgiye bir dikey ve bir çok eğikler indirilirse :

Şekil : 14

1) Dikey, bütün eğiklerden daha kısadır. Başka türlü söyleyelim: Dikey, bir nokta ile bir doğru çizgi arasında en kısa yolu gösterir.

Misal : A B dikeyi, A E ve A C eğik çizgilerinden daha kısadır.

2) Dikeyin ayağından, eşit uzaklıkta olan iki eğik çizgi eşittirler.

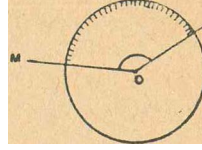
32. Açılarının ölçüsü : Bir açının iki kenarının birbirine eğilimi, yani bir açının ölçüsü, o açının köşesi merkez olarak çizilen yayın, açının iki kenarı arasında kalan parçasının dereceleri sayısını aramakla bulunur.

Misal : 25° lik açı demek, kenarları 25 derecelik bir yayı kapsıyan açı demektir.

[*] Geometride teorem adıyla bilipen gerçekliklere "**Prensip**," adını veriyoruz.

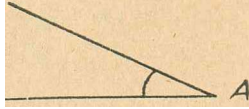
Şekil : 17

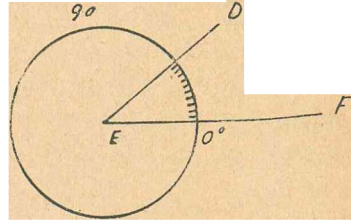
Şekil : 18

38. Dikey açıdan eksik olan her açı “dar açı,” dir. Onun ölçüsü 90° den eksiktir.

Misal: A ve DEF açıları dar açılardır

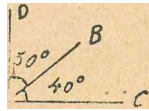
Şekil : 19

Şekil : 20

39. İki açının toplamı bir dikey açıya veyahut 90° ye eşit olursa, o açılara, “Tümeç açılar,, denir.

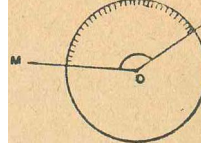
Misal: 50° olan DAB açısı ile 40° olan BAC açısı tümeç açılardır. Çünkü onlar birbirini, bir tüm olan 90° ye tümleyen açılardır.

Şekil : 21

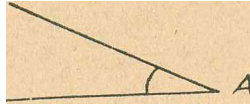
Şekil : 17

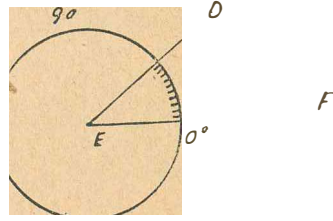
Şekil : 18

38. Dikey açıdan eksik olan her açı “dar açı,” dir. Onun ölçüsü 90° den eksiktir.

Misal: A ve DEF açıları dar açılardır

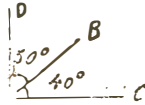
Şekil : 19

Şekil : 20

39. İki açının toplamı bir dikey açıya veyahut 90° ye eşit olursa, o açılara, “Tümeç açılar,” denir.

Misal: 50° olan DAB açısı ile 40° olan BAC açısı tümeç açılardır. Çünkü onlar birbirini, bir tüm olan 90° ye tümleyen açılardır.

Şekil : 21

40. Bir açının “**Tümeç**” i, onun değerini 90° den çıkarmakla bulunur.

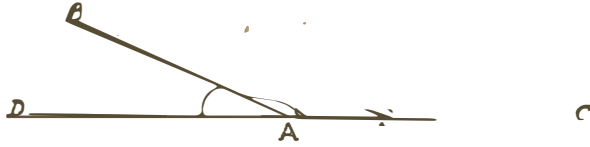
Misal: 40° lik bir açının tümeçini bulmak için onu 90° den çıkarırız.

$$90^\circ - 40^\circ = 50^\circ$$

Bu 50° lik aç, 40° lik açının tümeçidir.

41. İki açının toplamı, iki dikey açığa veyahut 180° ye eşit olursa o açılara, “**Büteç açılar**” denir.

Misal: 75° lik ve 105° lik açılar birbirinin büteçidirler. Çünkü bunların biri diğerini, bir bütün olan 180° ye bütünliyen açılardır.

Şekil : 22

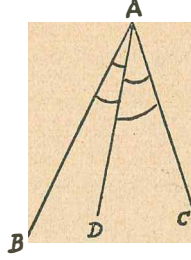
42. Bir açının “**Büteç**”, i, o açının değerini 180° den çıkarmakla bulunur.

Misal: 75° lik bir açının büteçini bulmak için onu 180° den çıkarırız:

$$180^\circ - 75^\circ = 105^\circ$$

43. Bir açının “**Açıortay**” ı o açının tam ortasından geçerek onu iki eşit parçaya ayıran doğru çizgidir.

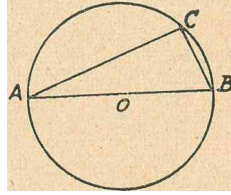
Misal: AD doğru çizgisi, BAC açısının açıortayı olur, eğer BAD ve DAC açıları eşit iseler.

Şekil : 23

44. Prensipten II – Köşesi çemberin üzerinde olan ve kenarları çapın iki ucuna ulaşan bir açı, dikey açıdır.

Misal: $\angle ACB$ açısı, bir dikey açıdır.

Şekil : 24

Ş V. POLİGONLAR

45. Bol, yani bir çok kenarlarla çitlenmiş olan bir düzey parçasına "**Poligon**," denir.

"**Üçgen**," üç kenarlı bir poligondur.

"**Dörtgen**," dört kenarlı bir poligondur.

"**Beşgen**," beş kenarlı bir poligondur.

“Altıgen”, altı kenarlı bir poligondur.

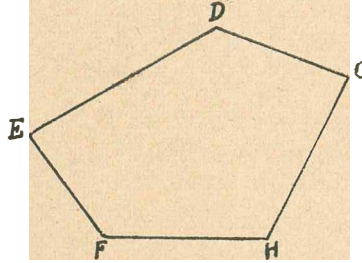
“Yedigen”, yedi kenarlı bir poligondur.

“Sekizgen”, sekiz kenarlı bir poligondur.

v. b.

46. Bir poligonun **“çevre”** si, onu çevreleyen kırık çizgidir,

Misal: CDEFH kırık çizgisi, (şekil: 25) teki poligonun çevresidir.

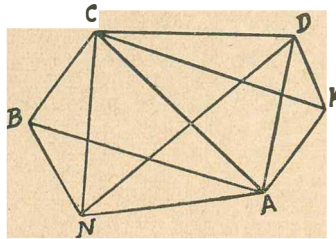

Şekil : 25

Dayirenin çevresi çemberdir.

47. Bir poligonun **“Küşegen”**, i, o poligonun yan yana olmıyan köşelerini birleştiren doğru çizgilerdir.

Misal: AB, AC ve AD çizgileri ANBCDK poligonunun küşegenleridir.

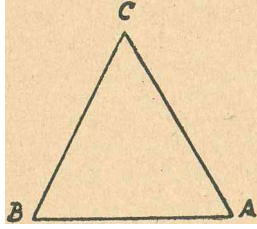
Şekil: 26

§ VI. ÜÇGENLER

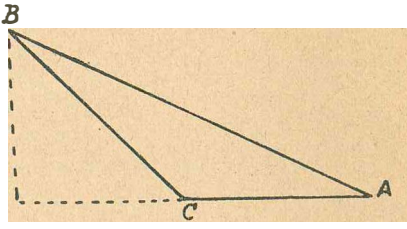
48. “Üçgen,, , kendi kenarları olan üç doğru çizgi ile çitlenmiş bir düzey parçasıdır

Misal: ABC şekli bir üçgendir (Şekil: 27).

49. Bir üçgenin “taban,, , onun üzerinde durduğu düşünülen kenarlarından herhangi biridir.

Şekil : 27

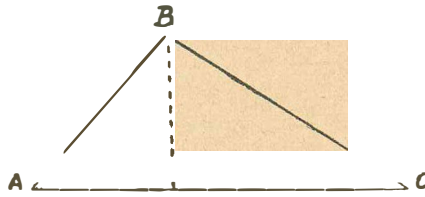
Şekil : 28

50. Bir üçgenin tepesi, tabanının karşısında bulunan açının köşesidir.

51. Bir üçgenin yüksekliği, tepesinden tabanına veyahut tabanının uzantısına indirilen dikeydir.

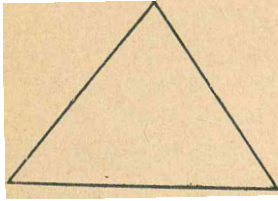
Misal: ABC üçgeninde yükseklik, tabanın uzantısı üzerine düşer (şekil: 28 ve 29).

52. “Eşkenar üçgen,, , üç kenarı birbirine eşit olan üçgendir. Böyle bir üçgenin iki açısı da eşittir.

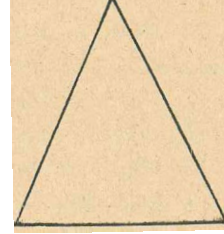

Şekil : 29

53. "İkizkenar üçgen,,, iki kenarı eşit olan üçgendir. Böyle bir üçgenin iki açısı da eşittir. Eşit olan açılar, eşit kenarların karşısında bulunur.

Şekil : 30

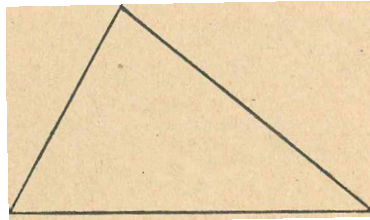

Şekil : 31

54. Kenarlarının ve açılarının hiç biri eşit olmayan üçgene "çeşitkenar üçgen,, denir.

55. "Dikey üçgen,,, bir açısı dikey olan üçgendir.

Bir dikey üçgende, dikey açı karşısında bulunan kenara "**dikeyin çapı,,** denir.

Şekil : 32

56. Bir üçgenin bir açısı oğut olursa ona "oğut üçgen,, derler.

57. Bir üçgenin bütün açıları dar olursa, o üçgene "dar üçgen,, denir.

Prencip: III — Bir üçgenin üç açısının toplamı, iki dikey açığa veyahut 180° ye eşittir.

58. Netice: I — Bir dikey üçgende iki dar açı biribirinin tümevidir.

Misal: Bir dikey üçgenin dar açılarının biri 36° olursa, onun diğer dar açısı: $90^\circ - 36^\circ = 54^\circ$ olur.

59. Netice: II — Bir dikey üçgenin iki kenarı eşit olursa, onun dar açılarının her biri 45° dir.

60. Netice: III — Bütün üçgenlerde her hangi bir açı, diğer iki açı toplamının bütüvidir.

Misal: Eğer bir üçgende, onun açılarından biri 72° olursa diğer iki açısının toplamı: $180^\circ - 72^\circ = 108^\circ$ olur.

§ VII. DÖRTGENLER

61. Dörtgen, dört kenarlı bir poligondur.

62. Özel adı olan dörtgenler şunlardır:

Paralelkenar.

Dikey dörtgen.

Eşkenar dörtgen.

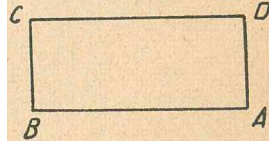
Kare

Yamuk

63. "Paralelkenar,, , karşılıklı kenarları paralel olan dörtgendir.

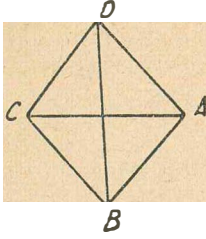
Şekil: 33

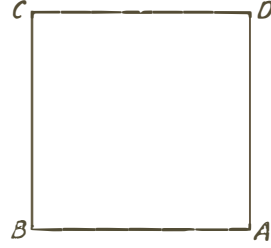
Şekil: 34

64. "Dikey dörtgen,, , bütün açıları dikey açı olan dörtgendir.

65. "Eşkenar dörtgen,, , bütün kenarları eşit olan dörtgendir.

Şekil : 35

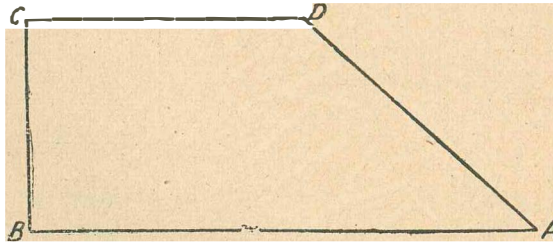
Şekil : 36

66. "Kare,, kenarları ve açıları eşit olan dörtgendir. Başka türlü anlatalım: Kare bir kenarı ve bir açısı aynen diğer kenarları ve açıları olmak üzere kararlaştırılmış olan bir dörtgen düzeydir. (Şekil : 40)

Şekil : 37

67. "Yamuk,, yalnız iki kenarı paralel olan dörtgendir. Bu paralel kenarlar, yamuğun tabanlarıdır.

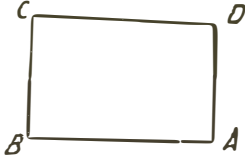
Şekli: 38

68. “Dikey yamuk,, iki açısı dikey açı olan yamuktur.

69. İkizkenar yamuk,, paralel olmayan kenarları eşit olan yamuktur.

§ VIII. DÜZGÜN POLİGONLAR

70. “Düzgün,, poligon, bütün kenarları ve bütün açıları eşit olan bir poligondur.

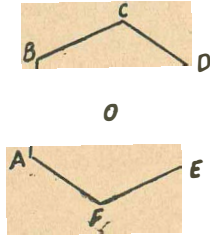
Şekil: 39

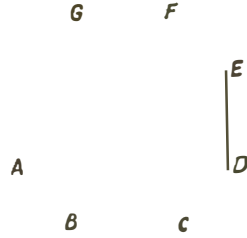
Şekil: 40

Eşitkenar üçgen ve kare, düzgün poligonlardır.

Düzgün poligonlar, düzgün olmayan poligonlar gibi, kenarlarının sayısına isim alırlar.

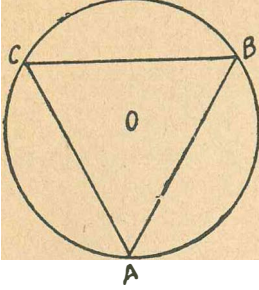
Şekil: 41

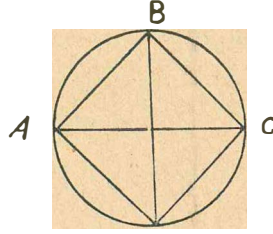
Şekil: 42

71. Çember, pek çok kenarlı düzgün bir poligon olarak düşünülebilir.

72. Bütün köşeleri aynı çemberin üzerinde bulunan bir poligona, "**içpoligon,,** denir.

Şekil: 43

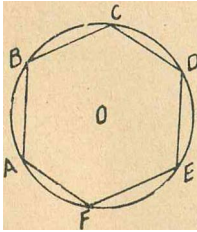

Şekil: 44

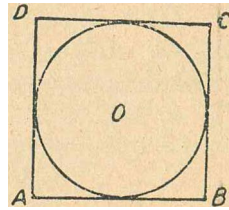
73. Bütün kenarları aynı çembere teğet olan poligona "**dışpoligon,,** denir.

74. Bir poligonun açıları, komşu kenarlarının birleştikleri noktalardaki açılarıdır.

Bir düzgün poligonun merkezi, aynı zamanda iç dayirenin ve dış dayirenin de merkezleri olan noktalardır.

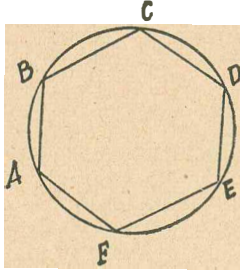
Şekil: 45

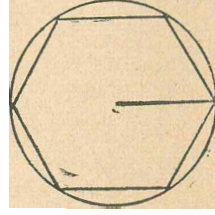
Şekil: 46

75. Bir düzgün poligonun dış yarıçapı, poligonun merkezinden, açılarından birinin köşesine çekilen doğru çizgidir; bu doğru çizgi, aynı zamanda dış dayirenin de yarıçapıdır.

76. Bir düzgün poligonun iç yarıçapı, poligonun merkezinden kenarlarından birine çekilen dikeydir; bu dikey aynı zamanda iç dayirenin de yarıçapıdır.

Şekil: 47

Şekil: 48

77. Prensiptir: IV – Düzgün altıgenin kenarı dış dayirenin yarı çapına eşittir.

78. Prensiptir: V – Bir poligonun kenarlarının sayısı ile açılarının toplamı arasındaki ilişki şöyledir: Poligonun kenarları sayısından 2 çıkarıldıktan sonra kalan sayı kadar iki dikey açı, o poligonun bütün açılarının toplamına eşit olur.

79. Prensiptir: VI – Bir kirişin ortasından yükseltilen dikey, dayirenin merkezinden ve yayın ortasından geçer.

II. KISIM

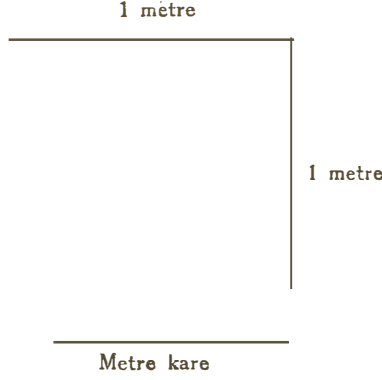
Düzeylerin ölçülmesi

§ I. POLİGONLAR

80. Yüze: İki boyutlu olarak, yayıldığı, genişlediği düşünülen bir uzamdır. Bu boyutlar uzunluk ve genişliktir.

81. Bir yüzey değerini ölçmek için, o yüzey, birim olmak üzere seçilmiş bir yüzey ile oranlanır. Yüzey birimi, genel olarak, "**metre kare**," dir.

Metre kare, her kenarı bir metre olan karedir.

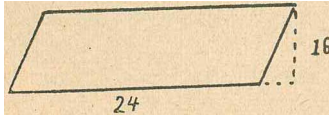
Şekil : 49

82. Dikey dörtgen: Dikey dörtgenin alanı tabanı ile yüksekliğinin çarpımına eşittir.

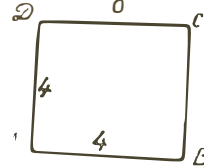
Misal: Tabanı 6 metre ve yüksekliği 3 metre olan bir dikey dörtgen düşünelim. Onun tabanı olan 6 metreyi, yüksekliği olan 3 metre ile çarparsak elde edeceğimiz 18 metre kare, bu dikey dörtgenin alanı olur.

83. Paralelkenar: Paralelkenarın, alanı tabanı ile yüksekliğinin çarpımına eşittir.

Misal: Tabanı 24 metre ve yüksekliği 16 metre olan bir paralelkenar düşünelim. 24 ile 16'nın çarpımı olan 384 metre kare, bu paralelkenarın alanıdır.

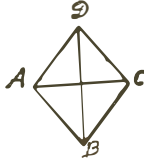
Şekil : 50

Şekil : 51

84. Kare: Karenin alanı, bir kenarının kendisi ile olan çarpımına eşittir.

Misal: Kenarı 4 metre olan bir kare düşünelim 4 ü 4 ile çarpalım. Elde edeceğimiz 16 metre kare, bu karenin alanı olur.

Şekil : 52

Şekil : 53

85. Eşkenar dörtgen: Eşkenar dörtgenin alanı onun iki köşegeninin çarpımının yarısına eşittir.

Misal: Köşegenleri 10 metre ve 6 metre uzunluğunda bulunan bir eşkenar dörtgende 10 un 6 ile çarpımı olan 60 ın yarısı alınırsa elde edilen 30 metre kare bu eşkenar dörtgenin alanı olur.

86. Üçgen: Bir üçgenin alanı tabanı ile yarı yüksekliğinin çarpımına eşittir.

Yahut ta bir üçgenin alanı yüksekliği ile yarı tabanının çarpımına eşittir.

Misal: Tabanı 14 metre ve yüksekliği 6 metre olan bir üçgen düşünelim.

1 — Tabanını, yüksekliğinin yarısı ile çarpalım ve şunu elde ederiz.

$$14 \times 3 = 42 \text{ metre kare}$$

2 — Yüksekliğini, tabanının yarısı ile çarpalım ve şunu elde ederiz:

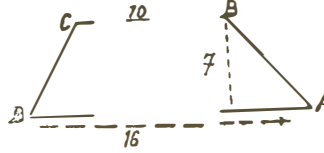
$$6 \times 7 = 42 \text{ metre kare}$$

Her iki netice, üçgenin alanını gösterir,

87. Yamuk: Bir yamuğun alanı iki taban toplamının yarısı ile yüksekliğinin çarpımına eşittir.

Misal: Yüksekliği 7 metre ve tabanları 10 ve 16 metre olan bir yamuk düşünelim:

İki taban toplamının yarısı şuna eşittir,

Şekil : 54

$$\frac{16 \times 10}{2} = 13$$

Yamuğun alanı $7 \times 13 = 91$ metre karedir.

88. Her hangi bir poligon: Her hangi bir poligonun alanı, bir çok yollarla elde edilir.

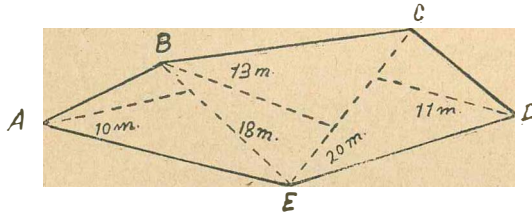
1. inci yol: Poligon üçgenlere parçalanır, her üçgenin alanı ayrı ayrı aranılır ve bu alanların toplamı bulunur.

$$A B E \text{ üçgeni} = 18 \times \frac{10}{2} = 90$$

$$B C E \text{ »} = 13 \times \frac{20}{2} = 130$$

$$D C E \text{ »} = 11 \times \frac{20}{2} = 110$$

Bütün poligonun alanı ≈ 330 mk.

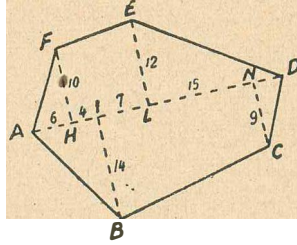
Şekil : 55

2. inci yol: Poligon dikey üçgenlere ve dikey yamuklara parçalanır.

Misal: ABCDEF poligonunu gözönüne alalım. Poligonun iki uzak köşesini birleştiririz ve diğer köşelerden bu doğru çizgi üzerine dikeyler çizeriz. Ortaya çıkacak dikey üçgenler ile dikey yamukların alanlarını ayrı ayrı ararız ve bunların toplamını buluruz:

$$AFH \text{ üçgeni} = 10 \times \frac{6}{2} = 30$$

$$ABI \text{ } \triangleright = 10 \times \frac{14}{2} = 70$$

Şekil : 56

$$ELD \text{ } \triangleright = 19 \times \frac{12}{2} = 114$$

$$DNC = 9 \times \frac{4}{2} = 18$$

Üçgenlerin toplamı 232 232 mk.

$$\text{Yamuk ELHF} = 11 \left(\frac{10 + 12}{2} \right) = 121$$

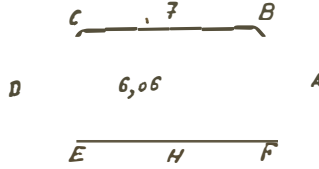
$$\triangleright \text{ INCB} = 22 \left(\frac{14 + 9}{2} \right) = 253$$

Yamukların toplamı 374 mk. 374 mk.

Poligonun alanı 606 mk.

89. Düzgen poligon: Bir düzgen poligonun alanı, içyarıçapının yarısı ile çevresinin çarpımına eşittir.

Misal: Kenarları 7 metre ve içyarıçapı 6,06 metre olan düzgün bir altıgeni göz önüne alalım:

Şekil: 57

Çevresi $7 \times 6 = 42$ m. dir.

Çevresi ile içyarıçapının çarpımı şuna eşittir:

$$42 \times \frac{6,06}{2} = 127,26 \text{ mk.}$$

Bu düzgün altıgenin alanı 127,26 mk. ye eşittir.

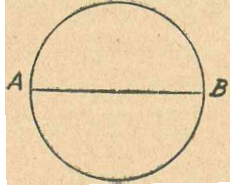
§ II. DAYİRE

90. Çemberin uzunluğu: Çemberin uzunluğu çapının, 3,1416 ile çarpımına eşittir.

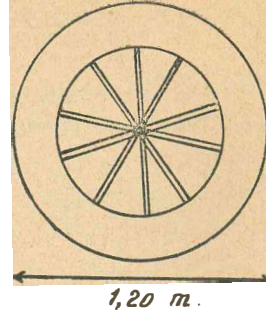
91. 3,1416 sayısı, çemberin, kendi çapına olan oranını gösterir. Başka türlü anlatalım: Her çemberin uzunluğunun kendi çapına böleyinden çıkan bölü, 3,1416 sayısıdır.

3,1416 sayısı, grek harflerinden « π » ile gösterilir. Bu harf «Pi» diye okunur.

Misal: 1 — Çapı 6 metre olan bir dayirenin çemberi, $6 \times 3,1416 = 18.8496$ metredir.

Şekil: 58

Şekil : 59

Misal: II — Çapı 1,20 metre olan bir tekerleğin çemberinin uzunluğunu bulalım:

Çember: $1,20 \times 3,1416 = 3,77$ metredir.

92— Çapın uzunluğu : Bir dairenin çapı, çemberini π ye bölerek elde edilir.

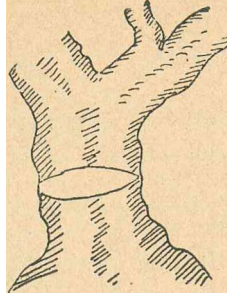
Misal: I — 78,64 metre uzunluğunda bir çemberin çapı:

$\frac{78,64}{3,1416} = 25$ metredir.

Misal: II — Çemberi 2,40 metre olan bir ağacın çapını bulalım. Bu ağacın çapı $\frac{2,40}{3,1416} = 0,76$ metredir.

93. Dayirenin alanı: I — Dayirenin alanı çemberi ile yarı çapının yarısının çarpımına eşittir.

Misal: Yarıçapı 12 metre olan bir daire alalım. Bu dairenin alanını bulmak için, çemberinin uzunluğunu bulmak gerektir. Bunun için de önce onun çapını buluruz: Yarım çap 12 olduğuna göre, çap $(12 \times 2) = 24$ m. dir. Şimdi bunu π ile çarpalım. Dayirenin çemberi: $24 \times 3,1416 = 75,3984$ m olur.

Şekil : 60

Yarıçapın yarısı da $\frac{12}{2} = 6$ m. dir.

Dayirenin alanı = $75,3984 \times 6 = 452,3904$ metre karedir.

94 – Dayirenin alanını bulmak için daha genel olarak kullanılan başka bir yol :

2— Dayirenin alanı yarıçapının karesi ile 3,1416 sayısının çarpımına eşittir.

Misal: Yarıçapı 12 metre olan aynı dayireyi alalım.

Yarıçapın karesi = $6 \times 6 = 36$ dir.

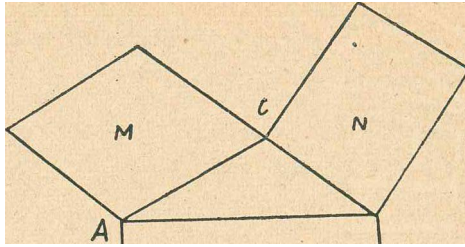
Dayirenin alanı: $36 \times 3,1416 = 113,0976$ mk. dir.

Ş III. DİKEYİN ÇAP KARESİ

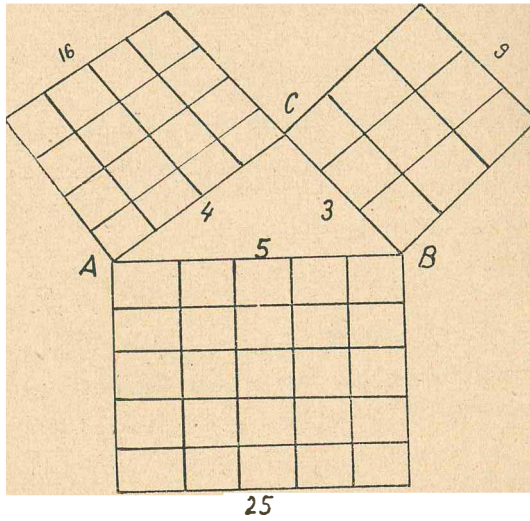
95. Prensip: VII – Bir dikey üçgenin dikeyin çapı üzerine çizilen kare, üçgenin diğer iki kenarı üzerine çizilen karelerin toplamına eşittir.

96. 5, 4 ve 3 sayılarını alalım. Bunların kareleri 25, 16 ve 9 dur. $25 = 16 + 9$ olduğundan şu sonuca varırız ki, bundan önceki prensibe göre, kendi aralarındaki oran 5, 4 ve 3 sayıları gibi olan üç çizgi ile bir dikey üçgen çizilebilir.

Geometri

Şekil : 61

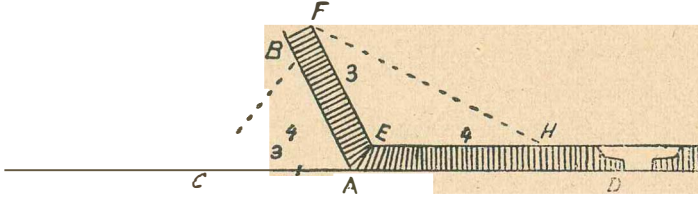

Şekil: 62

97. Bu 3, 4 ve 5 sayıları, iki duvar arasındaki açının dikey olup olmadığını ortaya çıkarmaya yarar.

Açının içinde olduğu gibi dışında da işlemek mümkündür.

Duvarın dışında, DA çizgisinin uzantısı üzerinde 3 metre ve AB çizgisi üzerinde 4 metre alırız. Eğer

Şekil : 63

BC çizgisi 5 metreden daha az veya daha çok ise, iki duvarın açısı dikey değildir.

Açının içinde de aynı şekilde işlenebilir.

§ IV. İMSİY

98. **İki çizginin oranı :** İki çizginin birbirine olan oranı, onların uzunluklarını gösteren sayıların oranının aynıdır.

1) 3 metrelik A çizgisiyle 6 metrelik B çizgisini alalım : 3, 6'nın yarısı olduğundan A çizgisi de B çizgisinin yarısıdır. Yani 3 ile 6 arasındaki oran ne ise, A ile B arasındaki oran da odur.

2) 5 metre c çizgisiyle 7 metrelik D çizgisini alalım : 5, 7'nin $\frac{5}{7}$ sidir ; aynile C çizgisi de D çizgisinin $\frac{5}{7}$ sidir.

99. **Ortakoran :** İki çizginin ortakoranı olan üçüncü bir çizgi, o iki çizginin dışlarda bulunduğu

Şekil : 64

bir orantının, ortalarında ortak olarak bulunur. Ortakoran, **orantının** yanlarında da bulunabilir.

Uzunlukları :

2, 4 ve 8 metre olan

a, b, c çizgilerini alalım.

Bu sayılardan bir orantı kuralım :

$$2 : 4 = 4 : 8$$

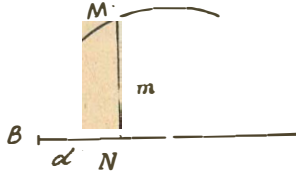
yahut sayılar yerine çizgileri gösteren harfleri koyalım:

$$a : b = b : c$$

İşte bu orantılardan ortadaki, iki tarafa ortak, 4 sayısı veya b harfi, ortakorandır. 2 nin 4 e ve 4 ün 8 e bölümleri yani oranları birdir.

100. Prensipten VIII. Çemberin bir noktasından çapa indirilen dikey, çapta ayırdığı iki parçanın ortakoranıdır.

Şekilde de görüldüğü gibi çemberin M noktasından

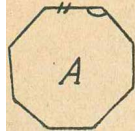
Şekil ; 65

T. C.

37

AB çapına indirilen $MN = m$ dikeyi, çapta ayırdığı o ve d parçalarının ortak oranıdır.

Yani $c : m = m : d$ dir.

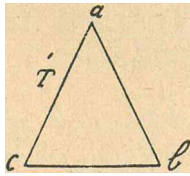

Şekil : 66

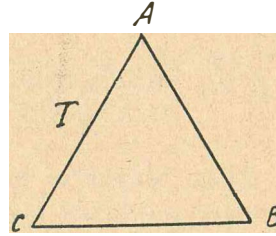

Şekil : 67

İmsel şekiller : İmsel şekiller aynı büyüklükte olmadıkları halde aynı biçimde olan şekillerdir.

Şekil : 68

Şekil : 69

Dayireler daima imsel şekillerdir.

Kareler daima imsel şekillerdir.

Kenarlarının sayısı aynı olan düzgün poligonlar, daima imsel şekillerdir.

101. İmsel poligonlarda **homolog açılar** eşittirler ve homolog kenarlar da oranlıdır.

102. İmsel şekillerde **karşıtilgin** kenarlara homolog kenarlar denir.

ABC ve abc üçgenleri (şekil: 68, 69) imsel üçgenler olduklarına göre, eğer ab kenarı AB kenarının yarısı ise ac ve cb kenarları da aynı şekilde AC ve CB kenarlarının yarısıdır; bundan başka bu iki üçgende karışitilgin olan açılar eşittirler,

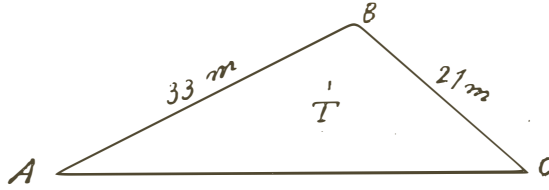
ABCDE ve abcde (şekil: 66, 67) imsel poligonlarda karışitilgin olan AB ve ab kenarlarının oranı, BC ve bc kenarlarının oranına eşittir. Bu iki poligonda homolog olan diğer kenarlar için de böyledir. Bundan başka A açısı a açısına; B açısı b açısına ve karışitilgin olan diğer açılar da birbirlerine eşittirler.

103. Bir tablo ile onun çekilmiş fotoğrafı imsel şekillerdir.

Fotoğrafi tablonun boyutlarını küçültürse de tablonun çizgileri ile fotoğrafının çizgileri arasında hiç değişmeyen aynı oran vardır. Açılar ise eşit kalırlar.

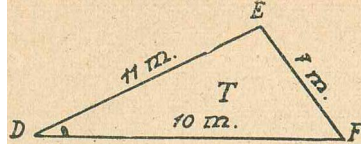
Ş V. İMSEL ŞEKİLLERİN ÇEVRELERİ İLE ALANLARI ARASINDA ORAN

104. Çevreler arasında oran: İki imsel şeklin çevreleri arasındaki oran, onların homolog kenarları arasındaki orana eşittir.

Şekil: 70

Misal : Tabanları 10 ve 30 metre olan T ve T' üçgenlerini alalım. Bu üçgenlerde DF tabanı AC ta-

Şekil: 71

banının üçte biridir. O halde T üçgeninin DEF çevresi, T' üçgeninin ABC çevresinin üçte biri olur. Şimdi bu dediklerimizin doğru olup olmadığını araştıralım:

DEF üçgeninin çevresi:

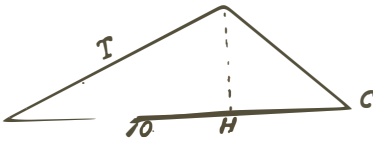
$$10 + 11 + 7 = 28 \text{ m. dir.}$$

ABC üçgeninin çevresi:

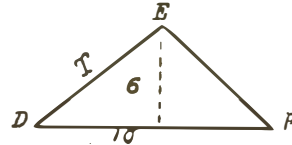
$$\frac{28}{84} = \frac{1}{3} \text{ olduğundan T üçgeninin çevresi gerçekten}$$

T' üçgeninin çevresinin üçte biridir.

105. Alanların oranı : İki imsel şeklin alanlarının oranı bunların iki homolog kenarları karelerinin oranına eşittir.

Şekil: 72

Şekil: 73

Misal: Tabanları 30 ve 10 metre olan T ve T' üçgenlerini alalım:

$$30 \text{ un karesi} = 30 \times 30 = 900$$

$$10 \text{ un karesi} = 10 \times 10 = 100$$

900 de 9 kere 100 vardır. Bundan çıkan netice şudur ki T üçgeninin alanı T' üçgeninin alanından 9 kere büyüktür. Gerçekten T üçgeninin alanı

$$T = 30 \times \frac{18}{2} = 270 \text{ tir.}$$

T üçgeninin alanı da $T' = 10 \times \frac{6}{2} = 30$ dur.

Görüyoruz ki 270, 30 dan 9 kere büyüktür.

III. KISIM

Katıylar

§ I. SİLİNDİR VE PÜRÜZMA

Silindir

106. Silindir o şekilde bir katı [1] dir ki onun yan yüzeyi bir eğri yüzeydir. Bu şekilde olan katı, herhangi bir yatay düzeyde yuvarlanabilir. İşte bunun içindir ki ona silindir denmiştir. Silindirde karşılıklı tabanlar paralel ve eşittir.

107. Bir silindirin yüksekliği, üst tabanından alt tabanına indirilen dikeydir.

108. Bir silindir, kenarının tabanlarına dikey veya eğik olduğuna göre «**dikey silindir**» veyahut «**eğik silindir**», dir.

Dikey silindir, bir dikey dörtgenin bir kenarı etrafında tam olarak dönmesiyle elde edilir.

109. Dikey silindirin yan yüzünün alanı. Dikey bir silindirin yan alanı, yüksekliğiyle tabanlarından birinin çemberinin çarpımına eşittir.

Misal : Yüksekliği 0,80 m. ve tabanlarından herbirinin çemberi 1,20 m. olan bir dikey silindir düşünelim. Bu silindirin yan alanı $0,80 \times 1,20 = 0,96$ mk. dir.

110. Bir silindirin yan yüzeyini yayarsak bir dikey dörtgen elde ederiz ki, bunun tabanı silindir tabanı çemberine ve yüksekliği de silindirin yüksekliğine eşit olur.

[1] Katı, katı olan bir cisimdir.

111. Bir silindirin hacmı, onun tabanı alanının yüksekliği çarparığına eşittir.

Misal: Yüksekliği 0,80 m. ve tabanlarından her birinin alanı 0,30 mk. olan bir silindir düşünelim. Bu silindirin hacmı $0,30 \times 0,80 = 0,24$ mkp. tür.

Pürüzma

112. Pürüzma. Bir pürüzma, öyle bir katıydır ki, onun yan düzeyleri paralelkenar düzeylerdir. Tabanları da birbirine eşit ve paraleldir. Ancak silindir gibi yuvarlanamaz. Yuvarlanmasına pürüz olan kenarları vardır; ondan dolaydır ki, buna silindire göre pürüzma denmiştir.

113. Bir pürüzmada kenar düzeyleri birbirinden ayıran doğru çizgilere “**ayrıt**,” denir.

114. Bir pürüzma onun ayrıtlarının iki tabanlarına dikey veya eğik olduklarına göre “**dikey pürüzma**,” veya “**eğik pürüzma**,” dır.

115. Bir pürüzmanın yüksekliği üst tabanından alt tabanına indirilen dikeydir.

116. Bir pürüzmanın tabanları üçgen, dörtgen, beşgen ve daha çok olduğuna göre, “**üçgen pürüzma**,” “**beşgen pürüzma**,” v. b. adını alır.

117. Bir pürüzmanın “**yanal alanı**,” onun iki tabanını birleştiren paralel kenarların toplamıdır.

118. Bir pürüzmanın ökül alanı: Bir pürüzmanın ökül alanı yanal yüzeyi ile tabanları yüzeyinin alanlarının ökülüne eşittir.

119. Dikel pürüzmanın yanal yüzeyi: Bir dikey pürüzmanın yanal yüzeyi, onun yüksekliği ile tabanlarından birinin çemberi çarparığına eşittir.

Misal: Tabanlarından birinin çemberinin çevresi 1,20 m ve yüksekliği 0,80 m. olan bir pürüzma düşünelim. Bu pürüzmanın yanal yüzeyi $0,80 \times 1,20 = 0,96$ mk. dir.

120. Bir dikey pürüzmanın yanal yüzeyini yayar-sak ortaya bir dikey dörtgen çıkar. Bunun tabanı, pürüzmanın tabanının çevresine ve yüksekliği, pürüzmanın yüksekliğine eşittir.

121. Pürüzmanın hacmi: Herhangi bir pürüzmanın hacmi, tabanlarından birinin yüzeyile yüksekliğinin çarpığına eşittir.

Misal: Tabanlarından birinin yüzeyi 4,32 mk. ve yüksekliği 0,80 m. olan bir pürüzma düşünelim. Bunun hacımı $4,32 \times 0,80 = 3,456$ mkp. tür.

Küp

122— Küp : Küp, içi boş olan ve içine bir şey alan cisimdir. Su küpü, pekmez küpü dediğimiz zaman içine su veya pekmez doldurulan ve onları alabilecek boşluk kendinde bulunan bir cisim anlarız. Küpe göre daha küçük olan kupa ve kap ta vardır. Küp, kap ve kupa türlü şekillerde olabilir.

123. Kareküp : Yüzleri ve tabanları kare olan bir dikey pürüzmaya “Kareküp,, veya sadece “Küp,, denir.

124. Küpün ökül alanı : Küpün ökül alanını bulmak için, onun kenarlarından birinin karesini altı ile çarpılır.

Misal: Kenarlarından her biri 0.50 m. uzunluğunda olan bir küp düşünelim. Onun kenarı karesi $0,50 \times 0,50 = 0,25$ mk. dir. O halde küpün ökül alanı $0,25 \times 6 = 1,50$ mk. tür.

125. Küpün hacmi : Bir küpün hacmi, kenarının “3 üsüne,, eşittir.

T. C.

Bir sayının 3 üsü öyle bir çarparığdır, ki onda o sayı 3 defa çarpan olarak bulunnur.

Misal I: 5 in 3 üsü, yani $5^3: 5 \times 5 \times 5 = 125$ tir.

Misal II: Kenarlarından herbiri 0,03 m. olan bir kutu alalım. Bunun hacmi $0,03 \times 0,03 \times 0,03 = 0,000027$ m³ tür.

§ II. KONİ ve PİRAMİT

126. Koni: Huniye benzeyen bir katıdır. Konide taban bir dairedir. Tabanın karşılığı bir noktadır.

127. Dikey koni: Dikey koninin tepesinden tabanına indirilen dikey, tabanın merkezinden geçerse ona "Dikey koni,, denir.

Dikey koni, bir dikey üçgenin dikey kenarlarından biri etrafında tam olarak dönmesinden ortaya çıkar.

128. Koninin yanal alanı: Bir dikey koninin yanal alanı taban çemberiyle kenar çizgisi yarısının çarparığına eşittir.

Misal: Taban çemberi 1,885 m. ve kenar çizgisi 0,50 m. olan bir konide yanal alanı $1,885 \times \frac{0,50}{2} = 0,4712$ m² dir

Koninin hacmi: Herhangi bir koninin hacmi, tabanı alanı ile yüksekliğinin üçte birinin çarparığına eşittir.

Misal: Tabanı alanı 0,78 m² ve yüksekliği 0,40 m. olan bir koninin hacmi $0,78 \times \frac{0,40}{3} = 0,104$ m³ tür.

Kesik koni: Dikey kesik koni, üst parçası tabanına paralel bir düzey ile kesildikten sonra kalan ka-

tır. Bir dikey kesik koninin yanal alanını bulmak için onun kenar çizgisini, taban çemberlerinin yarı toplamı ile çarpmak gerektir. Taban çemberlerinin yarı toplamı, her iki tabandan aynı uzaklıkta bulunan orta çemberlerinin uzunluğunu gösterir.

Misal: Üst tabanı çemberi = 0,25 m. alt tabanı çemberi = 1,256 m.; kenar çizgisi = 0,30 m. olan bir kesik konide taban çemberlerinin yarı toplamı = $\frac{0,25 + 1,256}{2} = 0,753$ m. dir. Bu kesik koninin yanal alanı $0,753 \times 0,30 = 0,2259$ mk. e eşit olur.

Kesik koninin hacmi: Bir kesik koninin hacmini bulmak için, alt tabanın yarı çapının karesi, üst tabanın yarı çapının karesi ve bu iki yarıçapın çarpıdığı toplanır. Bu toplam ile çarpılır ve elde edilen çarparığ da, yüksekliğinin üçte biri ile çarpılır. Böylece hacim elde edilir.

Misal: I. Boyutları aşağıda yazılı olan bir kesik koni alalım :

Alt tabanının yarıçapı	0,50
Üst tabanının yarıçapı	0,40
Yükseklik	0,60
Büyük yarıçapın karesi	= $0,50 \times 0,50 = 0,25$
Küçük yarıçapın karesi	= $0,40 \times 0,40 = 0,16$
Bu iki yarıçapın çarpıdığı	= $0,50 \times 0,40 = 0,20$

Yarıçaplarının kareleri ile onların birbirile olan çarparığının toplamı $0,25 + 0,16 + 0,20 = 0,61$ dir.

$$\text{Kesik koni hacmi: } 0,61 \times 3,1416 \times \frac{0,60}{3} = 0,383$$

mkp. tür.

Misal: II. Bir kesik koni şeklinde ve aşağıda yazılı boyutlarda olan bir kova'nın ne aldığını arıyalım:

Yükseklik	0,45
Üst yarıçap	= 0,15
Alt yarıçap	= 0,10

Kesik koninin hacmini bulmak için gösterilen hesabı yaparak şunu elde ederiz:

$$[(0,15 \cdot 0,15) + (0,10 \times 0,10) + (0,15 \times 0,10)] \times 3,1416 \times \frac{0,45}{3} = 0,0223839 \text{ mkp. tür. Demek ki ko-}$$

va, içine 22 litre alıyor.

129. Piramit: Piramit, yanal yüzleri tepe denilen noktadan başlayan ve bir poligonun kenarlarında biten üçgenlerin meydana getirdikleri bir katıdır. Poligon, piramidin tabanı olur. Mısırdaki ölüleri barınmak için yapılmış olan büyük mezarlar, anıtlığımız şekildedirler. Bu mezarlar, ölüleri içlerinde barındırdıkları için “bıramıt,, veyahut “piramit,, dirler. Piramitler, Türklerin en eski yapı şekillerinden biridir. Asker çadırları içinde barınılan birer piramitler ve şekilleri de anlattığımız gibidir.

130. Düzgün bir piramitte yüzler, ikizkenar üçgenlerdir. Bu üçgenlerden her birinin yüksekliğine, “piramidin içyarıçapı,, denir.

131. Düzgün bir piramitte şunlar ayırt edilmelidir:

1 — Piramidin yüksekliği;

2 — Yanal yüzlerin yüksekliği, yahut piramidin içyarıçapı;

3 — Piramidin tabanı olan düzgün poligonun içyarıçapı.

132. Piramidin yanal alanı: Bir düzgün piramidin yanal alanı, tabanının çevresi ile piramidin içyarıçapı yarısının çarpımına eşittir.

Misal: Taban poligonunun her kenarı 0,25 m. ve içyarıçapı 0,30 m. olan düzgün bir beşgen piramit alanı. Tabanın çevresi $0,25 \times 5 = 1,25$ tir. Piramidin yanal alanı $1,25 \times \frac{0,30}{2} = 0,1875$ tir.

133. Piramidin hacmi: Herhangi bir piramidin hacmi, tabanının alanı ile yüksekliğinin üçte birinin çarpımına eşittir.

Misal: Tabanının alanı 0,25 mk. ve yüksekliği 0,27 m. olan bir piramit alalım. Bu piramidin hacmi:

$$0,25 \times \frac{0,27}{3} = 0,0225 \text{ mkp. tür.}$$

§ III. YÜRE

134. Yüre, her noktası, merkez denilen bir iç noktadan eşitleyin uzak bir eğri yüzeyle çevrilmiş bir katıdır.

135. Yüreyin yarıçapı, merkezden yüzeyin herhangi bir noktasına giden bir doğru çizgidir.

136. Yürenin alanı: Yürenin alanı, yüre yarıçapında olan bir dayirenin alanının dört ile çarpımına eşittir.

Yarıçapı 0,50 m. olan bir yürede 0,50 m. yarıçapında olan bir dayirenin alanı $0,50 \times 0,50 \times 3,1416 = 0,7854$ mk. tür. Yürenin alanı bu dayire alanının 4 ile çarpımına eşit olur.

$$0,7854 \times 4 = 3,1416 \text{ mk.}$$

137. Yürenin hacmi: Yürenin hacmi, yürenin alanını yarıçapının üçte birine çarparak elde edilir.

Yarıçapı 0,50 m. olan bir yüre alalım:

Bu yürenin alanı 3,1416 mk. olduğunu yukarda bulmuştuk.

$$\text{Yürenin hacmi } 3,1416 \times \frac{0,50}{3} = 0,5236 \text{ mkp. tür.}$$

138. Hacımların oranı: iki imsel katıyın hacımlarının arasındaki oran, onların iki homolog boyutlarının küpleri veya 3 üsleri oranının aynidir.

Bütün yüreler imsel katıylar olduğundan hacımlarının oranı yarıçaplarının küplerinin oranının aynidir.

Misal: Yarıçapları 6 ve 12 metre olan iki yüre alalım. Bunların hacımlarının oranı, 6 ve 12 nin küpleri, yani 216 ve 1728 in oranına, yani 1 in 8 e olan oranına eşittir.

Bunun doğru olup olmadığını araştıralım:

Küçük yürenin hacmı:

$$4 \times 3,1416 \times 6 \times 6 \times \frac{6}{4} = 904,7808 \text{ mkp. tür.}$$

Büyük yürenin hacmı:

$$4 \times 3,1416 \times 12 \times 12 \times \frac{12}{4} = 7238,2464 \text{ mkp.}$$

tür.

Bu iki sayıyı karşılaştırırsak, görürüz ki, küçük yürenin hacmı büyük yürenin hacmında 8 kere vardır.

İhtar: İki imsel katı yüzeyi arasındaki oran, homolog boyutları karelerinin oranına eşittir; iki homolog yüzün oranı da böyledir.

139. Tarif: Tarif, geometrik veya genel olarak herhangi bir bilgiye ait şeyin derli toplu kısa anlatımına denir. Bu kısa anlatım, o şeyin ne olduğunu uzun uzadıya düşünöldükten, arandıktan, tarandıktan sonra derlenen öz anlamı kapsayan sözlerden kurulan kapsadır.

140. Aksiyom: Aksiyom, kendinin ne olduğunu ispat gereksiz olan besbelli bir şeydir.

Misal: İki çizginin ayrı ayrı uzunluğu bir üçüncü çizginin uzunluğuna eşit ise, onların uzunlukları birbirine eşittir.

141. Teorem ve teori: Hakikati, bir takım taramalar sonunda, meydana çıkan düşünüörlere teorem veya teori derler.

142. Varsayı: Varsayı, öyle bir düşünüödür ki, o hakikatte vardır veya yoktur, fakat var sayılır.

Misal: Kara tahtaya gelişı güzel bir üçgen çizelim. Bu üçgenin kenarlarını 3, 5, 6 uzunluğunda varsayalım. İşte bu var saymaya, “**varsayı**” denir. Buna benzer her işlev varsayıktır. Varsayık olan şeylerin anlatılması için kullanılan terim “**varsayı**” dır.

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM KİMYA TERİMLERİ

ELEMANLARIN ADLARI İLE BİLEŞİK
CİSİMLERİN GENEL ADLANMA YOLLARI

1937
İSTANBUL
DEVLET BASİMEVİ

KİMYA ELEMANLARININ FRANSIZCA VE OSMANLICA ADLARI İLE TÜRKÇE KARŞILIKLARI

Fransızca	Osmanlıca	Sembol	Türkçe
<i>Aluminium</i>	Alüminyum	Al	Alüminyum ✓
<i>Antimoine</i>	Antimon	Sb	Antimon
<i>Argent</i>	Fıdda		Gümüş
<i>Argon</i>	Argon	A	Argon
<i>Arsenic</i>	Arsenik	As	Arsen
<i>Azote</i>	Azot	N	Azot
<i>Baryum</i>	Baryum	Ba	Baryum
<i>Bore</i>	Bizmüt	Bi	Bizmüt
<i>Bismuth</i>	Bor	B	Bor
<i>Brome</i>	Brom	Br	Brom
<i>Cadmium</i>	Kadmiyum	Cd	Kadmiyum
<i>Calcium</i>	Kalsiyum	Ca	Kalsiyum
<i>Carbone</i>	Fahm	C	Karbon
<i>Cérium</i>	Seryum	Ce	Seryum
<i>Césium</i>	Sezyum	Cs	Sezyum
<i>Chlore</i>	Klor	Cl	Klor ✗
<i>Chrome</i>	Krom	Cr	Krom
<i>Cobalte</i>	Kobalt	Co	Kobalt
<i>Cuivre</i>	Nuhas	Cu	Bakır ✗
<i>Dysprosium</i>	Disprosyum	Dy	Disprosyum
<i>Erbium</i>	Erbiyum	Er	Erbiyum
<i>Etain</i>	Kıstır	Sn	Kalay
<i>Europium</i>	Evropiyum	Eu	Evropiyum
<i>Fer</i>	Hadit	Fe	Demir
<i>Fluor</i>	Flor	F	Fluor
<i>Gadolinium</i>	Gadolinyum	Gd	Gadolinyum
<i>Gallium</i>	Galyum	Ga	Galyum
<i>Germanium</i>	Cermanyum	Ge	Germanyum
<i>Glucinium</i>	Berilyum	Be	Berilyum
<i>Hafnium</i>	Hafniyum	Hf	Hafniyum

Fransızca	Osmanlıca	Sembol	Türkçe
<i>Hélium</i>	Helyum	He	Helyum
<i>Holmium</i>	Holmiyum	Ho	Holmiyum
<i>Hydrogène</i>	Müvellid-ül-mâ	H	Hidrojen
<i>Indium</i>	İndiyum	İn	İndiyum
<i>Iod</i>	İyot	İ	İyot
<i>Iridium</i>	İridyum	İr	İridyum
<i>Krypton</i>	Kripton	Kr	Kripton
<i>Lantbane</i>	Lantan	La	Lantan
<i>Lithium</i>	Lityum	Li	Lityum
<i>Lutécium</i>	Lütesyum	Lu	Lutesyum
<i>Magnèsium</i>	Magnezyum	Mg	Magnezyum
<i>Manganèse</i>	Manganez	Mn	Mangan
<i>Mercure</i>	Zeybak	Hg	Civa
<i>Molybdène</i>	Molibden	Mo	Molibden
<i>Neodyme</i>	Neodim	Nd	Neodim
<i>Néon</i>	Neon	Ne	Neon
<i>Nickel</i>	Nikel	Ni	Nikel
<i>Niobium</i>	Niobyum	Nb	Niobyum
<i>Or</i>	Zehep	Au	Altın
<i>Osmium</i>	Osmiyum	Os	Osmiyum
<i>Oxygène</i>	Müvellid - ül - hu- muza	O	Oksijen
<i>Palladium</i>	Paladyum	Pd	Palladyum
<i>Paraséodyme</i>	Paraseodim	Pr	Paraseodim
<i>Phosphore</i>	Fosfor	P	Fosfor
<i>Platine</i>	Platin	Pt	Platin
<i>Plomb</i>	Üsrüp	Pb	Kurşun
<i>Potassium</i>	Potasyum	K	Potasyum
<i>Radium</i>	Radyum	Ra	Radyum
<i>Radon, Niton</i>	Radon	Rn	Radon
<i>Rhodium</i>	Rodyum	Rh	Rodyum
<i>Rubidium</i>	Rubidyum	Rb	Rubidyum
<i>Ruthénium</i>	Rütenyum	Ru	Rütenyum
<i>Samarium</i>	Samarium	Sm	Samaryum
<i>Scandium</i>	Skandiyum	Sc	Skandiyum
<i>Sélénium</i>	Selenyum	Sl	Selen
<i>Silicium</i>	Silisyum	Si	Silisyum
<i>Sodium</i>	Sodyum	Na	Sodyum
<i>Soufre</i>	Kibrit	S	Kükürt, sülf

Fransızca	Osmanlıca	Sembol	Türkçe
<i>Strontium</i>	Stronsiyum	Sr	Stronsiyum
<i>Tantale</i>	Tantal	Ta	Tantal
<i>Tellure</i>	Tellür	Te	Tellür
<i>Terbium</i>	Terbiyum	Tb	Terbiyum
<i>Thallium</i>	Talyum	Tl	Talyum
<i>Titane</i>	Titan	Ti	Titan
<i>Tungstène</i>	Tungsten	W	Volfram
<i>Xénon</i>	Ksenon	Xe	Ksenon
<i>Ytterbium</i>	İterbiyum	Yb	İterbiyum
<i>Yttrium</i>	İtriyum	Y	İtriyum
<i>Zinc</i>	Zutya	Zn	Çinko
<i>Zirconium</i>	Zirkonyum	Zr	Zirkonyum

KİMYADA BİLEŞİK CİSİMLERİN GENEL ADLANMA YOLLARI

I. İnorganik Kısım

1. Oksitler (*Oxydes*; humuzlar)

A.) Metallerin oksitleri.

1 — Tek bir değeri olan metal oksitlerinin adlanma yolu:
(Metalin adı + Oksit kelimesi)

$Ag_2 O$	Gümüş oksit , (<i>Oxyde d'argent</i> ; Humzu fıdda),
$Ca O$	Kalsiyum oksit (<i>Oxyde de calcium</i> ; Humzu kalsiyum),
$Al_2 O_3$	Alüminyum oksit (<i>Oxyde d'aluminium</i> ; Humzu alüminyum) gibi. . .

2 — Diğerleri değişen metal oksitlerinin adlanma yolu:
(Metalin adı + değerini gösteren sayı + oksit kelimesi)

$Cu_2 O$	Bakır (1) oksit (<i>Oxydule de cuivre</i> ; Humeyzi nuhas),
$Cu O$	Bakır (2) oksit (<i>Oxyde de cuivre</i> ; humzu nuhas),
$Fe O$	Demir (2) oksit (<i>Oxyde ferreux</i> ; Humzu hadid).
$Fe_2 O_3$	Demir (3) oksit (<i>Oxyde ferrique</i> ; Humzu yeknîmi hadid) gibi. . .

Bunları "Bakır bir oksit", "Bakır iki oksit". . . diye okunur.

3 — Aynı metalin ayrı ayrı değerli atomlarını havi olan oksitlerin adlanma kaidesi:

(Metalin adı + küçük değerın sayısı + büyük değerin sayısı + oksit kelimesi)

$Fe_3 O_4$	Demir (2) (3) oksit (<i>Oxyde magnétique</i> ; humzu mık-natisfi hadid)
------------	---

Bu, "Demir iki üç oksit" diye okunur.

B.) Metalsilerin oksitleri.

4 — Metalsilerin oksitleri şöyle adlanır:

(Metalsinin adı + oksijen sayısını gösteren “mono, di, tri . . .” sözlerinden biri + oksit kelimesi)

C	O	Karbon monooksit (<i>Monooxyde de carbon</i> ; Humzu karbon),
C	O ₂	Karbon dioksit (<i>Dioxyde de carbon</i> ; bilâmâ hamızı karbon),
S	O ₂	Kükürt dioksit (<i>Anhydride sulfureux</i> ; Bilâmâ hamızı kibriti),
S	O ₃	Kükürt trioksit (<i>Anhydride sulfurique</i> ; Bilâmâ hamızı kibrit) ... gibi.

Not. — Her atoma yarım oksijen isabet ederse “protooksit”, bir buçuk isabet ettiği takdirde ise “seskioksit” denir.

N ₂	O	Azot protooksit (<i>Protooxyde d'azote</i> ; Humzu evveli azot),
N ₂	O ₃	Azot seskioksit (<i>Anhydride nitreux</i> ; Bilâmâ hamızı azotî). . .

5 — Su ile birleşince asit olan metalsilerin oksitlerine (anhidrit) te denir.

C	O ₂	Karbon dioksit cismine: Karbon anhidrit (<i>Anhydride carbonique</i> ; Bilâmâ hamızı karbon),
S	O ₃	Kükürt trioksit cismine de: Kükürt anhidrit (<i>Anhydride sulfurique</i> ; Bilâmâ hamızı kibrit) denildiği gibi. . .

6 — Bu sebepten bazı metallerin de oksitlerine aynı ad verilir.

Cr	O ₃	Krom (3) oksit cismine: Krom anhidrit (<i>Anhydride cromique</i> ; Bilâmâ hamızı krom) denildiği gibi. . .
----	----------------	--

* * *

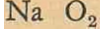
2. Peroksitler (*Peroxydes*; fevki humuzlar)

7 — **Peroksit**'lerin adlanma kaidesi:
(Metal veya metalsinin adı + peroksit kelimesi)

Misal:

Hidrojen peroksit (*Peroxyde d'hydrogène*; Müvellidül-humuzalı su),

Sodyum peroksit (*Peroxyde de sodium*; Fevki humzu sodyum). . .

* * *

3. Hidroksitler (*Hydroxydes*; humzu mâlar)

8 — **Hidroksit**'lerin adlanma kaidesi:

(Metalin adı + (lâzımsa) değerin sayısı + hidroksit kelimesi)

Misal:

Sodyum hidroksit (*Soude*; Sud),

Kalsiyum hidroksit (*Hydrate de calcium*; Maiyeti kalsiyum),

Bakır (2) hidroksit (*Hydrate cuivrique*; maiyeti nuhas),

Demir (2) hidroksit (*Hydrate de fer*; Maiyeti evveli hadid). . .

* * *

4. Asitler (*Acides*; hamızlar)

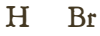
9 — **Hidrasit**'lerin adlanma kaidesi:

(Başına "hidro" sözü ve sonuna "ik" eki katılmış metalsinin adı + asit kelimesi)

Misaller:

Hidroklorik asit (*Acide chlorhydrique*; Hamızı kloru mâ),

Hidrobromik asit (*Acide bromhydrique*; hamızı bromu mâ),

Hidrosülfürik [1] asit (*Acide sulfhydrique*; Hamızı kibriti mâ). . .

[1] Kükürt anlamına olan (Sülf) sözünden «ik» ve «oz» ekleriyle asit adı yapıldığı zaman müstesna olarak (Sülf) sözüne bir «ür» eki katılır.

10 — Oksiasitlerin adlanma kaideleri:

A) (Sonuna "ik" getirilmiş metalsinin adı + asit kelimesi)

Not. — Oksijenin nisbî miktarının azlığı gösterileceği zaman metalsinin adı sonuna "ik" yerine "oz" eki getirilir.

$\begin{matrix} \text{H Cl O}_3 \\ \text{H Cl O}_2 \end{matrix}$ **Klorik asit** (*Acide chlorique*; Hamızı klor),
Kloroz asit (*Acide chloreux*; Hamızı klorî) . . .

B) Oksijenle ikiden fazla asit yapanlarda metalsinin (ve bazan metalin) adı başına, çok oksijenli olanlara **per**, ve az oksijenli olanlara da **hipo** kelimeleri getirilir. Misal:

$\begin{matrix} \text{H Cl O}_4 \\ \text{H Cl O}_3 \\ \text{H Cl O}_2 \\ \text{H Cl O} \end{matrix}$ **Perklorik asit** (*Acide perchlorique*; Hamızı fevkî klor),
Klorik asit (*Acide chlorique*; Hamızı klor),
Kloroz asit (*Acide chloreux*; Hamızı klorî),
Hipokloroz asit (*Acide hypochloreux*; Hamızı tahtî klorî) ..

C) Gereğine göre metalsinin başına *piro*, *orto*, *meta* lâfızları da konur.

Pirofosforik asit (*Acide pyrophosphorique*)
Ortofosforik asit (*Acide orthophosphorique*)
Metafosforik asit (*Acide métaphosphorique*) gibi.

11 — **Sülfon** ve **sülfin** gruplarının asitleri bu kelimelerle yukardaki hükümlere göre adlanır.

Disülfonik asit, (*Acide disulfonique*),
Disülfinik asit, (*Acide disulfinique*),
Persülfinik asit, (*Acide persulfinique*) gibi...

* * *

5. Tuzlar (*Sels*; emlah)

12 — **Tuz**'ların adlanma kaideleri:

A) (Katyon + anyon + (ür) eki)

Sodyum klorür (*Chlorure de sodium*; kloru sodyum),
Potasyum iyodür (*Iodure de potassium*; iyodu potasyum) gibi. . .

B) Metal başka başka değerli olabildiği zaman bu değeri gösteren sayı da iki adım arasında zikredilir.

Fe Cl₂ **Demir (2) klorür** (*Chlorure ferreux*; Kloru evveli hadid),

Fe Cl₃ **Demir (3) klorür** (*Chlorure ferrique*; Kloru ahîri hadid)... gibi.

C) Tuzda hidrojen de bulunursa anyonun adının başına **hidro** lâfzı katılır.

Na HS **Sodyum hidrosülfür** (*Sodium hidrosulfure*; Kibriti maiyeti sodyum) gibi. . .

Gereğine göre anyonun başına *poli, mono, bi* ekleri katılır.

Potasyum polisülfür (*Potassium polysulfure*; fevki kibriti sodyum)... gibi.

13 — Oksiasitlerin yaptıkları tuzlara ad verirken anyonlar şu şekillere girer:

Oksiasitteki oksijenin nisbî miktarı az olduğu takdirde metalsinin sonuna **it**, bu miktar çok olduğu takdirde ise **at** eki konur.

Na₂ S O₂ **Sodyum sülfid** (*Sulfite de sodium*; Kibritiyetli sodyum),

Ba S O₄ **Baryum sülfat** (*Sulfate de barium*; Kibritiyeti baryum),

Ag N O₃ **Gümüş azotat** (*Nitrate d'argent*; Azotiyeti fıdda),

Na H₂ P O₂ **Sodyum hipofosfit** [²] (*Hypophosphite de sodium*; Tahtı fosforiyetli sodyum),

K Mn O₄ **Potasyum permanganat** (*Permanganate de potasse*; Fevki manganiyeti potasyum) gibi. .

14 — Birden fazla değerli bir anyon, az sayıda metal katyonlarla birleşip te geri kalan değerleri hidrojen iyonları ile dolduğu vakit katyon, sayısına göre **mono, di, tri...** vasfı ile vasıflandırılarak tuzun şekli ifade edilmiş olur. Meselâ:

Na H₂ P O₄ **Monosodyum fosfat** (*Phosphate monosodique*; Vahidülesas fosforiyeti sodyum),

[²] Fosfor kelimesine «it», «at» ve «ür» ekleri geldiği zaman bu kelimenin sonundaki «or» hecesi, müstesna olarak düşer.

$\text{Na}_2 \text{H P O}_4$ **Disodyum fosfat** (*Phosphate disodique*; Sünaiyülesas fosforiyeti sodyum),
 $\text{Na}_3 \text{ P O}_4$ **Trisodyum fosfat** (*Phosphate trisodique*; Sülasiyül- esas fosforiyeti sodyum). . .

15 — İki katyonlu tuzlarda bunların her birinin adı biribiri ardınca konur.

Aluminyum potasyum sülfat (*Sulfate de potasse et d'aluminium*; kibritiyeti potasyum ve alüminyum) . . . gibi.

II. Organik Kısım

1. Doymuş hidrokarbonların adlanma yolu

1 — Birinciden dördüncüye kadar sırasıyla (metan, etan, propan, bütan) özel adları ile adlanırlar. Ondaki sonrakilerin adları, karbon sayısını gösteren pent, heks, hept, okt. . . v.s.nin sonuna **an** eki getirilerek yapılır:

Pentan
Heksan
Heptan
Oktan. . . gibi.

2 — Bu hidrokarbonların bir veya birkaç hidrojeni yerine başka iyonlar gelirse adları şu formüle göre yapılır:
(Hidrojen yerine gelen diğer iyonun sayısı + bu iyonun, sonuna (li, lı. . .) getirilmiş, adı + hidrokarbonun adı)

Üç klorlu metan (*Méthane trichloré*);

Dört klorlu metan (*Méthane tetrachloré*) gibi.

2. Doymamış hidrokarbonlardan olefin (*Oléfine*) serisi

3 — Olefin serisinin adları, alkil köklerinin sonuna **en** getirilerek yapılır:

Etil'den etilen,
Propil'den propilen,
Bütil'den bütilen. . .

Not. — Alkil kökleri, doymuş hidrokarbonların sonundaki **an** yerine **il** getirilerek adlandırılır.

Metan'dan metil,
Etan'dan etil,
Propan'dan propil. . . v.s. gibi.

3. Doymamış hidrokarbonlardan asetilen serisi

4 — Asetilen serisinden hidrokarbonların herbiri, kendilerine verilen özel adlarla anılır:

Asetilen
Alilen
Krotonilen
Velerilen

4. Alkoller

5 — Alkollerin adlanması iki türlü olabilir:

A) Ya çıktıkları hidrokarbonun sonuna **ol** getirilir:

Metan'dan metanol,
Etan'dan etanol. . . gibi.

B) Veyahut alkil kökünün adından sonra **alkol** sözü söylenir:

Metil alkol,
Etil alkol. . . gibi.

5. Polialkoller (*Polialcools*)

6 — Polialkollerin özel adları kullanılmakla beraber Cenevre Kimya Kongresindeki mukarrerata göre de adlandırılır. Meselâ:

Glikol veya etan diyol,
Gliserin veya propan triyol. . . gibi.

7 — Fransızcada alkoller için de kullanılan *primaire*, *secondaire* ve *tertiarie* tabirleri türkçede **birer**, **ikere**, ve **üçer** kelimelerle karşlanır.

6. Aldehitler

8 — Aldehitlerin adlanması iki türlü olabilir:

A) Ya çıktıkları hidrokarbonun sonuna **al** getirilir.

Metan'dan metanal,
Etan'dan etanal. . . gibi.

B) Veyahut alkil kökünün adından sonra **aldehit** sözü söylenir.

Metil aldehit,
Etil aldehit. . . gibi.

Not. — Bunlardan özel adı olanların bu adları da kullanılır:

Metil aldehit yerine **karmca aldehit** (*Formaldéhide*),
Etil aldehit yerine **sirke aldehit** (*Acétaldehyde*) gibi.

9 — Aldehitlerin bir veya birkaç hidrojeni yerine başka iyonlar gelirse adları şu formüle göre yapılır:

(Hidrojen yerine gelen diğer iyonun sayısı + bu iyonun, sonuna (li, lr. . .) getirilmiş, adı + aldehidin adı)

Üç klorlu metanal (*méthanal trichloré*) gibi.

7. Ketonlar

10 — Ketonların adlanması, iki türlü olabilir:

A) Ya çıktıkları hidrokarbonun sonuna **on** getirilir.

Propan'dan propanon (*propanone*),
Bütan'dan bütanon (*butanone*) . . . gibi.

B) Veyahut alkil kökünün adından sonra **keton** sözü söylenir.

Metil etil keton. . . gibi.

8. Organik asitler

11 — Organik asitler çıktıkları hidrokarbonun adı sonuna **oyik** getirilerek adlanır.

Metan'dan metanoyik asit (*acide méthanoïque*),

Etan'dan etanoyik asit (*acide éthanoïque*),

Propan'dan propanoyik asit (*acide propanoïque*) . . . gibi.

Not. — Bunların özel adı olanlar bu adları ile de anılabilir.

Metanoyik asit = **karmca asit** (*acide formique*),

Etanoyik asit = **sirke asit** (*acide acétique*) . . . gibi.

12 — Bu asitlerin adlarının başına lüzumuna göre *normal* ve *iso* tabirleri katılır.

Nomal pentanoyik asit (*Normal acide valériannique*),

İsopentenyik asit (*Acide isovalériannique*) . . . gibi.

Not. — Bu kaide alkol, keton. . . v.s. için de caridir:

İsopropil alkol (*Alcool isopropilique*),

Nomal propil alkol (*Alcool normal propilique*) . . . gibi.

13 — Asitlerin bir veya birkaç hidrojeni yerine başka iyon gelirse adlanma yolu şudur:

(Hidrojen yerine gelen diğer iyonun sayısı + bu iyonun, sonuna (li, lı. . .) getirilmiş, adı + asidin adı)

Üç klorlu etanoyik asit (*Acide acétique trichloré*) . . . gibi.

9. Poliasitler (*Poliacides*)

14 — Birden ziyade karboksilli (CO OH) olan asitlerde (oyik) ekinden evvel *di, tri, tetra,...* sözleri getirilir. Bunların özel adları da varsa kullanılır. **Kuzukulağı asit** veya etandiyoyik asit (*acide oxalique* ou *acide éthanedioïque*) gibi.

Not. — Yukardaki kaideler asit alkoller (*acides alcools*) için de caridir.

Limon asit veya pentanolodiyoyik metiloyik asit (*acide citrique* ou *acide pentanolodioïque - méthylolique*) . . . gibi.

10. Yağasitler (*Acides gras*)

15 — Doymuş yağasitler diğer organik asitler hakkındaki hükümlere göre adlanırlar:

Heksadekan'dan heksadekanoyik veya **hurma asit** (*hexadécanoïque* ou *acide palmitique*);

Oktadekan'dan oktadekanoyik veya **ıçyağı asit** (*octadécanoïque* ou *acide stéarique*) . . . gibi.

16 — Doymamış yağasitler, doymamış hidrokarbonlar gibi, özel adları ile anılırlar.

Akril asit (*acide acrylique*),

Kroton asit (*acide crotonique*) . . . gibi.

11. Eterler (*éthers*)

17 — Eterlerin adlanma formülü şudur:

(Alkil kökleri + eter kelimesi)

Metil eter (buna basit eter de denir),
Metil etil eter (buna karışık eter de denir) . . . gibi.

12. Esterler (*esters*)

18 — Esterlerin adlanma formülü şudur:

(Asidin, “asit” kelimesi anılmıyarak, adı + alkilin adı + ester kelimesi)

Hidroklorik etil ester, Azotik etil ester . . . gibi.

13. Karbon hidratlar

19 — Karbon hidratların adları, bileşimindeki karbon sayısını gösteren **bi** veya **di**, **tri**, **tetr**, **pent**, **heks** . . . kelimelerinin sonuna **oz**, **yoz** getirilerek yapılır:

Biyoz veya diyoz,
Triyoz,
Tetroz. . . gibi.

20 — Bunlar özel isimlerle de anılırlar. Meselâ:

Biyoz’un glikol aldehit,
Triyoz’un gliseroz,
Pentoz’un ksiloz,
Heksoz’un da levüloz, glikoz, früktoz, galaktoz gibi özel adlarla anılır neveleri vardır.

Not. — Bu karbon hidratlar yapılış bakımından tek molekülü oldukları cihetle **monosakarit** (*monosaccharide*) grupunu teşkil ederler.

21 — Ayrıca **disakrit** ve **polisakrit** grupları da vardır; çıkarıldıkları maddeye göre adlanırlar. Meselâ:

Sakaroz	}	Disakarittir
Laktoz		
Maltoz		

- CN — CN **Kiyan.**
(CN — CN)₃ **Parakiyan.**
H — C≡N **Hidrokiyan asit.**
H — C≡N=O **Kiyan asit.**
[Fe (CN)₆]H₄ **Hidrokiyan demir (2) asit.**
[Fe (CN)₆]H₃ **Hidrokiyan demir (3) asit.**

28 — Bunların tuzları genel kaidelere göre adlanır.

19. Nitriller

29 — Bunlar hidrokiyan asidin hidrojeni yerine gelen alkil köküne **nitril** kelimesi katılarak adlanır: **Metil nitril** gibi.

Not. — Nitrillere lüzumuna göre *iso* tabiri de takılır. **İsometil nitril** gibi.

20. İmitler

30 — Bunların bileşmelerine giren kökten sonra **imit** getirilerek adları yapılır.

Süksin imit,
Kiyan imit. . . gibi.

21. Benzol ve türevleri

Çevril (*cyclique*) veya kokulu (*aromatique*) sınıfı teşkil eden bu cisimler, özel adları ile ve şimdiye kadar geçen genel kaidelere göre adlanırlar:

Benzol,
Toluol,
Ksilol (*xylo*),
Birklorlu benzol (*benzol monochloré*),
İkiklorlu benzol (*benzol dichloré*) . . . gibi.

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM BİYOLOJİ TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASIMEVİ

BİYOLOJİ TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA

A

- Açan** = Bâsıtâ = *Tenseur*
Ağ = Dafire = *Plexus*
Ağız 1 — Fem, 2 — Fevhe = 1 — *Bouche*,
2 — *Orifice*
Ağızlaşma = Mufagama = *Anastomose*
Ağsı = Şebekî = *Réticulaire*
Akciğer = Rie = *Poumon*
Akciğer göbeği = Sürrei rie = *Hile pulmonaire*
Akciğer keseciği = Huveysalı rievî = *Vésicule pulmonaire*
Akdamarlar = Eviyei lemfaiye = *Vaisseaux lymphatiques*
Ak kan = Lenf = *Lymph*
Ak kan sistemi = Cümlei lenfaviye = *Système lymphatique*
Akyuvar = Küreyvei beyza = *Globule blanche*
Aldamar = Şıryan = *Artère*
Ahn (-kemiği, -kası. . .) = Cephî (Azır-, adalei. . .) = *Frontal (Os-, muscle-. . .)*
Alkan = Demi şıraynî = *Sang artériel*
Alt = Süfli, süflâ = *Inférieur*
Alyuvar = Küreyvei hamra = *Hématie, globule rouge*
Ardoda = Beyti halfî = *Chambre postérieure*
Arka, art = Halfî = *Postérieur*
Arsieğe (-kas, sinir) = Beyn-ed-dil'î (Adalei-, asabı-) = *Intercostal (muscle-, nerf-)*
Artkafa kemiği = Azırî kafa = *Occipital*
Askan gömlek = Kamîsi muallik = *Crémaster*
Aşık kemiği = Azırî kâp = *Astragale*
Aşırı besi = Fartı tağdiye = *Suralimentation*
Atar kanal = Kanatı dafıka = *Canal éjaculateur*
Ayak bileği = Rusg-ul-kadem = *Tarse*
Aya kemeri = Kavsi rahî = *Arcade palmaire*
Ayak tabanı = Ahmas-ül-kadem = *Plante du pied*
Ayak tarağı = Muşt-ul-kadem = *Métatarse*
Aykıt = Cihaz = *Appareil*
Azıdışı = Dars = *Molaire*
Azotlu = Azotî = *Azoté*

B

- Bademcik** = Levze = *Amygdale*
Bağ = Ribat = *Ligament*
Bağ (Asır-) = Ribatı muallik = *Ligament suspenseur*
Bağ (Enli-) = Ribatı arîz = *Ligament large*
Bağı (Oynak-) = Ribatı bayn-el-mafsali = *Ligament interarticulaire*
Bağırlar = Ahşa = *Viscères*
Baldır = Sak = *Jambe*
Baldır kemiği = Azırî kasaba = *Tibia*
Barsak askısı = Mesarika = *Mésentère*
Barsaklar = Em'a = *Intestins*
Barsaklar (İnce-) = Em'ayı rakıka = *Intestins grêles*
Barsaklar (Kalın-) = Em'ayı galiza = *Intestins gros*
Basınç = Tazyik = *Pression*
Baş = Re's = *Tête*
Bel bölgesi = Nahiyei kataniye = *Région lombaire*
Beneği (Çimlenme-) = Şelesi intaşiye = *Tache germinative*

Benegi (İşitme-) = Şeleli sem'i *Tache accoustique*
Benek (Sarr-) = Şeleli asfer = *Tache jaune*
Besi = Tagdiye, tagaddi = *Alimentation*
Besi deliği = Sukbei mugaddiye = *Trou nourricier*
Besin = Gıda = *Aliment*
Beyin = Muh, dimağ = *Cerveau*
Beyincik = Muheyh, dimağçe = *Cervelet*
Beyincik karıncığı = Buteyni muheyhî = *Ventricule cérébelleux*
Beyin - omurilik ekseni = Mihveri nuhaî şevkî = *Axe cérébrospinal*
Beyin - omurilik sıvığı = Mayii dimağii şevkî = *Liquide céphalorachidien*
Beyin orağı = Mişveli muh = *Faux de cer-veau*
Beyin üçgeni = Müsellesi muhî = *Trigone cérébral*
Beyin zarı = Sehaya = *Méninge*
Bez = Gudde = *Glande*
Bezel = Guddevî = *Glandulaire*

Bebiziği = Berbah = *Epididyme*
Bidik = Ferç = *Vulve*
Bilek = Rusg-ul-yet, misem-ül-yet = *Carpe*
Boğruncuk = Kuseybe = *Bronchiol*
Boğrunç = Kasaba = *Bronche*
Boğumlar = Selâmiyat = *Phalanges*
Boru = Enbube = *Tube*
Borumsu = Enbubî = *Tubeforme*
Boşaltı aykıtı = Cihazı müfriğ = *Appareil excréteur*
Böbrek = Kilye = *Rein*
Böcekçil = Âkil-ül-haşerat = *Insectivore*
Bölge = Nahiye, mıntaka = *Région*
Brakisefal, yuvarkafal = Müstâraz-ür-re's = *Brachycéphale*
Burun = Enf = *Nez*
Burun deliği = Minhar = *Narine*
Burun kemiği = Azmî enfî = *Os nasal*
Büken = Kabıza = *Flexeur*
Büzgen = Muassıra = *Sphincter*
Büzük = Şerç = *Anus*

C

Cisim = Cisim = *Corps*
Cisimcik = Cüseyme = *Corpuscule*

Cücük = Rüseym = *Embryon*

Ç

Çanakası = Ke'sî = *Caliciforme*
Çekiç kemiği = Azmî matrak = *Marteau*
Çene = Fek = *Maxillaire*
Çenealtı bezi = Guddei tahtelfekkiye *Glande maxillaire*
Çenel = Fekkî = *Maxillaire*
Çenemsi = Fekçe = *Mandibule*
Çeper = Cidar = *Paroi*
Çevre kas = Adalei medariye = *Muscle orbiculaire*
Çınlama = Tınnet = *Tintement*

Çiğnem = Madg = *Mastication*
Çiğneme kası = Adelei madgiye = *Muscle masseter*
Çizgi = Telem = *Sillon*
Çizik kas = Adalei muhattata = *Muscle striée*
Çok hücreli = Kesir-ül-hücre = *Multicellulaire*
Çöz = Serp = *Epiploon*
Çukurlağım = İnhifaz = *Excavation*

D

Dalız = Dehliz = *Vestibule*
Dallı = Mütaşa'ip = *Ramifié*

Damak eteği = Şiraül-hanek *Voile du palais*

Damak kemeri = Kubbe-tül-hanek = *Voûte du palais*
Damak kemiği = Azmî hanek = *Os palatin*
Damardaratlan = Mukabbızı eviye = *Vaso-constructeur*
Damardevitme siniri = Asabi muharriki eviye = *Nerf vaso-moteur*
Damargeniltlen = Müvessii eviye = *Vaso-dilatateur*
Damarlar = Ev'iye = *Vaisseaux*
Değiş = Mübadele = *Echange*
Delik = Sukbe = *Trou*
Delta kası = Adalei daliye = *Muscle deltoïde*
Deri = Cilt = *Peau*
Deviten = Muharrik = *Moteur*
Dişbükey = Muhaddep = *Convexe*
Dişkı = 1 — Tagavvut, 2 — Mevaddı gaita = *1 — Défécation, 2 — Matières fécales*
Diş yürekzarı = Şıgağı haricî kalp = *Pé-ricarde*
Dikensi çıkmı = Nütüü şevkî = *Apo-physe épineuse*
Dikey = Amudî = *Perpendiculaire*
Dil = Lisan = *Langue*
Dilalrı bezi = Guddei taht-el-lisanî = *Glande sub-linguale*
Dilsel = Lisanî = *Lingual*
Dinlik = Sükûn = *Repos*
Dirsek = Mirfak = *Coude*
Dirsek kemiği = Azmî zend = *Cubitus*
Diş = Sin = *Dent*
Dişetleri = Lüsât = *Gencives*
Dişsel = Sinnî = *Dental*
Diyafram kası = Adalei hicabı haciz = *Muscle phrénique*
Dizkapağı kemiği = Azmî rıdfa = *Rotule*
Doku (Kaldırmsr-) = Nesci rasafı = *Tissu pavimenteux*
Doku (Kan-) = Nesci demevî = *Tissu sanguin*
Doku (Kas-) = Nesci adalî = *Tissu musculaire*

Doku (Katılğan-) = Nesci munzam = *Tissu conjonctif*
Doku (Kemik-) = Nesci azmî = *Tissu osseux*
Doku (Kıkırdak-) = Nesci gudrufı = *Tissu cartilagineux*
Dokum = İntisaç = *Texture*
Dokunsal = Lemsî = *Tactile*
Dokunuğ = Lems = *Tact*
Dokunum = Lâmise = *Toucher*
Doku (Özel-) = Nesci hususî = *Tissu spécial*
Doku (Sinir-) = Nesci asabî = *Tissu nerveux*
Doku (Sümeý-) = Nesci muhatî = *Tissu muqueux*
Doku (Sümeý deri-) = Nesci beşereî muhatiye = *Épithélium*
Doku (Sünger-) = Nesci isfencî = *Tissu spongieux*
Doku (Tıkız-) = Nesci kesif = *Tissu compact*
Doku (Yağ-) = Nesci şahmî = *Tissu graisseux*
Dolambaç = Tiyh = *Labyrinthe*
Dolaşım = Deveran = *Circulation*
Dolikosefal, uzunkafal = Müstatil-ür-re's = *Dolichocéphale*
Dölleme, döllenme = İlka — *Fécondation*
Dölüt = Cenin = *Fœtus*
Dölyatağı = Rahim = *Utérus*
Dölyatağı borusu = Nefiri rahmî = *Trompe utérine*
Döl yolu = Mehbil = *Vagin*
Döş kemiği = Azmî kas = *Sternum*
Dudak = Şefe = *Lèvre*
Duyar, duygun = Hassas = *Sensible*
Duyarlık = Hassasiyet = *Sensibilité*
Duygu = İhtisas = *Sentiment*
Duysal = Hissî = *Sensitif*
Duyuğ = His = *Sens*
Duyulgun, duyulur = Mahsus = *Sensible*
Duyum = Hasse, tahassüs = *Sensation*
Düz kas = Adalei melsa = *Muscle lisse*

E

Eğ = Dılı = *Côte*
Eğ kemiği = Azmî dil'i = *Os costal*

Eğemsi = Dil'i kâzıp = *Fausse côte*
Eklem = Mafsal = *Articulation*

Ekler = Levahik, mülhakat = *Annexes*
Eksen = Mihver = *Axe*
Eleman = Unsur = *Élément*
Elemansel = Unsurî = *Élémentaire*
El tarağı = Muşt-ul-yet = *Métacarpe*
Enine = Müstâraz, -î = *Transvers, -al*
Erbezi = Husye = *Testicule*
Erbezi torbası = Safen = *Scrotum*
Et = Lâhm = *Chair*
Etçil = Akil-ül-lühum = *Carnivore*
Etene = Meşime = *Placenta*
Evin = Nevat = *Noyau*

Evincik = Nüveyt = *Nucléole*
Evinel zar = Gışayı nevatî = *Membrane nucléaire*
Evin özü = Nüklein = *Nucléine*
Ezmi = Meni = *Sperme*
Ezmi hayvancığı = Huveyni menevî = *Spermatozoïde*
Ezmi kanalcıkları = Kunevyatı hamile-tül-meneviye = *Canalicules séminifères*
Ezmi kanalı = Kanatı nakile-tül-meni = *Canal déférent*

Fildişi = Âc-üs-sin *Ivoire*

F

Fizyoloji = Fenni menafi-ül-âza = *Physiologie*

G

Gagamsı çıkıntı = Nütüü mınkari *Apo-physse coronoïde*
Gastrula = Gastrula = *Gastrula*
Gelişim = Neşvü nema = *Evolution*
Gem = Lücam = *Frein*
Getiren = Musil = *Afférent*
Gevişgetiren = Müçterre = *Ruminant*
Geşey = İstirha = *Diastole*
Gırtlak = Hançere = *Larynx*
Gırtlak kapağı = Lisanı mizmar = *Epi-glotte*
Gırtlak siniri = Asabı hançerevî = *Nerf laryngé*
Göbek = Sürre = *Ombilic*
Göçmen hücre = Muhacir hücre *Cellule migratrice*
Gögüsel = Sadrî = *Thoracique*
Gögüs kası = Adalei sadriye = *Muscle pectoral*
Gögüs oyuğu = Cevfi sadri = *Cavité thoracique*
Gögüşzarı = Gışai cenp = *Plèvre*
Gögüşzarı oyuğu = Cevfi plevrai *Cavité pleurale*
Gömlek = Kamîs = *Tunique*
Görsel = Basarî = *Visuel*
Görüş = Basar = *Vue*
Görüm = Basıra = *Vision*

Görüm aykırı = Cihazı basarî = *Appareil d'optique*
Görü yatağı = Seriri basarî = *Couche optique*
Götüren = Mürsil = *Efférent*
Gövde = 1 — Vücut, 2 — Cezi = 1 — *Corps, 2 — Tronc*
Göver = Cevher = *Substance*
Göver (Ak-) = Cevheri ebyaz = *Substance blanche*
Göver (Boz-) = Cevheri sincabî = *Substance grise*
Göz = Ayn = *Œil*
Gözevi = Cevfi hicacî = *Orbite*
Gözkapağı = Cefn = *Paupière*
Gözkırpan = Gamzî = *Clignotant*
Gözyaşı bezi = Guddei dem'iye = *Glande lacrymale*
Gözyaşı etçigi = Lûheymeî dem'iye = *Caroncule lacrymale*
Gözyaşı kesesi = Kiseî dem'iye = *Sac lacrymal*
Gözyaşı noktaları = Nikatî dem'iye = *Points lacrymaux*
Gözyaşı yolu = Mecrayî dem'i = *Conduit lacrymal*
Göz yüresi = Kürei ayn = *Globe de l'œil*
Graf keseciği, yumurtacık = Cerabei Graf, büeyez = *Vésicule de Graaf, ovule*

Hayat ağacı = Şecerei hayat = *Arbre de vie*
Hayvan = Hayvan = *Animal*
Hayvansal = Hayvanî = *Animal*
Hemoglobin = Hemoglobin = *Hémoglobine*

Hokkamsı oyuk = Cevfi hokkî = *Cavité cotyloïde*
Hücreesel = Hücrevî = *Cellulaire*

İrtatan — Müba'it = *Abducteur*

İbik = Kanzaa = *Crête*
İçbükey = Mukaar = *Concave*
İç yürekzarı = Şigafı dahilli kalp = *Endocardie*
İkiz kas = Adelei tevemiye = *Muscle jumeau*
İletken = Nâkil = *Conducteur*
İletkenlik = Nâkiliyet = *Conductibilité*
İlksel = İptidâî = *Primitif*
İnen = Nazil = *Descendant*
İnorganik = Gayrı uzvî = *Inorganique*

İrdemsiz, istemsiz = Gayrı iradî = *Involontaire*
İrilme = Dahame = *Hypertrophie*
İrin = Kıyh = *Pus*
İskelet = Kadid = *Squelette*
İstemsiz, irdemsiz = Gayrı iradî — *Involontaire*
İşek yolu = İhlil = *Urètre*
İşidîğ = Sem' = *Ouïe*
İşidim = Samia = *Audition*
İşitsel = Sem'î = *Auditif*

K

Kabuksal = Kıvrî = *Cortical*
Kaburga = Adla = *Côtes*
Kafatası = Cümcüme, kırhıf = *Crâne*
Kalbur kemiği = Azmı gırbalî = *Ethmoïde*
Kalbur levhası = Safihai gırbaliye = *Lame ethmoidale*
Kalbursu = Gırbalî = *Criblé*
Kalça kemiği = Azmı harkafa = *Os iliaque*
Kaldıran = Rafia = *Élévateur*
Kaldırması = Rasadî = *Pavimenteux*
Kalkan bezi = Guddei derakiye = *Thyroïde*
Kalkansal = Derakî = *Thyroidien*
Kamış = Kadip = *Penis*
Kamobur = Akil-ül-kül = *Omnivore*
Kanaktarım = Nakl-üd-dem = *Transfusion*
Kanal = Kanat = *Canal*

Kanalcık = Kuneyve = *Canalicule*
Kanama = Nezf-üd-dem = *Hémorragie*
Kanat = Cenah = *Aile*
Kanatsı = Cenahî = *Pterygoïde*
Kanatsı çıkıntı = Nütüü cenahî = *Apophyse pterygoïde*
Kangal = Urve = *Anse*
Kan (Sıcak-) = Demi har = *Sang chaud*
Kansız = Kansız = *Anémique*
Kansızlık = Fakrüddem = *Anémie*
Kan (Soğuk-) = Demi barit = *Sang froid*
Kap = Mahfaza = *Enveloppe*
Kapacığ (Kör-ince-) = Dessamı dekkakî âverî = *Valvule iléo-cæcal*
Kapacık = Dessame = *Valvule*
Kapacıkları ("S"-) = Dessamatı siniye = *Valvules sigmoïdes*

- Kapacak (Тасқис-)** = Dessamı ikilî — **Kıllar** Eş'ar = *Poils*
Valvule mitrale
- Kapaçık (Üçlü-)** = Dessamı züselâset-üş-şerafe = *Valvule tricuspide*
- Kapalı** = Mesdut = *Clos*
- Kapı böbrek sistemi** = Cümlei babı kilyeviye = *Système porte-rénal*
- Karaciğer** = Kebet = *Foie*
- Karadamareçik** = Vüreyt = *Vénule*
- Karakan** = Demi veridî = *Sang veineux*
- Kargaburun çıkıntı** = Nütüü gurabî = *Coracoïde*
- Karıncaçık** = Buteyn = *Ventricule*
- Karın oyuğu** = Cevfi batnî = *Cavité abdominale*
- Karmzarı** = Periton = *Péritoine*
- Karmzarı oyuğu** = Cevfi peritonî *Cavité péritonéal*
- Karşigelen** = Mütezat *Antagoniste*
- Karşigelim** = Tezat = *Antagonisme*
- Kas** = Adale = *Muscle*
- Kasık kemiği** = Azmı âne = *Os pubis*
- Kası teli** = Liyfi adalî = *Fibre musculaire*
- Kaş** = Hacıp = *Sourcil*
- Katalizliyen** = Katalizör = *Cataliseur*
- Kaval kemiği** = Şaziye (Azım-) = *Péronée*
- Kaya** = Sahra = *Rocher*
- Kaygan** = Emles, melsa = *Lisse*
- Kemik** = Azım = *Os*
- Kemik çıkıntısı** = Nütüü azım = *Apophyse*
- Kemik gövdesi** = Cismi azım = *Diaphyse*
- Kemik iliği** = Muhhu azım = *Moelle des os*
- Kemikleşme** = Taazum = *Ossification*
- Kemik levhacığı** = Sufeyhai azımiye = *Lamelle osseuse*
- Kemik ucu** = Nihayeti azım = *Epiphyse*
- Kemik zarı** = Simhak = *Périoste*
- Kesecik** = Küyeys = *Saccule*
- Kesken (Diş)** = Katra (Esnan) = *Incisive (Dent)*
- Kıkırdak** = Gudruf = *Cartilage*
- Kıkırdak halka** = Halkai gudrufiye = *Anneau cartilagineux*
- Kılcal boru** = Şârî boru = *Tube capillaire*
- Kılıf** = Gııaf = *Gaine*
- Kılıf gömlek** = Kamîsi gılâfi = *Tunique vaginal*
- Kısay** = Takabbuz = *Systole*
- Kısm** = Kısım = *Partie*
- Kıvrım** = İltiva = *Plî*
- Kilüs damarı** = Veridi keylûsî — *Veine chylifère*
- Kimüs** = Keymus = *Chyme*
- Kirpikler** = Ehdap = *Cils*
- Kirpiksi** = Hedebî = *Cilliaire*
- Koklam** = Şamme = *Olfaction*
- Kokuğ** = Şemm = *Odorat*
- Kokusal** = Şemmî = *Olfactif*
- Kol** = Adu = *Bras*
- Kol-baş anadamarı** = Cez'i adudî re'si = *Tronc brachiocéphalique*
- Koltukaltı bölgesi** = Nahiyei ıptiye = *Région axillaire*
- Koparan diş, köpekdişi** = Sinni nabî = *Canine*
- Korti organları** = Korti cüscymarı = *Organes de Corti*
- Korti yayları** = Korti kavisleri = *Arcs de Corti*
- Kozalakısı** = Sanavberî = *Pinéal*
- Kök** = Cezir = *Racine*
- Köpekdişi, koparan diş** = Sinni nabî = *Canine*
- Köprücükaltı aldamarı** = Şıraynı taht-etterkova = *Artère sous-claviculaire*
- Köprücük kemiği** = Azmı terkova = *Clavicule*
- Körbarsak** = Âver = *Cæcum*
- Körelme** = Dumur = *Atrophie*
- Kromozom** = Kromozom = *Chromosome*
- Kulack** = Uzeyn = *Auricule*
- Kulakaltı bezi** — Guddei nekfiye = *Parotide*
- Kulak kepçesi** = Sayvan = *Pavillon*
- Kulak kiri** = Simlâh = *Cerumen*
- Kulak yolu** = Mecrai sem'i = *Conduit auditif*
- Kurs** = Kurs = *Disque*
- Kursak, miğde** = Mide = *Estomac*
- Kursak üstü** = Şersuf = *Epigastre*
- Kuyruk kemiği** = Azmı us'us = *Coccyx*
- Küçükdil** = Lehat = *Lette*
- Kürek kemiği** = Azmı ketif = *Omoplate, scapulum*

Orta oyuk = Münassıf = *Médiastin*
Orta sinir = Asabı mutavassıt = *Nerf médian*
Otçul = Âkil-ül-haşayış = *Herbivore*
Otolit = Otolit = *Otolite*
Oyluk kası = Adalei fahziye — *Muscle fé-mural*

Oynak eklem (yahut sadece oynak) = Mafsalı müteharrik = *Articulation mobile, diarthrose*
Oynak kapçığı = Mahfazai mafsalıye = *Cap-sule articulaire*
Oynamaz eklem = Mafsalı gayri müteharrik = *Articulation immobile, synarthrose*

Ö

Ökçe kemiği = Azmı akap = *Calcaneum*
Ön = Kuddamî = *Antérieur*
Önkol = Sâit = *Avant-bras*
Önkol kemiği = Azmı kübere = *Radius*
Önoda = Beyti kuddamî = *Chambre antérieure*
Öpken borusu = Şıryanı şezen = *Trachée arrière*
Örs kemiği = Azmı senedanî = *Enclume*
Örtünç sinir = Asabı rievîi midevî = *Nerf vague*

Örümceksi = Ankebutî = *Arachnoïde*
Östaki borusu = Nefiri östaki = *Trompe d'Eustache*
Öt = Safra = *Bile*
Öt kanalı = Kanatı merare = *Canal cholédoque*
Öt kesesi = Kisei safraiye = *Vésicule biliaire*
Özekdamar = Epher = *Aorte*
Özekdamar yayı = Kavsi epher — *Crosse de l'aorte*
Özüt = Lüp *Pulpe*

P

Pankreas = Pankreas = *Pancréas*
Parmakarası = Beyne-el-esabi = *Interdigital*
Parmaklar = Esabi = *Doigts*
Pazu kemiği = Azmı adut = *Humérus*
Peke sarnıcı = Sahrıncı peke = *Réservoir Pecquet*
Pençe = Pençe = *Griffe*
Pepsin = Pepsin = *Pepsine*
Pepton = Pepton = *Peptone*

Pıhtı = Aleka = *Cailloz*
Plâsma = Maddei musavvirei müşekkile = *Plasma*
Plâstik = Musavvir = *Plastique*
Prespitlik = Meddi basatı şeyhî = *Presbytie*
Protoplâsma = Maddei musavvirei ûlâ = *Protoplasme*
Pul = Sadefe = *Ecaille*

S

Saban kemiği = Azmı mik'a = *Os vomer*
Saçak (ağız-ı) = Seddat = *Epistome*
Sağrı kası = Adalei ilyeviye = *Muscle fessier*
Sağrı kemiği = Azmı aciz = *Sacrum*
Salgı = İfraz = *Secrétion*
Salgı uyartan = Münebbihi müfriz — *Excito-secréteur*

Salkımsı = Unkudî = *Grappeux*
Salay = Lûap = *Salive*
Salya bezi = Guddei lûabiye *Glande salivaire*
Salyangoz = Kavkaa = *Limaçon, cochlée*
Salyangoz kanalı = Kokleer kanalı = *Canal cochléaire*
Sapçık = Suveyk = *Pédoncule*

Sarmay levha = Safihai helezon = <i>Lame spirale</i>	Sindirim = Hazm = <i>Digestion</i>
Saydam tabaka Karniye tabakası = <i>La cornée</i>	Sindirim aykırı = Cihazı hazmî <i>Appareil pareil digestif</i>
Seman = Kışrı sin = <i>Cémen</i>	Siney = Sinh = <i>Alvéole</i>
Sempatik (büyük-) = Sempatii kebir = <i>Grand sympathique</i>	Sineysel = Kanatlı huveysalı — <i>Canal alvéolaire</i>
Sempati siniri = Asabı sempati = <i>Nerf sympathique</i>	Sinir = Asap = <i>Nerf</i>
Serom = Masl-ud-dem — <i>Sérum</i>	Sinir çiftleri = Ezvacı asabiye = <i>Les paires nerveuses</i>
Seromsel = Maslı = <i>Séreux</i>	Sinirsel = Asabî = <i>Nerveux</i>
Sırt dikenliği = Şevki zahri = <i>Epine dorsale</i>	Sinirsel yay = Kavsi asabî = <i>Arc neural</i>
Sırt (-kası, -omurları,-...) = Zahriye (Adalei-, fıkrâi-, ... = <i>Dorsal (Muscle-, vertèbre-, . . .)</i>	Sistem = Cümle = <i>Système</i>
Sıvımtı = Maddei masliye = <i>Sérosité</i>	Solukalma = Şehik = <i>Inspiration</i>
Sidik = Bevil = <i>Urine</i>	Soluk aykırı = Cihazı teneffüs = <i>Appareil respiratoire</i>
Sidik borucukları Enabibi bevlîye — <i>Tubes urinaires</i>	Solukverme = Zefir = <i>Expiration</i>
Sidiklik = Mesane = <i>Vessie</i>	Solunum = Teneffüs = <i>Respiration</i>
Sidiksağan = Halip = <i>Uretère</i>	Solunum yüzeyi = Sathı teneffüs — <i>Surface de respiration</i>
Sidik yolları = Mecarii bevil = <i>Voies urinaires</i>	Soray = İmtıas = <i>Absorption</i>
Silindireksen Mihveri üstüvanî <i>Sylindraxe</i>	Söylem = Telâffuz = <i>Articulation</i>
Silviüs yarığı Şakrı silviüs <i>Fissure de Silvius</i>	Sübye = Müstahlep = <i>Emulsion</i>
Sindirel = Hazmî = <i>Digestif</i>	Sümey = Muhatî = <i>Muqueux</i>
	Sümeyzar (Miğde-i) = Beşerei muhatiyei mide = <i>Estomacale (Muqueuse-)</i>
	Sümsey = Nuhamî = <i>Pituitaire</i>
	Sümük = Muhat = <i>Mucus</i>
	Sürel dişler = Halide (Esnan-) — <i>Permanentes (Dents-)</i>

Ş

Şahdamarı = Şıryanı sübatı = <i>Carotide</i>	Şekil = Şekil = <i>Forme</i>
Şakak kemiği = Azmı sudğî = <i>Temporal</i>	Şekilliyen = Müşekkil = <i>Figurant</i>

T

Tadığ = Zevk = <i>Goût</i>	Terzi kası — Adalei hayyatiye = <i>Muscle couturier</i>
Tadım = Zaika = <i>Gustation</i>	Tıkaç = Sammame = <i>Embolie</i>
Tatsal = Zaikavî = <i>Gustatif</i>	Tıkanım (Damar-ı) = Seddâde — <i>Thrombose</i>
Telkasıl = Liyfii adalî = <i>Fibo-musculaire</i>	Tırnaklı kemik = Azmı zıfrî = <i>Os unguéal</i>
Telsel = Liyfi = <i>Fibreux</i>	Tulumcuk = Kureybe = <i>Utricule</i>
Tel = Liyf = <i>Fibre</i>	Türk eğeri = Serci türkî = <i>Selle turcique</i>
Telsin = Liyfin = <i>Fibrine</i>	
Temel kemiği = Azmı vetedî = <i>Sphénoïde</i>	

U

U kemiği = Azmı lâmi = *Os hyoïde*

Uyaran = Münebbih = *Excitant*

Uyluk = Fahrız = *Cuisse*

Uyluk (-kemiği) = Azmı fahrız *Fémur*

Uyurgezen = Sair filmenam = *Somnambule*

Uzanır = İstital = *Prolongement*

Uzunkafal, dolikosefal = Müstatil-ür-re's=

Dolichocéphale

Ü

Üçbaşı kas = Adalei zat-ür-rüusu selâse=

Muscle triceps

Ümük = Meri = *Œsophage*

Üre, siyin = Bevle = *Urée*

Üremi = Üremi = *Urémie*

Üst = Ulvî = *Supérieur*

Üyeler = Etraf, âza = *Membres*

Üzengi kemiği = Azmı rikâbî = *Etrier*

V

Varis = Varis = *Varice*

Varol köprüsü = Kantarei Varol = *Pont de Varol*

Vibrer tüycükler
Cils vibratiles

Ehdabı mühteze =

Vitellüs zarı = Gısayı vitellin = *Membrane vitelline*

Vuru = Daraban = *Battement*

Vurum = Nabız = *Pouls*

Y

Yağ bezi = Guddei düheniye = *Glande sébacée*

Yağ yuvarı = Küreyvei şahmiye = *Globule graisseuse*

Yaklaştran = Mukarrip = *Adducteur*

Yalacrık = Huveyza = *Rassinet*

Yamuk kas = Adalei murabbai münharife=

Muscle trapèze

Yanak kemiği = Azmı vecenî = *Os zygomatique*

Yan kemiği = Azmı cidarî = *Os pariétal*

Yansığ = Fiğli mün'akis = *Réflexe*

Yapışma = İltisak = *Adhérence*

Yarımay = Nıısır hilâlî = *Semilunaire*

Yarımdaire kanalları = Kanavatı nıısır daireviye = *Canaux semicirculaire*

Yozlaşma = İstihale, terreddi = *Dégénérescence*

Yumurta = Beyza = *Œuf*

Yumurtacrık, Graf keseciği = Büyeyz, cecarbei Graf = *Ovule, vésicule de Graaf*

Yumurtacrık hücresi — Oosit = *Oocyte*

Yumurtacrık yüresi Kürei beyziye = *Oosphère*

Yumurtalık = Mebiz = *Ovaire*

Yumurtalık bağı Ribatı mebyizî = *Ligament ovarien*

Yutak = Bel'um = *Pharynx*

Yutargöze = Hücrei âkile = *Phagocyte*

Yutargözem = Fagositoz = *Phagocytose*

Yutma = Bel' = *Déglutition*

Yuvar = Küreyve = *Globule*

Yuvarkafal, brakisefal — Müstâraz-ür-re's = *Brachicéphale*

Yuvarlak bağ = Ribatı müdevver *Li-re's = Brachycéphale*

Yürek = Kalp = *Coeur*

Yürek kası = Adalei kalp *Myocarde*

BİYOLOJİ TERİMLERİ

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Aciz = *Sacrum* = **Sağrı kemiği**
Ac-üs-sin = *Ivoire* = **Fildişi**
Adale = *Muscle* = **Kas**
Adalei kalp = *Myocarde* = **Yürek kası**
Adesî (Azım-) = *Os lenticulaire* = **Mer-cimek kemiği**
Adla = *Côtes* = **Kaburga**
Adur = *Bras* = **Kol**
Adur ((Azım-) = *Humérus* = **Pazu kemiği**
Adudîi re'sî (Cez'î-) = *Tronc brachiocéphalique* = **Kol-baş anadamarı**
Ahmaî = *Scalène* = **Merdivensi**
Ahmas-ül-kadem = *Plante du pied* **Ayak tabanı**
Ahşa = *Viscères* = **Bağırlar**
Akap (Azım-) = *Calcaneum* **Ökçe kemiği**
Âkil-ül-haşayış = *Herbivore* = **Otçul**
Âkil-ül-haşerat = *Insectivore* = **Böcekçil**

Akil-ül-kül = *Omnivore* = **Kamobur**
Akil-ül-lühum = *Carnivore* = **Etçil**
Aleka = *Caillot* = **Pıhtı**
Amudî = *Perpendiculaire* = **Dikey**
Âne (Azım-) = *Os pubis* = **Kasık kemiği**
Ankebutî = *Arachnoïde* = **Örümceksi**
Asabî = *Nerveux* = **Sinirsel**
Asabî (Kavsi-) = *Arc neural* = **Sinirsel yay**
Asabiye (Ezvacı-) = *Les paires nerveuses* = **Sinir çiftleri**
Asap = *Nerf* = **Sinir**
Âver = *Cæcum* = **Körbarsak**
Ayn = *Œil* = **Göz**
Âza, Etraf = *Membres* = **Üyeler**
Azım = *Os* = **Kemik**
Azmiye (Sufeyhai-) = *Lamelle osseuse* = **Kemik levhacığı**
Azotî = *Azoté* = **Azotlu**

B

Babr kilyeviye (Cümlei-) = *Système porte-rénal* = **Kapı böbrek sistemi**
Basar = *Vue* = **Görüğ**
Basarî = *Visuel* = **Görsel**
Basarî (Cihazı-) = *Appareil d'optique* = **Görüm aykırı**
Basarî (Seriri-) = *Couche optique* = **Görü yatağı**
Basıra = *Vision* = **Görüm**
Bâsıra = *Tenseur* = **Açan**
Batnî (Cevfi-) = *Cavité abdominale* **Karın oyucuğı**
Bel' = *Déglutition* = **Yutma**
Bel'um = *Pharynx* = **Yutak**
Berbah = *Epididyme* = **Bezibiğı**

Beşerei muhatiyei mide = *Muqueuse estomacale* = **Miğde sümeý zarı**
Bevil = *Urine* = **Sidik**
Bevil (Mecarii-) = *Voies urinaires* **Sidik yolları**
Bevle = *Urée* = **Üre, siyin**
Bevliye (Enabibi-) = *Tubes urinifères* = **Sidik borucukları**
Bevvabı mide = *Pylore* = **Miğde çıkırı**
Beyn-ed-dil'î (Adalei-, asabı-) = *Intercostal (muscle-, nerf-)* = **Arsıge (-kas, -sinir)**
Beyne-el-esabi = *Interdigital* **Parmak-arası**
Beyti halfî = *Chambre postérieure* **Ar-doda**

Beyti kuddamî = *Chambre antérieure* = **Ön-oda**

Beıza = *Ceuf* = **Yumurta**

Beyziye (Kürei-) = *Oosphère* = **Yumurtaçık yüresi**

Buteyn = *Ventricule* = **Karıncık**

Büyez = *Ovule* = **Yumurtaçık**

C

Cefn = *Paupière* = **Gözkapağı**

Cenah = *Aile* = **Kanat**

Cenahî = *Ptérygoïde* = **Kanatsı**

Cenahî (Nütüü-) = *Apophyse ptérygoïde*
Kanatsı çıkıntı

Cenin = *Fœtus* = **Dölüt**

Cenp (Gışai-) = *Plèvre* = **Göğüszarı**

Cephî (Azımı-, adalei...) = *Frontal (Os-, muscle...)* = **Alın (-kemiği, -kası...)**

Cevf = *Cavité* = **Oyuk**

Cevfi hicacî = *Orbite* = **Gözevi**

Cevher = *Substance* = **Göver**

Cevheri ebyaz = *Substance blanche* = **Ak göver**

Cevheri sincabî *Substance grise*
göver

Cezi = *Tronc* = **Gövde**

Cezir = *Racine* = **Kök**

Cidar = *Paroi* = **Çeper**

Cidarî (Azımı-) = *Os pariétal* = **Yan kemiği**

Cihaz = *Appareil* = **Aykt**

Cilt = *Peau* = **Deri**

Cisim = *Corps* = **Cisim**

Cismi azım = *Diaphyse* = **Kemik gövdesi**

Cümcüme, kırtıf = *Crâne* = **Kafatası**

Cümle = *Système* = **Sistem**

Cüseymatı (Malpigi-) = *Corpuscules de Malpigi* = **Malpigi cisimcikleri**

Cüseyme = *Corpuscule* = **Cisimcik**

D

Dafıka (Kanatı-) = *Canal éjaculateur* = **Atar kanal**

Dafire = *Plexus* = **Ağ**

Dahame = *Hypertrophie* = **İrilmeye**

Daliye (Adalei-) = *Muscle deltoïde* = **Delta kası**

Daraban = *Battement* = **Vuru**

Dars = *Molaire* = **Azidişi**

Dehliz = *Vestibule* = **Dalız**

Dekkaî âverî (Dessamı-) = *Valvule iléo-cœcal*
= **Kör-ince kapacığı**

Delk = *Friction* = **Oğuşturum**

Demi barit = *Sang froid* = **Soğuk kan**

Demi har = *Sang chaud* = **Sıcak kan**

Demî (Mecrayi-) *Conduit lacrymal* =
Gözyaşı yolu

Demi şıryanî = *Sang artériel* = **Alkan**

Demi veridî = *Sang veineux* = **Karakan**

Demîye (Guddei-) = *Glande lacrymale* =
Gözyaşı bezi

Demîye (Kisei-) = *Sac lacrymal* = **Gözyaşı kesesi**

Demîye (Lüheymeî-) = *Caroncule lacrymale*
= **Gözyaşı etçiği**

Demîye (Nikarı-) = *Points lacrymaux*
Gözyaşı noktaları

Derakî = *Thyroïdien* = **Kalkansal**

Derakiye (Guddei-) = *Thyroïde* = **Kalkan bezi**

Dessamatı siniye *Valvules sigmoïdes* —
“S” kapacıkları

Dessame = *Valvule* = **Kapacık**

Dessamı ikilî = *Valvule mitrale* = **Tacımsı kapacık**

Dessamı züselâset-üş-şerafe = *Valvule tricuspide* = **Üçlü kapacık**

Deveran = *Circulation* = **Dolaşım**

Dılı = *Côte* = **Eğ**

Dılî (Azımı-) = *Os costal* = **Eğ kemiği**

Dılî kâzıp = *Fausse côte* = **Eğemi**

Dimâğ, muh = *Cerveau* = **Beyin**

Dimağçe, muheyh = *Cervelet* = **Beyincik**
 Dimağii şevkî (Mayii-) = *Liquide céphalora-*
chidien = **Beyin-omurilik sıvığı**

Dumur = *Atrophie* = **Körelme**
 Düheniye (Guddei-) = *Glande sébacée* =
Yağ bezi

E

Ehdap = *Cils* = **Kirpikler**
 Em'a = *Intestins* = **Barsaklar**
 Em'ayı galiza = *Intestins gros* = **Kalm bar-**
saklar
 Em'ayı rakika = *Intestins grêles* = **İnce bar-**
saklar
 Emles, melsa = *Lisse* = **Kaygan**
 Enbube = *Tube* = **Boru**
 Enbubî = *Tubişforme* = **Borumsu**
 Enf = *Nez* = **Burun**

Enfi (Azını-) = *Os nasal* = **Burun kemiği**
 Epher = *Aorte* = **Özekdamar**
 Epher (Kavsi-) = *Crosse de l'aorte* = **Özek-**
damar yayı
 Esabi = *Doigts* = **Parmaklar**
 Eş'ar = *Poils* = **Kıllar**
 Etraf, âza = *Membres* = **Üyeler**
 Ev'iye = *Vaisseaux* = **Damarlar**
 Eviyei lemfaiye = *Vaisseaux lymphatique* —
Akdamarlar

F

Fagositoz = *Phagocytose* = **Yutargözem**
 Fahız = *Cuisse* = **Uyluk**
 Fahız (Azını-) = *Fémur* = **Uyluk kemiği**
 Fahziye (Adalei-) = *Muscle fémural* = **Oy-**
luk kası
 Fakrüddem = *Anémie* = **Kansızlık**
 Fartı tağdiye = *Suralimentation* = **Aşırı besi**
 Fek = *Maxillaire* = **Çene**
 Fekçe = *Mandibule* = **Çenemsi**
 Fekki = *Maxillaire* = **Çenel**
 Fem = *Bouche* = **Ağız**
 Fenni menafi-ül-âza = *Physiologie* = **Fiziyo-**
loji
 Ferç = *Vulve* = **Bidik**
 Fevhe = *Orifice* = **Ağız**
 Fıkaratı acziye = *Vertèbres sacrées* — **Sağrı**
omurları

Fıkaratı kataniye = *Vertèbres lombaires* =
Bel omurları
 Fıkaratı rakabiye = *Vertèbres cervicales* =
Boyun omurları
 Fıkaratı us'usiye = *Vertèbres coccygiennes* =
Kuyruk omurları
 Fıkaratı zahriye = *Vertèbres dorsales* = **Sırt**
omurları
 Fıkarî = *Vertébral* = **Omural**
 Fıkarî (Amudr-) = *Colonne vertébrale* —
Omurga
 Fıkariye (Sukbei-) = *Trou vertébral* = **Omur**
deliği
 Fıkra = *Vertèbre* = **Omur**
 Fuadı mide = *Cardia* = **Miğde ağzı**
 Fus = *Lobe* = **Lop**
 Fuseys = *Lobule* = **Lopçuk**

G

Gamzi = *Clignotant* = **Gözkırpan**
 Gastrula = *Gastrula* = **Gastrula**
 Gayrı iradî = *Involontaire* = **İrdemsiz, is-**
temsiz
 Gayrı uzvî = *Inorganique* = **İnorganik**

Gıda = *Aliment* = **Besin**
 Gılaf = *Gaine* = **Kılıf**
 Gırbalı = *Criblé* = **Kalbursu**
 Gırbalı (Azını-) = *Ethmoïde* = **Kalbur ke-**
miği

Gırbaliye (Safhai-) = <i>Lame ébmoïdale</i> =	Gudruf = <i>Cartilage</i> = Kıkırdak
Kalbur levhası	Gudrufiye (Halkai-) = <i>Anneau cartilagineux</i>
Graf (Cerabei-), büeyz = <i>Vésicule de Graaf,</i>	= Kıkırdak halka
<i>ovule</i> = Graf keseciği, yumurtacık	Gurabi (Nütüü-) = <i>Coracoïde</i> = Kargabu-
Gudde = <i>Glande</i> = Bez	run çıkıntısı
Guddevî = <i>Glandulaire</i> = Bezel	

H

Hacip = <i>Sourcil</i> = Kaş	Hazm = <i>Digestion</i> = Sindirim
Halfî = <i>Postérieur</i> = Arka, art	Hazmî = <i>Digestif</i> = Sindirel
Halide (Esnarı-) = <i>Permanentes (Dents-)</i> —	Hazmî (Cihazı-) = <i>Appareil digestif</i> = Sin-
Sürel dişler	dirim aykırı
Halip = <i>Uretère</i> = Sidiksağan	Hedeбі = <i>Cilliaire</i> = Kirpiksi
Hançere = <i>Larynx</i> = Gırtlak	Helezon (Safihai-) = <i>Lame spirale</i> = Sar-
Hançerevî (Asabı-) = <i>Nerf laryngé</i> = Gırt-	may levha
lak siniri	Hemoglobin = <i>Hémoglobine</i> = Hemoglobin
Hanek (Azırı-) = <i>Os palatin</i> = Damak ke-	Hicabrı haciz (Adalei-) = <i>Muscle pbrénique</i>
miği	= Diyafram kası
Hanek (Kuble-tül-) = <i>Voûte du palais</i> =	His = <i>Sens</i> = Duyğu
Damak kemeri	Hissî = <i>Sensitif</i> = Duysal
Harkafa (Azırı-) = <i>Os iliaque</i> = Kalça ke-	Hokkî (Cevfi-) = <i>Cavité cotyloïde</i> = Hok-
miği	kamsı oyuk
Hassas = <i>Sensible</i> = Duyar, duygun	Huleymî = <i>Papillaire</i> = Mememsi
Hassaiyet = <i>Sensibilité</i> = Duyarlık	Husye = <i>Testicule</i> = Erbezi
Hasse, tahassüs = <i>Sensation</i> = Duyum	Hüveyni menevî = <i>Spermatozoïde</i> = Ezmi
Havsala = <i>Bassin</i> = Leğen	hayvancığrı
Hayat (Şeceri-) = <i>Arbre de vie</i> = Hayat	Huveysalî (Kanarı-) = <i>Canal alvéolaire</i> = Si-
ağacı	neysel kanal
Hayvan = <i>Animal</i> = Hayvan	Huveyza = <i>Bassinet</i> = Yalacık
Hayvanî = <i>Animal</i> = Hayvansal	Hücrei âkile = <i>Phagocyte</i> = Yutargöze
Hayyatiye (Adalei-) = <i>Muscle couturier</i> —	Hücrevî = <i>Cellulaire</i> = Hücreesel
Terzi kası	

Iptiye (Nahiyei-) = *Région axillaire* — **Koltukaltı bölgesi**

İfraz = <i>Secréation</i> = Salgı	İltiva = <i>Pli</i> = Kıvrım
İhlil = <i>Urètre</i> = İşek yolu	İlyeviye (Adalei-) = <i>Muscle fessier</i> = Sağrı
İhtisas = <i>Sentiment</i> = Duygu	kası
İlkah = <i>Fécondation</i> = Dölleme, döllenme	İmtisas = <i>Absorption</i> = Soray
İltisak = <i>Adhérence</i> = Yapışma	İnhifaz = <i>Excavation</i> = Çukurlaşım

İntisaç = *Texture* = **Dokum**
 İptidâî = *Primitif* = **İlksel**
 İsfencî (Nesci-) = *Tissus spongieux* = **Sün-
 gerdoku**

İstihale, tereddi = *Dégénérescence* = **Yozlaş-
 ma**
 İstirha = *Diastole* = **Gevşey**
 İstitale = *Prolongement* = **Uzantı**

K

Kabıza = *Flexeur* = **Büken**
 Kadid = *Squelette* = **İskelet**
 Kadip = *Penis* = **Kamış**
 Kafa (Azmr-) = *Occipital* = **Artkafa kemi-
 ği**
 Kalp = *Cœur* = **Yürek**
 Kamîs = *Tunique* = **Gömlek**
 Kamîsi gırlâfi = *Tunique vaginal* = **Kılıf
 gömlek**
 Kanat = *Canal* = **Kanal**
 Kansız = *Anémique* = **Kansız**
 Kantarei Varol = *Pont de Varol* = **Varol
 Köprüsü**
 Kanzaa = *Crête* = **İbik**
 Kâp (Azmr-) = *Astragale* = **Aşık kemiği**
 Karniye tabakası = *La cornée* = **Saydam
 tabaka**
 Kas (Azmr-) = *Sternum* = **Döş kemiği**
 Kasaba = *Bronche* = **Boğruç**
 Kasaba (Azmr-) = *Tibia* = **Baldır kemiği**
 Katalizör = *Cataliseur* = **Katalizliyen**
 Kataniye (Nahiyei-) = *Région lombarie* = **Bel
 bölgesi**
 Katia (Esnan) = *Incisive (Dent)* = **Kesken
 (Diş)**
 Kavkaa = *Limaçon, cochlée* = **Salyangoz**
 Kavisleri (Korti-) = *Arcs de Corti* = **Korti
 yayları**
 Kebet = *Foie* = **Karaciğer**
 Ke'sî = *Caliciforme* = **Çanakası**

Kesir-ül-hücre = *Multicellulaire* = **Çok hü-
 reli**
 Ketif (Azmr-) = Omoplate, scapulum = **Kü-
 rek kemiği**
 Keylûsî (Veridi-) = *Veine chyliifère* = **Kilüs
 damarı**
 Keymus = *Chyme* = **Kimüs**
 Kihîf, cümcüme = *Crâne* = **Kafatası**
 Kısım = *Partie* = **Kısım**
 Kışrî = *Cortical* = **Kabuksal**
 Kışrı sin = *Cément* = **Seman**
 Kıyh = *Pus* = **İrin**
 Kilye = *Rein* = **Böbrek**
 Kokleer kanalı = *Canal cochléaire* = **Sal-
 yongoz kanalı**
 Korti cüseymatı = *Organes de Corti* = **Korti
 organları**
 Kromozom = *Chromosome* = **Kromozom**
 Kübere (Azmr-) = *Radius* = **Önkol kemiği**
 Kuddamî = *Antérieur* = **Ön**
 Kuneyve = *Canalicule* = **Kanalıçık**
 Kureybe = *Utricule* = **Tulumcuk**
 Kurs = *Disque* = **Kurs**
 Kuseybe = *Bronchiole* = **Boğrucuk**
 Kürei ayn = *Globe de l'œil* = **Göz yüresi**
 Küreyve = *Globule* = **Yuvar**
 Küreyvei beyza = *Globule blanche* = **Akyu-
 var**
 Küreyvei hamra = *Hématie, globule rouge*
 Alyuvar
 Küyeys = *Sacculle* = **Kesecik**

L

Lâhm = *Chair* = **Et**
 Lâmi (Azmr-) = *Os hyoïde* = **U kemiği**
 Lâmise = *Toucher* = **Dokunum**
 Lehât = *Luette* = **Küçükdil**
 Lems = *Tact* = **Dokunuğ**

Lemsî = *Tactile* = **Dokunsal**
 Lenf = *Lymphé* = **Ak kan**
 Lenfaviye (Cümle-) = *Système lymphatique*
 = **Ak kan sistemi**
 Levahik, mülhakat = *Annexes* = **Ekler**

Levha = *Lame* = **Levha**
 Levze = *Amygdale* = **Bademcik**
 Lisan = *Langue* = **Dil**
 Lisanı mizmar = *Epiglottle* = **Gırtlak kapağı**
 Lisanı = *Lingual* = **Dilsel**
 Liyf = *Fibre* = **Tel**
 Liyfi = *Fibreux* = **Telsel**
 Liyfi adalı = *Fibre musculaire* = **Kası teli**
 Liyfi adalı = *Fibro-musculaire* = **Telkasıl**

Liyfin = *Fibrine* = **Telsin**
 Lokma = *Condyle* = **Lokma**
 I.ûabiye (Guddei-) = *Glande salivaire*
Salya bezi
 Lûap = *Salive* = **Salya**
 Lücâm = *Frein* = **Gem**
 Lüp = *Pulpe* = **Özüt**
 Lüsât = *Gencives* = **Dişetleri**

M

Madg = *Mastication* = **Çiğnem**
 Madgiye (Adalei-) = *Muscle masseter* = **Çiğ-neme kası**
 Mafsâl = *Articulation* = **Eklem**
 Mafsâlî gayrı müteharrik = *Articulation im-moblie, Synarthrose* = **Oynamaz eklem**
 Mafsâlî müteharrik = *Articulation mobile, di-artbrose* = **Oynak eklem (yahut sade-ce oynak)**
 Mafsaliye (Mahfazai-) = *Capsule articulaire* = **Oynak kapağı**
 Mahfaza = *Enveloppe* = **Kap**
 Mahsus = *Sensible* = **Duyulgun, duyulur**
 Malpigi tabakası = *Couche de Malpigi*
Malpigi tabakası
 Maslî = *Séreux* = **Seromsel**
 Masliye (Maddei-) = *Sérosité* = **Sıvımtı**
 Masl-ud-dem = *Sérum* = **Serom**
 Matrak (Azmr-) = *Marteau* = **Çekiç kemiği**
 Mebiz = *Ovaire* = **Yumurtalık**
 Mebyizî (Ribatr-) = *Ligament ovarien* = **Yu-murtalık bağı**
 Mecrai sem'î = *Conduit auditif* = **Kulak yolu**
 Medariye (Adalei-) = *Muscle orbiculaire* = **Çevre kas**
 Meddi basarı şeyhî = *Presbytie* = **Prespitlik**
 Mehbil = *Vagin* = **Döl yolu**
 Melsa (Adaeli-) = *Muscle lisse* = **Düz kas**
 Melsa, emles = *Lisse* = **Kaygan**
 Meneviye (Kuneyvatı hamiletül-) = *Canali-cules séminifères* = **Ezmi kanalleri**
 Meni = *Sperme* = **Ezmi**
 Menkip = *Epaule* = **Omuz**

Merare (Kanatı-) = *Canal cholédoque* = **Öt kanalı**
 Meri = *Æsophage* = **Ümük**
 Merkez = *Centre* = **Merkez**
 Mesane = *Vessie* = **Sidiklik**
 Mesarika = *Mésentère* = **Barsak askısı**
 Mesdut = *Clos* = **Kapalı**
 Meşime = *Placenta* = **Etene**
 Mevaddı gaita = *Matières fécales* = **Dışkı**
 Mıntaka = *Zone* = **Bölg**
 Miai isna aşer = *Duodénum* = **Oniki par-mak barsağı**
 Mide = *Estomac* = **Miğde, kursak**
 Mideviye (Guddei-) = *Glande gastrique* = **Miğde bezi**
 Mihver = *Axe* = **Eksen**
 Mihveri üstüvanı = *Sylindraxe* = **Silindir-eksen**
 Mik'a (Azmr-) = *Os vomer* = **Saban kemi-ği**
 Mina = *Email* = **Mine**
 Minhar = *Narine* = **Burun deliği**
 Minkarî (Nütüü-) = *Apophyse coronöide*
Gagamsı çıkıntı
 Mirfak = *Coude* = **Dirsek**
 Misem-ül-yet = *Poignet* = **Bilek**
 Mizap = *Gouttière* = **Oluk**
 Morula = *Morula* = **Morula**
 Muallik (Kamîsi-) = *Crémaster* **Askan gömlek**
 Muassıra = *Sphincter* = **Büzgen**
 Mufagama = *Anastomose* = **Ağızlaşma**
 Mugaddiye (Sukbei-) = *Trou nourricier*
Besi deliği

Muhacir hücre = *Cellule migratrice* **Göç-**
men hücre
 Muhaddep = *Convexe* = **Dirşbükey**
 Muharrik = *Moteur* = **Deviten**
 Muharriki eviye (Asabı-) = *Nerf vaso-moteur*
 = **Damardevitme siniri**
 Muhat = *Mucus* = **Sümük**
 Muhatı = *Muqueux* = **Sümeý**
 Muhattata (Adalei-) = *Muscle striée* — **Çi-**
zik kas
 Muh, dimağ = *Cerveau* = **Beyin**
 Muheyh, dimağçe = *Cervelet* = **Beyincik**
 Muheyhî (Büteyni-) = *Ventricule cérébelleux*
 = **Beyincik karıncığı**
 Muhhu azım = *Moelle des os* = **Kemik iliği**
 Mukaar = *Concave* = **İçbükey**
 Mukabbızı eviye = *Vaso-constructeur* = **Da-**
marदारaltan
 Mukarrıp = *Adducteur* = **Yaklaştran**
 Murabbaai münharife (Adalei-) = *Muscle tra-*
pèze = **Yamuk kas**
 Musavvir = *Plastique* = **Plâstik**
 Musavvirei müşekkile (Maddei-) = *Plâsma* =
Plâsma
 Musavvirei ûlâ (Maddei-) = *Protoplasma* —
Protoplâsma
 Musil = *Afférent* = **Getiren**
 Muşt-ul-kadem = *Métatarse* = **Ayak tarağı**
 Muşt-ul-yet = *Métacarpe* = **El tarağı**

Mutavassıt (Asabı-) = *Nerf médian* = **Orta**
sinir
 Müçterre = *Ruminant* = **Gevişgetiren**
 Mübadele = *Echange* = **Değiş**
 Müba'it = *Abducteur* = **İratan**
 Müfriğ (Cihazı-) = *Appareil excréteur* =
Boşaltı aykıtı
 Mühteze (Ehdabı-) = *Cils vibratiles* = **Vib-**
rer tüycükler
 Mülhakat, levahik = *Annexes* = **Ekler**
 Mün'akis (Fiğli-) = *Réflexe* = **Yansığ**
 Münassıf = *Médiastin* = **Ortaoyuk**
 Münebbih = *Excitant* = **Uyaran**
 Münebbihi müfriz = *Excito-secréteur* **Sal-**
gı uyartan
 Mürsil = *Efférent* = **Götüren**
 Müsellesi muhhî = *Trigone cérébral* = **Be-**
yin üçgeni
 Müstahlep = *Emulsion* = **Sübye**
 Müstâraz, -î = *Transvers, -al* = **Enine**
 Müstâraz-ür-re's = *Brachycéphale* = **Yuvar-**
kafal, brakisefal
 Müstatil-ür-re's = *Dolichocéphale* = **Uzun-**
kafal, dolikosefal
 Müşekkil = *Figurant* = **Şekilliyen**
 Müteşa'ip = *Ramişié* = **Dallı**
 Mütezat = *Antagoniste* = **Karşıgelen**
 Müvessii eviye = *Vaso-dilatateur* = **Damar-**
genilten

N

Nabız = *Pouls* = **Vurum**
 Nahıye = *Région* = **Bölge**
 Nâkil = *Conducteur* = **İletken**
 Nakilet-ül-meni (Kanatrı-) = *Canal déférent* =
Ezmi kanalı
 Nâkiliyet = *Conductibilité* = **İletkenlik**
 Nakl-üd-dem = *Transfusion* = **Kanaktarım**
 Nasur = *Callus* = **Nasır**
 Nazil = *Descendant* = **İnen**
 Nekfiye (Guddei-) = *Parotide* **Kulakaltı**
bezi
 Nesci adalî = *Tissu musculaire* = **Kasdoku**
 Nesci asabî = *Tissu nerveux* = **Sinirdoku**
 Nesci azmî = *Tissu osseux* = **Kemik doku**

Nesci beşerei muhatiye = *Epithélium* = **Sü-**
mey deridoku
 Nesci demevî = *Tissu sanguin* = **Kandoku**
 Nesci gudrufî = *Tissu cartilagineux* = **Kı-**
kırdakdoku
 Nesci hususî = *Tissu spécial* = **Özel doku**
 Nesci kesif = *Tissu compact* = **Tıkız doku**
 Nesci muhatî = *Tissu muqueux* = **Sümeý**
doku
 Nesci munzam = *Tissu conjonctif* = **Katıl-**
gan doku
 Nesci rasafî = *Tissu pavimenteux* = **Kaldı-**
rımsı doku
 Nesci şahmî = *Tissu graisseux* = **Yağdoku**
 Neşvünema = *Evolution* = **Gelişim**

Nevat = *Noyau* = **Evin**
 Nevatî (Gışayı-) = *Membrane nucléaire* =
Evinel zar
 Nezî-üd-dem = *Hémorragie* = **Kanama**
 Nırsıf hilâlî = *Semi lunaire* = **Yarımay**
 Nırsıf daireviye (Kanevatı-) = *Canaux semi-*
circulaire = **Yarındayire kanalları**
 Nihayeti azım = *Epiphyse* = **Kemik ucu**
 Nişveli muh = *Faux du cerveau* = **Beyin**
orağı
 Nuhaî (Cevfi-) = *Cavité médullaire* =
Omurilik oyuğı

Nuhaî' (Kanatı-) = *Canal médullaire*
Omurilik kanalı
 Nuhaî şevkî (Mihveri-) = *Axe cérébrospinal*
 = **Beyin-omurilik eksenî**
 Nuhaî şevki = *Moelle épinière* = **Omurilik**
 Nuhamî = *Pituitaire* = **Sümsey**
 Nüklein = *Nucléine* = **Evin özü**
 Nütüü azım = *Apophyse* = **Kemik çıkıntısı**
 Nütüü şevki = *Apophyse épineuse* = **Di-**
kensi çıkıntı
 Nüveyt = *Nucléole* = **Evincik**

O

Oosit — *Oocyte* — **Yumurtacık hücresi** | Otolit = *Otolite* = **Otolit**

Ö

Östaki (Nefiri-) = *Trompe d'Eustache* = **Östaki borusu**

P

Pankreas = *Pancréas* = **Pankreas**
 Peke (Sahrıncı-) = *Réservoir Pecquet* = **Pe-**
ke sarnıcı
 Pençe = *Griffe* = **Pençe**
 Pepsin — *Pepsine* = **Pepsin**
 Pepton = *Peptone* = **Pepton**

Periton = *Péritoine* = **Karınzarı**
 Peritonî (Cevfi-) = *Cavité péritonéal* = **Ka-**
rınzarı oyuğı
 Plevraî (Cevfi-) = *Cavité pleurale* = **Göğüs-**
zarı oyuğı

R

Rafia = *Élévateur* = **Kaldıran**
 Rahî (Kavsi-) = *Arcade palmaire* = **Aya**
kemerî
 Rahim = *Utérus* = **Dölyatağı**
 Rahmî (Nefiri-) = *Trompe utérine* = **Döl-**
yatağı borusu
 Rasafî = *Pavimenteux* = **Kaldırmsı**
 Re's = *Tête* = **Bağ**
 Rıdfa (Azımı-) = *Rotule* = **Dizkapığı ke-**
miği
 Rie = *Poumon* = **Akciğer**
 Rie (Sürrei-) = *Hile pulmonaire* = **Akciğer**
göbeği
 Rivî (Huveysali-) = *Vésicule pulmonaire* =
Akciğer keseciği

Rievîi midevî (Asabrı-) = *Nerf vague* = **Ör-**
tünç sinir
 Ribat = *Ligament* = **Bağ**
 Ribatı arız = *Ligament large* = **Enli bağ**
 Ribatı beyn-el-mafsalı = *Ligament interarti-*
culaire = **Oynak bağı**
 Ribatı muallık = *Ligament suspenseur* = **Ası-**
cı bağı
 Ribatı müdevvere = *Ligament rond* = **Yu-**
varlak bağı
 Rikâbî (Azımı-) = *Etrier* = **Üzengi kemiği**
 Rusg-ul-kadem = *Tarse* = **Ayak bileği**
 Rusg-ul-yet = *Carpe* = **Bilek**
 Rüşeym = *Embryon* = **Cücük**

S

Sadefe = *Ecaille* = **Pul**
 Sadrî = *Thoracique* = **Göğsel**
 Sadrî (Cevfi-) = *Cavité thoracique* = **Göğüs
 oyluğu**
 Sadriye (Adalei-) = *Muscle pectoral* = **Gö-
 ğüs kası**
 Safen = *Scrotum* = **Erbezi torbası**
 Safra = *Bile* = **Öt**
 Safraiye (Kisei-) = *Vésicule biliaire* = **Öt
 Kesesi**
 Sahrâ = *Rocher* = **Kaya**
 Sair filmenam = *Somnambule* = **Uyurgezen**
 Sâit = *Avant-bras* = **Önkol**
 Sak = *Jambe* = **Baldır**
 Samia = *Audition* = **İşidim**
 Sammame = *Embolie* = **Trıkaç**
 Sanavberî = *Pinéal* = **Kozalakı**
 Sandukai tabıl = *Gaisse du tympane* **Or-
 takulak**
 Sayvan = *Pavillon* = **Kulak kepçesi**
 Seddâde = *Tbrombose* = **Damar tıkanımı**
 Seddat = *Epistome* = **Ağız saçağı**
 Sediye (Guddei-) *Glande mammaire*
Meme bezi
 Sedye = *Mamelle* = **Meme**
 Sehaya = *Méninge* = **Beyin zarı**
 Selâmiyat = *Phalanges* = **Boğumlar**
 Sem' = *Ouie* = **İşidiğ**

Sem'i = *Auditif* = **İşitsel**
 Sempati (Asabr-) = *Nerf sympathique* =
Sepmati siniri
 Sempatii kebir = *Grand sympathique* = **Bü-
 yük sempatik**
 Senedanî (Azımı-) = *Enclume* = **Örs kemi-
 ği**
 Serp = *Epiploon* = **Çöz**
 Silviüs (Şakkı-) = *Fissure de Silvius* = **Sil-
 viüs yarığı**
 Simhak = *Périoste* = **Kemik zarı**
 Simlâh = *Cerumen* = **Kulak kiri**
 Sin = *Dent* = **Diş**
 Sinh = *Alvéole* = **Siney**
 Sinnî = *Dental* = **Dişsel**
 Sinni nabî = *Canine* = **Köpekdişi, koparan
 diş**
 Sisaiye (Basalei-) = *Enlbe rachidien* = **O-
 murilik soğanı**
 Sudgî (Azımı-) = *Temporal* = **Şakak ke-
 miği**
 Sukbe = *Trou* = **Delik**
 Suveyk = *Pédoncule* = **Sapçık**
 Sübatî (Şiryani-) = *Carotide* = **Şahdamarı**
 Süflâ, süfli = *Inférieur* = **Alt**
 Sükün = *Repos* = **Dinlik**
 Süllem = *Rampe* = **Merdiven**
 Sürrê = *Ombilic* = **Göbek**

Ş

Şahmiye (Küreyvei-) = *Globule graisseuse* =
Yağ yuvarı
 Şamme = *Olfaction* = **Koklam**
 Şârî boru = *Tube capillaire* = **Kılcal boru**
 Şaziye (Azımı-) = *Péronée* = **Kaval kemiği**
 Şebekî = *Réticulaire* = **Ağsı**
 Şefe = *Lèvre* = **Dudak**
 Şehik = *Inspiration* = **Solukalma**
 Şekil = *Forme* = **Şekil**
 Şeleli asfer = *Tache jaune* = **Sarı benek**
 Şeleli intâşiye = *Tache germinative* = **Çim-
 lenme beneği**
 Şeleli sem'i = *Tache accoustique* = **İşitme
 beneği**

Şemm = *Odorat* = **Kokuğ**
 Şemmî = *Olfactif* = **Kokusal**
 Şerç = *Anus* = **Büzük**
 Şersuf = *Épigastre* = **Kursaküstü**
 Şevkî (Kanatr-) = *Canal rachidien* = **Omur-
 ga kanalı**
 Şezen (Şiryani-) = *Trachée artère* = **Öpken
 borusu**
 Şigafı dahillî kalp = *Endocarde* = **İç yürek-
 zarı**
 Şigafı haricî kalp = *Péricarde* = **Dış yü-
 rekzarı**
 Şiraül-hanek = *Voile du palais* = **Damak
 eteği**
 Şiryân = *Artère* = **Aldamar**

T

Taazzum = *Ossification* = **Kemikleşme**
 Tagavvut = *Défécation* = **Dışkı**
 Tağdiye, tagaddi = *Alimentation* = **Besi**
 Tahassus, hasse = *Sensation* = **Duyunu**
 Taht-el-fekkiye (Guddei-) = *Glande maxillaire*
 = **Çenealtı bezi**
 Taht-el-lisanî (Guddei-) *Glande sub-lin-*
guale = **Dilaltı bezi**
 Taht-el-terkova (Şıryanı-) = *Artère sous-cla-*
vicualire = **Köprücükaltı aldamarı**
 Takabbuz = *Systole* = **Kısay**
 Tazyik = *Pression* = **Basmeç**
 Telâffuz = *Articulation* = **Söylem**
 Telem = *Sillon* = **Çizgi**

Teneffüs = *Respiration* = **Solunum**
 Teneffüs (Cihazı-) = *Appareil respiratoire*
 = **Suluk aykırı**
 Teneffüs (Sathı-) = *Surface de respiration* =
Solunum yüzeyi
 Terreddi, istihale = *Dégénérescence* = **Yoz-**
laşma
 Terkova (Azımı-) = *Clavicule* = **Köprücük**
kemiği
 Tevemiye (Adalei-) *Muscle jumeau*
İkiz kas
 Tezat = *Antagonisme* = **Karşıgelim**
 Tinnet = *Tintement* = **Çınlama**
 Tiyh = *Labyrinthe* = **Dolambaç**
 Türki (Serci-) = *Selle turcique* = **Türk eğeri**

U

Ulvî = *Supérieur* = **Üst**
 Unkudî = *Grappeux* = **Salkımsı**
 Unsur = *Elément* = **Eleman**
 Unsurî = *Elémentaire* = **Elemansel**

Urve = *Anse* = **Kangal**
 Us'us (Azımı-) = *Coccyx* = **Kuyrukkemiği**
 Uzuv = *Organe* = **Organ**
 Uzvî = *Organique* = **Organik**

U

Üremi *Urémie* = **Üremi**

Üzeyn = *Auricule* = **Kulaerik**

V

Varis = *Varice* = **Varis**
 Vecenî (Azımı-) = *Os zygomaticque* = **Ya-**
nak kemiği
 Vetedi (Azımı-) = *Sphénoïde* = **Temel kemiği**

Vitellin (Gişayı-) = *Membrane vitelline* = **Vi-**
tellüs zarı
 Vücut = *Corps* = **Gövde**
 Vüreyt = *Vénule* = **Karadamarık**

Z

Zahrî (Şevki-) = *Epine dorsale* = **Sirt di-**
kenliği
 Zahriye (Adalei-, fıkrâi- . . .-) *Dorsal*
(Muscle-, vertèbre-, . . .-) = **Sirt (-kası,**
-omurları, - . . .)
 Zaika = *Gustation* = **Tadım**
 Zaikavî = *Gustatif* = **Tatsal**

Zat-ür-rüusu selâse (Adalei-) = *Muscle triceps*
 = **Üçbaşlı kas**
 Zefir = *Expiration* = **Sulukverme**
 Zend (Azımı-) = *Cubitus* = **Dirsek kemiği**
 Zevk = *Goût* = **Tadığ**
 Zıfrî (Azımı-) = *Os unguéal* = **Tırnağı ke-**
mik

BİYOLOJİ TERİMLERİ

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

Abdominale (Cavité-) = Cevfı batnî = **Karın oyuğu**
Abducteur = Müba'it = **Iratan**
Absorption = İmtisas = **Soray**
Adducteur = Mukarrip = **Yaklaştıran**
Adhérence = İltisak = **Yapışma**
Afférent = Musil = **Getiren**
Aile = Cenah = **Kanat**
Aliment = Gıda = **Besin**
Alimentation = Tagdiye, tagaddî = **Besi**
Alvéolaire (Canal-) = Kanatı huveysalı = **Sineysel kanal**
Alvéole = Sihn = **Siney**
Amygdale = Levze = **Bademcik**
Anastomose = Mufagama = **Ağızlaşma**
Anémie = Fakrüddem = **Kansızlık**
Anémique = Kansız = **Kansız**
Animal = 1 — Hayvan, 2 — Hayvanî
1 — **Hayvan**, 2 — **Hayvansal**
Annexes = Levahik, mülhakat = **Ekler**
Anse = Urve = **Kangal**
Antagonisme = Tezat = **Karşigelim**
Antagoniste = Mütezat = **Karşıgelen**
Antérieur = Kuddamî = **Ön**
Anus = Şerç = **Büzük**
Aorte = Epher = **Özekdamar**
Aorte (Crosse de l'-) = Kavsi epher = **Özekdamar yayı**
Apophyse = Nütüü azım — **Kemik çıkıntısı**

Apophyse épineuse = Nütüü şevki = **Dikensi çıkıntı**
Appareil = Cihaz = **Aykıt**
Arachnoïde = Ankebutî = **Örümceksi**
Arcs de Corti = Korti kavisleri = **Korti yayları**
Artère = Şiryân = **Aldamar**
Articulaire (Capsule-) = Mahfazai mafsaliye = **Oynak kapçığı**
Articulation = 1 — Mafsâl, 2 — Telâffuz = **1 — Eklem, 2 — Söylem**
Articulation immobile, Synarthrose = Mafsâlî gayrî müteharrik = **Oynamaz eklem**
Articulation mobile, Diarthrose = Mafsâlî müteharrik = **Oynak eklem (yahut sadece oynak)**
Astragale = Azmî kâp = **Aşık kemiği**
Atrophie = Dumur = **Körelme**
Auditif = Sem'î = **İşitsel**
Auditif (Conduit-) = Mecrai sem'î = **Kulak yolu**
Audition = Samia = **İşidim**
Auricule = Üzeyn = **Kulaerk**
Avant-bras = Sâit = **Önkol**
Axe = Mihver = **Eksen**
Axillaire (Région-) = Nahiyei ıptiye = **Koltukaltı bölgesi**
Azoté = Azotî = **Azotlu**

B

Bassin = Havsala = **Leğen**
Bassinet = Huveyza = **Yalacık**
Battement = Daraban = **Vuru**

Bile = Safra = **Öt**
Biliaire (Vésicule-) = Kisei safraiye = **Öt kesesi**

Bouche = Fem = **Ağız**
Brachiocéphalique (Tronc-) = Cez'i adudii
 re'sî = **Kol-baş anadamarı**
Brachycéphale = Müstâraz-ür-re's = **Yuvar-**
kafal, Brakisefal

Bras = Adut = **Kol**
Bronche = Kasaba = **Boğrunç**
Bronchiole = Kuseybe = **Boğruncuk**

C

Caillot = Aleka = **Pıhtı**
Calcanéum = Azmı akap = **Ökçe kemiği**
Caliciforme = Ke'sî = **Çanakı**
Callus = Nasur = **Nasır**
Canal = Kanat = **Kanal**
Canalicule = Kuneyve = **Kanalıcık**
Canine = Sinni nabî = **Köpekdişi, koparan**
diş
Capillaire (Tube-) = Şârî boru = **Kılcal**
boru
Cardia = Fuadı mide = **Miğde ağzı**
Carnivore = Akil-ül-lühüm = **Eteçil**
Carotide = Şiryani sübatî = **Şahdamarı**
Carpe = Rusg-ul-yet = **Bilek**
Cartilage = Gudruf = **Kırkırdak**
Cartilagineux (Anneau-) = Halkai gudrufiye
 = **Kırkırdak halka**
Calaisieur = Katalizör = **Katalizliyen**
Cavité = Cevf = **Oyuk**
Cellulaire = Hücrevî = **Hücresel**
Cellule migratrice = Muhacir hücre = **Gög-**
men hücre
Cément = Kışrı sin = **Seman**
Centre = Merkez = **Merkez**
Céphalorachidien (Liquide-) = Mayii dimağii
 şevkî = **Beyin-omurilik sıvığı**
Cérébelleux (Ventricule-) = Buteyni muheyhî
 = **Beyincik karnıçığı**
Cérébrospinal (Axe-) = Mihveri nühaiî şev-
 kî = **Beyin-omurilik eksenî**
Cerumen = Simlâh = **Kulak kiri**
Cerveau = Muh, dimağ = **Beyin**
Cervelet = Dimağçe, Muheyh = **Beyincik**
Chair = Lâhm = **Et**
Chambre antérieure = Beyti kuddamî = **Ön-**
oda
Chambre postérieure = Beyti halfî = **Ardoda**
Cholédoque (Canal-) = Kanatî merare = **Öt**
kanalı

Chromosome = Kromozom = **Kromozom**
Chylifère (Veine-) = Veridi keylûsî = **Kilüs**
damarı
Chyme = Keymus = **Kimüs**
Ciliaire = Hedeblî = **Kirpiksî**
Cils = Ehdap = **Kirpekler**
Circulation = Deveran = **Dolaşım**
Clavicule = Azmı terkova = **Köprücük ke-**
miği
Clignotant = Gamzi = **Gözkırpan**
Clos = Mesdut = **Kapalı**
Coccyx = Azmı us'us = **Kuyruk kemiği**
Cochléaire (Canal-) = Kokleer kanalı = **Sal-**
yangoz kanalı
Cochlée, limaçon = Kavkaa = **Salyangoz**
Cæcum = Âver = **Körbarsak**
Cœur = Kalp = **Yürek**
Concave = Mukaar = **İçbükey**
Conducteur = Nâkırl = **İletken**
Conductibilité = Nâkiliyet = **İletkenlik**
Condyle = Lokma = **Lokma**
Convexe = Muhaddep = **Dışbükey**
Coracoïde = Nütüü gurabî = **Kargaburun**
çıkıntı
Cornée (La-) = Karniye tabakası = **Saydam**
tabaka
Coronoïde (Apophyse-) Nütüü minkarî —
Gagamsı çıkıntı
Corps = 1 — Vücut, 2 — Cisim = **1 —**
Gövde, 2 — Cisim
Corpuscule = Cüseyme = **Cisimcik**
Corpuscules de Malpigi = Malpigi cüseymatı
 = **Malpigi cisimcikleri**
Cortical = Kışrı = **Kabuksal**
Costal (Os-) = Azmı dıl'î = **Eğе kemiği**
Côte = Dılı = **Eğе**
Côtes = Adla = **Kaburga**
Cotyloïde (Cavité-) = Cevfi hokkî **Hok-**
kamsı oyuk

Coude = Mirfak = **Dirsek**
Couturier (Muscle-) = Adalei hayyatiye —
Terzi kası
Crâne = Kihf, cümcüme = **Kafatası**
Crémaster = Kamisi muallik = **Askan gömlek**

Crête = Kanzaa = **İbik**
Criblé = Gırbalı = **Kalbursu**
Cubitus = Zend (Azmi-) = **Dirsek kemiği**
Cuisse = Fabız = **Uyluk**

D

Défécation = Tagavvut = **Dişkı**
Déférent (Canal-) = Kanatı nakilet-ül-meni
= **Ezmi kanalı**
Dégénérescence = İstihale, tereddi = **Yozlaş-
ma**
Déglutition = Bel' = **Yutma**
Deltoïde (Muscle-) = Adalei daliye = **Del-
ta kası**
Dent = Sin = **Diş**
Dental = Sinnî = **Dişsel**
Descendant = Nazil = **İnen**
Diaphyse = Cismi azım = **Kemik gövdesi**
Diarthrose, articulation mobile = Mafsalı mü-
teharrik = **Oynak eklem (yahut sade-
ce oynak)**

Diastole = İstirha = **Gevşey**
Digestif = Hazmî = **Sindirel**
Digestif (Appareil-) = Cihazı hazmî **Sin-
dirim aykırı**
Digestion = Hazm = **Sindirim**
Disque = Kurs = **Kurs**
Doigts = Esabi = **Parmaklar**
Dolichocéphale = Müstatil-ür-re's = **Uzun-
kafal, dolikosefal**
Dorsal (Muscle-, vertèbre-,) = Zahri-
ye (Adalei-, fıkrai-,) = **Sırt (-kası,
-omurları, - .)**
Dorsale (Épine-) = Şevki zahrî = **Sırt di-
kenliği**
Duodénum = Mıai isna aşer = **Oniki par-
mak barsağı**

E

Ecaille = Sadefe = **Pul**
Echange = Mübadele = **Değiş**
Efférent = Mürsil = **Götüren**
Ejaculateur (Canal-) = Kanatı dafıka = **Atar
kanal**
Élément = Unsur = **Eleman**
Élémentaire = Unsurî = **Elemansel**
Élévateur = Rafia = **Kaldırın**
Email = Mina = **Mine**
Embolie = Sammame = **Tıkaç**
Ebryon = Rüşeym = **Cüçük**
Emulsion = Müstahlep = **Sübye**
Enclume = Azmî senedanî = **Örs kemiği**
Endocarde = Şıgafı dahilli kalp = **İç yürek-
zarı**
Enveloppe = Mahfaza = **Kap**
Epaule = Menkip = **Omuz**
Epididyme = Berbah = **Bezibiği**
Épigastre = Şersuf = **Kursaküstü**
Épiglotte = Lisanı mizmar = **Gırtlak kapağı**

Épiphyse = Nihayeti azım = **Kemik ucu**
Épiploon = Serp = **Çöz**
Épistome = Seddat = **Ağız saçağı**
Épithélium = Nesci beşerei muhayiye = **Sü-
mey deridoku**
Estomac = Mide = **Miğde, kursak**
Ethmoïdale (Lame-) = Safihai gırbaliye —
Kalbur levhası
Ethmoïde = Azmî gırbalı = **Kalbur kemi-
ği**
Etrier = Azmî rikâbi = **Özengi kemiği**
Eustache (Trompe d'-) = Nefri Östaki
Östaki borusu
Evolution = Neşvünema = **Gelişim**
Excavation = İnhifaz = **Çukurlaşma**
Excitant = Münebbih = **Uyaran**
Excito-secréteur = Münebbihi mütriz = **Sal-
gı uyartan**
Excréteur (Appareil-) Cihazı müfriğ =
Boşaltı aykırı
Expiration = Zefir = **Solukverme**

F

Fausse côte = Dı'l'ı kâzıp = **Eğemsi**
Faux du cerveau = Mişveli muh = **Beyin orağı**
Fécondation = İlkah = **Dölleme, döllenme**
Fémur = Azmı fahız = **Uyluk kemiği**
Fémural (Muscle-) = Adalei fahziye = **Oyluk kası**
Fessier (Muscle-) = Adalei ilyeviye = **Sağrı kası**
Fibre = Liyf = **Tel**
Fibre musculaire = Liyfi adalî = **Kası teli**
Fibreux = Liyfi = **Telsel**

Fibrine = Liyfin = **Telsin**
Fibro-musculaire = Liyfi adalî = **Telkası**
Figurant = Müşekkil = **Şekilliye**
Flexeur = Kabıza = **Büken**
Fœtus = Cenin = **Dölüt**
Foie = Kebet = **Karaciğer**
Forme = Şekil = **Şekil**
Frein = Lücam = **Gem**
Friction = Delk = **Oğuşturum**
Frontal (Os-, muscle- . . .) = Cephî (Azmı-, adalei- . . .) = **Alın (-kemiği, -kası- . .)**

G

Gaine = Gııaf = **Kıırf**
Gaisse du tympane = Sandukai tabıl = **Ortakulak**
Gastrique (Glande-) = Guddei mideviye = **Miğde bezi**
Gastrula = Gastrula = **Gastrula**
Gencives = Lüsät = **Dişetleri**
Glande = Gudde = **Bez**
Glandulaire = Guddevî = **Bez**
Globe de l'œil = Kürei ayn = **Göz yüresi**
Globule = Küreyve = **Yuvar**
Globule blanche = Küreyvei beyza = **Akyuvar**

Globule rouge, hématie = Küreyvei hamra = **Alyuvar**
Goû = Zevk = **Tadığ**
Gouttière = Mizap = **Oluk**
Graaf (Vesicule de-), ovule = Cerabei Graf, büeyz = **Graf keseciği, yumurtacı**
Graisseuse (Globule-) = Küreyvei şahmiye = **Yağ yuvarı**
Grappeux = Unkudî = **Salkımsı**
Griffe = Peçe = **Peçe**
Gustatif = Zaikavî = **Tatsal**
Gustation = Zaika = **Tadm**

H

Hématie, globule rouge = Küreyvei hamra = **Alyuvar**
Hémoglobine = Hemoglobin = **Hemoglobin**
Hémorragie = Nezf-üd-dem = **Kanama**

Herbivore = Âkil-ül-şayış = **Otçul**
Humérus = Azmı adut = **Pazu kemiği**
Hyoïde (Os-) = Azmı lâmi = **U kemiği**
Hypertrophie = Dahame = **İrilm**

I

Iliaque (Os-) = Azmı harkafa = **Kalça kemiği**
Incisive (Dent-) = Kattr (Esnan) = **Kesken (Diş)**

Inférieur = Süflâ, süflî = **Alt**
Inorganique = Gayri uzvî = **İnorganik**
Insectivore = Âkil-ül-şayış = **Böcekçil**
Inspiration = Şehik = **Solukalma**

Médiastin Münassıf = **Ortaoyuk**
Médullaire (Canal-) = Kanatı nuhaî — **O-murilik kanalı**
Médullaire (Cavité-) = Cevfi nuhaî — **O-murilik oyuğu**
Membres = Etraf, âza = **Üyeler**
Méninge = Sehaya = **Beyin zarı**
Mésentère = Mesarika = **Barsak askısı**
Métacarpe = Muştul-yet = **El tarağı**
Métatarse = Muşt-ul-kadem = **Ayak tarağı**
Moelle des os = Muhhu azım = **Kemik iliği**
Moelle épinière = Nuhai şevki = **Omurilik**

Molaire = Dars = **Azıdışi**
Morula = Morula = **Morula**
Moteur = Muharrik = **Deviten**
Mucus = Muhat = **Sümük**
Multicellulaire = Kesir-ül-hücre = **Çok hücreli**
Muqueux = Muhatı = **Sümeş**
Muqueuse estomacale = Beşerei muhatiyei mide = **Miğde sümeş zarı**
Muscle = Adale = **Kas**
Myocarde = Adalei kalp = **Yürek kası**

N

Narine = Minhar = **Burun deliği**
Nasal (Os-) = Azımı enfî = **Burun kemiği**
Nerf = Asap = **Sinir**
Nerveuses (Les paires-) — Ezvacı asabiye — **Sinir çiftleri**
Nerveux = Asabî = **Sinirsel**
Neural (Arc-) = Kavsi asabî = **Sinirsel yay**

Nez = Enf = **Burun**
Nourricier (Trou-) = Sukbei mugaddiye — **Besi deliği**
Noyau = Nevat = **Evin**
Nucléaire (Membrane-) — Gışayı nevatı **Evinel zar**
Nucléine = Nüklein = **Evin özü**
Nucléole = Nüveyt = **Evincik**

O

Occipital = Azımı kafa = **Artkafa kemiği**
Odorat = Şemm = **Kokuğ**
Oeil = Ayn = **Göz**
Œsophage = Meri = **Ümük**
Oeuf = Beyza = **Yumurta**
Olfactif = Şemmî = **Kokusal**
Olfaction = Şamme = **Koklam**
Ombilic = Süre = **Göbek**
Omnivore = Akil-ül-kül = **Kamobur**
Omostrate, scapulum = Ketif (Azımı-) = **Kürek kemiği**
Oocyte = Oosit = **Yumurtaçık hücresi**
Oosphère = Kürei beyziye **Yumurtaçık yüresi**
Optique (Appareil d'-) = Cihazı basarî = **Görüm aykırı**
Optique (Couche-) = Seriri basarî = **Görü yatağı**

Orbculaire (Muscle-) = Adalei medariye — **Çevre kas**
Orbite = Cevfi hicacî = **Gözevi**
Organe = Uzuş = **Organ**
Organique = Uzvî = **Organik**
Organes de Corti = Korti cüseymatı **Korti organları**
Orijice = Fevhe = **Ağız**
Os = Azım = **Kemik**
Osseuse (Lamelle-) Sufeyhai azmiye = **Kemik levhacığı**
Ossification = Taazzum = **Kemikleşme**
Otolite = Otolit = **Otolit**
Ouie = Sem' = **İşidiğ**
Ovaire = Mebiz = **Yumurtaçık**
Ovarien (Ligament-) — Ribatı mebyizî **Yumurtaçık bağı**
Ovule = Büyeyz = **Yumurtaçık**

P

Placenta = Meşime = **Etene**
Palais (Voûte du-) = Kubbe-tül-hanek
Damak kemeri
Palatin (Os-) = Azmı hanek = **Damak kemiği**
Palmaire (Arcade-) = Kavsi rahî = **Aya kemeri**
Pancréas = Pankreas = **Pankreas**
Papillaire = Huleymî = **Mememsi**
Pariétal (Os-) = Azmı cidarı = **Yan kemiği**
Paroi = Cidar = **Çeper**
Parotide = Guddei nekfiye = **Kulakaltı bezi**
Partie = Kısım = **Kısım**
Panpière = Cefn = **Gözkapağı**
Pavillon = Sayvan = **Kulak kepçesi**
Pavimenteux = Rasafî = **Kaldırması**
Peau = Gilt = **Deri**
Pacquet (Réservoir-) = Sahrıncı peke = **Peke sarnıcı**
Pectoral (Muscle-) = Adalei sadriye = **Göğüs kası**
Pédoncule = Suveyk = **Sapçık**
Penis = Kadip = **Kamış**
Pepsine = Pepsin = **Pepsin**
Peptone = Pepton = **Pepton**
Péricarde = Şigafı haricî kalp = **Dış yürek-zarı**
Périoste = Simhak = **Kemik zarı**
Péritoine = Periton = **Karmzarı**
Péritonéale (Cavité-) = Cevfi peritonî = **Karmzarı oyuğu**
Permanentes (Dents-) = Halide (Esnant-) = **Sürel dişler**
Péronée = Şaziye (Azmı-) = **Kaval kemiği**
Perpendiculaire = Amudî = **Dikey**
Phagocyte = Hücrei âkile = **Yutargöze**
Phagocyte = Fagositoz = **Yutargözem**
Phalanges = Selâmiyat = **Boğumlar**
Pharynx = Bel'um = **Yutak**
Phrénique (Muscle-) = Adalei hicabı haciz = **Diyafran kası**

Physiologie = Fenni menafi-ül-âza = **Fiziyo-loji**
Pinéal = Sanavberî = **Kozalakrs**
Pituitaire = Nuhamî = **Sümsey**
Plante du pied = Ahmas-ül-kadem = **Ayak tabanı**
Plasma = Maddei musavvirci müşekkile = **Plâsma**
Plastique = Musavvir = **Plâstik**
Pleurale (Cavité-) = Cevfi plevraî = **Göğüs-zarı oyuğu**
Plèvre = Gışai cenp = **Göğüs-zarı**
Plexus = Dafire = **Ağ**
Pli = İltiva = **Kıvrım**
Poignet = Misem-ül-yet = **Bilek**
Poils = Eş'ar = **Kıl'lar**
Pont de Varol = Kantarei Varol = **Varol köprüsü**
Porte-rénal (Système-) = Cümlei babı kilye-viye = **Kapı böbrek sistemi**
Postérieur = Halfî = **Arka, art**
Pouls = Nabız = **Vurum**
Poumon = Rie = **Akciğer**
Presbytie = Meddi basarı şeyhî = **Prespitlik**
Pression = Tazyik = **Basınc**
Primitif = İptidâî = **İlksel**
Prolongement = İstital = **Uzanrı**
Protoplasme = Musavvirei ûlâ = **Protoplasma**
Piérygoïde = Cenahî = **Kanatsı**
Piérygoïde (Apophyse-) = Nütüü cenahî **Kanatsı çıkıntı**
Pubis (Os-) = Azmı âne = **Kasık kemiği**
Pulmonaire (Hile-) = Sürrei rie = **Akciğer-göbeği**
Pulmonaire (Vésicule-) = Huveysali riévî **Akciğer keseciği**
Pulpe = Lüp = **Özüt**
Pus = Kıyih = **İrin**
Pylore = Bevvabı mide **Miğde çıkırı**

R

Rachidien (Bulbe-) = Basalei sisaiye **O-**
murilik soğanı
Rachidien (Canal-) = Kanatı şevkî = **Omur-**
ga kanalı
Racine = Cezir = **Kök**
Radius = Azmı kübere = **Önkol kemiği**
Ramifié = Müteşâ'ip = **Dallı**
Rampe = Süllem = **Merdiven**
Réflexe = Fiğli mün'akis = **Yansığ**
Région = Nahiye = **Bölge**

Rein = Kilye = **Böbrek**
Repos = Sükûn = **Dinlik**
Respiration = Teneffüs = **Solumum**
Respiration (Surface de-) = Sathı teneffüs =
Solumum yüzeyi
Respiratoire (Appareil-) = Cihazı teneffüs =
Suluk aykırı
Réticulaire = Şebekî = **Ağsı**
Rocher = Sahra = **Kaya**
Rotule = Azmı rırdfa = **Dizkapağı kemiği**
Ruminant = Müçterre = **Gevişgetiren**

S

Saccule = Küveys = **Kesecik**
Sacrum = Azmı aciz = **Sağrı kemiği**
Salivaire (Glande-) = Guddei lûabiye
Salya bezi
Salive = Lûap **Salya**
Sang artériel = Demi şıryanî = **Alkan**
Sang chaud = Demi har = **Sıcak kan**
Sang froid = Demi barit = **Soğuk kan**
Sang veineux = Demi veridî = **Karakan**
Scalène = Ahmaî = **Merdivensi**
Scapulum, omoplate = Azmı ketif = **Kürek**
kemiği
Scrotum = Safen = **Erbezi torbası**
Sébacée (Glande-) = Guddei düheniye =
Yağ bezi
Secrétion = İftaz = **Salgı**
Semicirculaire (Canaux-) = Kanavatı nısfı
daireviye = **Yarımdaire kanalları**
Semiluaire = Nısf hilâlî = **Yarımay**
Séminifères (Canaulicules-) = Kuneyvatı ha-
mile-tül-meneviye = **Ezmi kanallerkları**
Sens = His = **Duyğ**
Sensation = Hasse, tahassüs = **Duyum**
Sensibilité = Hassasiyet = **Duyarlık**
Sensible = 1 — Hassas, 2 — Mahsus
1 — Duyar, duygun, 2 — Duyulur,
duyulgan
Sensitif = Hissî = **Duysal**
Sentiment = İhtisas = **Duygu**

Séreux = Maslî = **Seromsel**
Sérosité = Maddei masliye = **Sıvımtı**
Sérum = Masl-ud-dem = **Serom**
Sillon = Telem = **Çizi**
Silvius (Fissure de-) = Şakkı Silviüs = **Sil-**
viüs yarığı
Somnambule = Sair filmenam = **Üyurgezen**
Sourcil = Hacıp = **Kaş**
Sous-claviculaire (Artère-) = Şıryanı taht-et-ter-
kova = **Köprücükaltı aldamarı**
Spermatozoïde = Huveyni menevî = **Ezmi**
hayvancığı
Sperme = Meni = **Ezmi**
Sphénoïde = Azmı vetedî = **Temel kemiği**
Sphincter = Muassıra = **Büzgen**
Spirale (Lame-) = Safihai helezon = **Sarmay**
levha
Squelette = Kadid = **İskelet**
Sternum = Azmı kas = **Döş kemiği**
Striée (Muscle-) = Adalei muhattata = **Çi-**
zik kas
Sub-linguale (Glande-) = Guddei taht-el-lisanî
= **Dilaltı bezi**
Substance = Cevher = **Göver**
Substance blanche = Cevheri ebyaz = **Ak**
göver
Substance grise = Cevheri sincabî = **Boz**
göver
Supérieur = Ulvî = **Üst**
Suralimentation = Fartı tağdiye = **Aşırı besi**

Sylindraxe = Mihveri üstüvanî = **Silindir-
eksen**
Sympathique (Grand-) = Sempatii kebir =
Büyük sempatik
Sympathique (Nerf-) Asabı sempati =
Sempati siniri

Synarthrose, articulation immobile = Mafsalı
gayrı müteharrik = **Oynamaz eklem**
Système = Cümle = **Sistem**
Systole = Takabbuz = **Kısay**

T

Tache accoustique Şeleli sem'i — **İşitme
beneği**
Tache germinative = Şeleli intaşiye = **Çim-
lenme beneği**
Tache jaune = Şeleli asfer **Sarı benek**
Tact = Lems = **Dokunuğ**
Tactile = Lemsî = **Dokunsal**
Tarse = Rusg-ul-kadem = **Ayak bileği**
Temporal = Azmı sudgî = **Şakak kemiği**
Tenseur = Bâsrta = **Açan**
Testicule = Husye = **Erbezi**
Tête = Re's = **Baş**
Texture = İntisaç = **Dokum**
Thoracique = Sadrî = **Göğüsel**
Thoracique (Cavité-) = Cevfi sadrî = **Gö-
ğüs oyuğu**
Thrombose = Seddade = **Damar tıkanımı**
Thyroïde = Guddei derakiye = **Kalkan be-
zi**
Thyroidien = Derakî = **Kalkansal**
Tibia = Kasaba = **Baldır kemiği**
Tintement = Tınnet = **Çınlama**
Tissu cartilagineux = Nesci gudrufî = **Kı-
kirdakdoku**
Tissu compact = Nesci kesif = **Tıkız doku**
Tissu conjonctif = Nesci munzam = **Katıl-
gan doku**
Tissu graisseux = Nesci şahmî = **Yağdoku**
Tissu muqueux = Nesci muhatî = **Sümeý
doku**

Tissu musculaire = Nesci adalî = **Kasdoku**
Tissu nerveux = Nesci asabî = **Sinirdoku**
Tissu osseux = Nesci azmî = **Kemikdoku**
Tissu pavimenteux = Nesci rasafî = **Kaldı-
rması doku**
Tissu sanguin = Nesci demevî = **Kandoku**
Tissu spécial = Nesci hususî = **Özel doku**
Tissu spongieux = Nesci isfencî = **Sünger-
doku**
Toucher = Lâmise = **Dokunum**
Trachée artère = Şıryanı şezen = **Öpken
borusu**
Transfusion = Nakl-üd-dem = **Kanaktarım**
Transvers, -al = Müstâraz, -i = **Enine**
Trapèze (Muscle-) = Adalei murabbai mün-
harife = **Yamuk kas**
Triceps (Muscle-) = Adalei zat-ür-rüusu se-
lâse = **Üçbaşlı kas**
Trigone cérébral = Müsellesi muhî = **Be-
yin üçgeni**
Tronc = Cezi = **Gövde**
Trou = Sukbe = **Delik**
Tube = Enbube = **Boru**
Tubiforme = Enbubî = **Borumsu**
Tunique = Kamîs = **Gömlek**
Tunique vaginal = Kamîsi gılâfî = **Kırlf
gömlek**
Turcique (Selle-) = Serci türkî = **Türk eğe-
ri**

U

Unguéal (Os-) = Azmı zıfrî = **Tırnaklı ke-
mik**
Urée = Bevle = **Üre, siyin**
Urémie = Üremi = **Üremi**

Uretère = Halip = **Sidiksağan**
Urètre = İhlil = **İşek yolu**
Urinaires (Voies-) = Mecarii bevil = **Sidik
yolları**

Urine = Bevil = **Sidik**

Urinifères (Tubes-) = Enebibi beviye = **Sidik borucukları**

Utérine (Trompe-) = Nefiri rahmî **Döl-yatağı borusu**

Utérus = Rahim = **Dölyatağı**

Utricule = Kureybe = **Tulumcuk**

V

Vagin = Mehbil = **Döl yolu**

Vague (Nerf-) = Asabî rievîi midevî = **Örtüng sinir**

Vaisseaux = Ev'iyе = **Damarlar**

Vaisseaux lymphatique = Eviyei lemfaiye — **Akdamarlar**

Valvule = Dessame = **Kapacık**

Valvule iléo-cæcal = Dessamî dekkakîi âveri **Kör-ince kapacığı**

Valvule mitrale = Dessamî ikilî = **Tacımsı kapak**

Valvules sigmoïdes — Dessamâtî siniye — **"S" kapacıkları**

Valvule tricuspide = Dessamî züselâset-üş-şerafe = **Üçlü kapacık**

Varice = Varis = **Varis**

Vaso-constructeur = Mukabbızî eviye = **Damardaraltan**

Vaso-dilatateur = Müvessîi eviye = **Damar-genilten**

Vaso-moteur (Nerf-) = Asabî muharriki eviye = **Damardevitme siniri**

Ventricule = Buteyn = **Karmerik**

Vénule = Vüreyt = **Karadamarcık**

Vertébral = Fıkarî = **Omural**

Vertébral (Trou-) = Sukbei fıkarîye = **Omur deliği**

Vertébrale (Colonne-) = Amudu fıkarî = **Omurga**

Vertèbre = Fıkra = **Omur**

Vertèbres cervicales = Fıkaratî rakabiye = **Boyun omurları**

Vertèbres coccygiennes = Fıkaratî us'usiye = **Kuyruk omurları**

Vertèbres dorsales = Fıkaratî zahriye = **Sırt omurları**

Vertèbres lombaires Fıkaratî kataniye = **Bel omurları**

Vertèbres sacrées = Fıkaratî acziye = **Sağrı omurları**

Vessie = Mesane = **Sidiklik**

Vestibule = Dehliz = **Dalız**

Vibrantiles (Cils-) = Ehdabî mühteze = **Vibrer tüycükler**

Vie (Arbre de-) = Şecerei hayat = **Hayat ağacı**

Viscères = Ahşa = **Bağrılar**

Vision = Basıra = **Görüm**

Visuel = Basarî = **Görsel**

Vitelline (Membrane-) = Gışayî vitellin = **Vitellüs zarı**

Voile du palais = Şiraül-hanek = **Damak eteği**

Vomer (Os-) = Azmî mik'a = **Saban kemiği**

Vue = Basar — **Görüğ**

Vulve = Ferç = **Bidik**

Z

Zone = Mintaka — **Bölge**

Zygomatique (Os-) = Azmî vecenî = **Yanak kemiği**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM ZOOLOJİ TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASIMEVİ

ZOOLOJİ TERİMLERİ^[1]

TÜRKÇE - OSMANLICA

A

Açıklı şeritler = Tenyadeler = *Téniadés*
Ağlı medüzler = Medüzü müşebbek
Trachyméduses
Ağsılar = Şebekiye = *Réticulés*
Ağuluçengeller = Zat-ül-kelelibi müsemme-
me = *Chilopodes*
Ağusuzçengeller = Zat-ül-kelelibi gayri mü-
semmime = *Chilognathes*
Akciğerliler = Rieviye = *Pulmonés*
Akçalar = Beyza (ısfenciyei-) = *Leucons*
Akrepgiller = Akrebiye = *Scorpionides*
Akrepsiler = Akrebiyei kâzibe = *Pseudos-*
corpions
Altains = Cinsaltı = *Sous-genre*
Altdēğiler = Südasiy-ül-levamis = *Zoan-*
thaires
Altıkgargılılar = Südasiy-ün-niye = *Hexac-*
tinellidés

Altakım = Zümre = *Sous-ordre*
Ampiler = Amibiye = *Amiboïdes*
Apaksılar = Hayaliye = *Lemuriens*
Arılar = Nahliye = *Apides*
Artsolungaçlar = Halfiy-ül-galsame —
Ophistobranches
Askabuklular = Kışriyei süfliye — *Ento-*
mostracés
Aslangiller = Esediye = *Félidés*
Astomurgahılar = Fıkariyei sufliye — *Ver-*
tébrés inférieurs, anamniens
Avçılar = Sayyad = *Chasseurs*
Ayaklılar = Mercul = *Eupodes*
Ayaksızlar = Adimet-ül-ercül = *Apodes*
Ayalılar = Zat-ül-ercül-ül-kefiye = *Palmi-*
pèdes
Ayığiller = Dübbiye = *Ursidés*
Azkıllar = Kalilet-ül-eş'ar = *Oligochètes*

B

Bacakağzılar = Zat-ül-fükükü ricliye = *Mé-*
rostomés
Balenalılar = Gayri müsennene (Kıytisiyei-)
= *Mysticètes*
Balıklar = Esmak = *Poissons*
Balıksılar = Şibih esmak = *Dipnoi*
Bēnzemezbacaklar = Gayri müşabih-ül-ercül
= *Amphipodes*
Bēnzemekanatlar = Gayri mütecanis-ül-
ecnihe = *Hétéroptères*
Bēnzerbacaklar = Müşabih-ül-ercül = *Iso-*
podes
Bıçkıllılar = Zülmişar = *Porte-scie*

Bitki bitleri = Nebatat bitleri = *Phytoph-*
tires
Bitkimsiler = Hayvanatı nebatiye = *Holo-*
thurides
Bolaçkılar = Kesir-ül-mehacim = *Polysto-*
miens
Bolkillar = Kesir-ül-eş'ar = *Polychètes*
Boruçlular = Zat-ül-kasabat = *Trachéates*
Boruçsuzlar = Madumet-ül-kasabat
Atrachéates
Boynuzsüngerler = İsfenciyei karniye =
Cératosponges
Böcekler = Haşerat = *Insectes*
Burunkafalar = Zat-ül fikaratı muka'arüt-
tarafeyn = *Rhynchocéphales*

[1] Zoolojinin fizyoloji ve anatomiye ait terimleri (Biyoloji terimleri) içinde olduğundan burada yalnız hayvanların sınıflanma terimleri gösterilmiştir.

C

Cins — Cins = *Genre*

Ç

Çatalbacaklar = Zat-ül-ercül-ül-müteşa'ibe
= *Schizopodes*

Çay kaplumbağaları = Nehriye = *Potamites*

Çenebacaklar = Zat-ül-ercül-ül-fekkiye =
Stomatopodes

Çenesizler = Madum-ül-fükük = *Rhynchobdellidés*

Çıplaksolungaçlar = Ariyet-ül-galsame
Nudibranches

Çiçekkurslular = Zülkurs-ül-müzehher
Disconantes

Çiçeksifonlular = Zülmimass-ül-müzehher
= *Siphonantes*

Çifkanatlar = Zülcehaeyn — *Diptères*

Çifkaslar = Sünaiy-ül-adale *Dimyaires*

Çifkulacıklar = Sünaiy-ül-üzeyn *Dioto-*
cardes

Çifparmaklar = Zevciy-ül-esabi = *Artiodactyles*

Çifsinirler = Zat-ül-asabiyet-ül-mümtede =
Amphineures

Çifsolungaçlar = Sünaiy-ül galsame = *Di-*
branchiaux

Çiftağkılar = Zülmihcemeyn = *Distomiens*

Çiftağkılılar = Sünaiy-ül-mehacim = *Bise-*
riés

Çiftöpkenler = Sünaiy-ür-rie = *Dipneu-*
mones

Çiğnerler = Madıga = *Broyeurs*

Çiğneryalarlar = Madıga ve lâhısa = *Bro-*
yeurs et lécheurs

Çokkeseliler = Kesir-ül-ekyas = *Polycys-*
tidés

D

Dallıbarsaklılar = Zat-ül-em'ai müteşa'ibe
Dendrocèles

Değibacaklar = Zat-ül-levamis-ür-ricliye =
Pédipalpes

Delikliler = Zat-üs-sukabat = *Foraminières*

Deniz ısırganları = Encüriyei bahriye =
Alcalèphes

Deniz incirleri = Şekaikiye = *Actiniaires*

Deniz kaplumbağaları = Bahriye = *Tbal-*
lassites

Denizkızları = Zat-üs-sedayai sadriye =
Siréniens

Devekuşumsular = Nuamiye = *Struthioni-*
formes

Dikenkafalar = Müşevvek-ür-re's = *Acan-*
thocéphales

Dikensizler = Adımet-ül-eşvak = *Anacan-*
thines

Dikenyüzgeçler = Müşevvek-ül-mesabih =
Acanthoptériques

Dişli geneliler = Zat-ül-fükük-ül-müsennene
= *Gnathobdellidées*

Dişliğagalar = Müsennen-ül-minkar = *Den-*
tirostres

Dişli keteler = Müsennene (Kıytisiyei-) =
Denticètes

Dişsizler = Madum-ül-esnan = *Edentés*

Dolamkuyrıklar = Muavvec-üz-zenep =
Anomoures

Doludişler = Memlû-ül-esnan = *Colubri-*
formes

Domuzgiller = Hınzırıye = *Suidés*

Döraçkılar = Rübaiy-ül-mehacim = *Quad-*
risériés

Dörtkargılılar = Rübaiy-ün-niyze = *Tétrac-*
tinellidés

Dörtöpkenler	Rübaiy-ür-rie = <i>Tétrapneumones</i>	Düzgekirpikler	Mütecanis-ül-ehdap <i>Holotriches</i>
Dörtsolungaçlar	Rübaiy-ül-galsame <i>Tétrabranchiaux</i>	Düzge kirpimsiler	= Kunfuzyei muntazama = <i>Echinides réguliers</i>
Dudakla emenler	Mâssai şefeviye <i>Suceurs labiaux</i>	Düzgesiz kirpimsiler	= Kunfuzyei gayrı muntazama = <i>Echinides irréguliers</i>
Düzbarsaklılar	— Zat-ül-em'ai gayrı müteşâ'ibe = <i>Rhabdocèles</i>	Düzkanatlar	= Müstakim-ül-cenah = <i>Orthoptères</i>

E

Eklembacaklar	Zat-ül-ercül-ül-mafsaliye <i>Arthropodes</i>	Eteneliler	= Zat-ül-meşime = <i>Placentaires</i>
Eklemkarımlar	Zat-ül-butunu mafsaliye = <i>Arthrogastres</i>	Etenesizler	= Adîmet-ül-meşime = <i>Aplacentaires</i>
Emerçeneliler	= Mâssai fekkiye — <i>Suceurs maxillaires</i>	Etoburlar	= Lâhime <i>Carnassiers</i>

G

Gece kelebekleri	Gece kelebekleri <i>Papillons nocturnes</i>	Göl kaplımbağaları	= Buhayriye = <i>Elo-dites</i>
Gerçekkamçılılar	= Züllevahiki hakikiye = <i>Euflagellés</i>	Gömlkliler	= Kamîsiye = <i>Tuniciers</i>
Gevişgetirenler	= Mücterre = <i>Ruminants</i>	Gündüz kelebekleri	= Gündüz kelebekleri = <i>Lepidoptères</i>
Gezerler	= Seyyare = <i>Thalies</i>	Günsel yırtıcılar	= Nehariye (Carthai-) <i>Diurnes (Rapaces-)</i>
Gezinler	= Seyyar = <i>Errantes</i>	Günsüler	= Şemsiye = <i>Héliozaïres</i>
Gizlikanatlar	Mahfuz-ül-cenah <i>Apbaniptères</i>	Güvercinler	= Hammamiye = <i>Colombes</i>

H

Halkalılar	= Halkiye = <i>Annelés</i>	Hunikamçılılar	Züllevahiki mükemmeme = <i>Cho.moşlagellés</i>
Haşlamlılar	= Nakîiye = <i>Infusoires</i>		
Hortumlar	= Hartumiye = <i>Prosoctidiens</i>		

i

İğneliler	= Zülîber = <i>Porte-aiguillons tazoaires</i>	İlksel hayvanlar	= Hayvanatı iptidaiye <i>Protozoaires</i>
İki yapraklılar	= Selantere = <i>Cœlentérés</i>	İlksel kabuklular	= Cevfiyei iptidaiye <i>Protoconques</i>
İki yapraklılar	= Selantere = <i>Cœlentérés</i>		

İncegagalar = Rakik-ül-minkar = *Tenuirostres*
İncirsiler = Tinîy-üş-şekil = *Sycons*
İnimsiler = Şibih insaniye = *Anthropoïdes*
İnsangil — İnsaniye = *Hominiens*
İplikboynuzlar = Haytiy-ül-kurun = *Nématocères*

İplikçiler = Haytiye = *Nématodes*
İplik solucanlar = Didanı haytiye = *Nématelmintbes*
İpsi ilkseller = Habliyei iptidaiye = *Protocordés*
İri balıklar = Esmakı azıme = *Téléostéens*

K

Kabartıcılar = Münaffıtlar = *Vésicants*
Kabuk kapaklılar = Kavkaiy-yül-lihafe — *Ostracodes*
Kabuklular = Kıştıye = *Crustacés*
Kafabacaklar — Zat-ül-ercül-ür-re'siye *Céphalopodes*
Kafatassızlar = Adım-ül-kıhıf — *Acraniens*
Kalmdiller = Dahm-ül-lisan = *Grassilingues*
Kamçılılar = Züllevahik = *Flangellés*
Kanatbacaklar = Cenahiy-ül-ercül = *Ptéropodes*
Kanatsızmsılar = Adımet-ül-ecnihe = *Aptérygiiformes*
Kanatsızlar = Madum-ül-cenah = *Aptères*
Kansal tanemsiler = Büzuriyei demeviye = *Hémococciens*
Kaplumbağalar = Silhafiye = *Chéloniens*
Kara kaplumbağaları = Tüabiye = *Tes-tudo*
Karasallar = Tüabiye = *Terrestres*
Kargaşıklar = Türbellariye = *Turbellariées*
Karınbacaklar = Zat-ül-ercül-ül-batniye — *Gastéropodes*
Karmcacıllar = Nemeliye = *Formicides*
Kasnakağızlar = Müstedir-ül-fem = *Cyclostomes*
Kedi balıkları = Kedi balıkları = *Raies*
Kelergiller = Dıbbiye = *Sauriens*
Kemikli mersinler = Mersiniyei azmiye = *Ostéoganoïdes*
Kemirgenler = Kadıma = *Rongeurs*
Kesekamçılılar = Züllevahikı mükeyyese — *Cystoflagellés*
Keseliler = Keysiye = *Marsupiaux*
Keteler = Kıytisiye = *Cétacés*
Kıkırdaklı mersinler = Mersiniyei gudru-fiye = *Chodroganoïdes*

Kılbacaklar = Zat-ül-ercül-üş-ş'a'riye = *Cbél-topodes*
Kılıçkuyruklular = Seyfiy-üz-zunup = *Xiphosures*
Kısaboynuzlar = Kasır-ül-kurum = *Brachycères*
Kısadiller = Kasir-ül-lisan = *Brévilingues*
Kısakuyruklular = Kasır-üz-zenep = *Brachyours*
Kıvrıkbacaklar = Zat-ül-ercül-üs-sülükıye = *Cirripèdes*
Kilissüngerler = İsfenciyei kilsiye = *Calcisponges*
Kirpideriler = Mukanfez-ül-cilt = *Echinodermes*
Kirpikliler = Zülehdap = *Ciliés*
Kirpimsiler = Kunfuziye = *Echinmides*
Konigagalar = Mahrutiy-ül-minkar = *Conirostres*
Koşucular = Adımet-ün-nütüi hançeriye = *Ratites*
Kökbacaklar — Zat-ül-ercül-üc-cezriye — *Rhizopodes*
Kökkamçılılar — Züllevahikı cezriye *Rhizoflagellés*
Köpek balıkları = Köpek balıkları *Requins*
Köpekgiller = Kelbiye = *Canidés*
Köprülüler = Cisriye = *Géphyriens*
Körler = Madum-ül-basar = *Typhlopidés*
Kuşlar = Tuyur = *Oiseaux*
Kuzgungagalar = Gurabiy-ül-minkar = *Coccirostres*
Küçük pulkanatlar = Harşafiy-ül-cenahı sagire = *Microlepidoptères*
Kürekbacaklar = Mikzafiyet-ül-ercül = *Copépodes*

L

Loplular — Mufassasa *Lobés*

M

Madraporalalar = Zat-ül-sukabatı gayri müş'ara = *Madréporaires*

Memeliler = Zat-üs-sedaya — *Mammifères*

Memesizler = Adîmet-üs-sedaya = *Sans mammelles*

Mercanlar = Mercaniye = *Corallières*

Mersingiller = Mersiniye = *Ganoïdes*

Msililer = Miskiye = *Vivveridés*

O

Omurgalılar — Fıkariye = *Vertébrés*

Onbacaklar = Zat-ül-ercül-ül-aşere = *Décapodes*

Oynamazgözler = Zat-ül-uyunu sabite = *Edriophtalmes*

Oynargözler = Zat-ül-uyunu müteharrike = *Podophtalmes*

Oyukdişler = Mahfur-ul esnan = *Solenoglyphes*

Ö

Önsolungaçlar = Kuddamiy-ül-galsame — *Posobranches*

Örnek = Nümune = *Type*

Örükkanatlar — Muğammed-ül-cenah — *Coléoptères*

Örümcekgiller = Ankebutiye = *Arachnides*

Örümcekler = Örümcekler = *Aranéides*

Özgekaslar = Gayri müteanis-ül-adalât = *Hétéromyaires*

Özgekirpikler = Gayri mütecanis-ül-ehdap = *Hétérotriches*

P

Perçemsolungaçlar = Zat-ül-galsamat-ül-mütefettite = *Lophobranches*

Plâkalılar = Mülevvah = *Placophores*

Plâkasızlar = Gayri mülevvah = *Aplacophores*

Polipler = Polipiye = *Hydroïdes*

Primatlar = Kırdı = *Primates*

Pusatlılar = Müsellâh = *Armés*

Pusatsızlar = Gayri müsellâh = *Inermes*

S

Saçakkuyruklar = Adîmet-ül-cenah = *Thysanoures*

Samurgiller = Samuriye = *Mustelidés*

Sekizbacaklar = Zat-ül-ercül semaniye — *Octopodes*

Sekizdeğiler = Semaniye-ül-levamis = *Alcyonaires*

Serçegiller = Asafir = *Passereux*

Sınıf = Sınıf = *Classe*

Sınıflama = Tasnif = *Classification*

Sifonlular = Zülmimas = *Siphonés*
Sifonsuzlar = Madum-ül-mimas *Asi-phonés*
Sifontaşrılar Hâmili mimaslar = *Siphonophores*
Silüssüngerler = İsfenciyei silisiye = *Silicosponges*
Sinirkanatlar Asabiy-ül-cenah = *Nevroptères*
Sinirkanatsızlar = Kâzip asabiy-ül-cenah *Pseudonévroptères*

Solucandiller = Düdry-ül-lisan *Vermilingues*
Solucanlar = Didan = *Vers*
Sporlular = İsporiye = *Sporzoaires*
Sucullar = Merzagi = *Limicoles*
Su medüzleri = Hidromedüziye = *Hydro-méduses*
Susallar = Maiye = *Aquatiques*
Sülükler = Alâkiye = *Hirudinées*
Süngerler = İsfenciye = *Spongiaires*
Sürüngenler = Zevahif = *Reptiles*

Ş

Şebekgiller = Kırdlar = *Simiens*
Şeritler = Didanı şeritiye = *Cestodes*

Şube = Şube = *Embranchement*

T

Tabangözler = Zat-ül-uyunu kaideviye *Basommatophores*
Takım = Fırka = *Ordre*
Tanemsiler = Büzuriye = *Cocciens*
Tan kelekleri = Şafak kelekleri *Sphinx*
Taraklılar Hâmili müştiye = *Cténophores*
Tavansolungaçlar = Sakfiyet-ül-galsame *Tectibranches*
Tavukgiller = Düccaciye = *Gallinacés*
Tekcisimliler = Müvahhid-ül-cisim = *Aca-riens*
Tekdelikler = Vahid-üs-sükbe = *Monotrèmes*
Tekkargılılar = Vahid-ün-niyze = *Monactinellidés*
Tekkaslar = Vahid-ül adale = *Monomyaires*
Tekkesililer = Vahid-ül-keys = *Monocystidés*
Tekkulaçıklar Vahid-ül-üzeyn = *Monotocardes*
Tekparmaklar Ferdîy-ül-esabi = *Périsso-dactyles*
Telekbacıklar = Mîsbahiy-ür-ricil = *Pinnipèdes*

Teleksizler = Adîm-ür-riyş = *Impennis*
Teknebacıklar Zat-ül-ercül karibiye — *Scaphopodes*
Tırmananlar = Mütessellika = *Grimpeurs*
Tırtılverenler = Müvellidet-üş-şefire = *Pu-
pipares*
Timsahlar = Timsahiye = *Crocodiliens*
Toprakçılar = Türabî = *Terricoles*
Topyaşarlar = Kafileviyet-ül-maişe = *Gré-gariniens*
Toynaklılar = Muzallefe = *Ongulés*
Tulumlular = Sabite = *Ascidies*
Tulumsular = Kırbaviy-üş-şekil = *Ascons*
Tümayalar = Kefiyei tamme = *Totipalmes*
Tümenayıklar = Zat-ül-ercül-ül-kesire — *Myriapodes*
Tümkaşarlar = Zat-ür-rüusu tamme = *Holo-céphales*
Tümkarınlar = Tam-ül-batın = *Hologastres*
Tünsel yırtıcılar = Leyliye (Carthai-) *Nocturnes (Rapaces-)*
Tür = Nevi = *Espèce*

U

- Ucungözler** = Zat-ül-uyunu nihaiye = *Sty-lommatophores*
Uçucular = Zat-ün-nütüü hançeriye = *Carrinates*
Uzunayaklar = Tavil-ül-ercül = *Phalangides*
Uzunbacaklar = Şatniye = *Echassiers*
Uzunkuyruklular = Tavil-üz-zenep = *Macroures*
Uzuntelekler = Tavil-ür-riyş = *Longipennes*

Ü

- Üskabuklular** = Kışriyesi âliye = *Mala-costracés*
Üstomurgalılar = Fkariyei âliye = *Vertébrés supérieurs, amniens*

Y

- Yanağızlar** = Zülefvarı cenbiye = *Sélaciens*
Yapışık çeneler = Mütelasık-ul-fekkeyn = *Plectognathes*
Yaprakbacaklar = Zat-ür-ricil müverraka = *Phyllopoäes*
Yarasalar = Huffaşiye = *Chéiroptères*
Yarıkdiller = Meşuk-ul-lisan = *Fissilingues*
Yarıkdışler = Meşuk-ul-esnan = *Protéroglyphes*
Yarıkgagalar = Meşuk-ul-minkar = *Fissirostres*
Yarık şeritler = Şukukiyeler = *Bothriadés*
Yarımkanatlar = Nısfıy-ül-cenah = *Hemiptères*
Yaruyulular = Şuaiye = *Radiolaires*
Yassıgagalar = Safihiy-ül-minkar = *Lamelirostres*
Yassılar = Arız-ül-cisim = *Platbelminthes*
Yassı solucanlar = Didan-ül-arız = *Trematodes*
Yassısolungaçlar = Zülgalsamet-ül-musaffaha = *Lamellibranches*
Yavrultyanlar = Tenasülleri tevellüdi = *Vivipares*
Yelkenliler = Uçucular = *Voiliers*
Yerleşikler = Müstakır = *Sédentaires*
Yırankuyruklar = Şibih haneşiye = *Ophiurides*
Yılanlar = Haneşiye = *Ophidiens*
Yıldızsılar = Şibih necmiye = *Stellérides*
Yırtıcılar = Cariha = *Rapaces*
Yumşakçalar = Naime = *Mollusques*
Yumşakyüzgeçler = Mürevveh-ül-misbah = *Malacoptérigiens*
Yumurtlıyanlar = Tenasülleri beyzî = *Ovipares*

Z

- Zambaksılar** = Zambakiy-üş-şekil = *Cri-noides*
Zarakanatlar = Gişaiy-ül-cenah = *Hyménoptères*
Zooloji = İlmi hayvanat = *Zoologie*

ZOOLOJİ TERİMLERİ^[1]

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Adîmet-ül-cenah = <i>Thysanoures</i>	Saçak-	Adîm-ür-riyş = <i>Impennis</i> = Teleksizler
kuyruklar		Akrebiye = <i>Scorpionides</i> = Akrepgiller
Adîmet-ül-ecnihe = <i>Aptérygiiformes</i>	Ka-	Akrebiyei kâzibe = <i>Pseudoscorpions</i> = Ak-
natsızmsılar		repsiler
Adîmet-ül-ercül = <i>Apodes</i> = Ayaksızlar		Alâkiye = <i>Hirudinées</i> = Sülükler
Adîmet-ül-eşvak = <i>Anacanthines</i> = Diken-		Amibiye = <i>Amiboïdes</i> = Amipler
sizler		Ankebutiye = <i>Arachnides</i> = Örümcekgil-
Adîmet-ül-meşime = <i>Aplacentaires</i> = Etene-		ler
sizler		Ariyet-ül-galsame = <i>Nudibranches</i> = Çıplak-
Aîmet-ün-nütüi hançeriye = <i>Rattes</i>	Ko-	solungaçlar
şucular		Arîz-ül-cisim = <i>Platbelminthes</i> = Yassılar
Adîmet-üs-sedaya = <i>Sans mamelles</i> = Me-		Asabiy-ül-cenah = <i>Nevroptères</i>
mesizler		Sinirk-
Adîm-ül-kıhîf = <i>Acraniens</i>	Kafatasızlar	natlar
		Asafir = <i>Passereux</i> = Serçeğiller

B

Bahriye = <i>Thalassites</i> = Deniz kaplumba-	Büzuriye = <i>Coccidiens</i> = Tanemsiler
ğaları	Büzuriyei demeviye = <i>Hémococciens</i>
Beyza = <i>Leucons</i> = Akçalar	Kansal tanemsiler
Buhayriye = <i>Elodites</i> = Göl kaplumbağaları	

C

Cariha = <i>Rapaces</i> = Yırtıcılar	Cins = <i>Genre</i> = Cins
Cenahiy-ül-ercül = <i>Ptéropodes</i> = Kanatba-	Cinsaltı = <i>Sous-genre</i> = Altains
caklar	Cisriye = <i>Géphyriens</i> = Köprülüler
Cevfiyei iptidaiye = <i>Protoconques</i> = İlk- kel kabuklular	

[1] Zoolojinin fizyoloji ve anatomiye ait terimleri (Biyoloji terimleri) içinde olduğundan burada yalnız hayvanların sınıflanma terimleri gösterilmiştir.

D

Dahm-ül-lisan = *Grassilingues* = **Kalındil-ler**

Dıbabıye = *Sauriens* = **Kelergiller**

Didan = *Vers* = **Solucanlar**

Didanrı haytiye = *Némathelminthes* = **İplik solucanlar**

Didanrı şeritiye = *Cestodes* = **Şertiler**

Didan-ül-arız = *Trématodes* = **Yassr solucanlar**

Düdiy-ül-lisan = *Vermilingues* = **Solucan-diller**

Dübbiye = *Ursidés* = **Ayığiller**

Düccaciye = *Gallinacés* = **Tavukgiller**

E

Encüriyei bahriye = *Alcalèpbes*
ısrıganlar

Esediye = *Félidés* = **Aslangiller**

Deniz

Esmak = *Poissons* = **Balıklar**

Esmaki azime = *Téléostéens* = **İribalıklar**

F

Ferdiy-ül-esabi = *Périsodactyles* = **Tekpar-maklar**

Fıkariye = *Vertébrés* = **Omurgalılar**

Fıkariyei âliye = *Vertébrés supérieurs, amniens*
= **Üstomorgalılar**

Fıkariyei suflıye = *Vertébrés inférieurs, anam-niens* = **Astomurgalılar**

Fırka = *Ordre* = **Takım**

G

Gayri mülevvah = *Aplacophores* = **Plâka-sızlar**

Gayri müsellâh = *Inermes* = **Pusatsızlar**

Gayri müsennene (Kıytisiyei-) = *Mysticètes* = **Balenalılar**

Gayrı müşabih-ül-ercül = *Amphipodes*
Benzemezbacaklar

Gayri mütecanis-ül-adalât = *Hétéromyaires* —
Özgekaslar

Gayri mütecanis-ül-ecnihe = *Hétéroptères*
Benzemezkanatlar

Gayri mütecanis-ül-ehdap = *Hétérotriches*
Özgekirpikler

Gece kelebekleri = *Papillons nocturnes*
Gece kelebekleri

Gişayiy-ül-cenah = *Hyménoptères* = **Zarka-natlar**

Gurabiy-ül-minkar = *Coraciostres* = **Kuz-gungagalar**

Gündüz kelebekleri = *Lépidoptères* — **Gün-düz kelebekleri**

H

Habliyei iptidaiye = *Protocordés*
seller

İpsi ilk-

Halfiy-ül-galsame = **solungaçlar**

Opistobranches

Art-

Halkiye = *Annelés* = **Halkalılar**
 Hâmilî mimaslar = *Siphonophores* = **Sifon-
 taşırılar**
 Hâmilî muştîye = *Cténophores* = **Taraklılar**
 Hammamiye = *Colombins* = **Güvercinler**
 Haneşiye = *Ophidiens* = **Yılanlar**
 Harşafiy-ül-cenahı sagire = *Microlepidoptères*
 = **Küçük pulkanatlar**
 Hartumiye = *Prosocidiens* = **Hortumlular**
 Haşerat = *Insectes* = **Böcekler**
 Hayaliye = *Lémuriens* = **Apaksular**
 Haytiye = *Nématodes* = **İplikçiler**

Haytiy-ül-kurun = *Nématoçètes* = **İplikboy-
 nuzlar**
 Hayvanatı iptidaiye = *Protozoaires* = **İlkel
 hayvanlar**
 Hayvanatı nebatiye = *Holothurides* = **Bit-
 kimsiler**
 Hayvanatı tâliye = *Métazoaires* = **İkey hay-
 vanlar**
 Hinziriye = *Suidés* = **Domuzgiller**
 Hidromedüziye = *Hydroméduses* = **Su me-
 düzleri**
 Huffaşiye = *Cbéiroptères* = **Yarasalar**

I

İlmi hayvanat = *Zoologie* = **Zooloji**
 İnsaniye = *Hominiens* = **İnsangil**
 İsfenciye = *Spongiaires* = **Süngerler**
 İsfenciyei karniye = *Cératosponges* = **Boy-
 nuzsüngerler**

İsfenciyei kilsiyeye = *Calcisponge* = **Kilissün-
 gerler**
 İsfenciyei silisiye = *Silicosponges* = **Silis-
 süngerler**
 İsporiye = *Sporozoaires* = **Sporlular**

K

Kadıma = *Rongeurs* = **Kemirgenler**
 Kafileviyet-ül-maişe = *Grégariniens* = **Top-
 yaşarlar**
 Kalilet-ül-eş'ar = *Oligochètes* = **Azkillar**
 Kamîsiye = *Tuniciers* = **Gömlekliler**
 Kasır-ül-kurun = *Brachycères* = **Kısayoy-
 nuzlar**
 Kasır-ül-lisan = *Brevilingues* = **Kısadiller**
 Kasır-üz-zenep = *Brachyours* = **Kısakuy-
 ruklar**
 Kavkaiy-yül-lihafe = *Ostracodes* = **Kabuk-
 kapaklar**
 Kâzip asabiyy-ül-cenah = *Pseudonévroptères*
 = **Sinirkanatsızlar**
 Kedi balıkları = *Raies* = **Kedi balıkları**
 Kefiyei tamme = *Totipalmes* = **Tümayalar**
 Kelbiye = *Canidés* = **Köpekgiller**
 Kesir-ül-ekyas = *Polycystidés* = **Çokkeseli-
 ler**
 Kesir-ül-eş'ar = *Polychètes* = **Bolkıllar**

Kesir-ül-mehacim = *Polystomiens* = **Bolağ-
 kılar**
 Keysiye = *Marsupiaux* = **Keseliler**
 Kırbaviy-üş-şekil = *Ascons* = **Tulumsular**
 Kırdar = *Primates* = **Primatlar**
 Kırdlar = *Simiens* = **Şebekgiller**
 Kışriye = *Crustacés* = **Kabuklular**
 Kışriyei âliye = *Malacostracés* = **Üskabuk-
 lular**
 Kışriyei süfliye = *Entomostracés* = **Askabuk-
 lular**
 Kırtisiye = *Cétacés* = **Keteler**
 Köpek balıkları = *Requins* = **Köpek balık-
 ları**
 Kuddamiy-ül-galseme = *Prosobranches* = **Ön-
 solungaçlar**
 Kunfuziye = *Echinides* = **Kirpimsiler**
 Kunfuziyei gayrı muntazama *Echinides*
irréguliers = **Düzgesiz kirpimsiler**
 Kunfuziyei muntazama = *Echinides réguliers*
 = **Düzge kirpimsiler**

L

Lâhime *Carnassiers* — **Etoburnlar**

Leyliye (Catilhai-) = *Nocturnes (Rapaces-)*
= **Tünsel yırtıcılar**

M

Madıga = *Broyeurs* = **Çiğnerler**

Madıga ve lâhısa = *Broyeurs et lécheurs*

Çiğneryalarlar

Madumet-ül-kasabat = *Atrachéates* = **Bo-
runçsuzlar**

Madum-ül-basar = *Typhlopidés* = **Körler**

Madum-ül-cenah *Apières* = **Kanatsızlar**

Madum-ül-esnan *Edentés* = **Dişsizler**

Madum-ül-fükûk *Rhynchobdellidées* = **Çe-
nesizler**

Madum-ül-mimas = *Asiphonés* = **Sifonsuz-
lar**

Mahfur-ül-esnan — *Solénoglyphes* = **Oyuk-
dişler**

Mahfuz-ül-cenah = *Aphaniptères* = **Gizlika-
natlar**

Mahrutiy-ül-minkar = *Conirostres* = **Koni-
gagalar**

Maiye = *Aquatiques* = **Susallar**

Massai fekkiye *Suceurs maxillaires*

Emergeneliler

Mâssai şefeviye = *Suceurs labiaux* = **Du-
dakla emenler**

Medüzü müşebbek = *Trachyméduses* = **Ağlı
medüzler**

Memlü-ül-esnan = *Colubriiformes* = **Doludış-
ler**

Mercaniye = *Corallières* = **Mercanlar**

Mercul = *Eupodes* = **Ayaklılar**

Mersiniye = *Ganoïdes* = **Mersingiller**

Mersiniyei azmiye = *Ostéoganoïdes* = **Ke-
mikli mersinler**

Mersiniyei gudrufiye = *Chodroganoïdes*

Kıkkırdaklı mersinler

Merzagî = *Limicoles* = **Sucullar**

Meşuk-ul-esnam = *Protéroglyphes* = **Yarık-
dişler**

Meşuk-ul-lisan = *Fissilingues* = **Yarıkdil-
ler**

Meşuk-ul-minkar = *Fissirostres* = **Yarıkga-
galar**

Mikzafiyet-ül-ercül = *Copépodes* = **Kürek-
bacaklar**

Misbahiy-ür-ricil = *Pinnipèdes* = **Telekba-
caklar**

Miskiye = *Vivveridés* = **Misliler**

Mnavvec-üz-zenep = *Anomoures* = **Dolam-
kuyruklar**

Mufassasa = *Lobés* = **Loplular**

Mugammed-ül-cenah = *Coléoptères* = **Örtük-
kanatlar**

Mukanfez-ül-cilt = *Echinodermes* = **Kirpi-
deriler**

Muzalfe = *Ongulés* = **Toynaklılar**

Mücterre = *Ruminants* = **Gevişgetirenler**

Mülevvah = *Placophores* = **Plâkahılar**

Münaffıtlar = *Vésicants* = **Kabartıcılar**

Mürevveh-ül-misbah = *Malacoptérigiens*

Yumşakyüzgeçler

Müsellâh = *Armés* = **Pusatlılar**

Müsennene (Kıytsiyeyi-) = *Denticètes* = **Diğ-
li keteler**

Müsennen-ül-minkar = *Dentirostre* = **Diğli-
gagalar**

Müstakır = *Sédentaires* = **Yerleşikler**

Müstakim-ül-cenah = *Orthoptères* = **Düzka-
natlar**

Müstedir-ül-fem = *Cyclostomes* = **Kasnak-
ağzılar**

Müşabih-ül-ercül = *Iso-podes* = **Benzerba-
caklar**

Müşevvek-ül-mesabih = *Acanthoptériques* =
Dikenyüzgeçler

Müşevvek-ül-re's = *Acanthocéphales* = **Di-
kenkafalar**

Mütecanis-ül-ehdap = *Holotriches* = **Düz-
gekirpikler**

Mütelâsık-ul-fekkeyn = *Plectognathes* = **Ya-
pışık çeneler**
Mütesellika = *Grimpeurs* = **Tırmananlar**

Müvahhid-ül-cisim = *Acariens* = **Tekcisim-
liler**
Müvellidet-üş-şefire = *Pupipares* = **Tırtılve-
renler**

N

Nahliye = *Apides* = **Arılar**
Naime = *Mollusques* = **Yumşakçalar**
Nakiye = *Infusoires* = **Haşlamlılar**
Nebatar bitleri = *Phytophtires* = **Bitki bitleri**
Nehriye = *Potamites* = **Çay kaplumbağaları**
Nehariye (Carihah-) = *Diurines (Rapaces-)*
= **Günsel yırtıcılar**

Nemeliye = *Formicides* = **Karıncacıllar**
Nevi = *Espèce* = **Tür**
Nısfıy-ül-cenah = *Hemiptères* = **Yarımkana-
natlar**
Nüamiye = *Struthioniformes* = **Devekuşum-
sular**
Nümune = *Type* = **Örnek**

Ö

Örümcekler = *Aranéides* = **Örümcekler**

P

Polipiye = *Hydroïdes* = **Polipler**

R

Rakik-ül-minkar = *Tenuirostres* = **İncega-
galar**
Rieviye = *Pulmonés* = **Akciğerliler**
Rübaiy-ül-galsame = *Tétrabranchiaux* = **Dört-
solungaçlar**

Rübaiy-ül-mehacim = *Quadrisétiés* = **Dör-
daçkılar**
Rübaiy-ün-niyze = *Tétractinellidés* = **Dört-
kargıllar**
Rübaiy-ür-rie = *Tétrapneumones* = **Dörtöp-
kenler**

S

Sabite = *Ascidies* = **Tulumlular**
Safihiy-ül-minkar = *Lamelliostres* = **Yassı-
gagalar**
Sakfiyet-ül-galsame = *Tectibranches* = **Ta-
vansolungaçlar**
Samuriye = *Mustélidés* = **Samurgiller**
Sayyad = *Chasseurs* = **Avçılar**
Selantere = *Cœlentérées* = **İkiyapraklılar**

Semaniy-ül-levamis = *Alcyonaires* = **Sekiz-
değiler**
Seyfiy-üz-zunup = *Xiphosures* = **Kılıçkuy-
ruklar**
Seyyat = *Errantes* = **Gezginler**
Seyyare = *Thalies* = **Gezerler**
Sımf = *Classe* = **Sımf**
Silhafıye = *Chéloniens* = **Kaplumbağalar**

Südasiy-ül-levamis *Zoanthaires* — **Altide-ğiler**
 Südasiy-ün-niye = *Hexactinellidés* = **Alt-kargılılar**
 Sünaiy-ül-adale = *Dimyaires* = **Çifkaslar**

Sünaiy-ül-galsame *Dibranchiaux* **Çifso-lungaçlar**
 Sünaiy-ül-mehacim = *Biseriés* = Çiftaçkılılar
 Sünaiy-ül-üzeyn = *Diotocardes* = **Çifkula-cıklar**
 Sünaiy-ür-rie = *Dipneumones* = Çiföpkenler

Ş

Şafak kelebekleri = *Sphinx* = **Tan kelebek-leri**
 Şatiye = *Echassiers* = **Uzunbacaklar**
 Şebekiye = *Réticulés* = **Ağsılar**
 Şekaikiye = *Actiniaires* = **Deniz incirleri**
 Şemsiye = *Héliozaaires* = **Günsüler**
 Şibih esmak = *Dipnoi* = **Balıksılar**

Şibih haneşiye = *Opbiurides* = **Yılankuy-ruklar**
 Şibih insaniye = *Antropoïdes* = **İnimsiler**
 Şibih necmiye = *Stellérides* = **Yıldızsılar**
 Şuaiye = *Radiolaires* = **Yaruyular**
 Şube = *Embranchement* = **Şube**
 Şukukiyeler = *Bothriadés* = **Yarık şeritler**

T

Tam-ül-batın = *Hologastres* = **Tümkarmlar**
 Tasnif = *Classification* = **Sınıflama**
 Taviil-ül-ercül = *Phalangides* = **Uzunayaklar**
 Taviil-ür-riyş = *Longipennes* = **Uzuntelekler**
 Taviil-üz-zenep = *Macroures* = **Uzunkuyruk-lar**
 Tenasülleri beyzi = *Ovipares* = **Yumurtlı-yanlar**
 Tenasülleri tevellüdi = *Vivipares* = **Yavru-lyanlar**

Tenyadeler = *Téniadés* = **Açkılı şeritler**
 Timsahiye = *Crocodiliens* = **Timsahlar**
 Tinîy-üş-şekil = *Sycons* = **İncirsiler**
 Tuyur = *Oiseaux* = **Kuşlar**
 Turabî = *Terricoles* = **Toprakçılar**
 Türabiye = *Terrestres* = **Karasallar**
 Türabiye = *Testudo* = **Kara kaplumbağa-ları**
 Türbellariye = *Turbellariées* = **Kargaşıklar**

U

Uçucular = *Voiliers* — **Yelkenliler**

V

Vahîd-ül-adale = *Monomyaires* = **Tekkaslar**
 Vahîd-ül-keys = *Monocystidés* = **Tekkese-liler**
 Vahîd-ül-üzeyn = *Monotocardes* = **Tekku-lacıklar**

Vahîd-ün-niye = *Monactinellidés* = **Tek-kargılılar**
 Vahîd-üs-sukbe = *Monotrèmes* = **Tekdelik-ler**

Z

- Zambakiy-üş-şekil = *Crinoïdes* = **Zambaksı-lar**
- Zat-ül-asabiyet-ül-mümte'dde = *Amphineures* = **Çifsinirler**
- Zat-ül-butunu mafsaliye *Arthrogastres* — **Eklemler**
- Zat-ül-em'ai gayri müteşa'ibe = *Rhabdocèles* = **Düzbarsaklılar**
- Zat-ül-em'ai müteşa'ibe *Dendrocèles* = **Dallıbarsaklılar**
- Zat-ül ercül-üc-cezriye = *Rhizopodes* = **Kökbacaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-aşere = *Décapodes* = **Onbacaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-batmiye = *Gastéropodes* = **Karınbacaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-fekkiye = *Stomatopodes* = **Çenebacaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-karibiye — *Scaphopodes* = **Teknebacaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-kefiye *Palmipèdes* = **Ayalılar**
- Zat-ül-ercül-ül-kesire *Myriapodes* = **Tümenayaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-mafsaliye *Arthropodes* = **Eklembacaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-müteşa'ibe *Schizopodes* = **Çatalbacaklar**
- Zat-ül-ercül-ül-semaniye = *Octopodes* = **Sevizbacaklar**
- Zat-ül-ercül-ür-re'siye = *Céphalopodes* = **Kafabacaklar**
- Zat-ül-ercül-üs-sülûkiye = *Ciripèdes* = **Kayırıkbacaklar**
- Zat-ül-ercül-üş-şariye = *Chétopodes* = **Kılbacaklar**
- Zat-ül-fikaratı muka'ar-üt-arafeyn = *Rhynchocéphales* = **Burunkafalar**
- Zat-ül-fükük-ül-müsennene = *Gnathobdellidées* = **Dişliçeneler**
- Zat-ül-fükükü ricliye = *Mérostomés* = **Bacaklılar**
- Zat-ül-galsamat-ül-müfettite *Lophobranches* = **Perçemsolungaçlar**
- Zat-ül-kasabat = *Trachéates* = **Boruçlular**
- Zat-ül-kelalibi gayri müsemmime = *Chilognathes* = **Ağusuzçengeller**
- Zat-ül-kelâlibi müsemmime = *Chilopodes* — **Ağuluçengeller**
- Zat-ül-levamis-ür-ricliye = *Pédipalpes* = **Değibacaklar**
- Zat-ül-meşime = *Placentaires* = **Eteneliler**
- Zat-ül-sukabatı gayri müşa'ara = *Madréporaires* = **Madraporlar**
- Zat-ül-uyunu kaideviye *Basommatophores* = **Tabangözler**
- Zat-üluyunu müteharrike = *Podophtalmes* = **Oynargözler**
- Zat-ül-uyunu nihaiye = *Stylommatophores* = **Ucungözler**
- Zat-ül-uyunu sabite *Edriophtalmes* = **Oynamazgözler**
- Zat-ül-nütü hançeriye = *Catinates* — **Uçucular**
- Zat-ür-ricli müverraka = *Phyllopoies* = **Yaprakbacaklar**
- Zat-ür-rüusu tamme = *Holocéphales* = **Tüm-kafalar**
- Zat-üs-sedaye = *Mammifères* = **Memeliler**
- Zat-üs-sedayi sadriye = *Siréniens* = **Deniz-kızları**
- Zat-üs-sukat = *Foraminifères* = **Delikliler**
- Zevahif = *Reptiles* = **Sürüngenler**
- Zevciy-ül-esabi — *Artiodactyles* — **Çifparmaklar**
- Zülce'naheyn = *Diptères* = **Çifkanatlar**
- Zülef'vahr cenbiye = *Sélaciens* = **Yanağzular**
- Zülehdap = *Cilié* = **Kirpikliler**

Zülgalsamet-ül-musaffaha = *Lamellibranches*
= **Yassısolungaçlar**

Zülhevahikı cezriye = *Rhizoflagellés* = **Kök-
kamçılılar**

Züliber = *Porte-aiguillons* = **İğneliler**

Zülkurs-ül-müzehher = *Disconantbes* = **Çi-
çekkurslular**

Züllevahik = *Flagellés* = **Kamçılılar**

Züllevahikı hakikiye = *Euflagellés* = **Ger-
çekkamçılılar**

Züllevahikı mükemmeme = *Choanoflagellés*
= **Hunikamçılılar**

Züllevahikı mükeyyese = *Cystoflagellés* =
Kesekamçılılar

Zülmihcemeyn = *Distomiens* = **Çiftağkılar**

Zülmimas = *Siphonés* = **Sifonlular**

Zülmimass-ül-müzehher = *Siphonantbes* = **Çi-
çeksisifonlular**

Zülmişar = *Porte-scie* = **Biçkılılar**

Zümre = *Sous-ordre* = **Altakım**

ZOOLOJİ TERİMLERİ^[1]

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

- Acanthocéphales* = Müşevvek-ür-re's = **Dikenkafalar**
Acanthoptériques = Müşevvek-ül-mesabih = **Dikenyüzgeçler**
Acariens = Müvahhid-ül-cisim = **Tekcisimliler**
Acraniens = Adîm-ül-kıhîf = **Kafatassızlar**
Actiniales = Şekaikiye = **Deniz incirleri**
Alcalèphes = Encüriyei bahriye = **Deniz ısırganları**
Alcyonaires = Semaniy-ül-levamis = **Sekiz-değiler**
Amiboides = Amibiye = **Amipler**
Amphineures = Zat-ül-asabiyet-ül-mümtemde = **Çifsinirler**
Amphipodes = Gayri müşabih-ül-ercül = **Ben-zemezbacaklar**
Anacanthines = Adîmet-ül-eşvak = **Dikensizler**
Annelés = Halkiye = **Halkahılar**
Anomoures = Muavvec-üz-zenep = **Dolamkuyruklar**
Anthropoïdes = Şibih insaniye = **İnimsiler**
Aphaniptères = Mahfuz-ül-cenah = **Gizlikanatlar**
Apides = Nahliye = **Arılar**
Aplacentaires = Adîmet-ül-meşime = **Etenesizler**
Aplacophores = Gayri mülevvah = **Plâksızlar**
Apodes = Adîmet-ül-ercül = **Ayaksızlar**
Aptères = Madum-ül-cenah = **Kanatsızlar**
Aptérygiformes = Adîmet-ül-ecnihe = **Kanatsızmsılar**
Aquatiques = Maiye = **Susallar**
Arachnides = Ankebutiye = **Örümcekgiller**
Aranéides = Örümcekler = **Örümcekler**
Armés = Müsellâh = **Pusatlılar**
Arthrogastrés = Zat-ül-butunu mafsaliye = **Eklemkarınlar**
Arthropodes = Zat-ül-ercül-ül-mafsaliye = **Eklembacaklar**
Atriodactyles = Zevciy-ül-esabi = **Çifparmaklar**
Ascidies = Sabite = **Tulumlular**
Ascons = Kırbaviy-üş-şekil = **Tulumsular**
Asiphonés = Madum-ül-mimas = **Sifonsuzlar**
Atrachéates = Madumet-ül-kasabat = **Borunçsuzlar**

B

- Basommatophores* = Zat-ül-uyunu kâideviye = **Tabangözler**
Biseriés = Sünaiy-ül-mehacim = **Çiftaçkılılar**
Bothriadés = Şukukiyeler = **Yarık şeritler**
Brachycères = Kasır-ül-kurun = **Kısaboyunzlar**
Brachyours = Kasır-üz-zenep = **Kısakuyruklar**
Brévilngues = Kasır-ül-lisan = **Kısadiller**
Broyeurs = Madıga = **Çiğnerler**
Bròyeurs et lécheurs = Madıga ve lâhısa = **Çiğneryalılar**

[1] Zoolojinin fizyoloji ve anatomiye ait terimleri (Biyoloji terimleri) içinde olduğundan burada yalnız hayvanların sınıflanma terimleri gösterilmiştir.

C

Cæcisponges = İsfenciyei kiltiye = **Kilis-süngerler**
Canidés = Kelbiye = **Köpekgiller**
Carinatés = Zat-ün-nütüü hançeriye = **Uçucular**
Carnassiers = Lâhime = **Eto burlar**
Céphalopodes = Zat-ül-ercül-ür-re'siye
Kafabacaklar
Cératosponges = İsfenciyei karniye = **Boynuzsüngerler**
Cestodes = Didanı şeritiye = **Şeritler**
Cétacés = Kıytisiye = **Ketçen**
Chasseurs = Seyyad = **Avçılar**
Cbéiroptères = Huffaşiye = **Yarasalar**
Cbéloniens = Silhafiye = **Kaplumbağalar**
Cbétopodes = Zat-ül-ercül-üş-şa'riye = **Kılbacaklar**
Chilognathes = Zat-ül-keîlîbi gayri müsemmime = **Ağusuzçengeller**
Chilopodes = Zat-ül-keîlîbi müsemmime = **Ağnuçengeller**
Choanoflagellés = Züllevahiki mükemmeme = **Hunikamçılılar**
Chondrogoanoides = Mersiniyei gudrufiye = **Kıvrıkdaklı mersinler**
Ciliés = Zülehdap = **Kirpikliler**
Cirripèdes = Zat-ül-ercül üs-sülûkiye **Kıvrıkbacaklar**

Classe = Sınıf = **Sınıf**
Classification = Tasnif = **Sınıflama**
Cocciidés = Büzuriye = **Tanemsiler**
Coelentérés = Selantere = **İkiyapraklılar**
Coléoptères = Mugammed-ül-cenah = **Ör-tükkanatlar**
Colombins = Hammamiye = **Güvercinler**
Colubriiformes = Memlû-ül-esnan = **Doludişler**
Conirostres = Mahrutiy-ül-minkar **Ko-nigagalar**
Copépodes = Mikzafiyet-ül-ercül = **Kürek-bacaklar**
Coraciostres = Gurabiy-ül-minkar = **Kuz-gungagalar**
Corallières = Mercaniye = **Mercanlar**
Crinoïdes = Zambakiy-üş-şekil = **Zambak-sılar**
Crocodiliens = Timsahiye = **Timsahlar**
Crustacés = Kışriye = **Kabuklular**
Cténophores = Hâmili muştîye **Taraklı-lar**
Cyclostomes = Müstedir-ül-fem = **Kasnak-ağzlar**
Cystoflagellés = Züllevahiki mükeyyese **Kesekamçılılar**

D

Décapodes = Zat-ül-ercül-ül aşere = **Onba-caklar**
Dendrocèles = Zat-ül-em'ai mütçe'a'ibe = **Dallıbarsaklılar**
Denticètes = Müsennene (kıytisiyei-) **Dişli keteler**
Denirostre = Müsennen-ül-minkar **Dişli-gagalar**
Dibranchiaux = Sünaiy-ül-galsama = **Çifso-lungaçlar**
Dimyaires = Sünaiy-ül-adale = **Çifkaslar**

Diotocardes = Sünaiy-ül-üzeyn = **Çifkula-çıklar**
Dipneumones = Sünaiy-ür-rie = **Çiftöpken-ler**
Dipnoi = Şibih esmak = **Balıksılar**
Diptères = Zülçenaheyn = **Çifkanatlar**
Disconantbes = Zülkurs-ül-müzehher = **Çi-gekkurslular**
Distomiens = Zülmihcemeyn = **Çiftağçıklar**
Diurnes (Rapaces-) = Nehariye (Carrhai-) = **Günsel yırtıcılar**

E

Echassiers = Şatiye = **Uzunbacaklar**
Echinidés = Kunfuziye = **Kirpimsiler**

Echinides irréguliers = Kunzufiyei gayrı mun-tazama = **Düzgeçli kirpimsiler**

Echinides réguliers = Kunfuzeiyi muntazama
= **Düzge kirpimsiler**
Echinodermes = Mukanfez-ül- cilt = **Kir-
pideriler**
Edentés = Madum-ül-esnan = **Dişsizler**
Euriophthalmes = Zat-ül-uyunu sabite = **Oy-
namazgözler**
Elodites = Buhayriye = **Göl kaplumbağa-
ları**

Embranchement = Şube = **Şube**
Entomostracés = Kışriyei süfliye = **Aska-
buklular**
Errantes = Seyyar = **Gezginler**
Espèce = Nevi = **Tür**
Euflagellés = Züllevahikı hakikiye = **Çi-
çekkamçılılar**
Eupodes = Mercul = **Ayakkıllar**

F

Félidés = Esediye = **Aslangiller**
Fissilingues = Meşuk-ul-lisan = **Yarıkdil-
ler**
Fissirostres = Meşuk-ul-minkar = **Yarıkgä-
galar**

Flagellés = Züllevahik = **Kamçılılar**
Foraminifères = Zat-üs-sukat = **Delikli-
ler**
Formicides = Nemeliye = **Karıncacıklar**

G

Gallinacés = Düccaciye = **Tavukgiller**
Ganoïdes = Mersiniye = **Mersingiller**
Gastéropodes = Zat-ül-ercül-ül-batniye
Karıncacıklar
Genre = Cins = **Cins**
Géphyriens = Cisiye = **Köprülülür**

Gnathobdellidés = Zat-ül-fükük-ül-müsen-
nene = **Dişli çeneliler**
Grassilingues = Dahm-ül-lisan = **Kalındil-
ler**
Grégariniens = Kafileyiyet-ül-maıse = **Topya-
şarlar**
Grimpeurs = Mütesellika = **Tırmananlar**

H

Héliozoaires = Şemsiye = **Günsüler**
Hémiptères = Nısfıy-ül-cenah = **Yarımkä-
natlar**
Hémococciens = Büzuriyei dmeviye = **Kan-
sal tanemsiler**
Hétéromyaires = Gayri mütecanis-ül-adalât =
Özgekaslar
Hétéroptères = Gayri mütecanis-ül-ecnihe =
Benzemezkanatlar
Hétérotriches = Gayri mütecanis-ül-ehdap —
Özgekirpikler
Hexactinellidés = Südasıy-ün-niyze = **Altı-
kargılılar**
Hirudinées = Alâkiye = **Sülükler**

Holocéphales = Zat-ür-rüusu tamme = **Tüm-
kafalar**
Hologastres = Tam-ül-batın = **Tümkarımlar**
Holothurides = Hayvanatı nebatiye = **Bit-
kimsiler**
Holotriches = Mütecanis-ül-ehdap = **Düz-
gekirpikler**
Hominiens = İnsaniye = **İnsangil**
Hydroïdes = Polipiye = **Polipler**
Hydroméduses = Hidromedüziye = **Su me-
düzleri**
Hyménoptères = Gişây-ül-cenah = **Zarka-
natlar**

I

Impennis = Adım-ür-riyş = **Teleksizler**
Inermes = Gayri müsellâh = **Pusatsızlar**
Infusoires = Nakıye = **Haşlamlılar**

Insectes = Haşerat = **Böcekler**
Isopodes = Müşabih-ül-ercül = **Benzerba-
cıklar**

L

Lamellibranches = Zülğalsamet-ül-musaffaha = **Yassısolungaçlar**
Lamelliostres = Safihiy-ül-minkar = **Yassı-
gagalar**
Lémuriens = Hayaliye = **Apaksılar**
Lépidoptères = Gündüz kelekleri = **Gün-
düz kelekleri**

Leucons = Beyza (isfenciyei-) = **Akçalar**
Limicoles = Mezragi = **Sucullar**
Lobés = Mufassasa = **Loplular**
Longipennes = Tavil-ür-riyş = **Uzuntelekler**
Lophobranches = Zat-ül-galsamat-ül-müfefet-
tite = **Perçemsolungaçlar**

M

Macroures = Tavil-üz-zenep = **Uzunkuy-
ruklar**
Madréporaires = Zat-ül-sukabatı gayri müşa'a-
ra = *Madraporalar*
Malacoptérigienş = Mürevveh-ül-misbah = **Yumşakyüzgeçler**
Malacostracés = Kışriyesi âliye = **Üska-
buklular**
Mammifères = Zat-üs-sedaya = **Memeliler**
Marsupiaux = Keysiye = **Keseliler**
Mérostomés = Zat-ül-fükükü ricliye = **Ba-
cakağızlar**
Métazoaires = Hayvanatı tâliye = **İkey hay-
vanlar**
Microlépidoptères = Harşafiy-ül-cenahı sagire = **Küçük pulkanatlar**

Mollusques = Naime = **Yumşakçalar**
Monactinellidés = Vahîd-ün-niyze = **Tek-
kargılılar**
Monocystidés = Vahîd-ül-keys = **Tekkese-
liler**
Monomyaires = Vahîd-ül adale = **Tekkas-
lar**
Monotocardes = Vahid-ül-üzeyn = **Tekkula-
cıklar**
Monotrèmes = Vahîd-üs-sukbe = **Tekde-
likler**
Mustélidés = Samuriye = **Samurgiller**
Myriapodes = Zat-ül-ercül-ül-kesire = **Tü-
menayaklar**
Mysticètes = Gayri müsennene (Kıytisiyei-) = **Balenahılar**

N

Nématelminthes = Didanı haytiye = **İplik
solucanlar**
Nématocères = Haytiy-ül-kurun = **İplikboy-
nuzlar**
Nématodes = Haytiye = **İplikliler**

Nevroptères = Asabiy-ül-cenah = **Sinirka-
natlar**
Nocturnes (Rapaces-) = Leyliye (Carıhai-) = **Tünsel yırtıcılar**
Nudibranches = Ariyet-ül-galsama = **Çıplak-
solungaçlar**

O

Octopodes = Zat-ül-ercül-ül-semaniye — **Se-kizbacaklar**
Oiseaux = Tuyur = **Kuşlar**
Oligochètes = Kalilet-ül-eş'ar = **Azkıllar**
Ongués = Muzalfe = **Toynaklılar**
Ophidiens = Haneşiye = **Yılanlar**
Ophiurides = Şibih haneşiye = **Yırankuyruklar**
Opistobranches = Halfiy-ül-galsame = **Art-solungaçlar**

Ordre = Fırka = **Takım**
Orthoptères = Müstakim-ül-cenah = **Düzkanatlar**
Ostéoganoïdes = Mersiniyei azmiye = **Ke-mikli mersinler**
Ostracodes = Kavkaiy-ül-lihafe = **Kabukkapaklar**
Ovipares = Tenasülleri beyzî = **Yumurtlıyanlar**

P

Palmipèdes = Zat-ül-ercül-ül-kefiye = **Ayalılar**
Papillons nocturnes = Gece kebekleri
Gece kebekleri
Passereux = Asafir = **Serçegiller**
Pédipalpes = Zat-ül-levamis-ür-ricliye = **Değibacaklar**
Périsodactyles = Ferdîy-ül-esabi = **Tekparmaklar**
Phalangides = Tavîl-ül-ercül = **Uzunayaklar**
Phyllopoðes = Zat-ür-ricli müverrak = **Yaprakbacaklar**
Phytopyhtires = Nebatat bitleri = **Bitki bitleri**
Pinnipèdes = Misbahiy-ür-ricil = **Telekbacaklar**
Placentaires = Zat-ül-meşime = **Eteneliler**
Placophores = Mülevvah = **Plâkalılar**
Planthelminthes = Arîz-ül-cisim = **Yassılar**
Plectognathes = Mütelasık-ul-fekkeyn = **Ya-pışık çeneler**
Podophtalmes = Zat-ül-uyunu müteharrîke = **Oynargözler**
Poissons = Esmak = **Balıklar**
Polychètes = Kesîr-ül-eş'ar = **Bolkıllar**
Polycystidés = Kesîr-ül-ekyas = **Çokkeseliler**

Polystomiens = Kesîr-ül-mehacim = **Bolaçkılar**
Porte-aiguillons = Zülîber = **İğneliler**
Porte-scie = Zülminşar = **Bıçkılılar**
Potamites = Nehriye = **Çay kaplumbağaları**
Primates = Kırde = **Primatlar**
Proboscidiens = Hortumiye = **Hortumlular**
Prosobranches = Kuddamiy-ül-galsame — **Önsolungaçlar**
Protéroglyphes = Meşuk-ul-esnan = **Yarıkdışler**
Protoconques = Cevfiyei iptidaiye — **İlksel kabuklular**
Protocordés = Habliyei iptidaiye **İpsi ilkseller**
Protozoaires = Hayvanatı iptidaiye = **İlksel hayvanlar**
Pseudonévroptères = Kâzîp asabiy-ül-cenah = **Sinirkanatsılar**
Pseudoscorpions = Akrebiyei kâzibe = **Akrepsiler**
Ptéropodes = Cenahiy-ül-ercül = **Kanatbacaklar**
Pulmonés = Rieviye = **Akciğerliler**
Pupipares = Müvellidet-üş-şefire = **Tırtılverenler**

Q

Quadrisériés Rübaiy-ül-mehacim **Dördaçkılar**

R

Radiolaires = Şuaiye = **Yarıylular**
Raies = Kedi balıkları = **Kedi balıkları**
Rapaces = Cariha = **Yırtıcılar**
Ratites = Adîmet-ün-nütüi hançeriye = **Koşucular**
Reptiles = Zevahif = **Sürüngenler**
Requins = Köpek balıkları = **Köpek balıkları**
Réticulés = Şebekiye = **Ağsılar**
Rhabdocèles = Zat-ül-em'ai gayri müteşa'ibe = **Düzbarsaklılar**

Rhizostagellés = Züllevahikı cezriye = **Kök-kamçılar**
Rhizopodes = Zat-ül-ercül-ül-cezriye = **Kök-bacıklar**
Rhynchobdellidées = Madum-ül-fükük = **Çenesizler**
Rhynchocéphales = Zat-ül fikiratı muka'ar-üt-arafeyn = **Burunkafalar**
Ruminants = Mücterre = **Gevişgetirenler**
Rongeurs = Kaduma = **Kemirgenler**

S

Sans mamelles = Adîmet-üs-sedaya = **Memesizler**
Sauriens = Dıbabıye = **Kelergiller**
Scaphopodes = Zat-ül-ercül-ül karıbiye = **Teknebacıklar**
Schizopodes = Zat-ül-ercül-ül-müteşa'ibe = **Çatalbacıklar**
Scorpionides = Akrebiye = **Akrepgiller**
Sédentaires = Müstakır = **Yerleşikler**
Sélaciens = Zülefvahı cenbiye = **Yanağızlar**
Silicosponges = İsfenciyei silisiye = **Silissüngerler**
Simiens = Kırdlar = **Şebekgiller**
Siphonantes = Zülmimass-ül-müzehher = **Çiçeksifonlular**
Siphonés = Zülmimas = **Sifonlular**
Siphonophores = Hâmili mimaslar = **Sifontaşlılar**
Siréniens = Zat-üs-sedayai sadriye = **Deniz kızıları**

Solénoglyphes = Mahfur-ul-esnan = **Oyukdişler**
Sous-genre = Cinsaltı = **Altçins**
Sous-ordre = Zümre = **Alttaçım**
Sphinx = Şafak kelekleri = **Tan kelekleri**
Spongiaires = İsfenciye = **Süngerler**
Sporozoaires = İsporiye = **Sporlular**
Stellérides = Şibih mecmiye = **Yıldızsılar**
Stomatopodes = Zat-ül-ercül-ül-fekkiye = **Çenebacıklar**
Struthioniformes = Nuamiye = **Devekuşumsular**
Stylommatophores = Zat-ül-uyunu nihaiye = **Ucungözler**
Suceurs labiaux = Massai şefeviye = **Dudakla emenler**
Suceurs maxillaires = Massai fekkıye = **Emergeneliler**
Suidés = Hınzırıye = **Domuzgiller**
Sycons = Tinfiy-üş-şekil = **İncirsiler**

T

Tectibranches = Sakfiyet-ül-galsame = **Tavansolungaçlar**
Téléostéens = Esmakı azıme = **İribalıklar**
Téniadés = Tenyadeler = **Açkılı şeritler**

Tenuirostres = Rakik-ül-minkar = **İncegalar**
Terrestres = Türabıye = **Karasallar**
Terricoles = Türabı = **Toprakçılar**

Testudo = Türahiye = **Kara kaplumbağaları**
Tétrabranchiaux Rübaiy-ül-galsame
Dörtsolungaçlar
Tétractinellidés = Rübaiy-ün-niyze **Dört-kargılilar**
Tétrapneumones = Rübaiy-ür-rie = **Dörtöp-kenler**
Thalassites = Bahriye = **Deniz kaplumbağaları**
Thalies = Şeyyare = **Gezerler**
Thysanoures = Adimet-ül-cenah **Saçak-kuyruklar**

Totipalmes = Kefiyei tamme = **Tümayalar**
Trachéates = Zat-ül-kasabat = **Boruçlular**
Trachyméduses = Medüzü müşebbek = **Ağlı medüzler**
Trématodes Didan-ül-ariz = **Yassı soluncanlar**
Tuniciers = Kamisiye = **Gömlekliler**
Turbellariées = Türbellariye = **Kargaşıklar**
Type = Nümune = **Örnek**
Typhlopidés Madum-ül-basar = **Körler**

U

Ursidés Dübbiye — **Ayığıller**

V

Vermilingues = Düdiy-ül-lisan **Solucan-diller**
Vers = Didan = **Solucanlar**
Vertébrés = Fıkariye = **Omurgalılar**
Vertébrés inférieurs, anamniens = Fıkariyei sufliye = **Astomurgalılar**

Vertébrés supérieurs, amniens = Fıkariyei âliye = **Üstomurgalılar**
Vésicants = Münaffitlar = **Kabartıcılar**
Vivipares = Tenasülleri tevellüdt = **Yavrulayanlar**
Vivveridés = Miskiye = **Misliler**
Voiliers = Uçucular = **Yelkenliler**

X

Xiphosures Seyfiy-üz-zünup **Kılıçkuyruklar**

Z

Zoanthaires Südasıy-ül-levamis — **Altideğiler**

Zoologie İlmi hayvanat = **Zoolojî**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM JEOLOJİ TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASIMEVİ

JEOLOJİ TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA

A

- Abraksı kis** = Mütেকazzılıh marn = *Marne*
irrisée
- Ağuryüre** = Barisfer = *Barysphère*
- Akım** = Cereyan = *Courant*
- Akik** = Agat (akik) = *Agate*
- Ak mika (Pericamı)** = Beyaz mika —
Mica blanc
- Aktıkaya** = Riyolit = *Rhyolite*
- Alaca kumtaşı** = Alaca gre = *Grès bigaré*
- Albatr** = Albatr = *Albâtre*
- Alçı** = Alçı = *Plâtre*
- Alçıtaşı** = Alçıtaşı = *Gypse*
- Almandin** = Almandin = *Almandine*
- Altın** = Krizolit = *Chrysolite*
- Aluvyon** = Alüvyon = *Alluvion*
- Altayik** = Hersinya silsileleri = *Hercynienne*
- Alt merkez** = Dahili merkez = *Hypocentre*
- Andezin** = Andezin = *Andésine*
- Andezit** = Andezit = *Andésite*
- Antrasit** = Antrasit = *Anthracite*
- Antropozoik, kişihayat çağı** = Antropozoik = *Anthropozoïque*
- Aragonit** = Aragonit = *Aragonite*
- Arkilleşme** = Kaolinizasyon = *Kaolinisation*
- Arkaçağ** = Arkeen = *Archéen*
- Arkoz** = Arkoz = *Arkose*
- Asfalt** = Asfalt = *Asphalte*
- Asvan taşı** = Siyenit = *Syénite*
- Aşı boyası (Yoşa)** = Tîni ahmer *Ocre rouge*
- Aşınma** = İtikâl = *Erosion*
- Aykırı katmanlaşma** = Mütevakif olmiyan tatabbuk = *Stratification discordante*
- Azıtaş** = Olijist = *Oligiste*
- Azoik, hayatsız çağ** = Azoik = *Azoïque*

B

- Bağmataş** = Pegmatit = *Pégmatite*
- Bakırlı ottaş** Kalkopirit — *Chalcopyrite*
- Balçık** = Mil = *Limon*
- Bandırma taşı** = Borasit = *Boracite*
- Baritin** = Baritin = *Barytine*
- Basın taşı, litografya taşı** = Litoğraf kal-keri = *Calcaire lithographique*
- Billûr** = Billûr = *Cristal*
- Billûr kaya** = Billûrî sahra = *Roche cristalline*
- Billûrleşme** = Tebellür = *Cristallisation*
- Billûr şist** = Billûrî şist = *Schiste cristallin*
- Bitiksel toprak** = Nebatî toprak = *Terre végétale*
- Boynuztaşı** = Hornblent = *Hornblende*
- Boyuna, uzunluğuna** = Tulânî = *Longitudinal*
- Birike** = Breş = *Brèche*
- Bitüm** = Bitüm = *Bitume*
- Buzdağı** = Aysberg = *Iceberg*
- Buzul** = Glâsyé = *Glacier*
- Buzul devri** = Glâsyé devri = *Période glaciaire*
- Buzulkar** = Kar buzu = *Névé*
- Buzul kaynağı** = Glâsyé membar *Source glaciaire*

Buzul sel Glâsyé seli = *Torrent glaciaire*
Buzultablası = Glâsyé masası = *Table glaciaire*

Buzul taş = Moren = *Moraine*
Buzul yatağı = Glâsyé yatağı = *Lit glaciaire*

C

Camsı kaya Züccacî sahra *Roche vitreuse*

Ç

Çağlıyan = Şelâle = *Cataracte*
Çakıl = Çakıl = *Caillou*
Çakmaktaşı = Sileks (çakmaktaşı) *Silex*
Çamur = Çamur = *Boue*
Çığ = Çığ = *Avalanche*
Çığ yolu = Çığ yolu = *Couloire d'avalanche*

Çimento = Çimento = *Ciment*
Çizik çakıl — Çizilmiş çakıl *Caillou strié*
Çizik kaya = Çizilmiş taş = *Roche striée*
Çökey = Teressüp = *Précipitation*
Çökme = Alçalma (çökme) = *Affaissement*
Çömlekeçi kili = Acinî kil = *Argile psatique*

D

Daçya taşı = Dasit = *Dacite*
Damar = Damar = *Filon*
Değirmen taşı = Değirmen taşı = *Meulière*
Demirli kil = Demirli kil = *Argile ferrugineux*
Denizaltı yanardağı = Denizaltı volkanı *Volcan sous-marin*
Denizel = Bahri = *Marin*
Denizel kumul = Deniz eksibesi = *Dune maritime*
Denizel oluş = Deniz teşekkülâtı = *Formation marine*
Deniz taşması = İstilâ bahir = *Transgression marine*
Deprem = Zelzele = *Tremblent de terre*
Derey = Vadi = *Vallée*
Derinlik kayası = Umkî sahra = *Roche de profondeur*

Devir = Devir = *Période*
Devonik = Devon = *Dévonien*
Devre = Devre = *Epoque*
Dışıl kaya = Haricî sahra = *Roche externe*
Dikit = İstalâgmit = *Stalagmite*
Dikyarma = Vahidülfirâş = *Orthoclase, Orthose*
Dilme = Teflik = *Clivage*
Dilüviyüm = Dilüviyum = *Diluvium*
Direget = İstikamet = *Direction*
Diyabaz = Diyabaz = *Diabase*
Diyalag = Diyalaj = *Diallage*
Diyorit = Diyorit = *Diorite*
Dolomi = Dolomi = *Dolomie*
Dolan taş = Dolerit = *Dolérite*
Dördeyçağ = Dördüncü zaman *Temps quaternaire*
Düntaş = Dünit = *Dunite*

E

Eğikyarma = Plajiyoklas = *Plagioclase*
Eğri = Münhani = *Courbe*
Elmas = Elmas = *Diamant*

Eski kızıl kumtaşı = Eski kırmızı gre *Vieux grès rouge*
Eşdeprem eğrisi = İsoseyist münhanisi *Courbe isoséiste*

F

Familya = Fasile (Familya) = *Famille*
Feldispat = Feldispat = *Feldspath*
Flüörin = Flüörin = *Fluorine*
Fosforit, Fosforlutaş = Fosforit = *Phosphorite*

Fosilleşme, taşılma = Fosilleşme = *Fossilisation*

Fosil, taşıl = Müstehase = *Fossile*

Fümerol = Fümerol = *Fumerolle*

G

Gabro = Gabro = *Gabbro*
Gaz = Gaz = *Gaz*
Gerilem = Rucuu bahir = *Regression*
Gmays = Gneis = *Gneiss*
Göktaş = Meteorit = *Météorite*

Göl = Göl = *Lac*

Görünü = Sima = *Facies*

Grafit, yazar taş = Grafit = *Graphite*

Granit, Teneltaş = Granit = *Granite*

Guano = Guano = *Guano*

H

Ham mağden = Maden cevheri = *Mineral*
Hidroloji = Mebhasülmeyah = *Hydrologie*
Hidrosfer, suyüre = Kürei mayia = *Hydrosphère*
Homogen = Mütecanis = *Homogène*

Horst = Horst = *Horst*

Humus, Karatoprak = Türabı nebatı
Humus

Hüronik Hüron silsileleri — *Huronienne*

İ

İçdeğişim = Dahili istihale = *Endomorphisme*
İç deniz = İç deniz = *Mer intérieure*
İç kumul = Kara eksibesi = *Dune continentale*
İkeyçağ = İkinci zaman = *Temps secondaire*
İkircintaş = Amfibol = *Amphibole*

İkiz = Tevem = *Macle*

İlkçağ = Birinci zaman = *Temps primaire*

İlkdoğan = Protojin = *Protogine*

İlkelşist = İptidaî şist = *Schiste primitif*

İncitaş = Perlit = *Perlite*

İniç = Senklinal = *Synclinal*

İrikum Gravye = *Gravier*

J

Jeoloji = Arziyat = *Géologie*

K

Kaba kalker = Kaba kalker — *Calcaire grossier*

Kabataş = Trakit = *Trachyte*

Kabarma ve çekilme = Meddü cezir — *Flux et reflux*

Kabuk = Kırşır = *Ecorce*

Kaledonik sıradağ = Kaledonya silsilesi — *Chaîne calédonienne*

Kalkedon, Kadıköy taş Kalseduan
Calcédoine

Kalkerli albatr = Kalker albatr (Bektaş) = *Albatre calcaire*
Kalkerli kumtaşı = Kalkerli gre = *Grès calcaire*
Kalker, Kireç taşı = Kalker — *Calcaire*
Kalkit Kalsit = *Calcite*
Kank = Gank = *Gang*
Kantaşı = Kan taşı = *Hématite*
Kapsay yatağı = Enklüzyon yatağı = *Gîte d'inclusion*
Kara kehlibar, Kara samankapan —
 Siyah kehlibar = *Jayet*
Kara mika = Biyotit = *Biotite*
Kara mika = Siyah mika (Biyotit) *Mica noir (Biotite)*
Karasal = Berrî = *Continentale*
Karasal oluş = Berrî teşekkülât = *Formation continentale*
Karbonado = Karbonado = *Carbonado*
Kaolin, Arıkil = Kaolin = *Kaolin*
Kat = Kat = *Etage*
Katman = Tabaka = *Strate (couche)*
Katmanlı kaya = Tabakalı sahra = *Roche stratifiée*
Katrantaşı = Pekştayn = *Pechstein*
Kaya = Sahra = *Roche*
Kayağan = Arduvaz = *Ardoise*
Kayatuzu = Kayatuzu = *Sel gemme*
Kayma = Dislokasyon = *Dislocation*
Kaynaç = Geyzer = *Geyser*
Kaynaç taşı = Geyzerit = *Geysérite*
Kaynak = Memba = *Source*
Kayşak, kayşa = Heyelan = *Eboulement*

Kehlibar, samankapan = Kehlibar —
Ambre (Succin)
Kırmtı kaya = Bakiyevî sahra — *Roche détritique*
Kıvrım = İltiva = *Plissement*
Kıyı buzu = Buz dağı (bankiz) = *Banquise*
Kızgın bulut = Kızgın bulut = *Nuée ardente*
Kil = Kil = *Argile*
Killi kaya = Killi sahra = *Roche argileuse*
Killi şist = Killi şist = *Schiste argielux*
Kireç = Kireç = *Chaux*
Kis = Marn = *Marne*
Klorit = Klorit = *Chlorite*
Kobaltın = Kobaltın = *Cobaltine*
Koğut = Jeot = *Géode*
Kok = Kok = *Coke*
Korindon = Korendon = *Corindon*
Kosmik = Kevnî = *Cosmique*
Kömür = Kömür = *Charbon*
Kömürleşme = Kömürleşme *Carbonisation*
Köpüz = Cüruf = *Scories*
Kulm = Kulm = *Culm*
Kum = Kum = *Sable*
Kum taşı = Kum taşı = *Grès*
Kurutmay = Tefcir = *Drainage*
Kumul = Eksibe = *Dune*
Kuvarç = Kuartz = *Quartz*
Kuvarçit = Kuarzit = *Quartzite*
Kükürtatar = Kükürt kaynağı *Solfatare*
Kül = Kül = *Cendre*
Küspe = Magma = *Magma*

L

Lâbrador = Lâbrador = *Labrador*
Laterit = Laterit = *Latérite*
Lâv = Lâv = *Lave*
Lekeci kili = Lekeci kili = *Argile smectique*
Linyit = Linyit = *Lignite*

Liparit taşı = Liparit = *Liparite*
Litoloji, taşbilik = Mebhası ahcar = *Lithologie*
Lületaşı, Eskişehir taşı — Manyezit —
Magnésite

M

Madde = Madde = *Matière*
Mağdeniğ = Madenî = *Métallique*

Mağdeniğ yağlar = Madenî yağlar = *Huile minérale*

Mağden kömürü Maden kömürü =
Houille
Mağdensuyu — Madensuyu = *Eau minérale*
Mağden yatağı = Maden yatağı = *Gîte mé-*
tallièvre
Mağra = Mağara = *Grotte*
Mendires = Mendires = *Méandre*
Mercan = Mercan = *Corail*
Mercanada = Atol *Atoll*
Mermer = Mermer = *Marbre*

Mika = Mika = *Mica*
Mikalı kumtaşı = Psamit = *Psammite*
Mikaşist = Mikaşist = *Micaschiste*
Mineraloji, mağdenbilik = Mineraloji —
Minéralogie
Molas = Molas = *Molasse*
Mor nefes = Ametist = *Améthyste*
Moskof camı = Müskovit = *Muscovite*
Müşker göl = Krater gölü = *Cratère-lac*

N

Neceftaşı = Neceftaşı = *Quartz hyalin*
Neft = Neft = *Naphte*

Neozoik, yenihayat çağı = Yeni hayvan-
 lar zamanı = *Cainozoïque*

O

Oluş = Teşekkülât = *Formation*
Ojit = Ojit = *Augite*
Opal = Opal = *Opale*
Organik bozuntu = Uzvi enkaz — *Débris*
organique

Organik kaya = Uzvi sahra = *Roche or-*
ganique
Orojenik, Dağolutsal = Orojenik = *Oro-*
génique
Orojeni, Dağolut Tekevvünü cibâl =
Orogénie

Ö

Örneklilik = Nümune = *Echantillon*

P

Paleontoloji, taşılilik = Mebhası müs-
 tehasat = *Paléontologie*
Paleozoik, eskihayat çağı = Ezminei Ka-
 dimei hayat = *Paléozoïque*
Pamuktaş = Traverten = *Travertin*
Pekent = Set = *Barrière*
Peribacası Peri ocağı = *Cheminée de*
fée
Perimasası Peri masası = *Table de fée*
Peripiramidi = Peri ehamı *Pyramide*
de fée
Petrografi, taşbetik = Petrografi — *Pétro-*
graphie
Petrol, taşıyağı = Petrol = *Pétrole*
Pidek = Pudnig = *Poudingue*

Piramit = Eham = *Pyramide*
Pirit, ottaş = Pirit = *Pyrite*
Piroksen, yadottaş = Piroksen = *Pyroxène*
Pirosfer, otyüre = Pirosfer = *Pyrosphère*
Porfir = Porfir = *Porphyre*
Porfirit, Porfiri taş = Porfirit = *Por-*
phyrite
Porfiri granit = Porfiri granit = *Granite*
Porphyrique
Püskürme = İndifa = *Eruption*
Püskürmel = İndifaî = *Eruptive*
Püskürük = İndifaî sahra = *Roche éruptive*
Püskürük kaya = İndifaî sahra = *Roche*
éruptive

R

Resif, pusukaya Resif *Récif*

S

Sarkıt = İstalâkrit = *Stalactite*
Sarı toprak boya = Tini asfer = *Ocre jaune*
Sarıyakut = Topaz = *Topaze*
Sedefli kalker = Lümaşel kalkeri = *Calcaire à lumachelle*
Seki = Taraça = *Terrasse*
Sel = Sel = *Torrent*
Sert alçıtaşı = Anidrit = *Anhydrite*
Seslitaş = Fonolit = *Phonolite*
Seylantaşı = Grena (Seylantaşı) = *Grenat*
Şiradağ = Silsile = *Chaîne*
Sızıntı suyu = Sızıntı suyu = *Eau d'infiltration*
Sideroz, Demirtaş = Sideroz = *Sidérose*
Silisli alkler = Üşniyei hadra = *Diatomées*

Silürik sistem = Silür sistemi = *Système silurien*
Simli kurşun = Galen = *Galène*
Sipolin = Sipolen = *Cipolin*
Sismograf, deprembetir = Sismograf = *Sismographe*
Stratigrafi, Katmanbetik = Stratigrafi = *Stratigraphie*
Sugeçmez = Geçirmiyen (su) = *Imperméable*
Su kireci = Su kireci = *Chaux hydrolique*
Sünger = Sünger = *Eponge*
Süngertaşı = Süngertaşı = *Pierre ponce*
Sürüngen = Zahife = *Reptile*

Ş

Şekersi mermer Sükerî mermer =
Marbre saccharoïde

Şist, pulkaya = Şist = *Schiste*
Şistlik = Şistiyet = *Schistosité*

T

Tabiğîğ iz = Tabii intuba = *Empreint physique*
Tahtakaya = Sanidin = *Sanidine*
Talk, evren pulu = Talk = *Talc*
Talkşist = Talkşist = *Talcschiste*
Tanecik = Hubeybe = *Granule*
Tanecikli = Hubeybi = *Granuleux*
Tanecikli taş = Granülit = *Granulite*
Taşma = Feyezan = *Inondation*
Taşma = İstilâ = *Transgression*
Taş pamuğu = Amyant = *Amiante*
Taşyüre = Kürei haceri = *Lithosphère*
Tebeşir sistemi = Tebeşir sistemi = *Système crétaçé*

Tekersi kalker = Antrok kalkeri = *Calcaire à entroque*
Tektonik = Tektonik = *Tectonique*
Telsel = Lifî = *Fibreux*
Tolman = Dolmen = *Dolmen*
Toprak = Toprak = *Terre*
Toprakaltı = Toprak altı = *Sous-sol*
Toprak boya = Tini hadîdî = *Ocre*
Topak, topaklanma = Konkresyon = *Concrétion*
Tortu kaya = Rusubî sahra = *Roche sédimentaire*
Tremolit, Tremoltaşı = Tremolit = *Trémolite*

Tripoli = Tripoli = *Tripoli*
Triyazik = Trias devrine ait — *Triasique*
Tuz = Milh (tuz) = **Sel**

Tüf, Kültaş Tüf = **Tuf**
Tür = Nevi = *Espèce*

U

Ufantı kaya = Mikrolitli sahra *Roche*
microlitique

Uygun katmanlaşma = Mütevakif tetabuk
 = *Stratification concordante*
Uzay = Feza = *Espace*

Ü

Üçeycağ = Üçüncü zaman = *Temps tertiaire* | **Üst merkez** = Haricî merkez = *Epicentre*

V

Volkan ağzı, Müşker = Krater = *Cra-*
tère
Volkan bombası, yanardağ bombası =
Bombe volcanique
Volkanik kaya = Volkan sahrası = *Roche*
volcanique

Volkan kültası = Volkan tüfü = *Tuf vol-*
canique
Volkan taşı = Hacerî bürkânî = *Lapilli*
Volkan külü, yanardağ külü = Volkan
 külü = *Cendre volcanique*
Volkan, yanardağ = Volkan = *Volcan*

Y

Yabancı = Alokton = *Allochtone*
Yabancı kaya = Avare blok = *Bloc erra-*
tique
Yağsız mağden kömürü = Yağsız maden
 kömürü = *Houille maigre*
Yağıztaş = Limonit = *Limonite*
Yağlı mağden kömürü = Yağlı maden kö-
 mürü = *Houille grasse*
Yalı kordonu = Sahil kordonu = *Cordon*
littoral
Yalısal oluş = Sahil . teşekkülâtı *For-*
mations littorales
Yalıyar = Falez = *Falaise*
Yalkın = Glokoni = *Glauconie*
Yanal = Canibî = *Latéral*
Yanar kaya = Suhuru müştail *Roche*
 combustible

Yanay = Profil = *Profile*
Yapı, yapılış = Bünye = *Structure*
Yapıtaşı = Yapı taşı = *Pierre à construction*
Yapraktaş = Fillat = *Phyllade*
Yarık = Fay = *Faille*
Yassı çakıl = Yassı çakıl (Gale) = *Gale*
Yatay deprem = Ufkî sarsıntılı (zelzele) =
Séisme horizontale
Yeraltı suyu = Yeraltı suyu = *Eau sou-*
teraine
Yerel = Mevziî = *Local*
Yerey = Arazi = *Terrain*
Yerinig = Jeosenklineal = *Géosynclinal*
Yerkabuğu = Arzın kıvrı = *Ecorce terrestre*
Yermumu = Ozokerit, ozoserit = *Ozocérite*
Yeşil taşpamuğu = Asbest = *Asbeste*
Yılantaşı = Serpantin = *Serpentine*

Yok

Yoklam = Sondaj = *Sondage*

Yöre = Havali = *Région*

Yörel = Mahallî = *Régional*

Yuğruntaş = Konglomera = *Conglomérat*

Yukaç = Antiklinal = *Anticlinal*

10 —

Zümrüt

Yumurtamsı kalker — Beyzî kalker = *Calcaire oolitique*

Yücelti = İrtifa = *Altitude*

Yükselme = Yükselme = *Soulèvement*

Zebercet = Zebercet = *Péridot*

Zebercettitaş = Peridotit = *Péridotite*

Zeytintaş = Olivin = *Olivine*

Z

Zırhlıbalık = Zırhlı balık = *Poisson cuirassé*

Zümrüt = Zümrüt. = *Emeraude*

JEOLOJİ TERİMLERİ

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Acinî kil = <i>Argile plastique</i> = Çömlekçi kili	Antrok kalkerı = <i>Calcaire à entroque</i> = Te- kersi kalker
Agar (akik) = <i>Agate</i> = Akik	Antropozoik = <i>Anthropozoïque</i> = Antropo- zoik, kişihayat çağı
Alaca gre = <i>Gyès bigarré</i> = Alaca kumtaşı	Aragonit = <i>Aragonite</i> = Aragonit
Albatr = <i>Albâtre</i> = Albatr	Arazi = <i>Terrain</i> = Yerey
Alçalma (çökme) = <i>Affaissement</i> = Çökme	Arduvaz = <i>Ardoise</i> = Kayağan
Alçı = <i>Plâtre</i> = Alçı	Arkeen = <i>Archéen</i> = Arkaçağ
Alçıtaşı = <i>Gypse</i> = Alçıtaşı	Arkoz = <i>Arkose</i> = Arkoz
Almandin = <i>Almandine</i> = Almandin	Arzın kısrı = <i>Ecorce terrestre</i> = Yerkabuğu
Alokton = <i>Allochtone</i> = Yabancı	Arziyat = <i>Géologie</i> = Jeoloji
Aliüvyon = <i>Alluvion</i> = Alüvyon	Asbest = <i>Asbeste</i> = Yeşil taşpamuğu
Ametist = <i>Améthyste</i> = Mor necef	Asfalt = <i>Asphalte</i> = Asfalt
Amfibol = <i>Amphibole</i> = İkircintaş	Atol = <i>Atoll</i> = Mercanada
Amyant = <i>Amiante</i> = Taş pamuğu	Avare blok = <i>Bloc erratique</i> = Yabancı ka- ya
Andezin = <i>Andésine</i> = Andezin	Aysberg = <i>Iceberg</i> = Buzdağı
Andezit = <i>Andésite</i> = Andezit	Azoik = <i>Azoïque</i> = Azoik, hayatsız çağ
Anidrit = <i>Anhydrite</i> = Sert alçıtaşı	
Antiklinal = <i>Anticlinal</i> = Yukaç	
Antrasit = <i>Anthracite</i> = Antrasit	

B

Bahrî = <i>Marin</i> = Denizel	Billûr = <i>Cristal</i> = Billûr
Bakiyevî sahra = <i>Roche détritique</i> = Kırmızı kaya	Billûrî sahra = <i>Roche cristalline</i> = Billûr kaya
Barisfer = <i>Barysphère</i> = Ağrıyüre	Billûrî şist = <i>Schiste cristallin</i> = Billûr şist
Baritin = <i>Barytine</i> = Baritin	Birinci zaman = <i>Temps primaire</i> = İlkçağ
Bazalt = <i>Basalt</i> = Bazalt	Bitüm = <i>Bitume</i> = Bitüm
Berrî = <i>Continental</i> = Karasal	Biyotit = <i>Biotite</i> = Kara mika
Berrî teşekkülât = <i>Formation continental</i> Karasal oluş	Borasit = <i>Boracite</i> = Bandırma taşı
Beyaz mika = <i>Mica blanc</i> = Ak mika (pe- ricamı)	Breş = <i>Brèche</i> = Birike
Beyzî kalker = <i>Calcaire oolitique</i> = Yumur- tamsı kalker	Buzdağı (bankiz) = <i>Banquise</i> = Kıyı buzu
	Bünye = <i>Structure</i> = Yapı, yapılış

C

Canibî = *Latéral* = **Yanal**
Cereyan = *Courant* = **Akım**

Cüruf *Scories* = **Köpüz**

Ç

Çakıl = *Caillou* = **Çakıl**
Çamur = *Boue* = **Çamur**
Çığ = *Avalanche* = **Çığ**
Çığ yolu = *Couloire d'avalanche* = **Çığ yolu**

Çimento = *Ciment* = **Çimento**
Çizilmiş çakıl = *Caillou strié* = **Çizik çakıl**
Çizilmiş taş = *Roche striée* = **Çizik kaya**

D

Dahilî istihale = *Endomorphisme* = **İçdeği-
şim**
Dahilî merkez = *Hypocentre* = **Alt merkez**
Damar = *Filon* = **Damar**
Dasit = *Dacite* = **Daçya taşı**
Değirmen taşı = *Meulière* = **Değirmen taşı**
Demirli kil = *Argile ferrugineux* = **Demirli
kil**
Denizaltı volkanı = *Volcan sous-marin* = **De-
nizaltı yanardağı**
Deniz eksibesi = *Dune maritime* = **Denizel
kumul**
Deniz teşekkülâtı = *Formation marine* = **De-
nizel oluş**

D. vir = *Période* = **Devir**
Devon = *Dévonien* = **Devonik**
Devre = *Epoque* = **Devre**
Dilüvyum = *Diluvium* = **Dilüviyüm**
Dislokasyon = *Dislocation* = **Kayma**
Diyabaz = *Diabase* = **Diyabaz**
Diyalaj = *Diallage* = **Diyalaj**
Diyorit = *Diorite* = **Diyorit**
Dolerit = *Dolérite* = **Doğan taşı**
Dolmen = *Dolmen* = **Tolman**
Dolomi = *Dolomie* = **Dolomi**
Dördüncü zaman *Temps quaternaire*
Dördeyçağ
Dünit = *Dunite* = **Düntaşı**

E

Ehram = *Pyramide* = **Piramit**
Eksibe = *Dune* = **Kumul**
Elmas = *Diamant* = **Elmas**
Enklüzyon yatağı = *Gite d'inclusion*
Kapsay yatağı

Eski kırmızı gre = *Vieux grès rouge* = **Eski
kızıl kumtaşı**
Ezminei kadimeî hayat = *Paléozoïque* **Pa-
leozoik, eskihayat çağı**

F

Falez = *Falaise* = **Yalıyar**
Fasile (familya) = *Famille* **Familya**

Fay = *Faille* = **Yarık**
Feldispat = *Feldspath* = **Feldispat**

Feyezan = *Inondation* = **Taşma**
 Feza = *Espèce* = **Uzay**
 Fillat = *Phyllade* = **Yapraktaş**
 Flüörin = *Fluorine* = **Flüörin**
 Fonolit = *Phonolite* = **Seslitaş**

Fosforit = *Phosphorite* = **Fosforit (fosfor-
 lutaş)**
 Fosilleşme = *Fossilisation* = **Fosilleşme, ta-
 şılaşma**
 Fümerol = *Fumerolle* = **Fümerol**

G

Gabro = *Gabbro* = **Gabro**
 Galen = *Galène* = **Simli kurşun**
 Gank = *Gank* = **Gank**
 Gayzer = *Geysir* = **Kaynaç**
 Gaz = *Gaz* = **Gaz**
 Geçirmiyen (su) = *Imperméable* = **Su geç-
 mez**
 Gezerit = *Geysérite* = **Kaynaç taşı**
 Glâsyé = *Glacier* = **Buzul**
 Glâsyé devri — *Période glaciaire* **Buzul**
devri
 Glâsyé masası *Table glaciaire* **Buzul**
tablası

Glâsyé membar = *Source glaciaire* = **Buzul**
kaynağı
 Glâsyé seli = *Torrent glaciaire* = **Buzul sel**
 Glâsyé yatağı = *Lit glaciaire* = **Buzul yatağı**
 Glokoni = *Glaucanie* = **Yalkım**
 Gneis = *Gneiss* = **Gıneys**
 Göl = *Lac* = **Göl**
 Grafit = *Graphite* = **Grafit, yazartaş**
 Granit = *Granite* = **Granit, teneltaş**
 Granülit = *Granilite* = **Tanecikli taş**
 Graviye = *Gravier* = **İrikim**
 Gre = *Grès* = **Kumtaşı**
 Grena (Seylantaşı) = *Grenat* **Seylantaşı**
 Guano = *Guano* = **Guano**

H

Habbevî = *Granuleux* = **Tanecikli**
 Haceri bürkânî = *Lapilli* = **Volkan taşı**
 Harıcı merkez = *Épicentre* = **Üst merkez**
 Harıcı sahra = *Roche externe* = **Dışıl kaya**
 Havalı = *Région* = **Yöre**
 Hersinya silsileleri = *Hercynienne* = **Altayik**

Heyelan = *Eboulement* = **Kayşak, kayşak**
 Hornblent = *Hornblende* = **Boynuztaşı**
 Horst = *Horst* = **Horst**
 Hubeybe = *Granule* = **Tanecik**
 Hüron silsileleri = *Huronienne* = **Hüronik**

I

İç deniz = *Mer intérieure* = **İç deniz**
 İkinci zaman = *Temps secondaire* = **İkeyçağ**
 İhtiva = *Plissement* = **Kıvrım**
 İndifa = *Eruption* = **Püskürme**
 İndifaî = *Eruptive* = **Püskürmel**
 İndifaî = *Roche éruptive* = **Püskürük kaya**
 İptidaî şist = *Schiste primitif* = **İlkel şist**
 İrûfa = *Altitude* = **Yücelti**
 İsoyeyist münhanisi = *Courbe isoséiste* = **Eş-
 deprem eğrisi**

İstalâgmit = *Stalagmite* = **Dikit**
 İstalâktit = *Stalactite* = **Sarkıt**
 İstihale (metamorfizim) = *Métamorphisme*
Başkarm
 İstikamet = *Direction* = **Diriget**
 İstilâ = *Transgression* = **Taşma**
 İstilâî bahir = *Transgression marine* **De-
 niz taşması**
 İtikâl = *Erosion* = **Aşınma**

J

Jeosenklinal *Géosynclinal* **Yeriniç** | Jeot *Géode* **Koğut**

K

Kaba kalker = *Calcaire grossier* = **Kaba kalker**
 Kaledonya silsilesi = *Chaîne calédonienne* = **Kaledonik sıradağ**
 Kalker = *Calcaire* = **Kalker (kireç taşı)**
 Kalker albatr (Bektaş taşı) = *Albâtre calcaire* = **Kalkerli albatr**
 Kalkerli gre = *Grès calcaire* **Kalkerli kumtaş**
 Kalkopirit = *Chalcopyrite* = **Bakırlı ottaş**
 Kalseduan = *Calcédoine* = **Kalkedon, Kadıköy taşı**
 Kalsit = *Calcite* = **Kalkit**
 Kan taşı = *Hématite* = **Kantaşı**
 Kaolin = *Kaolin* = **Kaolin, arkil**
 Kaolinizasyon = *Kaolinisation* = **Arkilleşme**
 Kara eksibesi = *Dune continentale* = **İç kumul**
 Karbonado = *Carbonado* = **Karbonado**
 Kar buzu = *Névé* = **Buzulkar**
 Kat = *Etage* = **Kat**
 Kaya tuzu = *Sel gemme* = **Kayatuzu**
 Kehlibar = *Ambre (Succin)* = **Kehlibar, samankapan**
 Kevni = *Cosmique* = **Kosmik**
 Kışır = *Ecorce* = **Kabuk**

Kızgın bulut = *Nuée ardente* — **Kızgın bulut**
 Kil = *Argile* = **Kil**
 Killi sahra = *Roche argileuse* — **Killi kaya**
 Kireç = *Chaux* = **Kireç**
 Klorit = *Chlorite* = **Klorit**
 Kobaltin = *Cobaltine* = **Kobaltin**
 Kok = *Coke* = **Kok**
 Konkresyon = *Concrétion* = **Topak, topaklanma**
 Korendon = *Corindon* = **Korindon**
 Konglomera = *Conglomérat* = **Yuğruntaş**
 Kömür = *Charbon* = **Kömür**
 Kömürleşme = *Carbonisation* = **Kömürleşme**
 Krater = *Cratère* = **Volkan ağzı, müşker**
 Krater gölü = *Cratère-lac* = **Müşker göl**
 Krizolit = *Chrysolite* = **Altıntaş**
 Kuartz = *Quartz* = **Kuvarç**
 Kuarzit = *Quartzite* = **Kuvarçit**
 Kulm = *Culm* = **Kulm**
 Kum = *Sable* = **Kum**
 Kum taşı = *Grès* = **Kum taşı**
 Kükürt kaynağı = *Solfatare* = **Kükürttatar**
 Kül = *Cendre* = **Kül**
 Kürei haceri = *Lithosphère* = **Taşyüre**
 Kürei mayia = *Hydrosphère* = **Hidrofer, suyüre**

L

Lâbrador = *Labrador* = **Lâbrador**
 Lâterit = *Latérite* = **Lâterit**
 Lâv = *Lave* = **Lâv**
 Lekeci kili = *Argile smectique* = **Lekeci kili**
 Lifî = *Fibreux* = **Telsel**
 Linyit = *Lignite* = **Linyit**

Limonit = *Limonite* = **Yağıztaş**
 Liparit = *Liparite* = **Liparit taşı**
 Litoğraf kalkerî = *Calcaire lithographique* — **Basım taşı, litografya taşı**
 Lümâşel kalkerî = *Calcaire à lumachelle* — **Sedefli kalker**

M

Madde = *Matière* = **Madde**
 Maden cevheri = *Minerai* = **Ham mağden**
 Madenî = *Métallique* = **Mağdeniğ**
 Madenî yağlar = *Huiles minérales* = **Mağdeniğ yağlar**
 Maden kömürü = *Houille* = **Mağdenkömürü**
 Madensuyu = *Eau minérale* = **Mağdensuyu**
 Maden yatağı = *Gîte métallifère* = **Mağden yatağı**
 Magma = *Magma* = **Küspe**
 Mağara = *Grotte* = **Mağra**
 Mahallî = *Régional* = **Yörel**
 Manyezit = *Magnésite* = **Lületaşı, Eskişehir taşı**
 Marne = *Marne* = **Kis**
 Mebhası ahcar = *Lithologie* = **Litoloji, taşbilik**
 Mebhası müstehasat = *Paléontologie* = **Paleontoloji, taşbilik**
 Mebhasılmeyah = *Hydrologie* = **Hidroloji**
 Meddü cezir = *Flux et reflux* = **Kabarma ve çekilme**
 Membed = *Source* = **Kaynak**
 Mendires = *Méandre* = **Mendires**

Mercan = *Corail* = **Mercan**
 Mermer = *Marbre* = **Mermer**
 Meteorit = *Météorite* = **Göktaş**
 Mevzîl = *Local* = **Yerel**
 Mika = *Mica* = **Mika**
 Mikaşist = *Micaschiste* = **Mikaşist**
 Mikrolitli sahra = *Roche microlitique* = **Ufantı kaya**
 Mil = *Limon* = **Balçık**
 Milh (tuz) = *Sel* = **Tuz**
 Mineraloji = *Minéralogie* = **Mineraloji, mağdenbilik**
 Molas = *Molasse* = **Molas**
 Moren = *Moraine* = **Buzul taş**
 Münhani = *Courbe* = **Eğri**
 Müskovit = *Muscovite* = **Moskof camı**
 Müstehase = *Fossil, taşıl* = **Fossile**
 Mütecanis = *Homogène* = **Homogen**
 Mütekazzih marn = *Marne irrisée* = **Abraksı kis**
 Mütevakif olmiyan tatabuk = *Stratification discordante* = **Aykırı katmanlaşma**
 Mütevakif tetabuk = *Stratification concordante* = **Uygun katmanlaşma**

N

Nebatî toprak = *Terre végétale* = **Bitiksel toprak**
 Neceftaşı = *Quartz hyalin* = **Neceftaşı**

Neft = *Naphte* = **Neft**
 Nevi = *Espèce* = **Tür**
 Nümune = *Echantillon* = **Örneklilik**

O

Ojit = *Augite* = **Ojit**
 Olijist = *Oligiste* = **Azıltaş**
 Olivin = *Olivine* = **Zeyintaş**
 Opal = *Opale* = **Opal**

Orojenik = *Orogénique* = **Orojenik, Dağolutsal**
 Ozokerit, ozoserit = *Ozocérite* = **Yermumu**

P

Pegmatit = *Pégmatite* = **Bağmataş**
 Pekştayn = *Pechstein* = **Katrantaş**
 Peridotit = *Péridotite* = **Zebercetiltaş**

Peri ehamı = *Pyramide de fée* = **Peripiramidi**
 Peri masası = *Table de fée* = **Perimasası**

Perioacı = *Cheminée de fée* = **Peribacası**
 Perlit = *Perlite* = **İncitaşı**
 Petrografi = *Pétrographie* = **Petrografi, taş-
 betik**
 Petrol = *Pétrole* = **Petrol, taşıyağı**
 Pirit = *Pyrite* = **Pirit, Ottaş**
 Piroksen = *Pyroxène* = **Piroksen, yadottaş**
 Piroster = *Pyrosphère* = **Piroster, otyüre**
 Pizolitli kalker = *Calcaire pisolitique* = **Be-
 zelyemsi kalker**

Plajiyoklas = *Plagioclase* = **Eğikyarma**
 Porfir = *Porphyre* = **Porfir**
 Porfirî granit = *Granite porphyrique* = **Por-
 firsi granit**
 Porfirî = *Porphyrite* = **Porfirî, porfirli
 taş**
 Profil = *Profile* = **Yanay**
 Protojin = *Protogine* = **İlkdoğan**
 Psamit = *Psammite* = **Mikalı kumtaşı**
 Puding = *Poudingue* = **Pidek**

R

Resif = *Récif* = **Resif, pusukaya**
 Riyolit = *Rhyolite* = **Aktıkaya**
 Rucu bahir = *Regression* = **Gerilem**

Rusubî sahra | *Roche sédimentaire* | **Tor-
 tu kaya**

S

Sahil kordonu = *Cordon littoral* = **Yalı kor-
 donu**
 Sahil teşekkülâtı = *Formation littorale* = **Ya-
 lısal oluş**
 Sahra = *Roche* = **Kaya**
 Sanidin = *Sanidine* = **Tahtakaya**
 Sel = *Torrent* = **Sel**
 Senklinal = *Synclinal* = **İniç**
 Serpantin = *Serpentine* = **Yılantaşı**
 Set = *Barrière* = **Pekent**
 Sızıntı suyu = *Eau d'infiltration* = **Sızıntı
 suyu**
 Sideroz = *Sidérose* = **Sideroz, demirtaş**
 Sileks (Çakmaktaşı) = *Silex* = **Çakmaktaşı**
 Silsile = *Chaîne* = **Sıradağ**
 Silür sistemi = *Système silurien* = **Silürük
 sistem**
 Sima = *Facies* = **Görünü**

Sipolen = *Gipolin* = **Sipolin**
 Sismograf = *Sismographe* | **Sismograf,
 Deprembetir**
 Siyah kehlibar = *Jayet* = **Kara kehlibar,
 kara samankapan**
 Siyah mika (Biyotit) = *Mica noir (Biotite)*
 = **Kara mika**
 Siyenit = *Syénite* = **Asvan taşı**
 Sondaj = *Sondage* = **Yoklam**
 Stratigrafi = *Stratigraphie* = **Stratigrafi,
 Katmanbetik**
 Suhuru müştail = *Roche combustible* = **Ya-
 nar kaya**
 Su kireci = *Chaux hydrolique* = **Sukireci**
 Sükkerî mermer = *Marbre saccharoïde* = **Şe-
 kersî mermer**
 Sünger = *Eponge* = **Sünger**
 Süngertaşı = *Pierre ponce* = **Süngertaşı**

Ş

Şelâle = *Cataracte* = **Çağhyan**
 Şist = *Schiste* = **Şist, Pulkaya**

Şistiyet | *Schistosité* = **Şistlik**

T

Tabaka = *Strate (couche)* = **Katman**
 Tabakalı sahra = *Roche stratifiée* = **Katmanlı kaya**
 Tabii intüba = *Empreinte physique* = **Tabiğigiz**
 Talk = *Talc* = **Talk, Evren pulu**
 Talkşist = *Talcschiste* = **Talkşist**
 Taraça = *Terrasse* = **Seki**
 Tebellür = *Cristallisation* = **Billûrlaşma**
 Tebeşir sistemi = *Système crétaçé* = **Tebeşir sistemi**
 Tefcîr = *Drainage* = **Kurutmay**
 Teflik = *Clivage* = **Dilme**
 Tekevünü cibal = *Orogénie* = **Orojeni, Dağolut**
 Tektonik = *Tectonique* = **Tektonik**
 Teressüp = *Précipitation* = **Çökey**
 Teşekkülât = *Formation* = **Oluş**
 Tevem = *Macle* = **İkiz**

Tîni hadidî = *Ocre* = **Toprak boya**
 Tîni ahmer = *Ocre rouge* = **Aşır boyası, Yoşa**
 Tîni asfer = *Ocre jaune* = **Sarı toprak boya**
 Topaz = *Topaze* = **Sarıyakut**
 Toprak = *Terre* = **Toprak**
 Toprak altı = *Sous-sol* = **Toprakaltı**
 Trakit = *Trachyte* = **Kabataş**
 Tremolit = *Trémolite* = **Tremolit, tremolataş**
 Traverten = *Travertin* = **Pamuktaş**
 Trias devrine ait = *Triasique* = **Triyazik**
 Tripoli = *Tripoli* = **Tripoli**
 Tulâni = *Longitudinal* = **Boyuna, uzunluğuna**
 Tüf = *Tuf* = **Tüf, Kültaş**
 Tûrabi nebatî = *Humus* = **Humus, karatoprak**

U

Ufki sarsıntı (zelzele) = *Séisme horizontale* = **Yatay deprem**
 Umkî sahra = *Roche de profondeur* = **Derinlik kayası**

Uzvi enkaz = *Débris organique* = **Organik bozuntu**
 Uzvi sahra = *Roche organique* = **Organik kaya**

Ü

Üçüncü zaman = *Temps tertiaire* = **Üçeyyağ** | Üşniyei hadra — *Diatomées* = **Silisli alkklar**

V

Vadi = *Vallée* = **Derey**
 Vahidüfıraş = *Orthoclase, orthose* = **Dik-yarma**
 Volkan = *Volcan* = **Volkan, yanardağ**
 Volkan bombası = *Bombe volcanique* = **Volkan bombası, yanardağ bombası**

Volkan külü = *Cendre volcanique* = **Volkan külü, yanardağ külü**
 Volkan sahrası = *Roche volcanique* = **Volkanik kaya**
 Volkan tüfü = *Tuf volcanique* = **Volkan kültaş**

Y

Yağlı maden kömürü = *Houille grasse***Yağlı mağden kömürü**Yağsız maden kömürü = *Houille maigre***Yağsız mağden kömürü**Yapı taşı = *Pierre à construction* = **Yapı taşı**Yassı çakıl (gale) = *Galet* = **Yassı çakıl**Yeni hayvanlar zamanı *Cainozoïque***Neozoik, yenihayat çağı**Yeraltı suyu = *Eau souterraine* = **Yeraltı suyu**Yükselme = *Soulèvement* = **Yükselme**

Z

Zahife = *Reptile* = **Sürüngen**Zebercet = *Péridot* = **Zebercet**Zelzêle = *Tremblement de terre* = **Deprem**Zırhlı balık = *Poisson cuirassé* = **Zırhlıba-****lık**Züccaci sahra = *Roche vitreuse* **Camısı ka-****ya**Zümrüt = *Emeraude* **Zümrüt**

JEOLOJİ TERİMLERİ

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

Affaissement = Alçalma (çökme) = **Çökme**
Agate = Agat (akik) = **Akik**
Albâtre = Albatr = **Albatr**
Albâtre calcaire = Kalker albatr (Bektaşî taşı) = **Kalkerli albatr**
Allochtone = Alokton = **Yabancı**
Alluvion = Alüvyon = **Alüvyon**
Almandine = Almandin = **Almandin**
Altitude = İrtifa = **Yücelti**
Ambre (Succin) = Kehlibar = **Kehlibar, samankapan**
Améthyste = Ametist = **Mor necel**
Amyante = Amyant = **Taş pamuğu**
Amphibole = Amfibol = **İkircintaş**
Andésine = Andezin = **Andezin**
Andésite = Andezit = **Andezit**
Anhydrite = Anidrit = **Sert alçıt taşı**
Anthracite = Antrasit = **Antrasit**

Anthropozoïque = Antropozoik = **Antropozoik, kişihayat çağı**
Anticlinal = Antiklinal = **Yukaç**
Aragonite = Aragonit = **Aragonit**
Archéen = Arkeen = **Arkaçağ**
Ardoise = Arduvaz = **Kayağan**
Argile = Kil = **Kil**
Argile ferrugineux = Demirli kil = **Demirli kil**
Argile plastique = Acinî kil = **Çömlekçi kili**
Argile smectique = Lekeci kili = **Lekeci kili**
Arkoze = Arkoz = **Arkoz**
Asbeste = Asbest = **Yeşil taşpamuğu**
Asphalte = Asfalt = **Asfalt**
Atoll = Atol = **Mercanada**
Augite = Ojit = **Ojit**
Avalanche = Çığ = **Çığ**
Azoïque = Azoik = **Azoik, hayatsız çağ**

B

Banquise = Buz dağı (Bankiz) = **Kırıy buz**
Barrière = Set = **Pekent**
Barysphère = Barisfer = **Ağırüre**
Barytine = Baritin = **Baritin**
Basalte = Bazalt = **Bazalt**
Biosite = Biyotit = **Kara mika**
Bitume = Bitüm = **Bitüm**

Bloc erratique = Avare blok = **Yabancı kayaya**
Bombe volcanique = Volkan bombası
Volkan bombası, yanardağ bombası
Boracite = Borasit = **Bandırma taşı**
Boue = Çamur = **Çamur**
Brèche = Breş = **Birike**

C

Caillon = Çakıl = **Çakıl**
Caillon strié = Çizilmiş çakıl = **Çizik çakıl**

Cainozoïque = Yeni hayvanlar zamanı = **Neozoik, yenehayat çağı**
Calcaire = Kalker = **Kalker, kireç taşı**

Calcaire à lumachelle = Lümaşel kalkeri = **Sedefli kalker**
Calcaire à entroque = Antrok kalkeri = **Tekerski kalker**
Calcaire grossier = Kaba kalker = **Kaba kalker**
Calcaire lithographique = Litoğraf kalkeri = **Basım taşı, litoğrafya taşı**
Calcaire pisolithique = Pizolitli kalker = **Bezelyemsi kalker**
Calcaire oolitique = Beyzî kalker = **Yumur-tamsı kalker**
Calcedoine = Kalseduan = **Kalkedon, Kaldıköy taşı**
Calcite = Kalsit = **Kalkit**
Carbonado = Karbonado = **Karbonado**
Carbonisation = Kömürleşme = **Kömürleşme**
Cataracte = Şelâle = **Çağlıyan**
Cendre = Kül = **Kül**
Cendre volcanique = Volkan külü = **Volkan külü, yanardağ külü**
Chaîne = Silsile = **Sıradağ**
Chaîne calédonienne = Kaledonya silsilesi = **Kaledonik sıradağ**
Chalcopyrite = Kalkopirit = **Bakırlı ottaş**
Charbon = Kömür = **Kömür**
Chaux = Kireç = **Kireç**
Chaux hydraulique = Su kireci = **Sukireci**

Cheminée de fée = Peri ocağı = **Peribacası**
Chlorite = Klorit = **Klorit**
Chrysolite = Krizolit = **Altıntaş**
Ciment = Çimento = **Çimento**
Cipolin = Sipolen = **Sipolin**
Clivage = Teflik = **Dilme**
Cobaltine = Kobaltin = **Kobaltin**
Coke = Kok = **Kok**
Concrétion = Konkresyon = **Topak, topaklanma**
Conglomérat = Konglomera = **Yuğrumtaş**
Continental = Berrî = **Karasal**
Corsil = Mercan = **Mercan**
Cordon littoral = Sahil kordonu = **Yalı kordonu**
Corindon = Korendon = **Korindon**
Cosmique = Kevnî = **Kosmik**
Couloire d'avalanche = Çığ yolu = **Çığ yolu**
Courant = Cereyan = **Akım**
Courbe = Münhani = **Eğri**
Courbe isoséiste = İsoseyist münhanısı = **Eğ-deprem eğrisi**
Cratère-lac = Krater gölü = **Müşker göl**
Cratère = Krater = **Volkan ağız, müşker**
Cristal = Billûr = **Billûr**
Cristalisation = Tebellür = **Billûrlaşma**
Culm = Kulm = **Kulm**

D

Dacite = Dasit = **Daçya taşı**
Débris organique = Uzvî enkaz = **Organik bozuntu**
Dévonien = Devon = **Devonik**
Diabase = Diyabaz = **Diyabaz**
Diallage = Diyalaj = **Diyalaj**
Diamant = Elmas = **Elmas**
Diatomées = Üşniyei hadra = **Silieli alklar**
Diluvium = Dilüviyum = **Dilüviyüm**
Diorite = Diyorit = **Diyorit**
Direction = İstikamet = **Direget**

Dislocation = Dislokasyon = **Kayma**
Dolérite = Dolerit = **Dolan taşı**
Dolmen = Dolmen = **Tolman**
Dolomie = Dolomi = **Dolomi**
Drainage = Tefcir = **Kurutmay**
Dune = Eksibe = **Kumul**
Dune continentale = Kara eksibesi = **İç kumul**
Dune maritime = Deniz eksibesi = **Denizel kumul**
Dunite = Dünit = **Düntaşı**

E

Eau d'infiltration = Sızıntı suyu = **Sızıntı suyu**

Eau minérale = Madensuyu = **Mağdensuyu**

Eau souterraine = Yeraltı suyu = **Yeraltı suyu**

Eboulement = Heyelan = **Kayşak, kayşa**

Echantillon = Nümune = **Örneklilik**

Ecorce = Kışır = **Kabuk**

Ecorce terrestre = Arzın kıştı = **Yerkabuğu**

Emeraude = Zümrüt = **Zümrüt**

Empreinte physique = Tabii intiba = **Tabiiğ iz**

Endomorphisme — Dahilî istihale = **İçdeğişim**

Epicentre = Haricî merkez = **Üst merkez**

Eponge = Sünger = **Sünger**

Epoque = Devre = **Devre**

Erosion = İtikâl = **Aşınma**

Eruption = İndifa = **Püskürme**

Eruptive = İndifaî = **Püskürmel**

Espace = Feza = **Uzay**

Espèce = Nevi = **Tür**

Etage = Kat = **Kat**

F

Facies = Sima = **Görünü**

Faille = Fay = **Yarık**

Falaise = Falez = **Yalıyar**

Famille = Fasile (Famılya) = **Famılya**

Feldspath = Feldispat = **Feldispat**

Fibreux = Lifî = **Telsel**

Filon = Damar = **Damar**

Fluorine = Flüorin = **Flüorin**

Flux et reflux = Meddü cezir = **Kabarma ve çekilme**

Formation = Teşekkülât = **Oluş**

Formation continentale = Berri teşekkülât **Karasal oluş**

Formation littorale Sahil teşekkülâtı **Yalısal oluş**

Formation marine = Deniz teşekkülâtı = **Denizel oluş**

Fossile = Müstehase = **Fosil, taşıl**

Fossilisation = Fosilleşme = **Fosilleşme, taşılşılma**

Fumerolle = Fümerol = **Fümerol**

G

Gabbro = Gabro = **Gabro**

Galène = Galen = **Simli kurşun**

Galet = Yassı çakıl = **Yassı çakıl**

Gang = Gank = **Kank**

Gaz = Gaz = **Gaz**

Géode = Jeot = **Koğut**

Géologie = Arziyat = **Jeoloji**

Géosynclinal = Jeoseaklinal = **Yeriniç**

Geyser = Geyzer = **Kaynaç**

Geyserite = Geyzerit = **Kaynaç**

Gîte d'inclusion — Enklüzyon yatağı — **Kapsay yatağı**

Gîte métallifère = Maden yatağı = **Mağden yatağı**

Glacier = Glâsye = **Buzul**

Glaucanie = Glokoni = **Yalkın**

Gneiss = Gneis = **Gmays**

Granite = Granit = **Granit, teneltaş**

Granite porphyrique = Porfirî granit = **Porfirî granit**

Granule = Hubeybe = **Tanecik**

Granuleux = Habbevî = **Tanecikli**

Granulite = Granülit = **Tanecikli taş**

Graphite = Grafit = **Grafit, yazartaş**

Gravier = Graviye = **İrikum**

Grenat = Grena (Seylantaşı) **Seylantaşı**

Grès = Gre = **Kumtaş**

<i>Grès bigarré</i> = Alaca gre = Alaca kumtaşı	<i>Grotte</i> = Mağara = Mağra
<i>Grès calcaire</i> = Kalkerli gre = Kalkerli kumtaşı	<i>Guano</i> = Guano = Guano
	<i>Gypse</i> = Alçıtaşı = Alçıtaşı

H

<i>Hématite</i> = Kan taşı = Kantaşı	Yağsız mağden kömürü
<i>Hercynienne</i> = Hersinya silsileleri — Altayik	<i>Huiles minérales</i> = Madeni yağlar = Mağdeniğ yağlar
<i>Homogène</i> = Mütecanis = Homojen	<i>Humus</i> = Türabı nebatî = Humus, karatoprak
<i>Hornblende</i> = Hornblent = Boynuztaşı	<i>Huronienne</i> = Hüron silsileleri = Hüronik
<i>Houille</i> = Maden kömürü = Mağdenkömürü	<i>Hydrologie</i> = Mebhasül-meyah = Hidroloji
<i>Houille grasse</i> = Yağlı maden kömürü	<i>Hydrosphère</i> = Kürei mayia = Hidrofer, Suyüre
Yağlı mağden kömürü	<i>Hypocentre</i> — Dahili merkez Alt merkez
<i>Houille maigre</i> = Yağsız maden kömürü —	

I

<i>Iceberg</i> = Aysberg = Buzdağı	<i>Imperméable</i> — Geçirmiyen (su) Sugeçmez
<i>Inondation</i> = Feyezan = Taşma	

J

<i>Jayet</i> = Siyah kehlibar = Kara kehlibar, kara samankapan

K

<i>Kaolin</i> — Kaolin — Kaolin, Arıkil	<i>Kaolinisation</i> — Kaolinizasyon Arıkilleşme
--	---

L

<i>Labrador</i> = Lâbrador = Lâbrador	<i>Liparite</i> = Liparit = Liparit taşı
<i>Lac</i> = Göl = Göl	<i>Lit glaciaire</i> = Glâsye yatağı = Buzul yatağı
<i>Lapilli</i> = Hacerî bürkânî = Volkan taşı	<i>Litologie</i> = Mebhası ahcar = Litoloji, Taşbilik
<i>Latéral</i> = Canibî = Yanal	<i>Lithosphère</i> = Kürei hacerî = Taşyüre
<i>Latérite</i> = Laterit = Laterit	<i>Local</i> = Mevziî = Yerel
<i>Lave</i> = Lâv = Lâv	<i>Longitudinal</i> = Tulânî = Boyuna, uzunluğuna
<i>Lignite</i> = Linyit = Linyit	
<i>Limon</i> = Mil = Balçık	
<i>Limonite</i> = Limonit = Yağıztaşı	

M

Macle = Tevem = **İkiz**
Magma = Magma = **Küspe**
Magnésite = Manyezit = **Lületaşı, Eskişehir taşı**
Marbre = Mermer = **Mermer**
Marbre saccharoïde = Şekerli mermer = **Şekerseri mermer**
Marin = Bahri = **Denizel**
Marne = Marn = **Kis**
Marne irrisée = Mütেকazzih marn = **Abrakeşi kis**
Matière = Madde = **Madde**
Méandre = Mendires = **Mendires**
Mer intérieure = İç deniz = **İç deniz**
Métallique = Madeni = **Mağdeniğ**

Métamorphisme = İstihale (metamorfizm) —
Başkarmı
Météorite = Meteorit = **Göktaşı**
Meulière = Değirmen taşı = **Değirmen taşı**
Mica = Mika = **Mika**
Mica blanc = Beyaz mika = **Ak mika, Pericamı**
Mica noir (Biotite) = Siyah mika (Biyotit) = **Kara mika**
Micaschiste = Mikaşist = **Mikaşist**
Mineral = Maden cevheri = **Ham mağden**
Minéralogie = Mineraloji = **Mineraloji, Madenbilik**
Molasse = Molas = **Molas**
Moraine = Moren = **Buzultaş**
Muscovite = Müskovit = **Moskof camı**

N

Naphte = Neft = **Neft**
Névé = Kar buzu = **Buzulkar**

Nuée ardente = Kızgın bulut = **Kızgın bulut**

O

Ocre = Tini hadidî = **Toprak boya**
Ocre jaune = Tini asfer = **Sarı toprak boya**
Ocre rouge = Tini ahmer = **Aşı boyası, Yoşa**
Oligiste = Olijist = **Aziltaş**
Olivine = Olivin = **Zeyrintaş**

Opale = Opal = **Opal**
Orogénie = Tekevünü cibal = **Orojeni, Dağolıt**
Orogénique = Orojenik = **Orojenik, Dağolıtsal**
Orthoclase, orthose = Vahidülfıraş = **Dik-yarma**
Ozocévite = Ozokerit, ozoserit = **Yermumu**

P

Paléontologie = Mebhası müstehasat = **Pa-leontoloji, taşılilik**
Paléozoïque = Ezmeni kadimeî hayat = **Pa-leozoik, eski hayat çağı**
Pechstein = Pekştayn = **Katrantaşı**
Pégmatite = Pegmatit = **Bağmataş**

Péridot = Zebercet = **Zebercet**
Péridotite = Peridotit = **Zebercetlitaş**
Période = Devir = **Devir**
Période glaciaire = Glâsyev devri = **Buzul devri**
Perlite = Perlit = **İncitaşı**

Pétrographie — Petrografi = **Petrografi, Taşbetik**
Pétrole = Petrol = **Petrol, Taşyağı**
Phonolite = Fonolit = **Seslitaş**
Phosphorite = Fosforit = **Fosforit, fosforlu taş**
Phyllade = Fillat = **Yapraktaş**
Pierre à construction = Yapı taşı = **Yapıtışı**
Pierre ponce = Süngertaşı = **Süngertaşı**
Plagioclase = Plajiyoklas = **Eğikyarma**
Plâtre = Alçı = **Alçı**
Plissement = İltiva = **Kıvrım**
Poisson cuirassé = Zırhlı balık **Zırhlı balık**

Porphyre = Porfir = **Porfir**
Porphyrite = Porfirite = **Porfirite, porfirli taş**
Poudingue = Puğing = **Pidek**
Précipitation = Teressüp = **Çökey**
Profile = Profil = **Yanay**
Protogyne = Protojin = **İlkdoğan**
Psammite = Psamit = **Mikalı kumtaşı**
Pyramide = Eham = **Piramit**
Pyramide de fée = Peri ehamı = **Peripiramidi**
Pyrite = Pirit = **Pirit, ottaş**
Pyrosphère = Piroser = **Piroser, otyüre**
Pyroxène = Piroksen = **Piroksen, yadottaş**

Q

Quartz = Kuartz = **Kuarç**
Quartzite = Kuarzit = **Kuarçit**

Quartz hyalin = Neceftaşı = **Neceftaşı**

R

Région = Havali = **Yöre**
Régional = Mahallî = **Yörel**
Récif = Resif = **Resif, Pusukaya**
Regression = Rucuu bahir = **Gerilem**
Reptile = Zahife = **Sürüngen**
Rhyolite = Riyolit = **Aktıkaya**
Roche = Sahra = **Kaya**
Roche argileuse = Killi sahra = **Killi kaya**
Roche combustible = Suhuru müştail = **Yanar kaya**
Roche cristalline = Billûrî sahra = **Billûr kaya**
Roche de profondeur = Umkî sahra = **Derinlik kayası**
Roche détritique = Bakıyevî sahra = **Kırıntı kaya**

Roche éruptive = İndifaî sahra = **Püskürük kaya**
Roche externe = Haricî sahra = **Dışıl kaya**
Roche microlitique = Mikrolitli kaya = **Ufantı kaya**
Roche organique = Uzvî sahra = **Organik kaya**
Roche sédimentaire = Rusubî sahra = **Tortu kaya**
Roche stratifiée = Tabakalı sahra = **Katmanlı kaya**
Roche striée = Çizilmiş taş = **Çizik kaya**
Roche vitreuse = Zücacî sahra = **Camsı kaya**
Roche volcanique = Volkan sahrası = **Volkanik kaya**

S

Sable = Kum = **Kum**
Sanidine = Sanidin = **Tahtakaya**
Schiste = Şist = **Şist, pulkaya**
Schiste argileux = Killi şist = **Killi şist**
Schiste cristallin = Billûrî şist = **Billûr şist**
Schiste primitif = İptidaî şist = **İlkel şist**

Schistosité = Şistiyet = **Şistlik**
Scories = Cüruf = **Köpüz**
Séisme horizontale = Ufkî sarsıntı (zelzele)
Sel = Milh (tuz) = **Tuz**
= Yatay deprem
Sel gemme = Kayatuzu = **Kayatuzu**

Serpentine = Serpantin = **Yılan taşı**
Sidérose = Sideroz = **Sideroz, demir taşı**
Silex = Sileks (Çakmaktaşı) **Çakmaktaşı**
Sismographe = Sismograf = **Sismograf, Deprembetir**
Solfatare = Kükürt kaynağı = **Kükürt taşar**
Sondage = Sondaj = **Yoklam**
Soulèvement = Yükselme = **Yükselme**
Source = Memba = **Kaynak**
Source glaciaire = Glâsyé membaı = **Buzul kaynağı**
Sous-sol = Toprak altı = **Toprakaltı**
Stalactite = İstâlâktit = **Sarkıt**
Stalagmite = İstâlâgmit = **Dikit**

Strate (Cocche) = Tabaka = **Katman**
Stratification concordante = Mütevafık tetabuk = **Uygun katmanlaşma**
Stratification discordante = Mütevafık olmayan tetabuk = **Aykırı katmanlaşma**
Stratigraphie = Stratigrafi = **Stratigrafi, katmanbetik**
Structure = Bünye = **Yapı, yapılış**
Syénite = Siyenit = **Asvan taşı**
Synclinal = Senklinal = **İniç**
Système crétacé = Tebeşir sistemi = **Tebeşir sistemi**
Système silurien — Silürî sistemi **Silürük sistem**

T

Table de fée = Peri masası = **Perimasası**
Table glaciaire = Glâsyé masası = Buzul tablası
Talc = Talk = **Talk, Evren pulu**
Talkschiste = Talkşist = **Talkşist**
Tectonique = Tektonik = **Tektonik**
Temps primaire = Birinci zaman = **İlkçağ**
Temps quaternaire — Dördüncü zaman = **Dördeyçağ**
Temps secondaire = İkinci zaman = **İkkeyçağ**
Temps tertiaire = Üçüncü zaman = **Üçeyçağ**
Terrains = Arazi = **Yerey**
Terrasse = Taraça = **Seki**
Terre = Toprak = **Toprak**
Terre végétale = Nebatî toprak **Bitkisel toprak**

Topaze = Topaz = **Sarıyakut**
Torrent = Sel = **Sel**
Torrent glaciaire = Glâsyé seli = **Buzul sel**
Trachyte = Trakit = **Kabataş**
Transgression = İstilâ = **Taşına**
Transgression marine = İstilâyı bahir = **Deniz taşması**
Travertin = Traverten = **Panuktaş**
Tremblement de terre = Zلزله = **Deprem**
Tremolite = Tremolit = **Tremolit, Tremolitaşı**
Triasique = Trias devrine ait = **Triyazik**
Tripoli = Tripoli = **Tripoli**
Tuf = Tüf = **Tüf, kültaş**
Tuf volcanique = Volkan tüfü **Volkan kültaş**

V

Vallée = Vadi = **Derey**
Vieux grès rouge = Eski kırmızı gr **Es-ki kızıl kumtaşı**

Volcan = Volkan = **Volkan, yanardağ**
Volcan sous-marin — Denizaltı volkanı — **Denizaltı yanardağı**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM MATEMATİK TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASIMEVİ

MATEMATİK TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA

A

Abstre sayı = Mücerret adet = *Nombre abstraite*
Açı = Zaviye = *Angle*
Açılım = İnkişaf, tevsi = *Développement*
Açıortay = Hattı munassıf, hattı nâsif = *Bissectrice (la)*
Açmak = İnkişaf ettirmek = *Développer*
Aksiyom = Mütearife = *Axiome*
Aksiyon = Esham = *Action*
Aktarığmak = Tahvil etmek = *Transformer*
Aktarığman = Muhavvile = *Transformateur*
Aktarık = Mütehavvil = *Transformé*
Aktarıy = Tahavvül = *Transformation*
Alan, yüzey ölçümü = Saha, mesahai sat-
hiye = *Aire*
Alaşık = Mahlût = *Allié*
Alaşım = Halîta = *Alliage*
Âlet = Âlet = *Instrument*
Almaç = Me'huze = *Lemme*
Altıgen = Müseddes = *Hexagone*
Altıgen pürüzma = Müseddesi menşur
Prisme hexagonal
Andray çizgi = Hattı rasım = *Ligne de
rappel*
Antihomolog = Akisce nazîr = *Antihomo-
logue*

Arakesit = Faslı müşterek = *Intersection*
Aralarında asal sayılar = Mütebayın âdat
= *Nombres premiers entre eux*
Aralık = Fasıla = *Intervalle*
Ardarda = Müteakiben = *Successivement*
Ardarda = Müteakip = *Successif*
Ardarda sayılabilen, ardısıra sayılabilen
= Kabilî tadat = *Énumérable*
Ardarda sayma, Ardısıra sayma = Tadat
= *Énumération*
Ardarda saymak, ardısıra saymak = Ta-
dat etmek = *Énumérer*
Arg = Ar = *Are*
Aritmetik = İlmi hesap = *Arithmétique*
Artı (+) = Zait = *Plus*
Artıklığ = Madde = *Article*
Artma = Tezayüt = *Accroissement*
Asal sayı = Aslı adet = *Nombre premier*
Asığ = Fayda = *Bénéfice*
Askat = Ecza = *Sous-multiple*
Aşırı değışken = Muaddil, mütehavvili mu-
tavassıt = *Paramètre*
Ayak = Ayak = *Pied*
Aykırı, karşı = Muhalif = *Opposé*
Ayrışım = Tefrik = *Décomposition*
Ayrıt = Mücessem dılı = *Arête*

B

Balans = Terazi = *Balance*
Basit devirli ondalık kesir = Kesri aşarii
devrîî basit = *Fraction décimale périodique
simple*
Basit kesir = Basit kesir = *Fraction simple*

Baskül = Baskül = *Bascule*
Başkartığ = Tebdil edilmiş *Changé*
Başkartmak = Tebdil etmek = *Changer*
Başkartmay = Tebeddül = *Changement*
Başlangıç = Mebde = *Commencement*

- Bayağı kesir** = Adi kesir = *Fraction ordinaire*
- Beyan** = Kaziye = *Proposition*
- Benzer** = Müşabih = *Semblable*
- Benzerlik** = Müşabehet = *Semblance*
- Benzer terimler** — Müşabih hadler
Termes semblables
- Benzer terimleri sadeleştirme** = Müşabih hadlerin ihtisarı (ircarı) = *Réduction des termes semblables*
- Besgen** = Muhammes = *Pentagone*
- Besgen pürüzma** = Muhammesî menşur —
Prisme pentagonal
- Beynomial** = Nâzımı muzaaf = *Binormal*
- Bileşik** = Mürekkep = *Composé*
- Bileşik kesir** = Mürekkep kesir = *Fraction composée*
- Bileşim** = Terkip = *Composition*
- Bileştirmek** = Terkip etmek = *Composer*
- Biley** = Malûm = *Connu*
- Binde-** = Mili- = *Milli-*
- Binde** = Binde = *Millième*
- Bindegram** = Miligram = *Milligramme*
- Bindeler** = Binde birler = *Millièmes (les)*
- Bindelitre** = Mililitre = *Millilitre*
- Bindemetre** = Milimetre = *Millimètre*
- Bindemetre kare** = Milimetre murabbar —
Millimètre carré
- Bindemetre küp** = Milimetre mikâbı =
Millimètre cube
- Binler bölüğü** = Binler cümlesi = *Classe des milles (la)*
- Bino-, Kiol-** = Kilo- = *Kilo-*
- Binogram, kilogram** = Kilogram *Kilogramme*
- Binometre, kilometre** = Kilometre = *Kilomètre*
- Binometre kare, kilometre kare** = Kilometre murabbar = *Kilomètre carré*
- Bire ergi** = Vahide irca = *Réduction à l'unité*
- Bire yakın aşırı bölüm** = Vahide karip fazlalı harici kısım
Quotient à une près par excès
- Bire yakın eksili bölüm** = Vahide karip noksanlı harici kısım = *Quotient à une près par défaut*
- Birik** = Yegâne = *Unique*
- Birik çözey** = Yegâne hal = *Solution unique*
- Birikirme sandığı** = Tasarruf sandığı —
Caisse d'épargne
- Birim** = Vahit = *Unité*
- Birimler bölüğü (sade birimler, onluk birimler, yüzlük birimler)** — Ahadı basite cümlesi = *Classe des unités simple (la)*
- Birleşik** = Müttehit = *Uni*
- Bir terimli** = Bir hadlı "zuhaddivahit" —
Monôme
- Bitiren** = İkmal eden = *Finissant*
- Bitirmek** = İkmal etmek = *Finir*
- Bitişik açı** = Mücavir zaviye = *Angle adjacent*
- Bitmiş, sınırlı** = Mütenahi, müntehi = *Finir*
- Boldüzeyin açı** = Çok vecihli zaviye =
Angle polyèdre
- Bol terimli** — Zuhududu kesire = *Poly-nôme*
- Boyut** = Buut = *Dimension*
- Bölen** = Maksimumaleyh = *Diviseur*
- Böley** = Taksim = *Division*
- Bölmek** = Taksim etmek = *Diviser*
- ... bölü ... (:)** = ... taksim ... — *Divisé par*
- Bölük** = Cümle = *Classe*
- Bölüm** = Harici kısım = *Quotient*
- Bölünebilme** = Kabiliyeti taksim = *Divisibilité*
- Bölünen** = Maksım = *Dividende*
- Bütey** = Mütemmim = *Supplément (le)*
- Bütey** = Mütemmim = *Supplémentaire*

C

Cebir = Cebir = *Algèbre*
Cebrik = Cebri = *Algébrique*

Cebrik ökül — Yekünü cebri — *Total algébrique*

Cebrik toplam — Mecmuu cebri *Somme* | **Cetvel** = Cetvel = *Règle*
algébrique | **Cisim** = Cisim = *Corps*

Ç

Çakışık = Muntabık = *Coïncident*
Çakışma = İntıbak = *Coïncidence*
Çakışmak = İntıbak etmek = *Coïncider*
Çap = Kutur = *Diamètre*
Çarpın = Mazrup = *Multiplieandé*
Çarpın = Mazrup = *Facteur*
Çarpınlara ayırma = Mazrubata tefrik =
Mise en facteur
Çarpma = Hastlı zarp = *Produit*
Çarpay = Zarp = *Multiplikation*
Çarpay tablosu = Kerrat cetveli = *Table*
de Multiplikation
... çarpı ... (×) = ... zarp ... = *Mul-*
tiplié par
Çarpılan = Mazrubunfih = *Multiplieateur*
Çarpmak = Zarp etmek = *Multiplier*
Çekül = Şakul (aleti) = *Fil à plomb*
Çember = Muhitî daire = *Circonférence*
Çemberağı = Muhitî zaviye = *Angle inscrit*
Çeşitkenar üçgen = Muhtelifüladla müselle
 les = *Triangle scalène*

Çevre = Muhit, çevre = *Périmètre*
Çıkan = Matruh = *Soustraktif*
Çıkarmak = Tarh etmek = *Soustraire*
Çıkay = Tarh = *Soustraction*
Çift sayı = Çift adet = *Nombre pair*
Çift ondametre = Dubl desimetre = *Double*
décimètre
Çitlik = Müzdevice = *Coujugué*
Çizey, taslak = Güzergâh, taslak *Tracé*
Çizgel = Hattî = *Linéaire*
Çizgi = Hat = *Ligne*
Çizmek = Çizmek, resmetmek = *Tracer*
Çokluk, nicelik = Kemmiyet = *Quantité*
Çoküçlü kaidesi = Mürekkep selâse kaidesi
 = *Règle de trois composée*
Çok yüzlü = Çok vecihli şekil = *Polyèdre*
(le)
Çok yüzlü = Çok vecihli şekilde = *Polyèdre*
Çözey = Hall = *Solution*
Çözmek = Halletmek = *Résoudre*
Çözük = Halledilmiş = *Résolu*
Çözüm = Hall = *Résolution*

D

Dakka = Dakika = *Minute*
Dara = Dara = *Tare*
Dar aç = Zaviyei hadde = *Angle aigu*
Darıçgen = Hadde zaviyeli müselle
Triangle acutangle
Dayire = Daire = *Cercle*
Dayirevik = Dairevi = *Circulaire*
Değer = Kıymet = *Valeur*
Değişey = Tahavvül = *Variation*
Değişik = Mütenevvi = *Varié*
Değişken = Mütenevvi = *Variable*
Değişmek = Tenevvü etmek = *Variér*
Değişmez = Sabit = *Constant*
Değme noktası = Temas noktası = *Point*
de contact
Değterminel = Tâyinî = *Déterminatif*
Değterminiy = Tâyin = *Détermination*

Değterminlemek = Tayin etmek = *Dé-*
terminer
Değterminli = Muayyen = *Déterminé*
Değterminliyen = Dalle = *Déterminant*
Değterminsiz = Gayrı muayyen = *Indéter-*
miné
Değterminsiz çözey = Halli gayrı muayyen
 = *Solution indéterminée*
Denk = Muadil = *Equivalent*
Denkleşme = Muadelet = *Equivalence*
Denkley = Muadele = *Equation*
Denkter = Hattı üstüva = *Equateur*
Derece = Derece = *Degré*
Derinlik = Umk = *Profondeur*
Dış = Haricî, hariç = *Extérieur*
Dışağı = Haricî zaviye = *Angle extérieur*
Dışbükey = Muhaddep = *Convexe*

Dışdayire = Haricen mersum daire = *Cercle circonscrit*

Dışlar = Tarafeyn = *Extrême*

Dışmerkez = Haricanilmerkez = *Excentrique*

Dışmerkezlik = Haricanilmerkezlik = *Excentricité*

Dışpoligon = Haricen mersum mudalla
Polygone circonscrit

Dıştan = Haricen = *Extérieurement*

Dışters (açı) = Haricen mütebadil *Alterne-externe*

Dışyarıçap = Nısf kutur = *Rayon (du polygone régulier)*

Dikey = Amudî = *Perpendiculaire*

Dikey = Amut = *Perpendiculaire (la)*

Dikey açı = Zaviyei kaime = *Angle droit*

Dikey ayağı = Mevkii amut = *Pied de la perpendiculaire*

Dikey dörtgen = Mustatil = *Rectangle*

Dikeyin çap = Veteri kaime = *Hypoténuse*

Dikeyin kenar = Dil'i kaim = *Côté droit*

Dikey pürüzma = Kaim menşur = *Prisme pürüzma*

Dikey silindir = Kaim üstüvane = *Cylindre droit*

Dikey üçgen = Kaim zaviyeli müselles
Triangle rectangle

Dikey yamuk = Kaim şibih münharif
Trapeze rectangle

Dikgen = Kaim = *Orthogonal*

Dilim = Kıtâr daire = *Secteur*

Diregen = Müveccih = *Directeur, -trice*

Diregen = Müveccih = *Directrice*

Direget = İstikamet = *Direction*

Doğru = Müstakim, kaim = *Droit, -e*

Doğru = Müstakim = *Droite (la)*

Doğru çizgi = Hattı müstakim = *Ligne droite*

Doğru, doğru çizgi Müstakim *Récti-ligne*

Doğru metre = Metre cetveli = *Mètre droit*

Doğru oranlı = Mepsuten mütenasip = *Directement proportionnel*

Doğru parçası = Müstakim kır'ası = *Ségment de droite*

Doğru yarım metre = Yarım metroluk cetvel
= *Demi mètre droit*

Doğuray = Müvellit = *Générateur, -trice*

Doğuray = Müvellit = *Génératrice (la)*

Doğuray kesir = Kesri mütevellit = *Fraction génératrice*

Dönel = Devrî = *Rotatoire*

Döney = Devreden = *Rotatif*

Döndüren = Müdevvir = *Rotateur, -trice*

Dönüş = Devir, devran = *Rotation*

Dönüm noktası = İntaf noktası = *Point d'inflexion*

Dörtgen = Münharif = *Quadrilatère*

Dörtgen pürüzma = Münharif menşur
Prisme quadrangulaire

Dört işlev = Amali erbaa = *Quatre opérations (les)*

(1) Dörtüzyüzley (2) Üçgen piramit —
Zuerbaatülvüch — Tetraèdre

Durum = Vaziyet — *Position*

Düşey Şakulî = *Vertical*

Düşey Şakul = *Verticale (la)*

Düzey — Müstevi = *Plan*

Düzey = Sathı müstevi = *Plan (le)*

Düzey = Sathı müstevi = *Surface plane*

Düzey geometri = Müstevi hendese = *Géométrie plane*

Düzeyin açı = Zaviyei müsteviye *Angle plan*

Düzgün = Muntazam = *Régulier*

Düzgün altıgen = Muntazam müseddes —
Hexagone régulier

Düzgün beşgen = Muntazam muhammes
Pentagone régulier

E

Ebey = Hakikî = *Effectif*

Eğik = Mail = *Oblique*

Eğik = Hattı mail = *Oblique (l')*

Eğik pürüzma = Mail menşur — *Prisme oblique*

Eğik silindir = Mail üstüvane = *Cylindre oblique*

Eğim ölçeği = Meyil mikyası = *Echelle de pente*

Eğri = Münhani = *Courbe*

Eğri çizgi = Hattı münhani = *Ligne courbe*
Eğri, eğri çizgi = Hattı münhani = *Curviline*
Eğrilik = İnhina = *Courbure*
Eğri yüzey = Sathı münhani *Surface courbe*
Eksen = Mihver = *Axe*
... eksi ... (—) = ... nakıs ... = *Moins*
Eksilen = Matruhünminh *Plus grand nombre (le) Soustraction (Minuende)*
Eksilme = Tenakus = *Décroissement*
Ekzemek = Müsamere yapmak = *Exercer*
Ekzey = Müsamere, temrin = *Exercice*
Elips = Kat'ı nakıs = *Ellipse*
Elipsoidal = Mücessem kat'ı nakısı = *Elipsoïdal*
Elipsoit = Mücessem kat'ı nakıs = *Ellipsoïde*
Eliptik = Kat'ı nakısı = *Elliptique*
En büyük = Âzamî = *Maximum*
En büyük eğim çizgisi = Meyli âzam hattı = *Ligne de la plus grande pente*

En büyük ortak bölen = Kasımı müştereki azam = *Plus grand commun diviseur (le)*
En küçük = Asgarî = *Minimum*
En küçük katortak = Misli müştereki asgar = *Plus petit commun multiple (le)*
Eplikat = Tatbik, tabikat = *Application*
Ergi = İcra = *Réduction*
Erginmez = Gayrı kabili irca = *Irréductible*
Erginir = Kabili irca = *Réductible*
Ergirmek = İrcâ etmek = *Réduire*
Ertel = Tertip = *Ordonnée*
Ertelemek = Tertip etmek = *Ordonner*
Ertey = Mertebe = *Ordre*
Eşit (=) = Müsavi = *Egal*
Eşitlik = Müsavat = *Egalité*
Eşitleyin = Müsavi olarak = *Egalement*
Eşkenar dörtgen = Main = *Losange*
Eşkenar paralelyüz = Main yüzlü cisim — *Rhomboëdre*
Eşkenar üçgen = Müsellesi mütesaviviyüladla = *Triangle équilatéral*
Eğim = Meyil = *Pente*
Eğlim = Meyil, inhiraf = *Inclinaison*

F

Faiz = Faiz = *Intérêt*
Faktör = Âmil = *Facteur*
Fark = Fark = *Différence*
Farklı = Farklı = *Distinct*
Faydaları eşitlemek = Tevhidi mahreç —

Réduire au même dénominateur
Finiksel hesap = Hesabı asgarî namütenahi = *Calcul infinitésimal*
Fokus = Mihrak = *Foyer*
Formül = Düstur = *Formule*

G

Gelir = İrat = *Rente*
Genel = Umumî = *Général*
Genel kesir = Umumî kesir = *Fraction générale*
Genelleştirme = Tamim = *Généralisation*
Genelleştirmek = Tamim etmek = *Généraliser*
Genellik = Umumiyet = *Généralité*
Geometri = Hendese = *Géométrie*
Geometrik il = Mahalli hendesî = *Lieu géométrique*
Geometrik ulam = Hendesî silsilei alelvilâ = *Progression géométrique*

Gerçeklemek = Tahakkuk ettirmek — *Réaliser*
Gerek = Lâzım = *Nécessaire*
Gereklik = Lüzum = *Nécessité*
Gerek ve yeter şart = Lâzım ve kâfi şart = *Condition nécessaire et suffisante*
Giğme = Turnak, giğme = *Guillemet*
Göçertim = Tebdili mevzi = *Déplacement*
Göçertmek = Tebdili mevzi etmek = *Déplacer*
Göçey = Mütteharrık = *Mobile*
Gönye = Gönye = *Equerre*
Görev (göref) = Tabi = *Fonction*

Görevlerin değışeyi = Tabilerin tahavvülü
= *Variation des fonctions*
Grafik — Grafik olarak = *Graphique*
Grafik = Grafik = *Graphique*

Grafikle gösterme = Grafikle irae = *Re-présentation graphique*
Gram = Gram = *Gramme*
Güç = Kuvvet, takat = *Puissance*

H

Hacım = Hacım = *Volume*
Hacımların bindelik sayılması Hacım-
ların âşarî usulde okunması = *Numération*
millésimale des volumes
Hacım ölçüleri = Hacım mesahası = *Me-*
sures des volumes
Hal = Hal = *Cas*
Harmoni = Ahenk = *Harmonie*
Harmonik = Müellef = *Harmonique*
Hata = Hata = *Erreur*
Helis = Helezon = *Helice*
Helisiğ = Helezonî = *Hélicin*
Helisoit = Helezon şekilli = *Hélicoïde*
Helisoital = Helezonî = *Hélicoïdal*
Hemzaman = Heinzaman = *Simultané*
Hemzamanelyin = Hemzaman, müttehidül-
vakit = *Simultanement*
Hesap = Hesap = *Calcul*
Hesap cetveli = Hesap cetveli *Règle à*
calcul

Heterogen = Gayrı mütecanis = *Hétérogène*
Hiperbol = Kat'ı zait = *Hyperbole*
Hiperbolik = Kat'ı zaidî = *Hyperbolique*
Hiperboloit = Mücessem kat'ı zait = *Hy-*
perboloïde
Hiperboloidal = Mücessem kat'ı zaidî
Hyperboloïdal
Homogen = Mütecanis = *Homogène*
Homografik = Homografik = *Homogra-*
phique
Homolog = Nazîr, mümasil, müteşabihea
mevzu = *Homologue*
Homologi = Teşabüh = *Homologie*
Homotesi = Müsalemet = *Homothétie*
Homotetik = Mümasil = *Homothétique*
Hulâsa, rezüme = Hulâsa = *Résumé*
Huzma = Huzme = *Faisceau*
Hüküm = Hüküm = *Conclusion*

İraksak Mütebait — *Divergent*

İraksay = Tebait = *Divergence*

İç = Dahilî, dahil = *Intérieur*
İç açrı = Dahilî zaviye = *Angle intérieur*
İçbükey = Mukaar = *Concave*
İçdayire = Dahilen mersum daire = *Cercle*
inscrit
İçpoligon = Dahilen mersum mudalla = *Pol-*
ygone inscrit
İçten = Dahilen = *Intérieurement*
İçters (açrı) = Dahilen mütebadil = *Alterne-*
interne
İçyarıçap = Nısf kutru kaim = *Apothème*
İfade = İfade = *Expression*
İğkat kök = Muzaaf cezir = *Racine double*

İhtar İhtar = *Remarque*
İki kareli denkley = İki murabbalı muade-
le = *Equation bicarrée*
İki terimli = İki hadli = *Binôme*
İkiyüzeyin açrı = İki vecihli zaviye = *Angle*
dièdre
İkizkenar üçgen Mütesaviyüssakeyn mü-
selles = *Triangle isocèle*
İkizkenar yamuk = Sakeyn şibih münharif
= *Trapeze isocèle*
İlim = İlim = *Science*
İlk, birinci = Evvel, birinci = *Premier*
İlkel = Mukaddem = *Préliminaire*

İlkin = Evvelâ, birinci olarak = *Première-ment*

İlkleyin = Mukaddem olarak = *Préliminaire-ment*

İlksel = İptidai = *Primitif*

İmsel = Mümasil = *Similaire*

İmsiy = Mümaselet = *Similarité*

İmsiy = Mümaselet = *Similitude*

İndeğ = Müş'ir = *Indice*

İndirmek = Tenzil etmek = *Abaisser*

İpotetik = Farazî = *Hypothétique*

İpotez = Faraziye = *Hypothèse*

İrdeleme = Münakaşa = *Discussion*

İregil, kaide = Kaide = *Règle*

İskonto = İskonto = *Escompte*

İspat = İspat = *Démonstration*

İspatlamak = İspat etmek = *Démontrer*

İstereografi = Menavirüttasvir = *Stéréographie*

İstereografik = Menazirüttasviri = *Stéréographique*

İsterğ = İster = *Stère*

İşaret = İşaret = *Signe*

İz = İsir = *Trace (la)*

İzdügel = İrtisamî = *Projectif*

İzdüşüm = Mürtesem = *Projection*

İzdüşürmek = İrtisam ettirmek = *Projeter*

K

Kalan = Baki = *Reste*

Kalınlık = Sihan = *Épaisseur*

Kapak = Takke = *Calotte*

Kapital = Sermaye = *Capital*

Kapsıg birimi = İstiap vahidi kıyasisi
Unité de capacité ou de contenance

Kare = Murabba = *Carré*

Kare kök = Cezri murabba = *Racine carrée*

Kareye yükseltmek = Terbi etmek = *Ele-
ver au carré*

Karışım = Halita = *Mélange*

Karışık devirli ondalık kesir = Kesri aşarii
devrii mürekkep *Fraction décimale pé-
riodique mixte*

Karışıt = Mahlût = *Mélangé*

Karıştırmak = Halita yapmak = *Mélanger*

Karmaşık sayı = Muhtelit adet = *Nombre
Complexe*

Karşılaştırma = Mukayese = *Comparaison*

Karşılaştırma düzeyi = Mukayese müstevisi
= *Plan de comparaison*

Karşılaştırmak = Mukayese etmek = *Com-
parer*

Karşıt = Mütekabil, mukabil = *Réciproque*

Karşıtlıgı = Tekabül = *Correspondance*

Karşıtlıgın = Mütekabil = *Correspondant*

Karşıtlayım = Mütekabilen = *Réciproque-
ment*

Karşıtlık = Mütekabiliyet = *Réciprocité*

Kat = Misil = *Multiple*

Katry = Sulb = *Solide*

Katlı çiftmetre = Katlanan dubl metre =
Double mètre pliant

Katlı metre = Katlanan metre = *Mètre
pliant*

Katmerli faiz = Faizi mürekkep = *Intérêt
composé*

Katortak = Misli müşterek *Commun
multiple*

Kenar = Dılı = *Côté*

Kenarortay ^d Hattı vâsit = *Médiane (la)*

Kental = eKntal = *Quintal*

Kesek = Hattı katı = *Sécante (la)*

Kesek = Katı = *Sécant*

Kesik (koni) — Nakıs (mahrut) = *Tronc
(de cône)*

Kesik piramit = Nakıs ehram *Tronc de
pyramide*

Kesir = Kesir = *Fraction*

Kesişey = Mütekatı = *Concourant*

Kesit = Makta = *Section*

Kesriğ sayı = Kesri adet = *Nombre frac-
tionnaire*

Kırık çizgi = Hattı münkesir = *Ligne brisée*

Kısaltı = İhtisar = *Abréviation*

Kısaltmak = İhtisar etmek = *Abréger*

Kısım = Fasıl = *Chapitre*

Kilometre küp = Kilometre mikâbı *Ki-
lomètre cube*

Kiriş = Veter = *Corde*

Koeficiyant = Emsal = *Coefficient*
Koerteller = Kemmiyeti vaziyeler = *Coordonnées*
Kondurma = İnşa, tersim = *Construction*
Kondurmak = İnşa etmek, tersim etmek = *Construire*
Koni = Mahrut = *Cône*
Konik = Mahrutî = *Conique*
Konik = Mahrutîye = *Conique (la)*
Konkre sayı = Müşahhas adet = *Nombre concret*
Komölçülmez sayı = Gayrı müşterekül mikyas adet = *Nombre incommensurable*
Komölçülür sayı = Müşterekülmikyas adet = *Nombre commensurable*
Konşu = Mütevali, müteakıp = *Consécutif*
Kot = Rakım = *Cote*
Koteğ geometri = Hendesei murakkama = *Géométrie cotée*

Kotlamak = Rakımlamak = *Coter*
Kök = Cezir = *Racine*
Kökel, kök işareti = Cezriye, cezri *Radical*
Köşegen = Kutur = *Diagonale*
Köşeli parantez = Köşeli muteriza = *Crochet*
Köşe, tepe = Re's = *Sommet*
Kural = Netice, lâzime = *Corollaire*
Kurgal = Hayalî = *Fictif*
Kurgal sayı = Mehvum adet *Nombre imaginaire*
Kutbik = Kutbî = *Polaire*
Kutup = Kutup = *Pôle*
Kuvvet = Kuvvet = *Force*
Kuvvet eksenî = Cezri mihver *Axe radical*
Kübik = Mikâbi = *Cubique*
Küp = Mikâp = *Cube*
Küp kök = Cezri mikâp = *Racine cubique*

L

Limit = Gaye = *Limite*
Limitlemek (sınırlamak) Tahdit etmek
 = *Limitier*
Limitsiz = Gayrı mahdut *Illimité*

Litre = Litre = *Litre*
Logaritma = Logaritma = *Logarithme*
Logaritma tablosu = Logaritma cetveli —
Tableau de Logarithmes

M

Maden = Maden = *Métal*
Madeniğ = Madenî = *Métallique*
(Madeniğ şerit) onometre = (Madenî şerit) dekametre = *Décamètre (ruban métallique)*
Mantal hesap = Zihnî hesap = *Calcul mental*
Matematik = Riyaziye = *Mathématique*
Matematikci = Riyaziyeci = *Mathématicien*
Matematikleyn = Birriyaziye = *Mathématiquement*
Merkez = Merkez = *Centre*

Merkezaçı = Merkezî zaviye = *Angle au centre*
Meselâ = Meselâ = *Exemple (par)*
Metod = Usul = *Méthode*
Metre = Metre = *Mètre*
Metre kare = Metre murabbâ = *Mètre carré (m²)*
Metre karenin askatları = Metre murabbâınnı eczası = *Sous-multiples du mètre carré*
Metre küp = Metre mikâbı = *Mètre cube*
Metre küpün askatları = Metre mikâbının eczası = *Sous-multiples du mètre cube*
Metre küpün katları = Metre mikâbının ez'afı = *Multiples du mètre cube*

Metrenin askatları = Metrenin eczası
Sous-multiples du mètre
Metre sistemi, metrik sistem = Metre usulü, metre sistemi = *Système métrique*
Milyardametre = Milimikron = *Millimicron*
Milyarlar bölüğü = Milyarlar cümlesi —
Classe des milliards ou billions (la)
Milyondametre (Mikron) = Mikron =
Micron

Milyonlar bölüğü = Milyonlar cümlesi =
Classe des millions (la)
Milyonometre = Megametre *Mégamètre*
Misal = Misal = *Exemple*
Mutlak = Mutlak = *Absolu*
Mutlak değer = Mutlak kıymet — *Valeur absolue*
Müddet = Müddet *Temps*

N

Negatif = Menfi = *Négatif*
Negatif sayı = Menfi adet = *Nombre négatif*
Neğbiley = Meçhul = *Inconnu*
Neğçift sayı = Tek adet = *Nombre impair*
Neğşitlik = Gayrı musavat = *Inégalité*
Neğrasyonel sayı = Gayrı muntak adet =
Nombre irrationnel
Neharmoni = Ahenksizlik = *Anharmonie*
Neharmonik (oran) = Nisbeti muzaafa —
Rapport anharmonique
Netice = Netice = *Conséquence*
Netice = Netice = *Resultat*
Nokta = Nokta = *Point*
Nomal = Nâzım = *Normale*
Nomal altı = Tahtı nâzım = *Sous-normale*
Notlama = İşaretleme, notlama = *Notation*

Notlamak — İşaret etmek = *Noter*
Nul = Sıfır = *Nul*
Numara = Numara = *Numéro*
Numaralamak = Numaralamak *Numéroté*
Numaralama, numaralanma = Numaralama, numerotaj = *Numérotage*
Numaralanmış = Numaralanmış = *Numéroté*
Nümerik değer = Adedi kıymet = *Valeur numérique*
Nümerik ekzey — Adedi temrin = *Exercice numérique*
Nümerik, sayıca = Adedi = *Numérique*
Nümerik üstünlük = Adedi faikiyet = *Supériorité numérique*

O

Obligasyon = Tahvilât = *Obligation*
Ok = Sehım = *Flèche*
Olamaz = Gayrı mümkün = *Impossible*
Olamaz çözey = Gayrı mümkün hal = *Solution impossible*
Onda- = Desi- = *Déci-*
Onda (1/10 : Bir onda veyahut onda bir; 2/10 : İki onda yahut onda iki) = *Onda* = *Dixième*
Ondagram = Desigram = *Décigramme*
Ondaisterğ = Desi ister = *Decistère*
Ondalık = Âşarî = *Décimal*
Ondalitre = Desilitre = *Décilitre*

Ondalık logaritma = Âşarî logaritma —
Logarithme décimal
Ondalık sayı = Âşarî adet = *Nombre décimal*
Ondalık sayılar = Adatı aşariye = *Nombres décimaux*
Ondametre = Desimetre = *Décimètre*
Ondametre kare = Desimetre murabba —
Décimètre carré
Ondalık kısım = Kısmı âşarî = *Mantisse*
Ondametre küp = Desimetre mikâbrı =
Décimètre cube
Onluk = Aşere = *Dizaine*

Onluklar = Aşerat = *Dizaines (les)*
Ono- = Deka- = *Déca-*
Onogram = Dekagram = *Décagramme*
Onolitre = Dekalitre = *Décalitre*
Onometre = Dekametre = *Décamètre*
Onometre kare = Dekametre murabbar —
Décamètre carré
Onometre küp = Dekametre mikâbı = *Dé-
camètre cube*
Opu açrı = Zaviyei münferice = *Angle ob-
tus*
Oputüçgen = Münferiç zaviyeli müselles =
Triangle obtusangle
Oran = Nisbet = *Rapport*
Oranlay = Nisbeten = *Proportionnement*
Oranlayım = Mütenasiben = *Proportionnelle-
ment*

Oranlı = Mütenasip = *Proportionnel*
Oranlı = Tenasüp = *Proportion*
Orantör = Minkale = *Rapporteur*
Orijin, baş = Mebde = *Origine*
Ortaç = Müşterek = *Commun*
Ortadikey = Drlın ortasından çıkan amut =
Médiatrice (la)
Ortak bölen = Kasımı müşterek = *Diviseur
Commun*
Ortakoran = Vasatı müntenasip = *Moyenne
proportionnelle*
Ortalama = Vasatı = *Moyenne*
Ortalar = Vasateyn = *Moyens (les)*
Ortay = Munassıf, nâsıf = *Bissecteur, -vice*
Ortay = Vasıt = *Médian, e*
Oval = Beyzî = *Ovale*
Oval = Beyzî = *Ovale (l')*

Ö

Ödev = Vazife = *Devoir*
Ökül = Umumî totale = *Somme totale*
Ökül yüzey = Mecmuu satıh = *Surface to-
tale*
Ölçek = Mikyas = *Echelle*
Ön = Ön = *Avant*
Öney çizgiler = Cephe hatları = *Lignes
frontales*
Öneydüzey = Cephe müstevisi = *Plan de
front*
Öylem, idem = Keza = *Idem*
Özbeyan = İfade = *Enoncé*
Özbeyanlama = İfade = *Enonciation*
Özbeyanlamak = İfade etmek = *Enoncer*
Özbeyanlay = İfadevi = *Enonciatif*

Özdeş = Mutabık = *Identique*
Özdeşleme = Mutabakat, ayniyet (hüviyetini
tespit) = *Identification*
Özdeşlemek = Tatbik etmek, mutabakaten
müsavi kılmak (tesbiti hüviyet etmek) =
Identifier
Özdeşeyin = Mutabakaten = *Identiquement*
Özdeşlik = Mutabakat, ayniyet (hüviyet) =
Identité
Özelik = Hassa = *Propriété*
Özellik = Hususiyet = *Particularité*
Özel, özgü = Hususî = *Particulier*
Özgü = Has = *Propre*
Özlük, nitelik = Keyfiyet = *Qualité*

P

Parabol = Kat'ı mükâfi = *Parabole*
Parabolik = Mükâfi = *Parabolique*
Paraboloidal = Mücessem kat'ı mükâfevi —
Paraboloïdal
Paraboloit = Mücessem kat'ı mükâfi = *Pa-
raboloidé*
Paragraf = Paragraf = *Paragraphe*

Paralel çizgiler = Müvazi hatlar = *Lignes
parallèles*
Paralelkenar = Mütevaziyüladla = *Parallé-
logramme*
Paraleller = Muvazi hatlar = *Parallèles*
Paralelyüz — Mütevaziyüssütuh = *Parallél-
épipède*

Parantez = Parantez, mutarıza = *Paranthèse*
Parça (çizgi, yay ve eğri için) = Kıta = *Ségment (le)*
Parti = Kısım, bap = *Partie*
Pay = Suret = *Numérateur*
Payda = Mahreç = *Dénominateur*
Paydadan kurtarmak = *Mabreçten kurtarmak* = *Chasseur les dénominateurs*
Pergel = Pergel = *Compas*
Perspektiv = Menazirî = *Perspective*
Piramidal = Ehramî = *Pyramidal*
Piramit = Ehram = *Pyramide*
Polygon = Mudalla = *Polygone*

Postulağ = Mevzua = *Postulat*
Pozitif = Müsbet = *Positif*
Pozitif sayı = Müsbet adet = *Nombre positif*
Prensip = Mebde, prensip = *Principe*
Prensipal nominal = Nâzımı aslı = *Normale principale*
Prîm = Sigorta akçası v.s. = *Prime*
Primitif görev = Aslı tabi = *Fonction primitive*
Problem = Mesele = *Problème*
Pürüzma = Menşur = *Prisme (le)*
Pürüzmatik = Menşurî = *Prismatique*

R

Rakam = Rakam = *Chiffre*
Rasyonel sayı = Muntak adet *Nombre rationnel*
Reel sayı, gerçek sayı = Hakikî adet *Nombre réel*

Resim = Resim = *Dessin*
Resimlemek = Resmetmek = *Dessiner*
Romen rakamları = Romen rakamları *Chiffres romains*

S

Sabit = Sabit = *Fixe*
Sabitleyin = Sabit surette = *Fixement*
Sadeleme, sadeleştirme = İhtisar = *Réduction*
Sadeleme; sadeleştirme = İhtisar = *Simplification*
Sadeleştirmek, sadeleme = İhtisar etmek = *Simplifier*
Sadeleştirmek, sadelemek = İhtisar etmek = *Réduire*
Sağağ = Hakikî = *Véritable*
Sağış = Doğru = *Vrai*
Sağıt = Hakikat = *Vérité*
Sağıtlamak = İspat etmek = *Prouver*
Sağıtlanabilir = Kabili ispat = *Prouvable*
Sağlama = Tahkik = *Vérification*
Sağlamak = Tahkik etmek = *Vérifier*
Sağlanabilir = Kabili tahkik = *Vérifiable*
Sağlay, sağıtlay = Mizan = *Preuve*
Saniye = Saniye = *Seconde*
Sapık = Yesarî = *Gauche*
Saptama = Tesbit = *Fixation*

Saptamak = Tesbit etmek = *Fixer*
Saptanmış = Tesbit edilmiş = *Fixé*
Sayı = Adet = *Nombre*
Sayıcı = Adedî olarak = *Numériquement*
Sayılama = Tadar ve terkim = *Numération*
Sayılmak = Tadar edilmek = *Nommer (se)*
Sayılmış = Sayılmış, madut = *Nombré*
Sayı ulam = Adedi silsilei alelvilâ = *Progression arithmétique*
Sayal (kelimeler) = Esmâi âdat = *Nomératifs (mots)*
Saymak = Tâdat etmek = *Nommer*
Sekizgen = Müsemmen = *Octogone*
Sekizyüzley = Zusemaniyetülvüch *Octaèdre*
Seri = Silsile = *Série*
Sıfır = Sıfır = *Zéro*
Sıframak = Sıfıra müsavi kılmak = *Annuler*
Sınırlamak, tariflemek = Tahdit etmek, tarif etmek = *Définir*
Sınırlanır, tariflenir = Kabili tahdit, kabili tarif = *Définissable*

Sınırlanmış, tariflenmiş = Mahdut, muarref = *Défini*
Smıralym, kesinleyin = Katiyyen = *Définitivement*
Sınırlay, kesin = Kat'i = *Définitif*
Sıra = Sıra = *Rang*
Silindir = Üstüvane = *Cylindre*
Simetri = Tenazur = *Symétrie*
Simetrice = Mütenazıran = *Symétriquement*
Simetrik = Mütenazır, tenazurî = *Symétrique*
Şirket = Şirket = *Société*
Sistem = Usul = *Système*
Sonsuz = Namütenahi = *Infini*
Sonsuz, değtermisiz = Namütenahi, gayrı muarref, gayrı muayyen = *Indéfini*
Sonsuz doğru = Gayrımahdut müstakim = *Droite indéfinie*

Sonsuzleyin = Namütenahi olarak *Infiniment*
Sonsuzluk = Namütenahiyet = *Infinité*
Sonsuzluk = Namütenahiyet = *Infinitude*
Soru = Mesele, sual = *Question*
Söyel = Şifahi = *Oral*
Sunuşmaz = Mücanip = *Asymptote*
Sürel = Mütemadi = *Continuel*
Sürelî = Mütemadi = *Continu*
Süresiz = Munkati = *Discontinu*
Sürey = Temadi = *Continuation*
Süreyleyin = Mütemadiyen = *Continuellement*
Süreylik = Mütemadiyet = *Continuité*
Sürmek = Devam etmek = *Continuer*
Süyüt = Mütevaliye = *Suite*

Ş

Şart = Şart = *Condition*
Şekil = Şekil = *Figure*
Şekil = Şekil = *Forme*
(Şerit) çiftmetre = Dubl metre (şerit) = *Double mètre (ruban)*

(Şerit) metre = (Şerit) metre = *Mètre (ruban)*
(Şerit) onometre (Şerit) dekametre = *Décamètre (ruban)*

T

Taban = Kaide = *Base*
Tabiğ sayı = Tabiî adet = *Nombre naturel*
Tam kısım = Tam kısım, farika = *Partie entière*
Tam kısım (olgaritmada) = Kısmı tam = *Caractéristique*
Tam sayı = Adedî tam = *Nombre entier*
Tarif, smırlam = Tarif, tahdit = *Définition*
Tasarığ geometri = Tersimî hendese = *Géométrie descriptive*
Teget kirişaçı = Veter mümas zaviye = *Angle entre une tangente et une corde*
Teğet = Hattı mümas = *Tangente (la)*
Teğet = Mümas = *Tangent, e*
Teğet altı = Tahtı mümas = *Sous-tangent*
Teketmek = Tevhit etmek = *Unifier*
Tekrarlama = Tekrar = *Récapitulation*

Temel = Esasî = *Fondamental*
Temel = Esas = *Fondament*
Teorem = Dava = *Théorème*
Teori = Nazariye = *Théorie*
Terim = Had = *Terme*
Terim, terimğ = Nihayet = *Terme*
Terminay = Münteha = *Terminaison*
Terminlemek = Nihayet vermek = *Terminer*
Terminoloji = Mephası ıstılahat, ıstılahat = *Terminologie*
Terminolojik = eMphası ıstılahata müteallik olarak = *Terminologique*
Terminus = Münteha = *Terminus*
Tersaçı = Re'sen mukabil (zaviye) = *Opposé par le sommet (angle)*
Tersbirley, ters = Makûs = *Inverse*

Tersbirlik = Akis = *Inversion*
Ters oranlı = aMkûsen mütenasip — *Inversion proportionnel*
Toğ = Faiz fiati = *Taux*
Ton = Ton = *Tonne*
Toplam = Yekûn = *Somme*
Toplamak = Cemetmek = *Additionner*
Toplanacak sayılar = Cemedilecek adetler = *Nombres à additionner (les)*
Toplay = Cem = *Addition*
Tutay = Tevkifat = *Retenue*
Tükel kare = Murabbar tam *Carré parfait*

Tükey aç = Ttem zaviye = *Angle couvrant tout le plan*
Tüme = Tamam(ı) = *Complément (le)*
Tüme = Tamamlıyan = *Complémentaire*
Tümlemek = Tamamlamak = *Compléter*
Türem = Fazla = *Abscisse*
Türeme = İstikak = *Dérivation*
Türetmek = İstikak ettirmek, müştakkını almak = *Dériver*
Türer = Kabili istikak = *Dérivable*
Türev = Müştak = *Dérivé*

U

Uç, son = Münteha = *Extrémité*
Ulam = Silsilei alelvilâ = *Progression*
Ulam değişmesi = Darıbtı müsterek = *Raison (d'une progression géométrique)*
Ulam değişmezi = Fazlı müsterek = *Raison (d'une progression arithmétique)*
Ulaştırmak = Vasletmek = *Joindre*
Ulayı kesir = Kesri mütevali = *Fraction continue*

Uzaklık = Mesafe = *Distance*
Uzam = İmtidat, vüsat = *Etendue*
Uzantı = İmtidat = *Prolongement*
Uzay = Feza, mekân = *Espace*
Uzay geometri = Mücsem hendese = *Géométrie dans l'espace*
Uzunluk = Tûl = *Longueur*

Ü

Üçgen = Müselles = *Triangle*
Üçgen = Müsellesî ehram *Pyramide triangulaire*
Üçgen pürüzma = Müsellesî menşur *Prisme triangulaire*

Üçlük kaidesi = Basit selâse kaidesi *Règle de trois simple*
Üçyüzeyin aç = Üç vecihli zaviye *Angle trièdre*
Üstel (üs) = Üs = *Exposant*

V

Varsayık = Farazî = *Supposé*
Varsaymak = Farzetmek = *Supposer*

Vektör = Şua = *Vecteur*

Y

Yakmsak = Mütekaribe, mütekarip = *Convergent*
Yakmsay = Mütekaribelik = *Convergence*
Yaklaşık değer = Takribî kıymet = *Valeur approchée*

Yaklaşık değer = Takribî kıymet *Valeur approximative*
Yamuk = Şibih münharif = *Trapeze*
Yanal = Canıbtı = *Latéral*

- Yanal yüzey** = Canibî sauh = *Surface latérale*
- Yanay doğruları** = Cephe müstakimleri
Droites de profil
- Yan, terim** = Taraf, had = *Membre*
- Yanay** = Profil = *Profil*
- Yarıçap** = Nısf kutur = *Rayon*
- Yarıdoğru** = Nısf müstakim = *Demi droite*
- Yaruy** = Şua = *Rayon*
- Yatay** = Ufkî çizgi = *Horizontal (l')*
- Yatay** = Ufkî = *Horizontal*
- Yatay düzey** = Ufkî sathı müstevi = *Surface plan horizontal*
- Yatrak aç** = Müstakim zaviye = *Angle plat*
- Yay** = Kavis = *Arc*
- Yaypayı** = Kır'ar daire = *Ségment (le)*
- Yazal** = Tahriri = *Ecrit*
- Yedigen** = Müsebba = *Heptagone*
- Yer çizgi** = Hattı zemin = *Ligne de terre*
- Yeter** = Kâfi = *Suffisant*
- Yeterlik** = Kifayet = *Suffisance*
- Yıldız** = Necmî = *Etoilé*
- Yoksonu** = Nihayetsiz = *Sans fin*
- Yön** = Cihet = *Sens*
- Yöndeş açılar** = Mütevafık zaviyeler
Angles correspondants
- Yönet** = Cihetleme = *Orientation*
- Yönetik** = Müveccih = *Dirigé*
- Yönetik** = Cihetlenmiş = *Orienté*
- Yönetilmek** = Cihetlenmek = *Orienter (s')*
- Yönetmek** = Tevcih etmek = *Orienter*
- Yücelti** = İrtifa = *Altitude*
- Yüksek değer** = Yüksek kıymet = *Valeur supérieure*
- Yükseklik** = İrtifa = *Hauteur*
- Yükseltmek** = İkame etmek = *Elever*
- Yüre** = Küre = *Sphère*
- Yüreçap** = Küre kutru = *Diamètre de la sphère*
- (Yüre) kuşağı** = Mıntakai (küre) *Zone (de la sphère)*
- Yürevik** = Kürevî *Sphérique*
- Yüreyarıçap** = Küre nisf kutru *Rayon de la sphère*
- Yüz** = Vecih = *Face*
- Yüzarg** = Hektar = *Hectare*
- Yüzde** = Yüzde = *Centième*
- Yüzde** = Yüzde = *Pourcent*
- Yüzde-** = Santi- = *Centi-*
- Yüzdearg** = Santiar = *Centiare*
- Yüzdegram** = Santigram = *Centigramme*
- Yüzdelitre** = Santilitre = *Centilitre*
- Yüzdemetre** = Santimetre = *Centimètre*
- Yüzdemetre kare** = Santimetre murabbar = *Centimètre carré*
- Yüzdemetre küp** = Santimetre mikâbı
Centimètre cube
- Yüzdey** = Yüzde nisbeti = *Pourcentage*
- Yüzey** = Sath = *Surface*
- Yüzeylerin yüzdelik sayılması** = Sathların aşarî usulde okunması = *Numération centesimale des surfaces*
- Yüzey ölçüleri** = Sath mesahası = *Mesure de surface ou de superficie*
- Yüzlük** = Mie = *Centaine*
- Yüzlükler** = Miat = *Centaines (les)*
- Yüzo-** = Hekto- = *Hecto-*
- Yüzogram** = Hektogram = *Hectogramme*
- Yüzolitre** = Hektolitre = *Hectolitre*
- Yüzometre** = Hektometre = *Hectomètre*
- Yüzometre kare** = Hektometre murabbar
Hectomètre carré
- Yüzometre küp** = Hektometre mikâbı
Hectomètre cube

Z

Zıt = Zıt = *Contraire*

MATEMATİK TERİMLERİ

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Adadı aşariye = *Nombres décimaux* = **On-
dalık sayılar**
Adedî = *Numérique* = **Nümerik, sayıca**
Adedî faikriyet = *Supériorité numérique* =
Nümerik üstünlük
Adedî kıymet = *Valeur numérique* = **Nü-
merik değer**
Adedî olarak = *Numériquement* = **Sayıca**
Adedî silsilei alelvilâ — *Progression arith-
métique* = **Sayı ulam**
Adedi tam = *Nombre entier* = **Tam sayı**
Adedî temrin = *Exercice numérique* = **Nü-
merik ekzey**
Adet = *Nombre* = **Sayı**
Adi kesir = *Fraction ordinaire* **Bayağı
kesir**
Ahadı basite cümlesi *Classe des unités
simple (la)* = **Birimler bölümü (sade
birimler, onluk birimler, yüzlük bi-
rimler)**
Ahenk = *Harmonie* = **Harmoni**
Ahenksizlik = *Anharmonie* = **Neharmoni**
Akis = *Inversion* = **Tersbirlik**

Akisce nazîr = *Antibomologue* **Antiho-
molog**
Âlet = *Instrument* = **Âlet**
Amali erbaa = *Quatres opérations (les)* —
Dört işlev
Âmil = *Facteur* = **Faktör**
Amudî = *Perpendiculaire* = **Dikey**
Amut = *Perpendiculaire (la)* = **Dikey**
Ar = *Are* = **Arğ**
Asgarî = *Minimum* = **En küçük**
Aslî adet — *Nombre premier* = **Asal sayı**
Aslî tabi = *Fonction primitive* = **Primitif
görev**
Âşarî = *Décimal* = **Ondalık**
Âşarî adet = *Nombre décimal* = **Ondalık
sayı**
Âşarî logaritma = *Logarithme décimal*
Ondalık logaritma
Aşerat = *Dizaines (les)* **Onluklar**
Aşere = *Dizaine* = **Onluk**
Ayak = *Pied* = **Ayak**
Âzamî = *Maximum* = **En büyük**

B

Baki = *Reste* = **Kalan**
Basit kesir = *Fraction simple* = **Basit kesir**
Basit selâse kaidesi = *Règle de trois simple* =
Üçlü kaidesi
Baskül = *Bascule* = **Baskül**
Beyzî = *Ovale* = **Oval**
Beyzî = *Ovale (l')* = **Oval**
Binde = *Millième* = **Binde**
Binde birler = *Millièmes (les)* **Bindeler,**

Binler cümlesi = *Classe des milles (la)*
Binler bölümü
Bir hadli (zuhaddivahit) — *Monôme* **Bir
terimli**
Birriyaziye = *Mathématiquement* = **Matema-
tikleyin**
Buut = *Dimension* **Boyut .**

C

Canibî = *Latéral* = **Yanal**
 Canibî sath = *Surface latérale* **Yanal yüzey**
 Cebir = *Algèbre* = **Cebir**
 Cebri = *Algébrique* = **Cebrik**
 Cem = *Addition* = **Toplay**
 Cemedilecek adetler = *Nombres à additionner (les)* = **Toplanacak sayılar**
 Cem etmek = *Additionner* = **Toplamak**
 Cephe hatları = *Lignes frontales* = **Öney çizgiler**
 Cephe müstakimleri = *Droites de profil* = **Yanay dolruları**
 Cephe müstevisi = *Plan de front* = **Öney-düzey**

Cetvel = *Règle* = **Cetvel**
 Cezir = *Racine* = **Kök**
 Cezri mihver = *Axe radical* = **Kuvvet eksenini**
 Cezri mikâp = *Racine cubique* = **Küp kök**
 Cezri murabba = *Racine carrée* = **Kare kök**
 Cezriye, cezri = *Radical* = **Kökel, kök işareti**
 Cihet = *Sens* = **Yön**
 Cihetleme = *Orientation* = **Yönet**
 Cihetlenmek = *Orienter (s')* = **Yönetlemek**
 Cihetlenmiş = *Orienté* = **Yönetik**
 Cisim = *Corps* = **Cisim**
 Cümle = *Classe* = **Bölük**

Ç

Çift adet = *Nombre paire* = **Çift sayı**
 Çizmek, resmetmek = *Tracer* = **Çizmek**
 Çok vecihli şekil = *Polyèdre (le)* = **Çok yüzlü**

Çok vecihli şekilde = *Polyèdre* = **Çok yüzlü**
 Çok vecihli zaviye = *Angle polyèdre* = **Boldüzeyin açrı**

D

Dahilen = *Intérieurement* = **İçten**
 Dahilen mersum daire = *Cercle inscrit* **İçdayire**
 Dahilen mersum mudalla = *Polygone inscrit* = **İçpoligon**
 Dahilen Mütebadil = *Alterne-interne* = **İçters (açrı)**
 Dahilî, dahil = *Intérieur* = **İç**
 Dahilî zaviye = *Angle intérieur* = **İçaçrı**
 Daire = *Cercle* = **Dayire**
 Dairevî = *Circulaire* = **Dayirevik**
 Dakika = *Minute* = **Dakka**
 Dalle = *Déterminant* = **Değterminliyen**
 Dara = *Tare* = **Dara**
 Darıbrı müsterek = *Raison (d'une progression géométrique)* = **Ulam değışmezi**
 Dava = *Théorème* = **Teorem**

Deka- = *Déca-* = **Ono-**
 Dekagram = *Décagramme* = **Onogram**
 Dekalitre = *Décalitre* = **Onolitre**
 Dekametre = *Décamètre* = **Onometre**
 Dekametre mikâbrı = *Décamètre cube* = **Onometre küp**
 Dekametre murabbar = *Décamètre carré* = **Onometre kare**
 Derece = *Degré* = **Derece**
 Desi- = *Déci-* = **Onda-**
 Desigram = *Décigramme* = **Ondagram**
 Desi ister = *Decistère* = **Ondaisterğ**
 Desilitre = *Décilitre* = **Ondalitre**
 Desimetre = *Décimètre* = **Ondametre**
 Desimetre mikâbrı = *Décimètre cube* = **Ondametre küp**

Desimetre murabbar = *Décimètre Carré***Ondametre kare**Devam etmek = *Continuer* = **Sürmek**Devreden = *Rotatif* = **Döney**Devrî = *Rotatoire* = **Dönel**Devir, devran = *Rotation* = **Dönüş**Dılı = *Côté* = **Kenar**Dıl'ı kaim = *Côté droit* = **Dikeyin kenar**Dılın ortasından çıkan amut *Médiatrice*
(la) = **Ortadikey**Doğru = *Vrai* = **Sağğ**Dubl desimetre = *Double décimètre* = **Çift ondametre**Dubl metre (şerit) = *Double mètre (ruban)*
(Şerit) **çift metre**Düstur = *Formule* = **Formül**

E

Ecza = *Sous-multiple* = **Askat**Ehram = *Pyramide* = **Piramit**Ehramî = *Pyramidal* = **Piramidal**Emsal = *Coefficient* = **Koeficiyant**Emsas = *Fondament* = **Temel**Emsasî = *Fondamental* = **Temel**Esham = *Action* = **Aksiyon**Esmai âdat = *Numératifs (mots)* = **Sayal (kelimeler)**Etem zaviye = *Angle couvrant tout le plan*
= **Tükey açrı**Evvel, birinci = *Premier* = **İlk, birinci**Evvelâ, birinci olarak — *Premièrement*
İlkin

F

Faiz = *Intérêt* = **Faiz**Faiz fiati = *Taux* = **Toğ**Faizi mürekkep = *Intérêt composé* **Kat-merli faiz**Farazî = *Supposé* = **Varsayık**Farazî = *Hypothétique* = **İpotetik**Faraziye = *Hypothèse* = **İpotez**Faraziye = *Supposition* = **Varsayı**Fark = *Différence* = **Fark**Farklı = *Distinct* = **Farklı**Farzetmek = *Supposer* = **Varsaymak**Fasıl = *Chapitre* = **Kısım**Fasıla = *Intervalle* = **Aralık**Faslı müşterek = *Intersection* — **Arakesit**Fayda = *Bénéfice* = **Asığ**Fazla = *Abcisse* = **Türem**Fazlı müşterek = *Raison (d'une progression arithmétique)* = **Ulam değışmezi**Feza, mekân = *Espace* = **Uzay**

G

Gaye = *Limite* = **Limit**Gayri kabili irca = *Irréductible* = **Erginmez**Gayrı mahdut = *Illimité* = **Limitsiz**Gayrımahdut müstakim = *Droite indéfinie* = **Sonsuz doğru**Gayrı muayyen = *Indéterminé* = **Değterminsiz**Gayrı muntak adet = *Nombre irrationnelle*
= **Neğrasyonel sayı**Gayrı musavat = *Inégalité* = **Neğşitlik**Gayrı mümkün = *Impossible* = **Olamaz**Gayrı mümkün hal = *Solution impossible* = **Olamaz çözy**Gayrı müşterekül mikyas adet *Nombre incommensurable* = **Komölçülmez sayı**Gayrı mütecanis = *Hétérogène* = **Heterogen**Gönye = *Equerre* = **Gönye**

Grafik = *Graphique* = **Grafik**
 Grafikle irae = *Représentation graphique* =
Grafikle gösterme

Grafik olarak = *Graphique* **Grafik**
 Gram = *Gramme* = **Gram**
 Güzergâh, taslak = *Tracé* = **Çizey, taslak**

H

Hacım = *Volume* = **Hacım**
 Hacımların âşarî usulde okunması = *Numé-
 ration millésimale des volumes* = **Ha-
 cımların bindelik sayılması**
 Hacım mesahası = *Mesures des volumes* =
Hacım ölçüleri
 Had = *Terme* = **Terim**
 Hadde zaviyeli müselles = *Triangle acutangle*
 = **Darıüçgen**
 Hakikat = *Vérité* = **Sağıt**
 Hakikî = *Véritable* = **Sağaç**
 Hakikî = *Effectif* = **Ebey**
 Hakikî adet = *Nombre réel* **Reel sayı,**
gerçek sayı
 Hale = *Solution* = **Çözey**
 Hall = *Résolution* = **Çözüm**
 Hal = *Cas* = **Hal**
 Halîta = *Alliage* = **Alaşım**
 Halîta = *Mélange* = **Karışım**
 Halîta yapmak = *Mélanger* = **Karıştırmak**
 Halledilmiş = *Résolu* = **Çözük**
 Halletmek = *Résoudre* = **Çözmek**
 Halli gayrı muayyen = *Solution indéterminée*
 = **Değterminsiz çözey**
 Haricen = *Extérieurement* = **Dıştan**
 Haricen mersum daire = *Cercle circonscrit* =
Dışdayire
 Haricen mersum mudalla *Polygone circonscrit*
 = **Dışpoligon**
 Haricen mütebadil = *Alterne-externe* **Dış-**
ters (açrı)
 Haricî, hariç = *Extérieur* = **Dış**
 Haricî kismet = *Quotient* = **Bölüm**
 Haricî zaviye = *Angle extérieur* = **Dışaçı**
 Haricanilmerkez = *Excentrique* = **Dışmer-**
kez
 Haricanilmerkezlik *Excentricité* = **Dış-**
merkezlik
 Has = *Propre* — **Özgü**
 Hasılı zarf = *Produit* = **Çarpmağ**
 Hassa = *Propriété* = **Özelik**

Hat = *Ligne* = **Çizgi**
 Hata = *Erreur* = **Hata**
 Hattî = *Linéaire* = **Çizgel**
 Hattı Katı = *Sécante (la)* = **Kesek**
 Hattı mail = *Oblique (l')* = **Eğik**
 Hattı munassıf, hattı nâsıf = *Bissectrice (la)*
 = **Açıortay**
 Hattı mümas = *Tangente (la)* = **Teğet**
 Hattı münhani = *Curviligne* = **Eğri, eğri**
çizgi
 Hattı münhani = *Ligne courbe* = **Eğri çizgi**
 Hattı münkesir = *Ligne brisée* = **Kırık çiz-**
gi
 Hattı müstakim = *Ligne droite* = **Doğru**
çizgi
 Hattı rasim = *Ligne de rappel* = **Andray**
çizgi
 Hattı üstüva = *Equateur* = **Denkter**
 Hattı vâsıt = *Médiane (la)* = **Kenarortay**
 Hattı zemin = *Ligne de terre* = **Yer çizgi**
 Hayalî = *Fictif* = **Kurgal**
 Hektar = *Hectare* = **Yüzarğ**
 Hekto- = *Hecto-* = **Yüzo-**
 Hektogram = *Hectogramme* = **Yüzoğram**
 Hektolitre = *Hectolitre* = **Yüzolitre**
 Hektometre = *Hectomètre* = **Yüzometre**
 Hektometre mikâbı — *Hectomètre cube*
Yüzometre küp
 Hektometre murabbâ = *Hectomètre carré*
Yüzometre kare
 Helezon = *Helice* = **Helis**
 Helezonî = *Hélicin* = **Helisiğ**
 Helezonî = *Hélicoidal* = **Helisoital**
 Helezon şekilli = *Hélicoïde* = **Helisoit**
 Hemzaman = *Simultané* = **Hemzeman**
 Hemzaman, müttehidülvakit = *Simultanement*
 = **Hemzamanleyin**
 Hendese = *Géométrie* = **Geometri**
 Hendesei murakkama = *Géométrie cotée*
Koteğ geometri

Hendesî silsilei alelvilâ = *Progression géométrique* = **Geometrik ulam**
 Hesabı asgarî namütenahi = *Calcul infini-tesimal* = **Finiksel hesap**
 Hesap = *Calcul* = **Hesap**
 Hesap cetveli = *Règle à calcul* **Hesap cetveli**

Homografik = *Homographique* — **Homografik**
 Hulâsa *Résumé* = **Hulâsa, rezüme**
 Hususî = *Particulier* = **Özel, özgü**
 Hususiyet = *Particularité* = **Özellik**
 Huzme = *Faisceau* = **Huzma**
 Hüküm = *Conclusion* = **Hüküm**

İskonto = *Escompte* = **İskonto**
 İfade = *Expression* = **İfade**
 İfade = *Enoncé* = **Özbeyan**
 İfade = *Enonciation* = **Özbeyanlama**
 İfade etmek = *Enoncer* = **Özbeyanlamak**
 İfadevi = *Enonciatif* = **Özbeyanlay**
 İhtar = *Remarque* = **İhtar**
 İhtisar = *Simplification* — **Sadeleme, sadeleştirme**
 İhtisar = *Réduction* = **Sadeleme, sadeleştirme**
 İhtisar = *Abréviation* = **Kısaltı**
 İhtisar etmek = *Abréger* = **Kısaltınak**
 İhtisar etmek = *Simplifier* = **Sadeleştirmek, sadeleme**
 İhtisar etmek = *Réduire* = **Sadeleştirmek, sadelemek**
 İkame etmek = *Elever* = **Yükseltmek**
 İki hadli = *Binôme* = **İki terimli**
 İki murabbalı muadele = *Equation biarrée*
İki kareli denkley
 İki vecihli zaviye = *Angle dièdre* = **İkiyüzeyin aç**
 İkmal eden = *Finissant* = **Bitiren**
 İkmal etmek = *Finir* = **Bitirmek**
 İlim = *Science* = **İlim**
 İmtidat = *Prolongement* = **Uzantı**
 İlmî hesap = *Aritmétique* = **Aritmetik**
 İmtidat, vüsat = *Etendue* = **Uzam**
 İnhina = *Courbure* = **Eğrilik**
 İnitaf noktası = *Point d'inflexion* = **Dönüm noktası**

İnkişaf, tevsî = *Développement* = **Açılım**
 İnkişaf ettirmek = *Développer* = **Açmak**
 İnşa, tersim = *Construction* = **Kondurma**
 İnşa etmek, tersim etmek = *Construire*
Kondurmak
 İntıbak = *Coïncidence* = **Çakışma**
 İntıbak etmek = *Coïncider* = **Çakışmak**
 İptidai = *Primitif* = **İlksel**
 İrat = *Rente* = **Gelir**
 İrca = *Réduction* = **Ergi**
 İrca etmek = *Réduire* = **Ergirmek**
 İrtifa = *Altitude* = **Yücelti**
 İrtifa = *Altitude* = **Yücelti**
 İrtisam ettirmek = *Projeter* = **İzdüşürmek**
 İrtisamî = *Projectif* = **İzdüşel**
 İsir = *Trace (la)* = **İz**
 İspat = *Démonstration* = **İspat**
 İspat etmek = *Prouver* = **Sağıtlamak**
 İspat etmek = *Démontrer* = **İspatlamak**
 İster = *Stère* = **İsterğ**
 İstiap vahidi kıyasîsi = *Unité de capacité ou de contenance* = **Kapsıg birimi**
 İstikamet = *Direction* = **Direget**
 İşaret = *Signe* = **İşaret**
 İşaret etmek = *Noter* = **Notlamak**
 İşaretleme, notlama = *Notation* = **Notlama**
 İştikak = *Dérivation* = **Türeme**
 İştikak ettirmek, müştakkını almak **Dériver** = **Türetmek**

K

Kabili irca = *Réductible* = **Erginir**

Kabili ispat = *Prouvable* = **Sağtlanabilir**

Kabili iştikak = *Dérivable* = **Türer**

Kabili tadat = *Enumérable* = **Ardısıra sayılabilen**

Kabili tahdit, kabili tarif = *Définissable* = **Smurlanır, tariflenir**

Kabili tahkik = *Vérifiable* = **Sağlanabilir**

Kabiliyeti taksim = *Divisibilité* = **Bölünebilme**

Kâfi = *Suffisant* = **Yeter**

Kaide = *Règle* = **İregil, kaide**

Kaide = *Base* = **Taban**

Kaim = *Orthogonal* = **Dikgen**

Kaim menşur = *Prisme droit* = **Dikey pürüzma**

Kaim şibih münharif *Trapeze rectangle* = **Dikey yamuk**

Kaim üstüvane = *Cylindre droit* = **Dikey silindir**

Kaim zaviyeli müselles = *Triangle rectangle* = **Dikey üçgen**

Kasımı müşterek *Diviseur commun* = **Ortak bölen**

Kasımı müştereki azam = *Plus grand commun diviseur (le)* = **En büyük ortak bölen**

Katı = *Sécant* = **Kesek**

Kat'ı mükâfi = *Parabole* = **Parabol**

Kat'ı nakıs = *Ellipse* = **Elips**

Kat'ı nakıslı = *Elliptique* = **Eliptik**

Katı zaidi = *Hyperbolique* = **Hiperbolik**

Katı zait = *Hyperbole* = **Hiperbol**

Kat'î = *Définitif* = **Smurlay, kesin**

Kat'iyyen = *Définitivement* = **Smurlayın, kesinleyn**

Katlanan dubl metre = *Double mètre pliant* = **Katlı çiftmetre**

Katlanan metre = *Mètre pliant* = **Katlı metre**

Kavis = *Arc* = **Yay**

Kaziye = *Proposition* = **Beyan**

Kemmiyet = *Quantité* = **Çokluk, nicelik**

Kemmiyeti vaziyeler = *Coordonnées* = **Ko-erteller**

Kental = *Quintal* = **Kental**

Kerrat cetveli = *Table de multiplication* — **Çarpay tablosu**

Kesir = *Fraction* = **Kesir**

Kesri adet = *Nombre fractionnaire* = **Kesriğ sayı**

Kesri âşarîi devrii basit = *Fraction décimale périodique simple* = **Basit devirli ondalık kesir**

Kesri âşarîi devrii mürekkep = *Fraction décimale périodique mixte* = **Karışık devirli ondalık kesir**

Kesri mütevali = *Fraction continue* = **Ulayı kesir**

Kesri müvellit *Fraction génératrice* = **Doğuray kesir**

Keyfiyet = *Qualité* = **Özlük, nitelik**

Keza = *Idem* = **Öylem, idem**

Kısım, bap = *Partie* = **Parti**

Kısmı âşarî = *Mantisse* = **Ondalık kısım**

Kısmı tam = *Caractéristique* = **Tam kısım (logaritmada)**

Kıt'a = *Ségment (le)* = **Parça (çizgi, yay ve eğri için)**

Kıtâr daire = *Secteur* = **Dilim**

Kıt'âi daire = *Ségment (le)* = **Yaypayı**

Kıymet = *Valeur* = **Değer**

Kifayet = *Suffisance* = **Yeterlik**

Kilo- = *Kilo-* = **Bino-, kilo-**

Kilogram = *Kilogramme* = **Binogram, kilogram**

Kilometre = *Kilomètre* = **Binometre, kilometre**

Kilometre mikâbı = *Kilomètre cube* = **Kilometre küp**

Kilometre murabbar = *Kilomètre carré* = **Binometre kare, kilometre kare**

Köşeli muteriza = *Crochet* = **Köşeli parantez**

Kutbî = *Polaire* = **Kutbik**

Kutup = *Pôle* = **Kutup**

Kutur = *Diamètre* = **Çap**

Kutur = *Diagonale* = **Köşegen**Kuvvet = *Force* = **Kuvvet**Kuvvet, (takat) = *Puissance* = **Güç**Küre = *Sphère* = **Yüre**Küre kutru = *Diamètre de la sphère* = **Yüreçap**Küre nısıf kutru = *Rayon de la sphère* = **Yürearıçap**Kürevî = *Sphérique* = **Yürevik**

L

Lâzım = *Nécessaire* = **Gerek**Lâzım ve kâfi şart = *Condition nécessaire et suffisante* = **Gerek ve yeter şart**Litre = *Litre* = **Litre**Logaritma = *Logarithme* = **Logaritma**Logaritma cetveli = *Tableau de logarithmes*
— **Logaritma tablosu**Lüzum = *Nécessité* = **Gereklik**

M

Madde = *Article* = **Artikliğ**Maden = *Métal* = **Maden**Madenî = *Métallique* = **Madeniğ**(Madenî şerit) dekametre = *Décamètre (ruban métallique)* (**Madeniğ şerit**)
onometreMahalli hendesî *Lieu géométrique* = **Geometrik il**Mahdut, muarref = *Défini* = **Sınırlanmış, tariflenmiş**Mahlût = *Mélangé* = **Karışıt**Mahlût = *Allié* = **Alaşıç**Mahreç = *Dénominateur* = **Payda**Mahreçten kurtarmak = *Chasser les dénominateurs* = **Paydadan kurtarmak**Mahrut = *Cône* = **Koni**Mahrutî = *Conique* = **Konik**Mahrutiye = *Conique (la)* = **Konik**Mail = *Oblique* = **Eğik**Mail menşur = *Prisme oblique* = **Eğik pürüzma**Mail üstüvane *Cylindre oblique* = **Eğik silindir**Main = *Losange* **Eşkenar dörtgen**Main yüzlü cisim — *Rhombôdre* = **Eşkenar paralelyüz**Maksum = *Dividende* — **Bölünen**Maksumunaleyh = *Diviseur* = **Bölen**Makta — *Section* = **Kesit**Makûs = *Inverse* = **Tersbirley, ters**Makûsen mütenasip *Inversement proportionnel* = **Ters oranlı**Malûm = *Connu* = **Biley**Matruh = *Soustractif* = **Çıkan**Matruhünminh *Plus grand nombre (le)*
[*Soustraction*] (*Minuende*) = **Eksilen**Mazrubata tefrik = *Mise en facteur* = **Çarpanlara ayırma**Mazrubinfih = *Multipliateur* = **Çarpılan**Mazrup = *Facteur* = **Çarpan**Mazrup = *Multiplieandé* = **Çarpan**Mebde = *Commencement* = **Başlangıç**Mebde = *Origine* = **Orijin, baş**Mebde, prensip = *Principe* = **Prensip**Mecmuu cebri = *Somme algébrique* = **Cebrik toplama**Mecmuu sath = *Surface totale* = **Ökül yüzey**Meçhul = *Inconnu* = **Neğbilyen**Megametre = *Mégamètre* = **Milyonometre**Me'huze = *Lemme* = **Almaç**Menazirî = *Perspective* = **Perspektiv**Menazirüttaşvir = *Stéréographie* = **İstereografi**Menazirüttaşvirî = *Stéréographique* = **İstereografik**Menfi = *Négatif* = **Negatif**Menfi adet = *Nombre négatif* = **Negatif sayı**Menşur = *Prisme (le)* = **Pürüzma**

Menşurî = *Prismatique* = **Pürüzmatik**
 Mephasr ıstırlahat, ıstırlahat = *Terminologie*
 = **Terminoloji**
 Mephasr ıstırlahata müteallik olarak = *Terminologique* = **Terminolojik**
 Mepsuten mütenasip = *Directement proportionnel* = **Doğru oranlı**
 Merkez = *Centre* = **Merkez**
 Merkezî zaviye = *Angle au centre* — **Merkezçağı**
 Mertebe = *Ordre* = **Ertey**
 Mesafe = *Distance* = **Uzaklık**
 Meselâ = *Exemple (par)* = **Meselâ**
 Mesele = *Problème* = **Problem**
 Mesele, sual = *Question* = **Soru**
 Metre = *Mètre* = **Metre**
 Metre cetveli = *Mètre droit* = **Doğru metre**
 Metre mikâbı = *Mètre cube* = **Metre küp**
 Metre mikâbının eczası = *Sous-multiples du mètre cube* = **Metre küpün askatları**
 Metre mikâbının ez'afı = *Multiples du mètre cube* = **Metre küpün katları**
 Metre murabbar = *Mètre carré (m²)* = **Metre kare**
 Metre murabbarrın eczası = *Sous-multiples du mètre carré* = **Metre karenin askatları**
 Metrenin eczası = *Sous-multiples du mètre* = **Metrenin askatları**
 Metre usulü, metre sistemi = *Système métrique* = **Metre sistemi, metrik sistem**
 Mevhum adet = *Nombre imaginaire* = **Kurğal sayı**
 Mevkii amut = *Pied de la perpendiculaire* = **Dikey ayağı**
 Mevzut = *Postulat* = **Postulağ**
 Meyil, inhiraf = *Inclinaison* = **Eğlim**
 Meyil = *Pente* = **Eğim**
 Meyil mikyası = *Echelle de pente* = **Eğim ölçeği**
 Meyli âzam hattı = *Ligne de la plus grande pente* = **En büyük eğim çizgisi**
 Mintakai (küre) = *Zone (de la sphère)* — **(Yüre) kuşağı**
 Miat = *Centaines (les)* = **Yüzlükler**
 Mie = *Centaine* = **Yüzlük**
 Mihrak = *Foyer* = **Fokus**
 Mihver = *Axe* = **Eksen**

Mikâbı = *Cubique* = **Küçük**
 Mikâp = *Cube* = **Küp**
 Mikron = *Micron* = **Milyonda metre (Mikron)**
 Mikyas = *Echelle* = **Ölçek**
 Milî = *Milli-* = **Binde-**
 Miligram = *Milligramme* = **Bindegram**
 Mililitre = *Millilitre* = **Bindelitre**
 Milimetre = *Millimètre* = **Bindemetre**
 Milimetre mikâbı = *Millimètre cube* = **Bindemetre küp**
 Milimetre murabbar = *Millimètre carré* = **Bindemetre kare**
 Milimikron = *Millimicron* = **Milyarda metre**
 Milyarlar cümlesi = *Classe des milliards ou billions (la)* = **Milyarlar bölümü**
 Milyonlar cümlesi = *Classe des millions (la)* = **Milyonlar bölümü**
 Minkale = *Rapporteur* = **Orantör**
 Misal = *Exemple* = **Misal**
 Misil = *Multiple* = **Kat**
 Misli müşterek = *Commun multiple* — **Katortak**
 Misli müştereki asgar = *Plus petit commun multiple (le)* = **En küçük katortak**
 Mizan = *Preuve* = **Sağlay, sağıtlay**
 Muadele = *Equation* = **Denkley**
 Muadelet = *Equivalence* = **Denkleşme**
 Muadil = *Equivalent* = **Denk**
 Muaddil, mütehavvil mutavassıt = *Paramètre* = **Aşırı, değişken**
 Muayyen = *Déterminé* = **Değterminli**
 Mudalla = *Polygone* = **Poligon**
 Muhaddep = *Convexe* = **Dışbükey**
 Muhalif = *Opposé* = **Aykırı, karşı**
 Muhammes = *Pentagone* = **Beşgen**
 Muhammesî menşur = *Prisme pentagonal* = **Beşgen pürüzma**
 Muhavvile = *Transformateur* = **Aktarığman**
 Muhit, çevre = *Périmètre* = **Çevre**
 Muhibi daire = *Circonférence* = **Çember**
 Muhibi zaviye = *Angle inscrit* = **Çember açısı**
 Muhtelifülâdla müselles = *Triangle scalène* = **Çeşitkenar üçgen**
 Muhtelit adet = *Nombre complexe* = **Karmaşık sayı**
 Mukaar = *Concave* = **İçbükey**

Mukaddem = *Préliminaire* = **İlkel**
 Mukaddem olarak = *Préliminairement* = **İlkelin**
 Mukayese = *Comparaison* = **Karşılaştırma**
 Mukayese etmek = *Comparer* = **Karşılaştırtmak**
 Mukayese müstevisi = *Plan de Comparaison* = **Karşılaştırma düzeyi**
 Musannif, nâsif = *Bissecteur, -trice* = **Ortay**
 Munkati = *Discontinu* = **Süresiz**
 Muntabık = *Coincident* = **Çakışık**
 Muntak adet = *Nombre rationnelle* **Rasyonel sayı**
 Muntazam = *Régulier* — **Düzgün**
 Muntazam muhammes = *Pentagone régulier* = **Düzgün beşgen**
 Muntazam müseddes = *Hexagone régulier* = **Düzgün altıgen**
 Murabba = *Carré* = **Kare**
 Murabbaı tam = *Carré parfait* = **Tükel kare**
 Mustatil = *Rectangle* = **Dikey dörtgen**
 Mutabakat, aynıyet (Hüviyet) = *Identité* = **Özdeşlik**
 Mutabakat, aynıyet (hüviyetini tespit) = *Identification* = **Özdeşleme**
 Mutabakaten = *Identiquement* = **Özdeşleyin**
 Mutabık = *Identique* = **Özdeş**
 Mutlak = *Absolu* = **Mutlak**
 Mutlak kıymet = *Valeur absolue* = **Mutlak değer**
 Muvazi hatlar = *Parallèles* = **Paraleller**
 Muzaaf cezir = *Racine double* = **İğkat kök**
 Mücanip = *Asymptote* = **Sunuşmaz**
 Mücavir zaviye = *Angle adjacent* **Bitişik açı**
 Mücerret adet = *Nombre abstrait* **Abstre sayı**
 Mücessem dılı = *Arête* = **Ayrıt**
 Mücessem hendese = *Géométrie dans l'espace* = **Uzay geometri**
 Mücessem kat'ı mükâfî = *Paraboloïde* = **Paraboloit**
 Mücessem kat'ı mükâfêvî = *Paraboloïdal* = **Paraboloidal**
 Mücessem kat'ı nakıs = *Ellipsoïde* = **Elipsoit**

Mücessem kat'ı nakıs = *Ellipsoïdal* = **Elipsoidal**
 Mücessem kat'ı zaidî = *Hyperboloïdal* = **Hiperboloidal**
 Mücessem kat'ı zait = *Hyperboloïde* = **Hiperboloit**
 Müddet = *Temps* = **Müddet**
 Müdevvir = *Rotateur, -trice* = **Döndüren**
 Müellef = *Harmonique* = **Harmonik**
 Mükâfî = *Parabolique* = **Parabolik**
 Mümarese, temrin = *Exercice* = **Ekzey**
 Mümarese yapmak = *Exercer* = **Ekzemek**
 Mümas = *Tangent, e* = **Teğet**
 Mümaselet = *Similitude* = **İmsiy**
 Mümaselet = *Similarité* = **İmsiy**
 Mümaselet = *Homothétie* = **Homotesi**
 Mümasil = *Similaire* = **İmsel**
 Mümasil = *Homothétique* = **Homotetik**
 Münakaşa = *Discussion* = **İrdeleme**
 Münferiç zaviyeli müselles — *Triangle obtusangle* = **Opu tüçgen**
 Münhani = *Courbe* = **Eğri**
 Münharif = *Quadrilatère* = **Dörtgen**
 Münharif menşur = *Prisme quadrangulaire* = **Dörtgen pürüzma**
 Münteha = *Terminaison* = **Terminye**
 Münteha = *Terminus* = **Terminus**
 Münteha = *Extrémité* = **Uç, son**
 Mürekkep = *Composé* = **Bileşik**
 Mürekkep kesir = *Fraction composée* = **Bileşik kesir**
 Mürekkep selâse kaidesi = *Règle de trois composée* = **Çoküçlü kaidesi**
 Mürtesem = *Projection* = **İzdüşüm**
 Müsavat = *Egalité* = **Eşitlik**
 Müsavi = *Egal* = **Eşit (=)**
 Müsavi olarak = *Egalement* = **Eşitleyin**
 Müsbet = *Positif* = **Pozitif**
 Müsbet adet = *Nombre positif* = **Pozitif sayı**
 Müsebba = *Heptagone* = **Yedigen**
 Müseddes = *Hexagone* = **Altıgen**
 Müseddesi menşur = *Prisme hexagonal* = **Altıgen pürüzma**
 Müselles = *Triangle* = **Üçgen**
 Müsellesî eham = *Pyramide triangulaire* = **Üçgen piramit**

Müselles menşur = *Prisme triangulaire* =

Üçgen pürüzma

Müsellesi mütesaviyüladla = *Triangle équi-*
latéral = **Eşkenar üçgen**

Müsemmen = *Octogone* — **Sekizgen**

Müstakim = *Réctiligne* = **Doğru, doğru**
çizgi

Müstakim = *Droite (la)* = **Doğru**

Müstakim, kaim = *Droit, -e* = **Doğru**

Müstakim kır'ası = *Ségment de droite*

Doğru parçası

Müstakim zaviye = *Angle plat* = **Yatık açı**

Müstevi = *Plan* = **Düzey**

Müstevi hendese = *Géométrie plane* = **Dü-**
zey geometri

Müşabehet = *Semblance* = **Benzerlik**

Müşabih = *Semblable* = **Benzer**

Müşabih hadler = *Termes semblables* = **Ben-**
zer terimler

Müşabih hadlerin ihtisarı (ircarı) = *Réduction*
des termes semblables = **Benzer terim-**
leri sadeleştirme

Müşahhas adet = *Nombre Concret* = **Kon-**
kre sayı

Müş'ir = *Indice* = **İndeğ**

Müştak = *Dérivé* = **Türe**

Müşterek = *Commun* = **Ortaç**

Müşterekülmikyas adet = *Nombre commen-*
surable = **Komölçülür sayı**

Müteakiben = *Successivement* = **Ardarda**

Müteakip = *Successif* = **Ardarda**

Mütearife = *Axiome* = **Aksiyom**

Mütebait = *Divergent* = **İraksak**

Mütebayin âdat = *Nombres premiers entre*
eux = **Aralarında asal sayılar**

Mütecanis = *Himigène* = **Homogen**

Müteharrik = *Mobile* = **Göçey**

Mütehavvil = *Transformé* = **Aktarık**

Mütehavvil = *Variable* = **Değişken**

Müteakabil = *Correspondant* = **Karşıtilgin**

Müteakabil, mukabil = *Réciproque* = **Karşıt**

Müteakabilen = *Réciproquement* = **Karşıt-**
layım

Müteakabiliyet = *Réciprocité* = **Karşıtlık**
Mütekaribe, mütekarip — *Convergent* =
Yakınsak

Mütekaribelik = *Convergence* = **Yakınsay**

Mütekatı = *Concourant* = **Kesişey**

Mütemadi = *Continuel* = **Sürel**

Mütemadi = *Continuel* = **Süreği**

Mütemadiyen = *Continuellement* = **Sürey-**
leyin

Mütemadiyet = *Continuité* = **Süreylik**

Mütemmim = *Supplément (le)* = **Bütey**

Mütemmim = *Supplémentaire* = **Bütey**

Mütenahi, müntehi = *Fini* = **Bitmiş, sınırlı**

Mütenasiben = *Proportionnellement* = **Oran-**
layım

Mütenasip = *Proportionnel* = **Oranlı**

Mütenazır, tenazurî = *Symétrique* = **Simet-**
rik

Mütenaziren = *Symétriquement* = **Simetri-**
ce

Mütenevvi = *Varié* = **Değişik**

Mütesaviyüssakeyn müselles = *Triangle iso-*
cèle = **İkizkenar üçgen**

Mütevafrık zaviyeler = *Angles correspondants*
= **Yöndeş açılar**

Mütevali, müteakıp = *Consécutif* = **Konşu**

Mütevaliye = *Suite* = **Süyüt**

Mütevaziyüladla = *Parallélogramme* — **Pa-**
rallelkenar

Mütevaziyüssutuh = *Parallélépipède* — **Pa-**
rallelyüz

Müttehıt = *Uni* = **Birleşik**

Müvazi hatlar = *Lignes parallèles* **Para-**
lel çizgiler

Müvecceh = *Dirigé* = **Yönetik**

Müveccih = *Directeur, trice* = **Diregen**

Müveccih = *Directrice* = **Diregen**

Müvellit = *Générateur, -trice* = **Doğuray**

Müvellit = *Génératrice (la)* = **Doğuray**

Müzdevice = *Conjugué* = **Çitik**

N

... nakıs ... = *Moins* = ... **eksi** ... (—)
Nakıs ehram = *Tronc de pyramide* = **Kesik**
piramit

Nakıs (mahrut) = *Tronc (de cône)* —
sik (koni)

Namütenahi = *Infini* — **Sonsuz**

Namütenahi, gayrı muarref, gayrı muayyen =
Indéfini = **Sonsuz, değtermersiz**
 Namütenahi olarak = *Infiniment* = **Sonsuz-
 leyin**
 Namütenahiyyet = *Infinité* = **Sonsuzluk**
 Namütenahiyyet = *Infinitude* = **Sonsuzluk**
 Nazariye = *Théorie* = **Teori**
 Nâzım = *Normale* = **Nomal**
 Nâzımî aslı = *Normale principale* = **Pren-
 sipal nomal**
 Nâzımı muzaaf = *Binormal* = **Beynomal**
 Nazîr, mümasil, müteşabihen mevzu = *Ho-
 mologue* = **Homolog**
 Necmî — *Etoile* = **Yıldız**
 Netice = *Résultat* = **Netice**
 Netice = *Conséquence* = **Netice**
 Netice, lâzime = *Corollaire* = **Kural**
 Nisf kutru kaim = *Apothème* = **İçyarıçap**
 Nisf kutur = *Rayon (du polygone régulier)*
 = **Dışyarıçap**

Nisf kutur = *Rayon* = **Yarıçap**
 Nisf müstakim = *Demi droite* = **Yarıdoğ-
 ru**
 Nihayet = *Terme* = **Terim, terimğ**
 Nihayetsiz = *Sans fin* = **Yoksonu**
 Nihayet vermek = *Terminer* = **Terminle-
 mek**
 Nisbeten = *Proportionnement* = **Oranlay**
 Nisbeti muzaafa = *Rapport anharmonique*
Neharmonik (oran)
 Nisbet = *Rapport* = **Oran**
 Nokta = *Point* = **Nokta**
 Numara = *Numéro* = **Numara**
 Numaralama, numerotaj = *Numérotage* —
Numaralama, numaralanma
 Numaralamak *Numéroter* = **Numarala-
 mak**
 Numaralanmış *Numéroté* **Numaralan-
 mış**

O

Onda = *Dixième* = **Onda (1/10 Bir on-
 da veyahut onda bir; 2/10 İki on-**

da yahut onda iki)

Ö

Ön — *Avant* **Ön**

P

Paragraf = *Paragraphe* = **Paragraf**
 Parantez, mutartza = *Paranthèse* = **Parantez**

Pergel = *Compas* = **Pergel**
 Profil = *Profil* = **Yanay**

R

Rakam = *Chiffre* = **Rakam**
 Rakım = *Cote* = **Kot**
 Rakımlamak = *Coter* = **Kotlamak**
 Re's = *Sommet* = **Köşe, tepe**
 Re'sen mukabil (zaviye) = *Opposé par le
 sommet (angle)* = **Tersaçı**

Resim = *Dessin* = **Resim**
 Resmetmek = *Dessiner* = **Resimlemek**
 Riyaziye = *Mathématique* = **Matematik**
 Riyaziyeci = *Mathématicien* = **Matematikçi**
 Roman rakamları = *Chiffres romains* = **Ro-
 men rakamları**

S

Sabit = *Constant* = **Değişmez**
 Sabit = *Fixe* = **Sabit**
 Sabit surette = *Fixement* = **Sabitleyin**
 Saha, mesahai sathiyе = *Aire* = **Alan, yüzey ölçümü**
 Sakeyn şibih münharif = *Trapèze isocèle* = **İkizkenar yamuk**
 Saniye = *Seconde* = **Saniye**
 Santi- = *Centi-* = **Yüzde-**
 Santiar = *Centiare* = **Yüzdearg**
 Santigram = *Centigramme* = **Yüzdegram**
 Santilitre = *Centilitre* = **Yüzdelitre**
 Santimetre = *Centimètre* = **Yüzdemetre**
 Santimetre mikâbr *Centimètre cube*
Yüzdemetre küp
 Santimetre murabbar = *Centimètre carré*
Yüzdemetre kare
 Sathr münhani = *Surface courbe* = **Eğri yüzey**
 Sathr müstevi *Surface plane* = **Düzey**
 Sathr müstevi *Plan (le)* = **Düzey**

Sath = *Surface* = **Yüzey**
 Sathların aşarî usulde okunması = *Numération centesimale des surfaces* = **Yüzeylerin yüzdelik sayılması**
 Sathr mesahası = *Mesure de surface ou de superficie* = **Yüzey ölçüleri**
 Sayılmış, madut = *Nombré* = **Sayılmış**
 Sehim = *Flèche* = **Ok**
 Sermaye = *Capital* = **Kapital**
 Sıfır = *Zéro* = **Sıfır**
 Sıfır = *Nul* = **Nul**
 Sıfıra müsavi kılmak = *Annuler* **Sıfırmak**
 Sıra = *Rang* = **Sıra**
 Sigorta akçası v. s. = *Prime* = **Prim**
 Sihan = *Épaisseur* = **Kalınlık**
 Silsile = *Serie* **Seri**
 Silsilei alelvilâ = *Progression* = **Ulam**
 Sulb = *Solide* = **Katıy**
 Suret = *Numérateur* = **Pay**

Ş

Şakul = *Verticale (la)* = **Düşey**
 Şakul (aleti) = *Fil à plomb* = **Çekül**
 Şakulî = *Vertical* = **Düşey**
 Şart = *Condition* = **Şart**
 Şekil = *Figure* = **Şekil**
 Şekil = *Forme* = **Şekil**
 (Şerit) dekametre = *Décamètre (ruban)*
(Şerit) onometre

(Şerit) metre = *Mètre (ruban)* = **(Şerit) metre**
 Şibih münharif = *Trapèze* = **Yamuk**
 Şifahî = *Oral* = **Söyel**
 Şirket = *Société* = **Şirket**
 Şua = *Rayon* = **Yarıy**
 Şua = *Vecteur* = **Vektör**

T

Tabi = *Fonction* = **Görev (göref)**
 Tabîî adet = *Nombre naturelle* = **Tabîî sayı**
 Tabilerin tahavvülü = *Variations des fonctions*
Görevlerin değişeyi
 Tadat = *Énumération* = **Ardısıra sayma, ararda sayma**

Tadat edilmek = *Nommer (se)* = **Sayılmak**
 Tadat etmek = *Énumérer* = **Ardarda saymak, ardısıra saymak**
 Tâdat etmek = *Nommer* = **Saymak**
 Tadat ve terkim = *Numération* = **Sayılmak**
 Tahakkuk ettirmek = *Réaliser* = **Gerçekleştirmek**

Tahavvül = *Variation* = **Değişey**
 Tahavvül = *Transformation* = **Aktarry**
 Tahdit etmek = *Limiter* = **Limitlemek**
 (sınırlamak)
 Tahdit etmek, tarif etmek = *Définir* = **Sr-
 nırlamak, tariflemek**
 Tahkik = *Vérification* = **Sağlama**
 Tahkik etmek = *Vérifier* = **Sağlamak**
 Tahrirî = *Ecrit* = **Yazal**
 Tahtı nazım = *Sous-normale* = **Nomal altı**
 Tahtı mümas = *Sous-tangent* = **Teğet altı**
 Tahvilât = *Obligation* = **Obligasyon**
 Tahvil etmek = *Transformer* = **Aktarığmak**
 Takke = *Calotte* = **Kapak**
 Takribî kıymet = *Valeur approché* = **Yak-
 laşık değer**
 Takribî kıymet = *Valeur approximative* =
Yaklaşık değer
 ... taksim ... = *Divisé par* = ... **Bölü ... (:)**
 Taksim = *Division* = **Böley**
 Taksim etmek = *Diviser* = **Bölmek**
 Tamam(ı) = *Complément (le)* = **Tümeý**
 Tamamlamak = *Compléter* = **Tümlemek**
 Tamamlıyan = *Complémentaire* = **Tümeý**
 Tamim = *Généralisation* = **Genelleştirme**
 Tamim etmek = *Généraliser* = **Genelleştir-
 mek**
 Tam kısım, farika = *Partie entière* = **Tam
 kısım**
 Taraf, had = *Membre* = **Yan, terim**
 Tazıfeyn = *Extrêmes* = **Dışlar**
 Tarh = *Soustraction* = **Çıkay**
 Tarhetmek = *Soustraire* = **Çıkarmak**
 Tarif, tahdit = *Définition* = **Tarif, sınırlam**
 Tasarruf sandığı = *Caisse d'épargne* = **Bi-
 riktirme sandığı**
 Tatbik, tatbikat = *Application* = **Eplikat**
 Tatbik etmek, mutabakaten müsavi kılmak
 (tesbiti hüviyet etmek) = *Identifier* =
Özdeşlemek
 Tâyin = *Détermination* = **Değtermineý**
 Tayin etmek = *Déterminer* = **Değtermine-
 mek**

Tâyinî = *Déterminatif* = **Değterminele**
 Tebaüt = *Divergence* = **Iraksay**
 Tebdil edilmiş = *Changé* = **Başkartığ**
 Tebdil etmek = *Changer* = **Başkartmak**
 Tebdili mevzi = *Déplacement* = **Göçertim**
 Tebdili mevzi etmek = *Déplacer* = **Göçert-
 mek**
 Tebeddül = *Changement* = **Başkartmay**
 Tefrik = *Décomposition* = **Ayrışım**
 Tekabül = *Correspondance* = **Karşıtlığı**
 Tek adet = *Nombre impair* = **Neğçift sayı**
 Tekrar = *Récapitulation* = **Tekrarlama**
 Temadi = *Continuation* = **Sürey**
 Temas noktası = *Point de contact* = **Değme
 noktası**
 Tenakus = *Décroissement* = **Eksilme**
 Tenasüp = *Proportion* = **Oranrı**
 Tenazur = *Symétrie* = **Simetri**
 Tenevvür etmek = *Varié* = **Değişmek**
 Tenzil etmek = *Abaisser* = **İndirmek**
 Terazi = *Balance* = **Balans**
 Terbi etmek = *Elever au carré* = **Kareye
 yükseltmek**
 Terkip = *Composition* = **Bileşim**
 Terkip etmek = *Composer* = **Bileştirmek**
 Tersimî hendese = *Géométrie descriptive* =
Tasarığ geometri
 Tertip = *Ordonnée* = **Ertel**
 Tertip etmek = *Ordonner* = **Ertelemek**
 Tesbit = *Fixation* = **Saptama**
 Tesbit edilmiş = *Fixé* = **Saptanmış**
 Tesbit etmek = *Fixer* = **Saptamak**
 Teşabüh = *Homologie* = **Homologi**
 Tevcih etmek = *Orienter* = **Yönetmek**
 Tevhidi mahreç = *Réduire au même dénomi-
 nateur* = **Paydaları eşitlemek**
 Tevhit etmek = *Unifier* = **Teketmek**
 Tevkifat = *Retenue* = **Tutay**
 Tezayüt = *Accroissement* = **Artma**
 Tırnak, giğme = *Guillemet* = **Giğme**
 Ton = *Tonne* = **Ton**
 Tûl = *Longueur* = **Uzunluk**

U

Ufkî = *Horizontal* = **Yatay**
 Ufkî çizgi = *Horizontal (l')* = **Yatay**

Ufkî sathı müstevi = *Surface plan horizon-
 tale* = **Yatay düzey**

Umk = *Profondeur* = **Derinlik**Umumî = *Général* = **Genel**Umumî kesir — *Fraction générale*
kesir**Genel**Umumî yekûn = *Somme totale* = **Ökûl**Umumiyyet = *Généralité* = **Genellik**Usul = *Système* = **Sistem**Usul = *Méthode* = **Metod**

Ü

Üç vecihli zaviye
zeyin açr *Angle trièdre* = **Üçyü-**Üs = *Exposant* = **Üstel (üs)**Üstüvane = *Cylindre* = **Silindir**

V

Vahide irca = *Reduction à l'unité* = **Bire**
ergiVahide karip fazlalr harici kısmet *Quo-*
tient à une près par excès = **Bire yakın**
aşırı bölümVahide karip noksanlr harici kısmet = *Quo-*
tient à une près par défaut = **Bire yakın**
eksili bölümVahit = *Unité* = **Birim**Vasateyn = *Moyens (les)* = **Ortalar**Vasatr mütenasip = *Moyenne proportionnelle*
= **Ortakoran**Vasatî — *Moyenne* = **Ortalama**Vasr = *Médian, e* = **Ortay**Vasletmek = *Joindre* = **Ulaştırmak**Vazife = *Devoir* = **Ödev**Vaziyet = *Position* = **Durum**Vecih = *Face* = **Yüz**Veter = *Corde* = **Kiriş**Veteri kaime = *Hypoténuse* = **Dikeyin çap**Veter mümas zaviye = *Angle entre une tan-*
gente et une corde (l') = **Teğet kirişaçı**

Y

Yarım metroluk cetvel = *Demi mètre droit*
= **Doğru yarım metre**Yegâne = *Unique* = **Birik**Yegâne hal = *Solution unique* — **Biricik**
çözeyYekûn = *Somme* = **Toplam**Yekûnu cebri = *Total algébrique* — **Cebrik**
ökülYesarî = *Gauche* = **Sapık**Yüksek kıymet = *Valeur supérieure* — **Yük-**
sek değırYüzde — *Centième* — **Yüzde**Yüzde = *Pourcent* = **Yüzde**Yüzde nisbeti = *Pourcentage* = **Yüzdey**

Z

Zait = *Plus* = **Artı (+)**Zarp = *Multiplication* = **Çarpay**... zarp . . = *Multiplié par* = ... **çarpı** ...
(X)Zarbetmek = *Multiplier* = **Çarpmak**Zaviye = *Angle* = **Açı**Zaviyei hadde = *Angle aigu* = **Dar açı**Zaviyei kaime = *Angle droit* = **Dikey açı**

Zaviyei münferice = *Angle obtus.* = **Oput
açı**

Zaviyei müsteviye = *Angle plan* = **Düzevin
açı**

Zıt = *Contraire* = **Zıt**

Zihnî hesap = *Calcul mental* = **Mantal he-
sap**

Zuerbaatülvücu = *Tetraèdre* = **(1) Dört-
yüzley (2) üçgen piramit**

Zuhududu kesire = *Polynôme* = **Bol terimli**

Zusemaniyetülvücu = *Octaèdre* = **Sekiz-
yüzley**

MATEMATİK TERİMLERİ

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

Abaisser = Tenzil etmek = **İndirmek**
Abréger = İhtisar etmek = **Kısaltmak**
Abréviation = İhtisar = **Kısaltı**
Abscisse = Fazla = **Türem**
Absolu = Mutlak = **Mutlak**
Accroissement = Tezayüt = **Artma**
Action = Esham = **Aksiyon**
Addition = Cem = **Toplay**
Additionner = Cemetmek = **Toplamak**
Aire = Saha, mesahai sathıye = **Alan, yüzey ölçümü**
Algèbre = Cebir = **Cebir**
Algèbrique = Cebri = **Cebrik**
Alliage = Halîta = **Alaşım**
Allié = Mahlût = **Alaşık**
Alterne-externe = Haricen mütebadil = **Dışters (açı)**
Alterne-interne = Dahilen mütebadil = **İçters (açı)**
Altitude = İrtifa = **Yücelti**
Angle = Zaviye = **Açı**
Angle adjacent = Mucavir zaviye = **Bitişik açı**
Angle aigu = Zaviyei hadde = **Dar açı**
Angle au centre = Merkezî zaviye = **Merkezkaçı**
Angle couvrant tout le plan = Etem zaviye = **Tükey açı**
Angle dièdre = İki vecihli zaviye = **İkiyüzeğin açı**
Angle droit = Zaviyei kaime = **Dikey açı**
Angle entre une tangente et une corde (l') =

Veter mümas zaviye = **Teğet kirişaçı**
Angle extérieur = Haricî zaviye = **Dışaçı**
Angle inscrit = Muhiî zaviye = **Çemberaçı**
Angle intérieur = Dahilî zaviye = **İçaçı**
Angle obtus = Zaviyei münferice = **Opuatçı**
Angle plan = Zaviyei müsteviye = **Düzeyin açı**
Angle plat = Müstakim zaviye = **Yatık açı**
Angle polyèdre = Çok vecihli zaviye = **Bol-yüzeyin açı**
Angles correspondants = Mütevakıf zaviyeler = **Yöndeş açılar**
Angle trièdre = Üç vecihli zaviye = **Üçyüzeyin açı**
Anharmonie = Ahenksizlik = **Neharmoni**
Annuler = Sıfıra müsavi kılmak = **Sıframak**
Antibomologue = Akisce nazîr = **Antihomeolog**
Apothème = Nısıf kutru kaim = **İçyarıçap**
Application = Tatbik, tatbikat = **Eplikat**
Arc = Kavis = **Yay**
Are = Ar = **Arg**
Arête = Mücessem dilı = **Ayrıt**
Arithmétique = İlmi hesap = **Aritmetik**
Article = Madde = **Artikliğ**
Asymptote = Mücanip = **Sunuşmaz**
Avant = Ön = **Ön**
Axe = Mihver = **Eksen**
Axe radical = Cezrî mihver = **Kuvvet ek-seni**
Axiome = Mütearife **Aksiyom**

B

Balance — Terazi — **Balans**
Bascule Baskül — **Baskül**

Base = Kaide = **Taban**
Bénéfice = Fayda = **Asığ**

Binôme — İki hadli = **İki terimli**
Binormal = Nâzımı muzaaf = **Beynomal**
Bissecteur, irice = Munassıf, nâsıf = **Ortay**

Bissectrice (la) = Hattı munassıf, hattı nâsıf
 = **Açğırtay**

C

Caisse d'épargne = Tasarruf sandığı **Bi-riktirme sandığı**
Calcul = Hesap = **Hesap**
Calcul infinitésimal = Hesabı asgarı namü-tenahi = **Finiksel hesap**
Calcul mental = Zihnî hesap = **Mantal hesap**
Calotte = Takke = **Kapak**
Capital = Sermaye = **Kapital**
Caractéristique = Kısmı tam = **Tam kısım (logaritmada)**
Carré = Murabba = **Kare**
Carré parfait = Murabbaı tam — **Tükel kare**
Cas = Hal = **Hal**
Centaine = Mie = **Yüzlük**
Centaines (les) = Miat = **Yüzlükler**
Centi- = Santi- = **Yüzde-**
Centiare = Santiar = **Yüzdearg**
Centième = Yüzde = **Yüzde**
Centigramme = Santigram = **Yüzdegram**
Centilitre = Santilitre = **Yüzdelitre**
Centimètre = Santimetre = **Yüzdemetre**
Centimètre carré = Santimetre murabbaı = **Yüzdemetre kare**
Centimètre cube = Santimetre mikâbı = **Yüzdemetre küp**
Centre = Merkez = **Merkez**
Cercle = Daire = **Dayire**
Cercle circonscrit = Haricen mersum daire = **Dışdayire**
Cercle inscrit = Dahilen mersum daire = **İçdayire**
Changé = Tebdil edilmiş = **Başkartığ**
Changement = Tebeddül = **Başkartmay**
Changer = Tebdil etmek = **Başkartmak**
Chapitre = Fasıl = **Kısım**
Chasser les dénominateurs = Mahreçten kurtarmak = **Paydadan kurtarmak**
Chiffre = Rakam = **Rakam**
Chiffres romains = Romen rakamları = **Romen rakamları**

Circonférence = Muhiti daire = **Çember**
Circulaire = Dairevî = **Dayirevik**
Classe = Cümle = **Bölük**
Classe des milles (la) = Binler cümlesi — **Binler bölüğü**
Classe des milliards ou billions (la) = Milyarlar cümlesi = **Milyarlar bölüğü**
Classe des millions (la) = Milyonlar Cümlesi = **Milyonlar bölüğü**
Classe des unités simple (la) = Ahadı basite cümlesi = **Birimler bölüğü (sade birimler, onluk birimler, yüzlük birimler)**
Coefficient = Emsal = **Koeficiyant**
Coincidence = İntıbak = **Çakışma**
Coincident = Muntabık = **Çakışık**
Coincider = İntıbak etmek = **Çakışmak**
Commencement = **Mebde** = **Başlangıç**
Commun = Müşterek = **Ortaç**
Commun multiple = Misli müşterek = **Katortak**
Comparaison = Mukayese = **Karşılaştırma**
Comparer = Mukayese etmek = **Karşılaştırmak**
Compas = Pergel = **Pergel**
Complément (le) = Tamam(ı) = **Tümev**
Complémentaire = Tamamlıyan = **Tümev**
Compléter = Tamamlamak = **Tümlemek**
Composé = Müreккеp = **Bileşik**
Composer = Terkip etmek = **Bileştirmek**
Composition = Terkip = **Bileşim**
Concave = Mukaar = **İçbükey**
Conclusion = Hüküm = **Hüküm**
Concourant = Mütekatı = **Kesişey**
Condition = Şart = **Şart**
Condition nécessaire et suffisante = Lâzım ve kâfi şart = **Gerek ve yeter şart**
Cône = Mahrut = **Koni**
Conique = Mahrutî = **Konik**
Conique (la) = Mahrutıye = **Konik**
Conjugué = Müzdevice = **Çitik**
Connu = Malûm = **Biley**

Consécutif = Mütevali, müteakıp **Konşu**
Conséquence = Netice = **Netice**
Constant = Sabit = **Değişmez**
Construction = İnşa, tersim = **Kondurma**
Construire İnşa etmek, tersim etmek = **Kondurmak**
Continu = Mütemadi = **Sürelî**
Continuation = Temadi = **Sürey**
Continuel = Mütemadi = **Sürel**
Continuellement = Mütemadiyen = **Sürey-
 leyin**
Continuer = Devam etmek = **Sürmek**
Continuité = Mütemadiyet = **Süreylik**
Contraire = Zıt = **Zıt**
Convergence = Mütekaribelik = **Yakımsay**
Convergent = Mütekaribe, mütekarip = **Ya-
 kınsak**
Convexe = Muhaddep = **Dışbükey**
Coordonnées = Kemmiyeti vaziyeler **Ko-
 erteller**
Corde = Veter **Kiriş**

Corollaire = Netice, lâzıme = **Kural**
Corps = Cisim = **Cisim**
Correspondance = Tekabül = **Karşılgi**
Correspondant = Mütakabil = **Karşılgin**
Cote = Rakım = **Kot**
Côté = Dılı = **Kenar**
Côté droit = Dıl'ı kaim = **Dikeyin kenar**
Coter = Rakımlamak = **Kotlamak**
Courbe = Münhani = **Eğri**
Courbure = İnхина = **Eğrilik**
Crochet = Köşeli muteriza = **Köşeli paran-
 tez**
Cube = Mikâp = **Küp**
Cubique = Mikâbî = **Kübik**
Curviligne = Hattı münhani = **Eğri, eğri
 çizgi**
Cylindre = Üstüvane **Silindir**
Cylindre droit = Kaim üstüvane = **Dikey
 silindir**
Cylindre oblique — Mail üstüvane — **Eğik
 silindir**

D

Déca- = Deka- = **Ono-**
Décagramme = Dekagram = **Onogram**
Décaltre = Desilitre = **Onolitre**
Décamètre = Dekametre = **Onometre**
Décamètre (ruban) = (Şerit) dekametre
(Şerit) onometre
Décamètre (ruban métallique) (Madenî şe-
 rit) dekametre = **(Madenîğ şerit) ono-
 metre**
Décamètre carré = Dekametre murabba
Onometre kare
Décamètre cube Dekametre mikâbî
Onometre küp
Déci- = Desi- = **Onda-**
Décigramme = Desigram = **Ondagram**
Décilitre = Desilitre = **Ondalitre**
Décimal = Âşarî = **Ondalık**
Décimètre = Desimetre = **Ondametre**
Décimètre carré = Desimetre murabba = **On-
 dametre kare**
Décimètre cube = Desimetre mikâbî **On-
 dametre küp**

Décistère = Desi ister = **Ondaisterğ**
Décomposition = Tefrik = **Ayrışım**
Décroissement = Tenakus = **Eksilme**
Défini = Mahdüt, muarref = **Sınırlanmış,
 tariflenmiş**
Définir = Tahdit etmek, tarif etmek, = **Sı-
 nırlamak, tariflemek**
Définissable = Kabili tahdit, kabili tarif
Sınırlanır, tariflenir
Définitif = Kat'î = **Sınırlay, kesin**
Définition = Tarif, tahdit **Tarif, sınırla-
 lam**
Définitivement Katiyyen **Sınırlaym,
 kesinleyin**
Degré = Derece **Derece**
Demi droite = Nısf müstakim = **Yarıdoğ-
 ru**
Demi mètre droit = Yarım metroluk cetvel
 = **Doğru yarım metre**
Démonstration = İspat = **İspat**
Démontrer = İspat etmek = **İspatlamak**
Dé nominateur = Mahreç = **Payda**
Déplacement = Tebdili mevzi = **Göçertim**

Déplacer = Tebdili mevzi etmek = **Göçertmek**
Dérivable = Kabilî iştikak = **Türer**
Dérivation = İştikak = **Türeme**
Dérivé = Müştak = **Türev**
Dériver = İştikak ettirmek, müştakını almak = **Türetmek**
Dessin = Resim = **Resim**
Dessiner = Resmetmek = **Resimlemek**
Déterminant = Dalle = **Değterminliyen**
Déterminatif = Tâyinî = **Değterminel**
Détermination = Tâyin = **Değterminel**
Déterminé = Muayyen = **Değterminli**
Déterminer = Tayin etmek = **Değterminlemek**
Développement = İnkişaf, tevsî = **Açılım**
Développer = İnkişaf ettirmek = **Açmak**
Devoir = Vazife = **Ödev**
Diagonale = Kutur = **Köşegen**
Diamètre = Kutur = **Çap**
Diamètre de la sphère = Küre kutru — **Yürecep**
Différence = Fark = **Fark**
Dimension = Buut = **Boyut**
Directement proportionnel = Mepsuten mütenasip = **Doğru oranlı**
Directeur, trice = Müveccih = **Diregen**
Direction = İstikamet = **Direget**
Directrice = Müveccih = **Diregen**
Dirigé = Müveccih = **Yönetik**
Discontinû = Munkati = **Süresiz**

Discussion = Münakaşa = **İrdeleme**
Distance = Mesafe = **Uzaklık**
Distinct = Farklı = **Farklı**
Divergence = Tebaüt = **İraksay**
Divergent = Mütebait = **İraksak**
Dividende = Maksume = **Bölünen**
Divisé par = ... taksim ... = ... **bölü** ...
 (:)
Diviser = Taksim etmek = **Bölmek**
Diviseur = Maksununaleyh = **Bölen**
Diviseur commun = Kasımı müşterek = **Ortak bölen**
Divisibilité = Kabiliyeti taksim = **Bölünebilme**
Division = Taksim = **Böley**
Dixième = Onda = **Onda (1/10 : Bir onda veyahut onda bir; 2/10 : İki onda yahut onda iki)**
Dizaine = Aşere = **Onluk**
Dizaines (les) = Aşerat = **Onluklar**
Double décimètre = Dubl desimetre = **Çift ondametre**
Double mètre (ruban) = Dubl metre (şerit) = **(Şerit) çiftmetre**
Double mètre pliant = Katlanan dubl metre = **Katlı çiftmetre**
Droit, e = Müstakim = **Doğru**
Droite (la) = Müstakim = **Doğru**
Droite indéfinie = Gayrımahdud müstakim — **Sonsuz doğru**
Droites de profil = Cephe müstakimleri — **Yanay doğruları**

E

Echelle = Mikyas = **Ölçek**
Echelle de pente = Meyil mikyası **Eğim ölçeği**
Écrit = Tahriri = **Yazal**
Effectif = Hakikî = **Ebey**
Egal = Müsavi = **Eşit (=)**
Egalement = Müsavi olarak = **Eşitleyin**
Egalité = Müsavat = **Eşitlik**
Élever = İkame etmek = **Yükseltmek**
Élever au carré = Terbi etmek = **Kareye yükseltmek**
Ellipse = Kat'ı nakıs = **Elips**

Ellipsoïdal = Mücessem kat'ı nakısî = **Elipsoïdal**
Ellipsoïde = Mücessem kat'ı nakıs = **Elipsoit**
Elliptique = Kat'ı nakısî = **Eliptik**
Énoncé = İfade = **Özbeyan**
Énoncer = İfade etmek = **Özbeyanlamak**
Énonciatif = İfadevî = **Özbeyanlay**
Énonciation = İfade = **Özbeyanlama**
Énumérable = Kabilî tâdat = **Ardarda sayılabilen, ardsıra sayılabilen**
Énumération = Tadat = **Ardarda sayma, Ardsıra sayma**

Enumérer = Tadat etmek = **Ardarda saymak, ardsıra saymak**

Epaissieur = Sihan = **Kalınlık**

Equateur = Hatrı üstüva = **Denkter**

Equation = Muadele = **Denkley**

Equation bicarrée = İki murabbalı muadele = **İki kareli denkley**

Equerre = Gönye = **Gönye**

Equivalence = Muadelet = **Denkleşme**

Equivalent = Muadil = **Denk**

Erreur = Hata = **Hata**

Escompte = Iskonto = **Iskonto**

Espace = Feza, mekân = **Uzay**

Etendue = İmtidat, vüsat = **Uzam**

Etoile = Necmi = **Yıldız**

Excentricité = Haricanilmerkezlik = **Dışmerkezlik**

Excentrique = Haricanilmerkez = **Dışmerkez**

Exemple — Misal = **Misal**

Exemple (par) = Meselâ = **Meselâ**

Exercer = Mümarese yapmak = **Ekzemek**

Exercice = Mümarese, temrin = **Ekzey**

Exercice numérique = Adedi temrin = **Nümerik ekzey**

Exposant = Üs = **Üstel (üs)**

Expression = İfade = **İfade**

Extérieur = Haricî, hariç = **Dış**

Extérieurement = Haricen = **Dıştan**

Extrêmes = Tarafeyn = **Dışlar**

Extrémité = Münteha = **Uç, son**

F

Face = Vecih = **Yüz**

Facteur = Mazrup = **Çarpan**

Facteur = Âmil = **Faktör**

Faisceau = Huzme = **Huzma**

Fictif = Hayalî = **Kurgal**

Figure = Şekil = **Şekil**

Fil à plomb = Şakul (aleti) = **Çekül**

Fini = Mütenahi, müntehi = **Bitmiş, sınırlı**

Finir = İkmal etmek = **Bitirmek**

Finissant = İkmal eden = **Bitiren**

Fixation = Tesbit = **Saptama**

Fixe = Sabit = **Sabit**

Fixé = Tesbit edilmiş = **Saptanmış**

Fixement = Sabit surette = **Sabitleyin**

Fixer = Tesbit etmek = **Saptamak**

Flèche = Şehim = **Ok**

Fonction = Tabi = **Görev (göref)**

Fonction primitive = Aslı tabi = **Primitif görev**

Fondament = Esas = **Temel**

Fondamental = Esasî = **Temel**

Force = Kuvvet = **Kuvvet**

Forme = Şekil = **Şekil**

Formule = Düstur = **Formül**

Foyer = Mîhrak = **Fokus**

Fraction = Kesir = **Kesir**

Fraction composée = Mürekkep kesir = **Bileşik kesir**

Fraction continue = Kesri mütevali = **Ula-yı kesir**

Fraction décimale périodique mixte = Kesri âşarî devrî mürekkep = **Karışık devirli ondalık kesir**

Fraction décimale périodique simple = Kesri âşarî devrî basit = **Basit devirli ondalık kesir**

Fraction générale = Umumî kesir = **Genel kesir**

Fraction génératrice Kesri müvellit = **Doğuray kesir**

Fraction ordinaire = Adi kesir = **Bayağ kesir**

Fraction simple = Basit kesir = **Basit kesir**

G

Gauche = Yesarı = **Sapık**
Général = Umumi = **Genel**
Généralisation = Tamim = **Genelleştirme**
Généraliser = Tamim etmek = **Genelleştirmek**
Généralité = Umumiyet = **Genellik**
Générateur, trice = Müvellit = **Doğuray**
Génératrice (la) = Müvellit = **Doğuray**
Géométrie = Hendese = **Geometri**
Géométrie cotée = Hendesei murakkama —
Koteğ geometri

Géométrie descriptive = Tersimî hendese =
Tasarığ geometri
Géométrie dans l'espace = Mücessem hendese = **Uzay geometri**
Géométrie plane = Müstevi hendese = **Düzey geometri**
Gramme = Gram = **Gram**
Graphique = Grafik olarak = **Grafik**
Graphique = Grafik = **Grafik**
Guillemet = Tırnak, giğme = **Giğme**

H

Harmonie = Ahenk = **Harmoni**
Harmonique = Müellef = **Harmonik**
Hauteur = İrtifa = **Yükseklik**
Hectare = Hektar = **Yüzarğ**
Hecto- = Hekto- = **Yüzo-**
Hectogramme = Hektogram = **Yüzogram**
Hectolitre = Hektolitre = **Yüzolitre**
Hectomètre = Hektometre = **Yüzometre**
Hectomètre carré = Hektometre murabbaı
Yüzometre kare
Hectomètre Cube = Hektometre mikâbı —
Yüzometre küp
Helice = Helezon = **Helis**
Hélicien = Helezonî = **Helisiğ**
Hélicoïdal = Helezonî = **Helisoital**
Hélicoïde = Helezon şekilli = **Helisoit**
Heptagone = Müsebbâ = **Yedigen**
Hétérogène = Gayrı mütecanis = **Heterogen**
Hexagone = Müseddes = **Altigen**

Hexagone régulier = Muntazam müseddes —
Düzgün altigen
Homogène = Mütecanis = **Homogen**
Homographique = Homografik **Homografik**
Homologie = Teşabüh = **Homologi**
Homologue = Nazır, mümasil, müteşabihen mevzu = **Homolog**
Homothétie = Mümaselet = **Homotesi**
Homothétique = Mümasil = **Homotetik**
Horizontal = Ufkî = **Yatay**
Horizontal (l') = Ufkî çizgi = **Yatay**
Hyperbole = Kat'ı zait = **Hiperbol**
Hyperbolique = Kat'ı zaidî = **Hiperbolik**
Hyperboloïdal = Mücessem kat'ı zaidî —
Hiperboloidal
Hyperboloïde = Mücessem kat'ı zait **Hiperboloid**
Hypoténuse = Veteri kaime = **Dikeyin çap**
Hypothèse = Faraziye = **İpotez**
Hypothétique = Farazî = **İpotetik**

Idem = Keza = **Öylem, idem**
Identification = Mutabakat, ayniyet (hüviyetini tespiti) = **Özdeşleme**

Identiſier = Tatbik etmek, mutabakaten müsavı kılmak (tesbiti hüviyet etmek) = **Özdeşlemek**

Identique = Mutabık = **Özdeş**

Identiquement = Mutabakaten **Özdeşle-**
yin

Identité = Mutabakat, aynıyet (Hüviyet)

Özdeşlik

Illimité = Gayrı mahdut = **Limitsiz**

Impossible = Gayrı mümkün = **Olamaz**

Inclinaison = Meyil, inhıraf = **Eğlim**

Inconnu = Meçhul = **Neğbiley**

Indéfini = Namütenahi, gayrı muarref, gayrı
muayyen = **Sonsuz, değterminsiz**

Indéterminé = Gayrı muayyen = **Değter-**
minsiz

Indice = Müş'ir = **İndeğ**

Inégalité = Gayrı musavat = **Neğşitlik**

Infini = Namütenahi = **Sonsuz**

Infinitement = Namütenahi olarak = **Sonsuz-**
leyin

Infinité = Namütenahiyet = **Sonsuzluk**

Infinitude = Namütenahiyet = **Sonsuzluk**

Instrument = Âlet = **Âlet**

Intérêt = Faiz = **Faiz**

Intérêt composé = Faizi mürekkep **Kat-**
merli faiz

Intérieur = Dahili, dahil = **İç**

Intérieurement = Dahilen = **İçten**

Intersection = Faslı müşterek = **Arakesit**

Intervalle = Fasıla = **Aralık**

Inverse = Makûs = **Tersbirley, ters**

Inversement proportionel = Makûsen mütene-
sip = **Ters oranlı**

Inversion = Akis = **Tersbirlik**

Irréductible = Gayrı kabili irca = **Erginmez**

Joindre = Vasletmek = **Ulaştırmak**

K

Kilo- = Kilo- = **Bino-, Kilo-**

Kilogramme = Kilogram = **Binogram, ki-**
logram

Kilomètre = Kilometre = **Kilometre, Bi-**
nometre

Kilomètre carré = Kilometre murabbar

Binometre kare, kilometre kare

Kilomètre cube Kilometre mikâbr = **Ki-**
lometre küp

L

Latéral = Canibî = **Yanal**

Lemme = Me'huze = **Almaç**

Lieu géométrique = Mahalli hendesi **Ge-**
metrik il

Ligne = Hat = **Çizgi**

Ligne brisée = Hattı münkesir — **Kırık çiz-**
gi

Ligne courbe = Hattı münhani = **Eğri çizgi**

Ligne droite Hattı müstakim — **Doğru**
çizgi

Lignes frontales Cephe hatları **Öney**
çizgiler

Lignes parallèles Müvazi hatlar = **Para-**
lel çizgiler

Ligne de la plus grande pente = Meyli âzam
hattı = **En büyük eğim çizgisi**

Ligne de rappel = Hattı rasim = **Andray**
çizgi

Ligne de terre = Hattı zemin = **Yer çizgi**

Limite = Gaye = **Limit**

Limiter = Tahdir etmek = **Limitlemek (sı-**
nırlamak)

Linéaire = Hattı = **Çizgel**

Litre = Litre = **Litre**

Logarithme = Logaritma = **Logaritma**

Logarithme décimal = Âşarî logaritma

Ondalık logaritma

Longueur = Tül **Uzunluk**

Losange = Main = **Eşkenar dörtgen**

M

Mantisse = Kısmı aşarı = **Ondalık kısım**
Mathématicien = Riyaziyeci = **Matematikçi**
Mathématique = Riyaziye = **Matematik**
Mathématiquement = Birriyaziye = **Matematikleyn**
Maximum = Âzamî = **En büyük**
Médian, e = Vasıt = **Ortay**
Médiane (la) = Hattı vâsıt = **Kenarortay**
Médiatrice (la) — Drlın ortasından çıkan amut = **Ortadikey**
Mégamètre = Megametre = **Milyonometre**
Mélange = Halîta = **Karışım**
Mêlangé = Mahlût = **Karışıt**
Mêlanger = Halîta yapmak = **Karıştırmak**
Membre = Taraf, had = **Yan. terim**
Mesure de surface ou de superficie = Satıh mesahası = **Yüzey ölçüleri**
Mesures des volumes = Hacim mesahası = **Hacim ölçüleri**
Métal = Maden = **Maden**
Métallique = Madenî = **Madeniğ**
Méthode = Usul = **Metod**
Mètre = Metre = **Metre**
Mètre (ruban) = (Şerit) metre (Şerit) metre
Mètre carré (m²) = Metre murabbaı = **Metre kare**
Mètre cube = Metre mikâbı = **Metre küp**
Mètre droite = Metre cetveli = **Doğru metre**
Mètre pliant = Katlanan metre = **Katlı metre**
Micron = Mikron = **Milyondametre (Mikron)**

Milli- = Mili- = **Binde-**
Millième = Binde = **Binde**
Millièmes (les) = Binde birler = **Bindeler**
Milligramme = Miligram = **Bindegram**
Millilitre = Mililitre = **Bindelitre**
Millimètre = Milimetre = **Bindemetre**
Millimètre carré = Milimetre murabbaı = **Bindemetre kare**
Millimètre cube = Milimetre mikâbı = **Bindemetre küp**
Millimicron = Milimikron = **Milyardametre**
Minimum = Aşarı = **En küçük**
Minute = Dakika = **Dakka**
Mise en facteur = Mazrubata tefrik — **Çarpmanlara ayırma**
Mobile = Müteharrık — **Göçey**
Moins = ... nakıs ... = ... **eksi** ... (—)
Monôme = Bir hadlı "zuhaddivahit" — **Bir terimli**
Moyenne = Vasatı — **Ortalama**
Moyenne proportionnelle = Vasatı mütenasip = **Ortakoran**
Moyens (ies) = Vasateyn **Ortalar**
Multiple = Misil = **Kat**
Multiples du mètre cube = Metre mikâbının ez'afı = **Metre küpün katları**
Multiplieande Mazrup = **Çarpan**
Multiplieateur — Mazrubunfih = **Çarpılan**
Multiplication = Zarp = **Çarpay**
Multiplié par = ... zârp ... = ... **Çarpı** ... (×)
Multiplier = Zarp etmek **Çarpmak**

N

Nécessaire = Lâzım = **Gerek**
Nécessité = Lüzum = **Gereklik**
Négatif = Menfi = **Negatif**

Nombre = Adet = **Sayı**
Nombré = Sayılmış, madut = **Sayılmış**
Nommer = Tâdat etmek = **Saymak**

Nombres (se) = Tadat edilmek = **Sayılmak**
Nombre abstrait = Mücerret adet = **Abstre sayı**
Nombre commensurable = Müsterekülmikyas adet = **Komölçülür sayı**
Nombre Complexe = Muhtelit adet = **Karmaşık sayı**
Nombre concret = Müşahhas adet = **Konkre sayı**
Nombre décimal = Âşarî adet = **Ondalık sayı**
Nombre entier = Adedi tam = **Tam sayı**
Nombre fractionnaire = Kesrî adet = **Kesriğ sayı**
Nombre imaginaire = Mevhum adet = **Kurgal sayı**
Nombre impair = Tek adet = **Neğçift sayı**
Nombre incommensurable = Gayrı müsterekül mikyas adet = **Komölçülmez sayı**
Nombre irrationnelle = Gayrı muntak adet = **Neğrasyonel sayı**
Nombre naturelle = Tabîî adet = **Tabiğ sayı**
Nombre négatif = Menfi adet = **Negatif sayı**
Nombre pair = Çift adet = **Çift sayı**
Nombre positif = Müsbet adet = **Pozitif sayı**
Nombre premier = Aslî adet = **Asal sayı**
Nombre rationnelle = Muntak adet = **Rasyonel sayı**
Nombre réel = Hakikî adet = **Reel sayı**, gerçek sayı

Nombres à additionner (les) = Cem edilecek adetler = **Toplanacak sayılar**
Nombres décimaux = Adadı aşariye = **Ondalık sayılar**
Nombres premiers entre eux Mütebayın âdat = **Aralarında asal sayılar**
Normale = Nâzım = **Nomal**
Normale principale = Nâzımı aslî = **Prinsipal nominal**
Notation = İşaretleme, notlama = **Notlama**
Noter = İşaret etmek = **Notlamak**
Nul = Sıfır = **Nul**
Numérateur = Suret = **Pay**
Numératifs (mots) = Esmâî âdat = **Sayal (kelimeler)**
Numération = Tadat ve terkim = **Sayılama**
Numération centesimale des surfaces = Sathların aşarî usulde okunması = **Yüzeylerin yüzdelik sayılması**
Numération millésimale des volumes = Hacımların aşarî usulde okunması = **Hacımların bindelik sayılması**
Numérique = Adedi = **Nümerik**, sayıca
Numériquement = Adedi olarak = **Sayıca**
Numéro = Numara = **Numara**
Numérotage = Numaralama, numerotaj
Numaralama, numaralanma
Numéroté = Numaralanmış = **Numaralanmış**
Numéroté = Numaralamak = **Numaralamak**

O

Obligation = Tahvilât = **Obligasyon**
Obligue = Mail = **Eğik**
Oblique (l') = Hattî mail = **Eğik**
Octaèdre = Zusemaniyetülvücu = **Sekiz-yüzley**
Octogone = Müsemmen = **Sekizgen**
Opposé = Muhalif = **Aykırı, karşı**
Opposé par le sommet (angle) = Re'sen mukabil (zaviye) = **Tersaçı**
Oral = Şifahî = **Söyel**
Ordonnée = Tertip = **Ertel**

Ordonner = Tertip etmek = **Ertelemek**
Ordre = Merthebe = **Ertey**
Orientation = Cihetleme = **Yönet**
Orienté = Cihetlenmiş = **Yönetik**
Orienter = Tevcih etmek = **Yönetmek**
Orienter (s') = Cihetlenmek = **Yönetlenmek**
Origine = Mebde = **Orijin, baş**
Orthogonal = Kaim = **Dikgen**
Ovale = Beyzî = **Oval**
Ovale (l') = Beyzî = **Oval**

P

Parabole = Kat'ı mükâfi = **Parabol**
Parabolique = Mükâfi = **Parabolik**
Paraboloïdal = Mücessem kat'ı mükâfevî
Paraboloidal
Paraboloïde = Mücessem kat'ı mükâfi = **Parabolitoit**
Paragraphe = Paragraf = **Paragraf**
Parallélépède = Mütevaziyüssütuh = **Paralelyüz**
Parallèles = Muvazi hatlar = **Paraleller**
Parallélogramme = Mütevaziyüladla = **Paralelkenar**
Paramètre = Muaddil, mütehavvili mutavassır = **Aşırı değişken**
Parantèse = Parantez, mutarıza = **Parantez**
Particularité = Hususiyet = **Özellik**
Particulier = Hususî = **Özel, özgü**
Partie = Kısım, bap = **Parti**
Partie entière = Tam kısım, farika = **Tam kısım**
Pentagone = Muhammes = **Beşgen**
Pentagone régulier = Muntazam muhammes = **Düzgün beşgen**
Pente = Meyil = **Eğim**
Périmètre = Muhit, çevre = **Çevre**
Perpendiculaire (la) = Amut = **Dikey**
Perpendiculaire = Amudî = **Dikey**
Perspective = Menazirî = **Perspektiv**
Pied = Ayak = **Ayak**
Pied de la perpendiculaire = Mevkii amut = **Dikey ayağı**
Plan = Müstevi = **Düzey**
Plan (le) = Sathı müstevi = **Düzey**
Plan de comparaison = Mukayese müstevisi = **Karşılaştırma düzeyi**
Plan de front = Cephe müstevisi = **Öney-düzey**
Plus = Zait = **Artı (+)**
Plus grand commun diviseur (le) = Kasımı müştereki âzam = **En büyük ortak bölün**
Plus grand nombre (le) [Soustraction] (Minuende) = Matruhünminh = **Eksilen**

Plus petit commun multiple (le) Misli müştereki asgar = **En küçük katortak**
Point = Nokta = **Nokta**
Point de contact = Temas noktası = **Değne noktası**
Point d'inflexion = İnitaf noktası = **Dönüm noktası**
Pôlaire = Kutbî = **Kutbik**
Pôle = Kutup = **Kutup**
Polyèdre (le) = Çok vecihli şekil = **Çok yüzlü**
Polyèdre = Çok vecihli şekilde = **Çok yüzlü**
Polygone = Mudalla = **Poligon**
Polygone circonscrit = Haricen mersum mudalla = **Dispoligon**
Polygone inscrit = Dahilen mersum mudalla = **İçpoligon**
Polynôme = Zuhududu kesire — **Bol terimli**
Positif = Müsbet = **Pozitif**
Position = Vaziyet = **Durum**
Postulat = Mevzua = **Postulağ**
Pourcent = Yüzde = **Yüzde**
Pourcentage = Yüzde nisbeti = **Yüzdey**
Préliminaire = Mukaddem = **İlkel**
Préliminairement = Mukaddem olarak = **İlkelin**
Premier = Evvel, birinci = **İlk, birinci**
Premièrement = Evvelâ, birinci olarak = **İlkin**
Prenve = Mizan = **Sağlay, suğıtlay**
Prime = Sigorta akçası v. s. = **Prim**
Primitif = İptidaî = **İlksel**
Principe = Mebde, prensip = **Prensip**
Prismatique = Menşurî = **Pürüzmatik**
Prisme (le) Menşur = **Pürüzma**
Prisme droit = Kaim menşur = **Dikey pürüzma**
Prisme hexagonal = Müseddesî menşur = **Altıgen pürüzma**
Prisme oblique = Mail menşur = **Eğik pürüzma**

Réduction İrca = **Ergi**
Réduction İhtisar = **Sadeleme, sadeleş-tirme**
Réduction à l'unité = Vahide irca = **Bire ergi**
Réduction des termes semblables Müşabih hadlerin ihtisarı (irca) = **Benzer terimleri sadeleştirme**
Réduire = İrca etmek = **Ergirmek**
Réduire = İhtisar etmek = **Sadeleştirmek, sadelemek**
Réduire au même dénominateur Tevhidi mahreç = **Paydaları eşitlemek**
Règle = Cervel = **Cetvel**
Règle = Kaide = **İregil, kaide**
Règle à calcul = Hesap cetveli = **Hesap cetveli**
Règle de trois composée = Mürekkep selâse kaidesi = **Çöküçlü kaidesi**

Règle de trois simple = Basit selâse kaidesi — **Üçlü kaidesi**
Régulier = Muntazam = **Düzgün**
Remarque = İhtar = **İhtar**
Rente = İrat = **Gelir**
Représentation graphique — Grafikle irae — **Grafikle gösterme**
Résolu = Halledilmiş = **Çözük**
Résolution = Hall = **Çözüm**
Résoudre = Halletmek = **Çözmek**
Reste = Baki = **Kalan**
Résultat = Netice = **Netice**
Résumé = Hulâsa = **Hulâsa, rezüme**
Retenue = Tevkifat = **Tutay**
Rhombôdre = Main yüzü cisim = **Eşkenar paralelyüz**
Rotateur, -rice = Müdevvir = **Döndüren**
Rotatif = Devreden = **Döney**
Rotation = Devir, devran = **Dönüş**
Rotatoire = Devri = **Dönel**

S

Sans fin = Nihayetsiz = **Yoksonu**
Science = İlim = **İlim**
Sécant = Katı = **Kesek**
Sécante (la) = Hatrı katı = **Kesek**
Seconde = Saniye = **Saniye**
Secteur = Kıtâr daire = **Dilim**
Secion = Makta = **Kesit**
Ségment (le) = Kıt'a = **Parça (çizgi, yay ve eğri için)**
Ségment (le) = Kıt'ai daire = **Yaypayı**
Ségment de droite = Müstakim kıt'ası
Doğru parçası
Semblable = Müşabih = **Benzer**
Semblance = Müşabehet = **Benzerlik**
Sens = Cihet = **Yön**
Serie = Silsile = **Seri**
Signe = İşaret = **İşaret**
Similaire = Mümasil = **İmsel**
Similarité = Mümaselet = **İmsiy**
Similitude = Mümaselet = **İmsiy**
Simplifier = İhtisar etmek = **Sadeleştirmek, sadelemek**
Simplification = İhtisar = **Sadeleme; sadeleştirme**

Simultané = Hemzaman = **Hamzaman**
Simultanément = Hemzaman, mütehdülvaktı — **Hemzamanleyin**
Société = Şirket = **Şirket**
Solide = Sulb = **Katı**
Solution = Hall = **Çözey**
Solution impossible = Gayrı mümkün hal — **Olamaz çözey**
Solution indéterminée = Halli gayrı muayyen = **Değtersiz çözey**
Solution unique = Yegâne hal = **Birik çözey**
Somme = Yekûn = **Toplam**
Somme algébrique — Mecmuu cebri = **Cebrik toplam**
Somme totale = Umumî yekûn = **Ökül**
Sommer = Re's = **Köse, tepe**
Sous-multiple = Ecza = **Askat**
Sous-multiples du mètre Metrenin eczası = **Metrenin askatları**
Sous-multiples du mètre carré = Metre mu-rabba'nın eczası = **Metre karenin askatları**

Sous-multiples du mètre cube = Metre mikâ-
bının eczası = **Metre küpün askatları**
Sous-normale = Tahtı nazım = **Nomal altı**
Sous-tangente = Tahtı mümas = **Teğet altı**
Soustractif = Matrüh = **Çıkan**
Soustraction = Tarh = **Çıkay**
Soustraire = Tarh etmek = **Çıkarmak**
Sphère = Küre = **Yüre**
Sphérique = Kürevî = **Yürevik**
Stère = İster = **İsterğ**
Stéréographie = Menazirüttaşvir — **İstereo-
grafi**
Stéréographique = Menazirüttaşvirî = **İstereo-
grafik**
Successif = Müteakip = **Ardarda**
Successivement = Müteakiben = **Ardarda**
Suffisance = Kifayet = **Yeterlik**
Suffisant = Kâfi = **Yeter**
Suite = Mütevaliye = **Süyüt**
Supériorité numérique = Adedî faikriyet
Nümerik üstünlük

Supplément (le) = Mütemmim = **Büey**
Supplémentaire = Mütemmim = **Büey**
Supposé = Farazî = **Varsaylık**
Supposer = Farzetmek = **Varsaymak**
Supposition = Faraziye = **Varsayı**
Surface = Satıh = **Yüzey**
Surface courbe = Satıh münhani = **Eğri yü-
zey**
Surface latérale = Canibî satıh **Yanal yü-
zey**
Surface plane = Satıh müstevi = **Düzey**
Surface plan horizontale = Ufki satıh müste-
vî = **Yatay düzey**
Surface totale = Mecmuu satıh = **Ökül yü-
zey**
Symétrie = Tenazur = **Simetri**
Symétrique = Mutenazır, tenazurî = **Simet-
rik**
Symétriquement = Mutenazırın = **Simetrice**
Système = Usul = **Sistem**
Système métrique = Metre usulü, metre sis-
temi = **Metre sistemi, metrik sistem**

T

Tableau de logarithmes = Logaritma cetveli
Logaritma tablosu
Table de Multiplication = Kerrat cetveli
Çarpay tablosu
Tangent, e = Mümas = **Teğet**
Tangente (la) = Hatrı mümas = **Teğet**
Tare = Dara = **Dara**
Faiz fiyatı = Taux = **Toğ**
Temps = Müddet = **Müddet**
Terme = Had = **Terim**
Terme = Nihayet = **Terim, terimğ**
Termes semblables Müşabih hadler
Benzer terimler
Terminaison = Münthea = **Terminay**
Terminer = Nihayet vermek = **Terminle-
mek**
Terminologie = Mephası ıstılahat, ıstılahat =
Terminoloji
Terminologique = Mephası ıstılahata müteal-
lik olarak = **Terminolojik**
Terminus = Münthea = **Terminus**

Tetraèdre = Zuerbaatülvüch = **(1) Dört-
yüzley (2) Üçgen piramit**
Théorème = Dava = **Teorem**
Théorie = Nazariye = **Teori**
Tonne = Tonne = **Ton**
Total algébrique = Yekûnu cebri **Cebrik
ökül**
Trace (la) = İsir = **İz**
Tracé = Güzergâh, taslak = **Çizey, taslak**
Tracer = Çizmek, resmetmek = **Çizmek**
Transformateur = Muhavvile = **Aktarığman**
Transformation = Tahavvül = **Aktarıy**
Transformé = Mütehavvil = **Aktarık**
Transformer = Tahvil etmek = **Aktarığniak**
Trapeze = Şibih münharif = **Yamuk**
Trapeze isocèle = Sakeyn şibih münharif =
İkizkenar yamuk
Trapeze rectangle = Kaim şibih münharif —
Dikey yamuk
Triangle = Müselles = **Üçgen**
Triangle acutangle Hadde zaviyeli müselles
= **Darıçgen**

Triangle équilatéral = Müsellesi mütesaviyüladla = **Eşkenar üçgen**
Triangle isocèle = Mütesaviyüssakeyn müselles = **İkizkenar üçgen**
Triangle obtusangle = Münferiç zaviyeli müselles = **Oputüçgen**
Triangle rectangle = Kaim zaviyeli müselles = **Dikey üçgen**

Triangle scalène = Muhtelifüladla müselles = **Çeşitkenar üçgen**
Tronc (de cône) = Nakıs (mahrut) **Kesik (koni)**
Tronc de pyramide = Nakıs ehram **Kesik piramit**

U

Uni = Müttehit = **Birleşik**
Unifier = Tevhit etmek = **Teketmek**
Unique = Yegâne = **Birik**

Unité = Vahit = **Birim**
Unité de capacité ou de contenance — İstiap vahidi kıyası = **Kapsıç birimi**

V

Valeur = Kıymet = **Değer**
Valeur absolue = Mutlak kıymet **Mutlak değer**
Valeur approché = Takribî kıymet = **Yaklaşık değer**
Valeur approximative Takribî kıymet = **Yaklaşık değer**
Valeur numérique = Adedî kıymet = **Nümerik değer**
Valeur supérieure = Yüksek kıymet = **Yüksek değer**
Variable = Mütehavvil = **Değişken**
Variation = Tahavvül = **Değişey**

Variations des fonctions = Tabilerin tahavvülü = **Görevlerin değışeyi**
Varié = Mütenevvi = **Değişik**
Variet = Tenevvü etmek = **Değişmek**
Vecteur = Şua = **Vektör**
Vérifiable = Kabili tahkik = **Sağlanabilir**
Vérification = Tahkik = **Sağalma**
Vérifier = Tahkik etmek = **Sağlamak**
Véritable = Hakikî = **Sağağ**
Vérité = Hakikat = **Sağıt**
Vertical = Şakulî = **Düşey**
Verticale (la) = Şakul = **Düşey**
Volume = Hacım = **Hacım**
Vrai = Doğru = **Sağıt**

Z

Zéro Sıfır **Sıfır**

Zone (de la sphère) Mıntakai (küre)
(Yüre) kuşağı

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM MEKANİK TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASIMEVİ

MEKANİK TERİMLERİ

TÜRKÇE OSMANLICA

A

Açısal ivme = Zaviyei sür'at
angulaire

Vitesse

Ağırlık merkezi
de gravité

Merkezi sklet = *Centre*

B

Bağıl = İzafî = *Relatif*

Bağıl devim = İzafî hareket = *Mouvement relatif*

Bileşen = Mürekkep — *Composante*

Bileşke = Muhassala = *Résultante*

Bi'leşkel devim = Hareketi muhassala —
Mouvement résultant

Birim = Vahit = *Unité*

Ç

Çifley = Müzdevice = *Couple*

Çizgel ivme
linéaire

Hatî sür'at *Vitesse*

D

Dayrel devim = Dairevî hareket *Mouvement circulaire*

Denge = Muvazenet = *Equilibre*

1 — Dengebilik, 2 — Sekinik = 1 — Fenni muvazene, 2 — Sakin = *Statique*

Devim = Hareket = *Mouvement*

1 — Devimlilik, 2 — Devimsel = 1 — Mephası harekât, 2 — Harekî = *Cinématique*

Devingen = Müteharrik = *Mobile*

Devitken çalışay = Muharrik amel — *Travail moteur*

Dinamik = Dinamik = *Dynamique*

Dinik = Halî sükûnette = *Repos (au)*

Dinlik = Sükûnet = *Repos*

Direget = İstikamet = *Direction*

Direngen çalışay = Mukavim amel = *Travail résistant*

Dirik kuvvet = Kuvvei zinde = *Force vive*

Diyagram = Diyagram = *Diagramme*

Doğrul devim = Müstakil hareket = *Mouvement rectiligne*

Döner vektör = Devvar şua = *Vecteur tournant*

Dönü = Deveran = *Rotation*

E

Eğril devim = Münhani hareket <i>vement curviligne</i>	<i>Mon-</i>	Eplikat noktası = Tatbik noktası — <i>Point d'application</i>
Elemansel çalışay Cüz'i amel <i>élémentaire</i>	<i>Travail</i>	Ergirmi = İrca = <i>Réduction</i>
Elemansel işlev Basit ameliye = <i>Opé-</i>		Eşinkurun = Hemzaman = <i>Synchrone</i>
<i>ration élémentaire</i>		Etkim = Tesir = <i>Action</i>
		Eylemsiz = Âtul = <i>Inerte</i>
		Eylemsizlik = Atalet = <i>Inertie</i>

H

Helis = Helezon = <i>Hélice</i>		<i>vement hélicoïdal</i>
Helisel devim = Helezonî hareket = <i>Mou-</i>		Hız = Şiddet = <i>Intensité</i>

İ

İvitim Tacil — <i>Accélération</i>		İvme = Sür'at = <i>Vitesse</i>
---	--	---------------------------------------

K

Kaydırma = İntikal = <i>Translation</i>		Kütle = Kütle = <i>Masse</i>
Kuvvet = Kuvvet = <i>Force</i>		

M

Maddesel nokta = Maddî nokta = <i>Point matériel</i>		<i>Force centripède</i>
Mekanik = Mihanik, mihanikî = <i>Mécanique</i>		Merkezkaç kuvvet = Anilmerkez kuvvet = <i>Force centrifuge</i>
Merkezcil kuvvet = İlelmerkez kuvvet =		Mutlak = Mutlak = <i>Absolu</i>

N

Nomal = Nazımî = <i>Normal</i>

O

Ortay İvme — Vasatî sür'at = <i>Vitesse moyenne</i>
--

Ö

Ököl çalışay = Mecmû' amel = *Tavail* | Ölçeyseel — Kıyasiye — *Scalaire*
total

S

Sekinik = Sakin = *Statique*
 Sistem = Heyet = *Système*
 Sürümte = Delk = *Frottement*

Sürüksel devim = Cerrî hareket = *Mouvement d'entraînement*

T

Teğetsel = Mümasî = *Tangentiel*

Tekşekil devim = Muntazam hareket =
Mouvement uniforme

Tekşekil türleşik devim = Muntazam mü-

tehavvil hareket = *Mouvement uniformément varié*

Türleşik devim = Mütehavvil hareket =
Mouvement varié

U

Uzay = Mesafe = *Espace*

Ü

Ülkeri = Vezniyet = *Moment*

V

Vektör = Şua = *Vecteur*

Vektörel Şua *Vectoriel*

Y

Yanıtım = Aksi tesir = *Réaction*
 Yön = Cihet = *Sens*

Yörünge = Mahrek = *Trajectoire*

Z

Zaman = Zaman = *Temps*

MEKANİK TERİMLERİ

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Aksi tesir = *Réaction* = Yanıtım
Anilmerkez kuvvet = *Force centrifuge* = Merkezkaç kuvvet

Atalet = *Inertie* = Eylemsizlik
Âtl = *Inerte* = Eylemsiz

B

Basit ameliye *Opération élémentaire* — Elemansel işlev

C

Cerrî hareket = *Mouvement d'entraînement* =
Sürüksel devim
Cihet = *Sens* = Yön

Cüz'î amel = *Travail élémentaire* = Elemansel çalışay

D

Dairevî hareket = *Mouvement circulaire* =
Dayrel devim

Devvar şua = *Vecteur tournant* = Döner vektör

Delk = *Frottement* = Sürtme
Deveran = *Rotation* = Dönü

Dinamik = *Dynamique* = Dinamik
Diyagram = *Diagramme* = Diyagram

F

1 — Fennî muvazene, 2 — Sakin

Statique = 1 — Dengebilik, 2 — Sekinik

H

Hali sükûnette = *Repos (au)* = Dinik
Hareket = *Mouvement* = Devim
Hareketi muhassala = *Mouvement résultant* =
Bi'şkel devim
Hareki = *Cinématique* = Devimsel
Hattî sür'at — *Vitesse linéaire* = Çizgel ivine

Helezon = *Hélice* = Helis
Helezonî hareket = *Mouvement hélicoïdal*
Helisel devim
Hemzaman = *Synchrone* = Eşinkurun
Heyet = *Système* = Sistem

I

İtelmerkez kuvvet = *Force centripède* = **Merkezcil kuvvet**

İntikal = *Translation* = **Kaydırma**

İrca = *Réduction* = **Ergirim**

İstikamet = *Direction* = **Direget**

İzafî = *Relatif* = **Bağlı**

İzafî hareket = *Mouvement relatif* = **Bağlı devim**

K

Kıyasiye = *Scalaire* = **Ölçeyssel**

Kuvvei zinde = *Force vive* = **Dirik kuvvet**

Kuvvet = *Force* = **Kuvvet**

Kütle = *Masse* = **Kütle**

M

Maddî nokta = *Point matériel* = **Maddesel nokta**

Mahrek *Trajectoire* = **Yörüngen**

Mecmuî amel = *Travail total* = **Ökül çalışsay**

— Mephasî harekât, 2 — Harekî = *Cinématique* = 1 — **Devimbilik, 2 — Devimsel**

Merkezi sıklet = *Centre de gravité* = **Ağırlık merkezi**

Mesafe = *Espace* = **Uzay**

Mihanik, Mihanikî = *Mécanique* = **Mekanik**

Muharrrik amel = *Travail moteur* = **Devitken çalışsay**

Muhassala = *Résultante* = **Bileşik**

Mukavim amel = *Travail résistant* = **Direnge çalışsay**

Muntazam hareket = *Mouvement uniforme* = **Tekşekil devim**

Muntazam mütehavvil hareket = *Mouvement uniformément varié* = **Tekşekil türleşik devim**

Mutlak = *Absolu* = **Mutlak**

Muvazenet = *Equilibre* = **Denge**

Mümasî = *Tangentiel* = **Teğetsel**

Münhanî hareket = *Mouvement curviligne*

Eğril devim

Mürekkip = *Composante* **Bileşen**

Müstakim hareket = *Mouvement rectiligne*

Doğrul devim

Müteharrik = *Mobile* = **Devingen**

Mütehavvil hareket = *Mouvement varié* =

Türleşik devim

Müzdevice *Couple* = **Çiftley**

N

S

Sakin = *Statique* = **Sekinik**

Sükûnet = *Repos* = **Dinlik**

Sür'at = *Vitesse* — **İvme**

Şiddet = *Intensité* = **Hız**

Şua = *Vecteur* = **Vektör**

Şuaî — *Vectoriel* = **Vektörel**

T

Tacil = *Accélération* = İvitim

Tatbik noktası = *Point d'application* = Epli-

kat noktası

Tesir = *Action* = Etkim

V

Vâhit = *Unité* = Birim

Vasatî sür'at = *Vitesse moyenne*

Or- | **tay ivme**
Vezniyet = *Moment* = Ülkesi

Zaman = *Temps* = Zaman

| Zaviyevî sür'at = *Vitesse angulaire* =
Açırsal ivme

MEKANİK TERİMLERİ

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

Absolu = Mutlak = **Mutlak**
Accélération = Tacil = **İvitem**

| *Action* Tesir = **Etkin**

C

Centre de gravité = Merkezi sikket = **Ağır-
lık merkezi**

| Hareki = 1 — Devimbililik, 2 — **De-
vimsel**

Cinématique = 1 — Mephası harekât, 2 —

| *Composante* = Mürekkip = **Bileşen**
Couple = Müzdevice = **Çifley**

D

Diagramme = Diyagram = **Diyagram**
Direction = İstikamet = **Direget**

| *Dynamique* Dinamik Dinamik

E

Equilibre Muvazenet = **Denge**

| *Espace* = Mesafe = **Uzay**

F

Force = Kuvvet = **Kuvvet**

Force centripète — Anilmerkez kuvvet —
Merkezkaç kuvvet

| *Force centripète* = İlelmerkez kuvvet =
Merkezçil kuvvet

| *Force vive* = Kuvvei zinde = **Dirik kuvvet**
Frottement = Delk = **Sürtme**

H

Hélice = Helezon = **Helis**

I

Inerte = Âtil = **Eylemsiz**
Inertie = Atalet = **Eylemsizlik**

| *Intensité* Şiddet = **Hız**

M

Masse = Kütlev = **Kütlev**

Mécanique = Mihanik, mihaniki = **Mekanik**

Mobile = Mütəharrik = **Devingen**

Moment = Vezniyet = **Ülkeri**

Mouvement = Hareket = **Devim**

Mouvement circulaire = Dairevi hareket = **Dayrel devim**

Mouvement curviligne = Münhanî hareket = **Eğril devim**

Mouvement d'entraînement = Cerrî hareket = **Sürüksel devim**

Mouvement hélicoidal = Helezonî hareket = **Helisel devim**

Mouvement rectiligne = Müstakim hareket = **Doğrul devim**

Mouvement relatif = İzafî hareket = **Bağlı devim**

Mouvement resultant — Hareketi muhassala = **Bileşkel devim**

Mouvement uniforme = Muntazam hareket = **Tekşekil devim**

Mouvement uniformément varié = Muntazam mütəhavvil hareket = **Tekşekil türleşik devim**

Mouvement varié = Mütəhavvil hareket = **Türleşik devim**

N

Normal = Nazımî = **Nomal**

O

Opération élémentaire = Basit amcliye = **Elemansenî işlev**

P

Point d'application = Tatbik noktası = **Ep-likat noktasi**

Point matériel — Maddî nokta = **Maddesel nokta**

R

Réaction = Aksi tesir = **Yanıtıkım**

Réduction = İrca = **Ergirim**

Relatif = İzafî = **Bağlı**

Repos = Sükûnet = **Dinlik**

Repos (au) = Hali sükûnette = **Dinik**

Résultante = Muhassala = **Bileşke**

Rotation = Deveran = **Dönü**

S

Scalaire = Kıyasiye = **Ölçeyssel**

Sens = Cihet = **Yön**

Statique = 1 — Fenni muvazene, 2 — Sakin

— 1 — **Dengebilik**, 2 — **Sekinik**

Synchrone = Hemzaman = **Eşinkurun**

Système = Heyet = **Sistem**

T

Tangentiel = Mümasî = **Teğetse!**

Temps = Zaman = **Zaman**

Trajectoire = Mahrek = **Yörüğe**

Translation = İntikal = **Kaydırma**

Travail élémentaire = Cüz'î amel = **Eleman-
sel çalışay**

Travail moteur = Muharrik amel = **Devit-
gen çalışay**

Travail résistant = Mukavim amel = **Diren-
gen çalışay**

Travail total = Mecmuî amel = **Ökül çalışay**

U

Unité — Vâhit = **Birim**

V

Vecteur = Şua = **Vektör**

Vecteur tournant = Devvar şua
vektör

Vectoriel = Şuaî = **Vektörel**

Vitesse = Sür'at = **İvme**

Döner

Vitesse angulaire = Zaviyevî sür'at = **Açısal
ivme**

Vitesse linéaire — Hattî sür'at = **Çizgel
ivme**

Vitesse moyenne — Vasatî sür'at = **Ortay
ivme**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM FİZİK TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASİMEVİ

FİZİK TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA

A

Ağır = Tasaut = *Sublimation*
Ağır; çekey = Vezinli = *Pesant*
Ağırlık = Vezin = *Poids*
Akır = Seyelân = *Flux*
Akıldüzen = Keosta = *Rhéostat*
Akışkan = Seyyal = *Fluide*
Akışkanlık = Seyyalîyet = *Fluidité*
Akkor = Müteşehhip = *Incandescent*
Akkorluk = Teşehhüp = *Incandescence*
Akustik, sesbilik = İlmi esvat = *Acoustique*
Alan = Saha = *Champ*
Almaç = Ahize = *Récepteur*
Almaç = Tenavüp = *Alternation*
Almaşık akım — Mütenavip cereyan
Courant alternatif
Almaşık = Alternatör = *Alternateur*
Amırtık = Muntafî = *Amorti*
Amırtım = İtfa = *Amortissement*
Anahtar = Mıftah = *Interrupteur*
Analizer = Muhallil = *Analyseur*
Ana ses = Asfî ses = *Son fondamentale*
Anot = Anod = *Anode*

Aralık = Fasıla = *Intervalle*
Ardal = Müteakip = *Successif*
Ardalamak = Teakup etmek = *Succéder*
Armatür = Hâfıza = *Armature*
Artık manyetizma = Mıknatısıyeti müteba-
kiye = *Magnétisme remanent*
Aşırı doyum = Fevki işba = *Sursaturation*
Aşırı ergitim = Fevki zeveban = *Surfusion*
Ayar = Ayar = *Etalon*
Ayarlamak = Ayarlamak = *Etalonner*
Aydınlanma = Tenevvür = *Eclairément*
Aydınlatma = Tenvir = *Eclairage*
Aydınoda = Beytî münir = *Chambre claire*
Aykit = Cihaz = *Appareil*
Aynı safhada = Aynı safhada = *En phase*
Ayrımyüzey = Tefrik sathı = *Surface de séparation*
Ayrışmak = Tahallül etmek = *Décomposer (se)*
Ayrıştırmak = Tahlil etmek = *Décomposer*
Azay değer = Asgarî kıymet = *Valeur minima*

B

Bağl = İzafi, nispi = *Relatif*
Bağmı = Münasebet = *Relation*
Basit = Basit = *Simple*
Basit makine = Basit makine = *Machine simple*
Basit tartma = Vezni basit = *Simple pesée*

Basmç = Tazyik = *Pression*
Bastölçer = Mikyası tazyiki hava *Baromètre*
Baskül = Baskül = *Bascule*
Başlı kesti, prensipal kesit = Kaktar asfî *Section principale*

Belgirtmek — İfade etmek = *Exprimer*
Beygirgücü = Beygir kuvveti = *Cheval-vapeur*
Bileşik = Mürekkep = *Composé*
Bileştirmek = Terkip etmek = *Composer*
Billûr = Billûr = *Cristal*
Billûrlaşma = Tebellür = *Cristallisation*
Birâen ergitim Zevebanı seri = *Fusion brusque*
Birey = Evvelî = *Primaire*
Birim = Vâhît = *Unité*
Biyel = Biyel = *Bielle*
Bolsafhalı = Çok safhalı *Polyphase*

1 — Boşum, 2 — Boş = 1 Halâ, 2 — Boş = *Vide*
Boyuna, uzunluğuna = Tulânî — *Longitudinal*
Bösme motor İnilâklî motör = *Machine à explosion*
Buhar = Buhar = *Vapeur*
Buharlaşma = Tebahhur = *Vaporisation*
Buharlaşma ısığı = Hararetî tebahhur = *Chaleur de vaporisation*
Buhar makinası = Buhar makinesi = *Machine à vapeur*
Burulma = İltiva = *Torsoin*
Büyüteç = Pertavsız = *Loupe*

C

Cisim Cisim *Corps*

Ç

Çağdal = Muvakkat = *Temporaire*
Çalışay = Amel, fiil = *Travail*
Çekey = Vezinli = *Pesant*
Çekeylenmek = *Cezbolunmak* = Attirer (s')
Çekül = Şakul aleti = *Fil à plomb*
Çeper = Cidar = *Paroi*
Çevirgeç = Mübeddilül yesar = *Commuteurs*
Çevrim = Devre = *Cycle*
Çıkan = Huruç eden = *Emergent*

Çıkış = Huruç = *Emergence*
Çifley = Müzdevice = *Couple*
Çift safhalı İki safhalı = *Diphase*
Çift tartma = Mükerrer tartma — *Double pesée*
Çift kırılma İnkisarı muzaaf *Double refraction*
Çizgel = Hattî = *Linéaire*
Çoğay değer = Azamî kıymet *Valeur maxima*

D

Dağılım = İnhilâlî (ziya) = *Dispersion*
Dağınık = Münteşir = *Diffus*
Dağınma = İntisar = *Diffusion*
Dağınmış yaruy = Şuar müntesir = *Rayon diffusé*
Dağıtkan = Muhallilî (ziya) = *Dispersif*
1 — Dağıtım, 2 — Dağılıma = 1 — Tevzi, 2 — Tevezzü = *Distribution*

Dalga boyu Tulü mevç *Longueur d'onde*
Damıtım = Taktir *Distillation*
Değişim = Tahavvül = *Transformatorn*
Değişki = Muhavvile = *Transformateur*
Değişmez = Sabit = *Constant*
Değme = Temas = *Contact*
Demir aralığı = Mabeyni hadid *Entrefer*

Denel = Tecrübî = *Expérimental*
 Deneý = Tecrübe = *Expérience*
 Deneý düzey = Tecrübe sathı = *Plan d'épreuve*
 Denge = Muvazenet = *Equilibre*
 1 — Dengebilik, 2 — Şekinik = 1 — Fen-ni muvazene, 2 — Sakin = *Statique*
 Denk = Muadil = *Equivalent*
 Denklik = Muadelet = *Equivalence*
 Derişik = Mütmerkiz = *Concentré*
 Determinlemek = Tayin etmek *Déterminer*
 Devim = Hareket = *Mouvement*
 1 — Devimbilik, 2 — Dinamik = 1 — Mebhası harekât, 2 — Dinamik = *Dynamique*
 Devinsey = Frekans = *Fréquence*
 Devir = Devir = *Période*
 Devirli devim = Devrî hareket = *Mouvement périodique*
 Devitken = Muharrik = *Moteur*
 Devitken elektrik kuvvet = Kuvvei muharrikei elektrikiye = *Force électromotrice*
 Devitken manyetik kuvvet = Manyetomotoris kuvvet = *Force magnétomotrice*
 Devre = Devre = *Circuit*
 Deyim = Tabir = *Expression*
 Dışbükey = Muhaddep = *Convexe*
 Dinamik = Dinamik = *Dynamique*
 Dinamo = Dinamo = *Dynamo*
 Direnç = Mukavemet = *Résistance*
 Direngen = Mukavim = *Résistant*
 Diyafram = Diyafragma = *Diaphragme*

Diyoptri = Diyoptri = *Dioptrie*
 1 — Doğrultmaç, 2 — Doğrultan = Red-resör = *Redresseur*
 Doğuray = Müvellit = *Générateur*
 Doygun = Meşbu = *Saturé*
 Doyuran = Müşbi = *Saturant*
 Döneç = Rotor = *Rotor*
 Döne kutupsay = İstıktabrı devrî = *Polarisation rotatoire*
 Döner tulumba Devvar tulumba = *Pompe rotative*
 Duraklı = Tevakkuf halinde = *Stationnaire*
 Duray = İstıkrar = *Stabilité*
 Duraydenge = Muvazenetî daime = *Indifférence*
 Duray dengeli = Muvazenetî daime halinde = *Indifférent*
 Duraylı = Müstakır = *Stable*
 Duraysız = Gayri müstakır = *Instable*
 Duraysızlık = Ademi istıkrar = *Instabilité*
 Duruk = Stator = *Stator*
 Duraylık = Hassasiyet = *Sensibilité*
 Duyurga = Anten = *Antenne*
 Dügüm = Ukde = *Nœud*
 Dürbün = Dürbün = *Lunette*
 Düsey = Şakulî = *Verticale*
 Düşkürüm = İnhitat = *Dégradation*
 Düzayna = Müstevî ayna = *Miroir plan*
 Düzeç = Seviye = *Niveau*
 Düzeltilim = Tashih = *Correction*
 Düzenek = Tertibat = *Dispositif*
 Düzengeç = Nâzım = *Régulateur*
 Düzenteker = Volan = *Volant*

E

Eğilim = Meyl = *Déclinaison*
 Ekran = Hail = *Ecran*
 Eksen = Mihver = *Axe*
 Eldek = Miftahrı elektriki = *Manipulateur*
 Eldem = Ameliyei bilyed = *Manipulation*
 Eldemek = El ile işlemek = *Manipuler*
 Elektrik = Elektrikiyet = *Electricité*
 Elektrik akımı = Cereyanı elektriki = *Courant électrique*
 1 — Elektrikleme, 2 — Elektriklenme = 1 — Elektrikleme, 2 — Elektriklenme = *Electrification*

Elektriklenmiş = Elektriklenmiş = *Electrisé*
 Elektrik sarkaç = Rakkası elektriki = *Pendule électrique*
 Elektrik yayı = Kavsi elektriki = *Arc électrique*
 Elektrolit = Tahlili elektrikiye tâbi cisim = *Electrolyte*
 Elektrolitik = Tahlili elektrikiye müteallik = *Electrolytique*
 Elektroliz = Tahlili elektriki = *Electrolyse*

Elektromanyetik Elektriki mıknatısı
= *Electromagnétique*
Elektromanyetizma = Elektrikiyeti mıkna-
tisiye = *Electro-magnétisme*
Elektromıknatıs = Mıknatısı elektriki =
Electro-aimant
Elektroskop = Elektriknüma = *Electroscope*
Elektrot = Elektrod = *Electrode*
Eleman = Unsur = *Elément*
Enerji = Kudret = *Energie*
Enine, genişliğine = Arzanî = *Transversal*
Eplikat = Tatbikat = *Application*
Eplikat noktası = Tatbik noktası = *Point*
d'application
Erel = Hakikî = *Réel*
Erel gaz = Hakikî gaz = *Gaz réel*
Ergitim = Zeveban = *Fusion*
Ergitim ışıǵı = Harareti zeveban *Chaleur*
de fusion

Erimiş cisim = Münhal cisim = *Corps*
dissout
Eriçlik = İnhilâliyet = *Solubilité*
1 — Eryim, 2 — Eritim = **1 — İnhilâl,**
2 — Hall = *Dissolution*
Eritken = Muhallil = *Dissolvant, solvant*
1 — Eriyik, 2 — Eryim = **1 — Mahlûl,**
2 — İnhilâl = *Solution*
Eşışıl = Mütessaviyülharare = *Isotherme, iso-*
thermique
Eşinkurun = Hemzaman = *Synchrone*
Eşkurunluk = Mütessaviyüzzemanlık = *Iso-*
chronisme
Etkin değer = Müessir kıymet = *Valeur*
efficace
Evensel çekey = Cazibci umumiyeye = *At-*
traction universelle
Evritim = Akis = *Inversion*
Eyik düzey = Mail müstevi = *Plan incliné*
Eylim = Meyl = *Inclinaison*

F

Farklı = Farklı = *Différent*
1 — Fizik, 2 — Fiziksel — **1 — Fizik,**
2 — Fizikî = *Physique*
Fiziksel optik = Fizikî mebbasülbasar
Optique physique
Fluorışı = Lemeani fluori = *Fluorescence*
Fluorışıl = Lâmiî fluori = *Fluorescent*
Fokus = Mihrak = *Foyer*

Fokus düzeyi = Müstevii mihrakî = *Plan*
focal
Fokus uzaklığı = Mihrak budü *Distance*
focale
Formül = Düstur = *Formule*
Fosforış = Lemeani fosforî = *Phosphor-*
escence
Fosforışıl = Fosforesan = *Phosphorescent*
Fotometre, ışmölçer = Fotometre = *Pho-*
tomètre

G

Galvanoplasti = Tenviyei galvaniyeye *Gal-*
vanoplastie
Gaz = Gaz = *Gaz*
Gazık = Gazî = *Gazeux*
Gecikme = Teahhur = *Retard*
Geçirgenlik = Tenafüz = *Perméabilité*
Gelen = Varit = *Incident*
Gelim = Vürur = *Incidence*
Genel = Umumî = *Général*

Genelleştirim = Tamim = *Généralisation*
Geney = Vüs'at = *Amplitude*
Genişim = İnbisat = *Dilatation*
Genişliğine, enine = Arzanî = *Transversal*
Gerilme = Tevettür = *Tension*
Gerim düşümü = Sukutu tevettür = *Chute*
de tension
Gevşey = İrha = *Détente*
Girişim = Tedahül = *Interférence*

1 — Gizilgüç, 2 — Gizil = 1 — Kudreti mekniye, 2 — Mekni = *Potentiel*
Gizilgüç farkı = Tefazulü iktidar = *Différence de potentiel*
Göçürüm = Nakil (intikal) = *Transmission*
Göreycap = Kutru zabiri = *Diamètre apparent*
Göreymerkez = Merkezi basarı = *Centre optique*
Görgem = Müşahede = *Observation*
Görgemek = Müşahede etmek = *Observer*
Görmen = Râst = *Observateur*

Görübilik, optik = Mebhasülbasar = *Optique*
Görünteç = Tayfbin = *Spectroscope*
Görüntü = Tayf = *Spectre*
Gösterge = Müş'ir = *Indicateur*
Gözek, oküler = Oküler = *Oculaire*
Gözlük = Gözlük = *Lunettes*
Grafik = Grafik = *Graphique*
Güç = Takat = *Puissance*
Güney = Cenub = *Sud*
Gürsöyleç = Hoparlör = *Haut parleur*
Güvenge = Sigorta (emniyet nakili) = *Assurance*

H

Hal = Hal = *Cas*
Hal = Hal = *Etat*
Harcamak = Sarfetmek = *Dépenser*
Hata = Hata = *Erreur*
Hava basıncı = Tazyıkı nesimî = *Pression atmosphérique*
Hava düzeci = Tesviye ruhu = *Niveau à bulle d'air*
Havaölçer = Mikyası hava = *Aéromètre*
Havayüre = Havayı nesimî = *Atmosphère*
Havayürel = Cevvî = *Atmosphérique*

1 — Helis, 2 — Uskur = 1 — Helezon, 2 — Pervane = *Hélice*
Hepsürel = Daimî = *Permanent*
Hepsürey = Deymumet = *Permanence*
Hız = Şiddet = *Intensité*
Hızlı = Şedit = *Intense*
Hipotez = Faraziye = *Hypothèse*
Homogen = Mütecanis = *Homogène*
Homogenlik = Tecanüs = *Homogénéité*
Hortum = Hortum = *Trompe*
Huzma = Hüzme = *Faisceau*

Irakgören — Medidülbasar = *Hypermétrope*
Irakgörey — Meddül basar = *Hypermétrope*
Iraksak — Mütebait = *Divergent*
Iraksay — Tebaüt = *Divergence*
Isıg, sıcaklık = Hararet = *Chaleur*
Isımotör = Hararet motörü = *Moteur thermique*

Isıölçer = Mikyası suhnet = *Calorimètre*
Isıtma = Teshin = *Chauffage*
Isıveren = Müsahhin = *Calorifique*
Isıveri = Husulî hararet = *Calorification*
Isık = Zıya = *Lumière*
Isıklı = Zıyadar = *Lumineux*
Isıldam = Lemean = *Luminescence*
Isınölçer, fotometre = Fotometre = *Photomètre*

İç = Dahil, Dahilî = *Intérieur, Interne*
İçbükey = Mukaar = *Concave*
1 — İfade, 2 — Deyim = 1 — İfade, 2 — Tabir = *Expression*

İhtar = İhtar = *Remarque*
İkey = Sünaî = *Secondaire*
İletim = Nâkiliyet = *Conductance*
İletken = Nâkil = *Conducteur*

İletkenlik = Kabiliyeti nakil
bilité
İmge = Hayal = *Image*
İmleç = Mukayyit = *Enregistreur*
İplik = Hayt = *Filament*

Conducti-

İşley = Tesir = *Influence*
İşleylemek = Tesir etmek *Influencer*
İvit = Seri = *Vite*
İvme = Sürat = *Vitesse*

J

Jul olayı Jul hadisesi — *Effet Joule*

K

Kaçır = Eşapman = *Echappement*
Kafes = Şebeke = *Grille*
Kaide = Kaide = *Règle*
Kaldıraç = Mirfea = *Levier*
Karanlıkoda = Beyti muzlim *Chambre*
noire
Karın = Batın = *Ventre*
Karışın = Mahlût = *Mélange*
Karşılaştırma = Mukayese = *Comparaison*
Karşılıklı = Mütakabil = *Réciproque*
Karşıt devitken elektrik kuvvet = Muha-
 tîf kuvvei muharrikei elektrikeye = *Force*
contre-électromotrice
Katğ = Sulp = *Solide*
Katğlaşmak = Tasallüp *Solidification*
Katot = Katod = *Cathode*
Kaynak = Memba = *Source*
Kaynataç = Magli = *Bouilleur*
Kendel ündükleme = Hususî müessiriyet
 = *Self-induction*
Kesikli görüntü = Munkatı tayf = *Spectre*
discontinu
Kesiksiz görüntü = Mütemadî tayf = *Spec-*
tre continu
Kesiley = Kesalet = *Hystérésis*
Kılcal = Şarî = *Capillaire*
Kılcaı = Şariyet = *Capillarité*
Kıpı değer = Anî kıymet = *Valeur ins-*
tantanée
Kırılma = İnkisar = *Réfraction*
Kırılma indeği = Karinei inkisar = *Indice*
de réfraction

Kırılmış = Münkesir = *Réfracté*
Kırmım = Tekâsür = *Diffraction*
Kısa devre = Kısa devre = *Court-circuit*
Kısmaç = Firen = *Frein*
Kızılötesi = Maverayrahmer = *Infra-rouge*
Kinetik = Harekî = *Cinétique*
Koefiçiyant = Emsal = *Coefficient*
Kondurum = Tersim = *Construction*
Kritik tempirim = Buhran suhuneti
Température critique
Kulaklık = Mısma = *Ecouteur*
Kuray = Montaj = *Montage*
Kuraylamak = Monte etmek = *Monter*
Kutbik = Kutbî = *Polaire*
Kutup = Kutup = *Pôle*
Kutupengel = Manii istıktap = *Dépolarisant*
Kutupengellik = Ademi istıktap = *Dépo-*
larisation
Kutupsanık = Müstaktap = *Polarisé*
Kutupsar = Müstaktip = *Polariseur*
Kutupsay = İstıktap = *Polarisation*
Kutupsayölçer = Polarimetre = *Polarimètre*
Kuvvet borusu = Kuvvet borusu = *Tube*
de force
Kuvvet çizgisi = Kuvvet hatı — *Ligne de*
force
Kuvvetölçer = Mikyası kuvvet — *Dynamo-*
mètre
Kuzay = Şimâl = *Nord*
Kübik = Mikâbî hacmî *Cubique*
Kütle = Kütle = *Masse*

L

Levha = 'Safıha *Lame*

Limitel açı = Hat zaviyesi — *Angle limite*

M

Madde = Madde = *Matière*

Makara = Makara = *Bobine*

Manivelâ = Manivelâ = *Manivelle*

Manyato = Manyato = *Magnéto*

Manyetik alan = Mıknatıs saha = *Champ magnétique*

Manyetik ündüklem = Mıknatıs endüksiyon = *Induction magnétique*

Manyetizleyen = Mıknatısleyen = *Magnétisant*

Manyetizma = Mıknatısiet = *Magnétisme*

Mercek = Adese = *Lentille*

Merkez = Merkez = *Centre*

1 — Merkez, 2 — Merkezeli 1 — Merkez, 2 — Merkezi = *Central*

Metot = Usul = *Méthode*

Mıknatis = Mıknatis = *Aimant*

1. Mıknatısleme, 2 — Mıknatıslenme = 1 — Mıknatısleme, 2 — Mıknatıslenme = *Aimantation*

Mıknatıslenmiş iğne = İbri mıknatısiye *Aiguille aimantée*

Mikrofon = Musavvit = *Microphone*

Mikrometre = Mikyası hurdebin *Micromètre*

Mikroskop = Hurdebin = *Microscope*

Miyop, yakıngören — Kasırülbasar — *Myope*

Miyopluk, yakıngörey = Kasırülbasar — *Myopie*

Morötesi = Maverayıbenefsevi = *Ultra-violet*

1 — Motör, 2 — Devitken = 1 — Motör, 2 — Muharrik = *Moteur*

Mutlak = Mutlak = *Absolu*

N

Nem = Rutubet = *Humidité*

Nesne, obje = Cisim, şey = *Objet*

Nesnel, objektif = Objektif = *Objectif*

Net = Vazıh = *Nette*

Nicel = Kenmî = *Quantitatif*

Nitel = Keyfî = *Qualitatif*

Nomal = Tabiî = *Normal*

Nomal göz = Tabiî göz = *Œil normal*

Nomal şartlar = Şeraiti tabiiye = *Conditions normales*

O

Obje, nesne = Cisim, şey = *Objet*

Objektif, nesnel = Objektif = *Objectif*

Oküler (gözek) = Oküler = *Oculaire*

Olay = Hâdise = *Pbénomène*

Optik, görübilik = Mebhasülbasar = *Optique*

1 — Orta, 2 — Ortam = 1 — Vasat, 2 — Muhit, vasat = *Milieu*

Ortay değer = Vasatı kıymet = *Valeur moyenne*

Otomatik = Mütcharriki binefsihi = *Automatique*

Ö

Ölçey = Mikyas = *Echelle*

Özdemek = İfade etmek = *Enoncer*

Özdeyim = İfade = *Enoncé*

Özdirenç = Mukavemeti mahsus = *Résistivité*

Özel = Hususi = *Particulier*

Özelik = Hassa = *Propriété*

Özgül ağırlık = Vezni mahsus = *Poids spécifique*

Özgül ısığ = Harareti mahsus = *Chaleur spécifique*

Özgür düşün = Serbest sukut = *Chute libre*

Özgür yüzey = Serbest sath = *Surface libre*

P

Paralel = Muvazi = *Parallèle*

Piston = Piston = *Piston*

Plaka = Safiha = *Plaque*

Posta = Posta = *Poste*

Prensipal eksen = Mihvci asli
principale

Prensipal kesit, başıl kesit = Maktar asli
= Section principale

Prespit = Medidülbasarı şeyhi = *Presbyte*

Prespitlik = Meddi basarı şeyhi = *Presbytie*

Problem = Mesele = *Problème*

Pürüzma = Menşur = *Prisme*

R

Radyotelefon = Radyo-telefon = *Radiotéléphonie*

Radyotelgraf — Radyotelgraf *Radiotélégraphie*

Renksemez = Müzilüllevn = *Achromatique*

Renkser = Muhallilüllevn = *Chromatique*

Renkser kutupsay = Istıktabı levni = *Polarisation chromatique*

S

Sabit = Sabit = *Fixe*

Saçay = Alâimi inkıtar zıya = *Frangé*

Safha = Safha = *Phase*

Sakım = Tahaffuz = *Conservation*

Salınım = Raks, ihtizaz = *Oscillation*

Salınmak = İrticaç etmek = *Osciller*

Salınıtı devresi = Raks devresi = *Circuit oscillant*

Salt = Sudur, neşir = *Emission*

Sapma = İnhiraf = *Déviation*

Sarm = Devrei helezoniye = *Spire*

Sarkaç = Rakkas = *Pendule*

Sarkıl = Rakkasî = *Pendulaire*

Sarmay = Helezonî = *Spiral*

Saydam = Şeffaf = *Transparent*

Saydamsız = Gayri şeffaf = *Opaque*

Sayıca = Adedî = *Numérique*

Sekinik = Sakin = *Statique*

Sekinik elektrik = Elektrikiyeti sakine
Electrostatique

Sesbilik, akustik = İlmi esvat = *Acoustique*

Sıcaklık, ısığ = Hararet = *Chaleur*

Sıcakölçer Mizanülharare = *Thermomètre*

Sığa = Sia *Capacité*

Sıvık = Mayı = *Liquide*

1 — Sıvıma, 2 — Sıvıtma = 1 — Temeyyü, 2 — Temyi = *Liquéfaction*

Sıvıtmak = Temyi etmek = *Liquéfier*

Silindir = Üstüvane = *Cylindre*

Simel = Şematik = *Schématique*

Simey = Şema = *Schéma*

Sinüsümsü = Şibhiceybî = *Sinusoïde*

Sinüsümsü devim = Şibhi ceybî hareket = *Mouvement sinusoidal*

Sistem = Heyet = *Système*

Soğutan = Müberrit = *Réfrigérent*

Soğutma makinesi, Soğutmaç = Müberrit = *Machine frigorifique*

Solumbaç = Muhalliyetülhava = *Machine pneumatique*

Son ivme = Gaye sür'ati = *Vitesse limite*

Soray = Mas = *Absorption*

Sormak = Massetmek = *Absorber*

Soyut = Mücerret = *Isolé*

Soyutkaç = Alatrı tecrid = *Isolateur*

Soyutkan = Mücerrit = *Isolant*

Soyutmak = Tecrit etmek = *Isoler*

Söyke = Mesnet = *Support*

Sudenge = Muvazeneti mayyat = *Hydrostatique*

Su düzeci = Su tesviyesi = *Niveau d'eau*

Sulandırılmış = Memdut = *Etendu*

Süneke = Elâstikî = *Elastique*

Süney = Elâstikriyet = *Elasticité*

Süre = Devam müddeti = *Durée*

Sürem = Sarfiyat = *Débit*

Süreyli = Devamlı = *Entretenu*

Sürgü = Mıstara = *Curseur*

Sürtme = Delk = *Prottement*

Ş

Şart = Şart = *Condition*

Şekil = Şekil = *Forme*

Şekillenim Teşekkül = *Formation*

T

Tabiğat = Tabiat = *Nature*

Tabiğî = Tabiî = *Naturel*

Tarif = Tarif = *Définition*

Tekrenk = Vahidüllevn = *Monochromatique*

Telefon = Telefon = *Téléphone*

Televizyon = Televizyon = *Télévision*

Telgraf = Telgraf = *Télégraphe*

Temel = Esasî = *Fondamental*

Tempirim = Suhunet = *Température*

Teorî = Nazariye = *Théorie*

Tepe = Reis = *Sommet*

Termodinamik = Termodinamik = *Thermodynamique*

Termoelektrik çifley — Termo-elektrik müzdevice = *Couple thermo-électrique*

Tersinir = Kabili akis = *Réversible*

Tersinirlik = Kabiliyeti akis = *Réversibilité*

Tını = Tınnet = *Timbre*

Toplaç = Camia = *Collecteur*

Tromp = Tromp = *Trompe*

Tükel gaz = Mükemmel gaz = *Gaz parfait*

Tümyansım = İn'ikâsı tam = *Réflexion totale*

Türbin = Turbin = *Turbine*

Türem = İştikak = *Dérivation*

Türev = Müştak = *Dérivé*

Türev akım = Müştak cereyan = *Courant dérivé*

U

Uçku = Tayyare = *Avion*
 Uskur = Pervane = *Hélice*
 Uyarıtaç = Mukiz = *Excitateur*
 Uyarıtım = İkaz = *Excitation*

Uyum = İntibak = *Accommodation*
 Uyumlu = Hemahenk = *Harmonique*
 Uzanım = Tetavül = *Elongation*
 Uzunluğuna, boyuna = Tulâni = *Longitude*

Ü

Üç kutuplu lâmba = Zatiselâsetülaktap —
Lampe triode
 Üç safhalı = Üç safhalı = *Triphasé*
 Ündükleç = Müessir = *Inducteur*

Ündüklenmiş = Müteessir = *Induis*
 Ündüklem = Müessiriyet = *Induction*
 Ündüksel = Tesirî = *Inductif*
 Üsyük = Üst hamule = *Surcharge*

V

Veri = Muta = *Donnée*
 Verici = Mürsil = *Emetteur*
 Vmlay = Tanin = *Résonnance*

Vibrek = Mühtez = *Vibrant*
 Vibrel = İhtizazî = *Vibratoire*
 Vibrem = İhtizaz = *Vibration*

Y

Yadeşkurun = Gayri müttahidüzzaman =
Asynchrone
 Yadıışım = İntizâ = *Dissociation*
 Yakıngören, miyop — Kasirülbasar =
Myope
 Yakıngörey, miyopluk = Kasrülbasar =
Myopie
 Yakınsak = Mütekarip = *Convergent*
 Yakınsay = Tekarup = *Convergence*
 Yanal = Canibî = *Latéral*
 Yanma motor = İhtiraklı motör = *Machine*
à combustion
 Yansım = İn'ikâs = *Réflexion*
 Yansımak = Münakis olma = *Réflécbir (se)*
 Yansıt = Mün'akis = *Réflécbi*
 Yansıtın = Âkis = *Réflécbissant*
 Yansıtımak = Aksettirmek = *Réflécbir*
 Yapay = Sunî = *Artificiel*

Yarıgölge = Şibhizil = *Pénombre*
 Yarık = Hufre = *Fente*
 Yarısaydam = Nim şeffaf = *Translucide*
 Yaruma = İnşia = *Rayonnement*
 Yarunum = Teşasu = *Radiation*
 Yaruy = Şua = *Rayon*
 Yatay = Ufkî = *Horizontal*
 Yavaş ergitim Zevebanı batı *Fusion*
pâteuse
 Yayılma = İntişar = *Propagation*
 Yerçekey = Cazibei arz = *Pesanteur*
 Yerdéğişim — Cazibei arz = *Pesanteur*
 Yerdéğişim = Tebeddülü mevzi = *Déplacement*
 Yoğaltım = İstihlâk = *Consummation*
 Yoğun = Kesif = *Dense*
 Yoğunlaç = Miksefe = *Condensateur*

Yoğunlam = Tekâsûf, teksif = *Condensation*

Yoğunluk = Kesafet = *Densité*

Yoğunölçer = Mikyasülmayiat = *Aréomètre*

Yoğuyölçer = Mikyas kesafet = *Densimètre*

Yöndeş = Mukabil = *Correspondant*

Yöndeşmek = Tekabül = *Correspondre*

Yönet = Tayini cihat = *Orientation*

Yönetik = Cihattı muayyen, müteveccih
Orienté

Yönetlemek = Tayini cihat etmek = *Orienter*

1 — Yük, 2 — Yükleme = 1 — Hamule,
2 — Tahmil = *Charge*

Yükselteç = Mürfia = *Amplificateur*

Yükseltme İrfa = *Amplification*

Yürelayna Kürevî ayna = *Miroir sphérique*

Yüzey gerilim Tevettürü sathî = *Tension superficielle*

Z

Zar — Gışa — *Membrane*

Zorun vibrem Cebri ihtizaz *Vibration forcée*

FİZİK TERİMLERİ

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Adedi = *Numérique* = Sayıca
Ademi istikrar = *Instabilité* = Duraysızlık
Ademi isuktap = *Dépolariation* = Kutup-
engellik
Adese = *Lentille* = Mercek
Ahize = *Récepteur* = Almaç
Akis — *Inversion* = Evirtim
Âkis = *Réfléchissant* = Yansıtıcı
Aksettirmek = *Réfléchi* = Yansıtmaç
Alâmi inkıtâr zıya = *Frange* = Sayaç
Alâtı tecrid = *Isolateur* = Soyutkaç
Alternatör = *Alternateur* = Almaşkı
Amel, fiil = *Travail* = Çalışay

Ameliyei bilyed = *Manipulation* = Eldem
Anî kıymet = *Valeur instantanée* = Kııııl
değer
Anod = *Anode* = Anot
Anten = *Antenne* = Duyurga
Arzanî = *Transversal* = Enine, genişliğine
Asgarı kıymet = *Valeur minima* = Azay de-
đer
Aslı ses = *Son fondamentale* = Ana ses
Ayar = *Etalon* = Ayar
Ayarlamak = *Etalonner* = Ayarlamak
Aynı safhada = *En phase* = Aynı safhada
Azamî kıymet = *Valeur maxima* = Çoğay
değer

B

Basit = *Simple* = Basit
Basit makine = *Machine simple* = Basit ma-
kine
Baskül = *Bascule* = Baskül
Batın = *Ventre* = Karın
Beygir kuvveti = *Cheval-vapeur* = Beygir
gücü
Beyti münir = *Chambre claire* = Aydınoda
Beyti muzlim = *Chambre noire* = Karanlık-
oda

Billür = *Cristal* = Billür
Biyel = *Bielle* = Biyel
Boş = *Vide* = Boş
Buhar = *Vapeur* = Buhar
Buhar makinesi = *Machine à vapeur* — Bu-
har makinesi
Buhran suhuneti = *Température critique*
Kritik tempirim

C

Camia = *Collecteur* = Toplaç
Canibî = *Latéral* = Yanal
Cazibei arz = *Pesanteur* = Yerçekey
Cazibei umumiye = *Attraction universelle*
Evrensel çekey
Cebri ihtizaz = *Vibration forcée* Zorun
vibrem

Cenub = *Sud* = Güney
Cereyanı elektrikt = *Courant électrique* =
Elektrik akımı
Cevvî = *Atmosphérique* = Havayürel
Cezbolunmak = *Attirer (s')* = Çekeylen-
mek
Cidar = *Paroi* = Çeper

Cihattı muayyen, müteveccih = *Orienté***Yönetik**Cihaz = *Appareil* **Aykıt**Cisim = *Corps* = **Cisim**Cisim, şey = *Objet* = **Obje, nesne****Ç**Çok safhalı = *Polyphasé* **Bolsafhalı****D**Dahil, dahili = *Intérieur, interne* = **İç**Daimi = *Permanent* = **Hepsürel**Delk = *Frottement* = **Sürtme**Devam müddeti = *Durée* = **Süre**Devamlı = *Entretenu* = **Süreylı**Devir = *Période* = **Devir**Devri hareket = *Mouvement périodique***Devirli devim**Devre = *Circuit* = **Devre**Devre = *Cycle* = **Çevrim**Devrei helezoniye = *Spire* = **Sarım**Devvar tulumba = *Pompe rotative* = **Döner tulumba**Deymumet = *Permanence* = **Hepsüreyl**Dinamik = *Dynamique* = **Dinamik**Dinamo = *Dynamo* = **Dinamo**Diyafragma = *Diaphragme* = **Diyafram**Diyoptri = *Dioptrie* = **Diyoptri**Dürbün = *Lunette* **Dürbün**Düstur = *Formule* = **Formül****E**Elâstikî = *Elastique* = **Sünek**Elâstikiyet = *Elasticité* = **Süney**El ile işlemek = *Manipuler* = **Eldemek**Elektriki mıknaşısı *Electromagnétique*
= **Elektromanyetik**Elektriklenmiş = *Electrisé* = **Elektriklenmiş**1 — Elektrikleme, 2 — Elektriklenme = *Electrisation* = **1 — Elektrikleme, 2 — Elektriklenme**Elektrikiyeti mıknaşisiye = *Electromagnétisme*
= **Elektromanyetizma**Elektrikiyet = *Electricité* = **Elektrik**Elektrikiyeti sakine = *Electrostatique* = **Sekkinik elektrik**Elektriknüma = *Electroscope* = **Elektroskop**Elektrod = *Electrode* = **Elektrot**Emniyet nakili (Sigorta) = *Fusible* **Güvenge**Emsal = *Coefficient* = **Koefçiyant**Esasî = *Fondamental* = **Temel**Eşapman = *Echappement* = **Kaçı**Evelî = *Primaire* = **Bireyl****F**Faraziye = *Hypothèse* = **Hipotez**Farklı = *Différent* = **Farklı**Fasıla = *Intervalle* = **Aarlık**1 — Fenni muvazene, 2 — Sakin *Statique*= **1 — Dengebilik, 2 — Sekkinik**Fevki işba = *Sursaturation* = **Aşırı doyum**Fevki zeveban = *Surfusion* = **Aşırı ergitim**Fiil, amel = *Travail* = **Çalışay**Firen = *Frein* = **Kısmaç**

1 — Fizik, 2 — Fizikî = *Physique* = **1**
Fizik, 2 — Fiziksel
 Fizikî mebhassülbasar = *Optique physique* =
Fiziksel optik

Fosforesan = *Phosphorescent* = **Fosforışıl**
 Fotometre = *Photomètre* = **Fotometre, ışm-ölçer**
 Frekans = *Fréquence* = **Devinsey**

G

Gaye sür'ati = *Vitesse limite* = **Son ivme**
 Gayri müstakir = *Instable* = **Duraysız**
 Gayri müttahidüzzaman = *Asynchrone* = **Ya-
deşkurun**
 Gayr: şeffaf = *Opaque* = **Saydamsız**

Gaz = *Gaz* = **Gaz**
 Gazî = *Gazeux* = **Gazik**
 Gışa = *Membrane* = **Zar**
 Gözlük = *Lunettes* = **Gözlük**
 Grafik = *Graphique* = **Grafik**

H

Hâdise = *Pbénomène* = **Olay**
 Hâfıza = *Armature* = **Armatür**
 Hail = *Ecran* = **Ekran**
 Hakikî = *Réel* = **Erel**
 Hakikî gaz = *Gaz réel* = **Erel gaz**
 Hal = *Etat* = **Hal**
 Hal = *Cas* = **Hal**
 1 — Halâ, 2 — Boş = *Vide* = **1 — Boşum
2 — Boş**
 Hall = *Dissolution* = **Eritim**
 1 — Hamule, 2 — Tahmil = *Charge* =
1 — Yük, 2 — Yükleme
 Hararet = *Chaleur* = **Isığ, sıcaklık**
 Harareti mahsusa — *Chaleur spécifique*
Özgül ısığ
 Hararet motörü = *Moteur thermique* = **Isı-
motör**
 Harareti tebahhur = *Chaleur de vaporisation*
 = **Buharlaşma ısığ**
 Harareti zeveban = *Chaleur de fusion* = **Er-
gitme ısığ**
 Hareket = *Mouvement* = **Devim**
 Harekî = *Cinétique* = **Kinetik**
 Hassa = *Propriété* = **Özelik**
 Hassasiyet = *Sensibilité* = **Duyarlık**

Hata = *Erreur* = **Hata**
 Hattî = *Linéaire* = **Çizgel**
 Hat zaviyesi = *Angle limite* = **Limitel aç**
 Hayal = *Image* = **İmge**
 Havayı nesimî = *Atmosphère* = **Havayüre**
 Hayt = *Filament* = **İplik**
 1 — Helezon, 2 — Pervane = *Hélice* =
1 — Helis, 2 — Uskur
 Helezonî = *Sarmay* = **Spiral**
 Hemahenk = *Harmonique* = **Uyumlu**
 Hemzaman = *Synchrone* = **Eşinkurun**
 Heyet = *Système* = **Sistem**
 Hoparlör = *Haut parleur* = **Gürsöyleğ**
 Hortum = *Trompe* = **Hortum**
 Hufre = *Fente* = **Yarık**
 Hurdabin = *Microscope* = **Mikroskop**
 Huruç = *Emergence* = **Çıkış**
 Huruç eden = *Emergent* = **Çıkan**
 Husuli hararet = *Calorification* = **Isıveri**
 Hususî = *Particulier* = **Özel**
 Hususî müessiriyet = *Self-induction* = **Ken-
del ündükleme**
 Hüzme = *Faisceau* = **Hüzma**

İ

İbri miknatisiye = *Aiguille aimantée* = **Mik-
natislenmiş iğne**
 İfade = *Enoncé* = **Özdeyim**

1 — İfade, 2 — Tabir = *Expression* = **1 —
İfade, 2 — Deyim**
 İfade etmek = *Enoncer* = **Özdemek**

İfade etmek = *Exprimer* = Belgirtmek

İhtar = *Remarque* = İhtar

İhtiraklı motör = *Machine à combustion*

Yanma motör

İhtizaz, raks = *Oscillation* = Salınım

İhtizaz = *Vibration* = Vibrem

İhtizazî = *Vibratoire* = Vibrel

İkaz = *Excitation* = Uyarım

İki safhalı = *Diphase* = Çift safhalı

İlmi esvat = *Acoustique* = Akustik, sesbilik

İltiva = *Torsion* — Burulma

İnbisat = *Dilatation* = Genişim

İnfilâklı motör = *Machine à explosion*

Bösme motor

İnhilâl = *Solution* = Eriyim

1 — İnhilâl, 2 — Hall *Dissolution*

1 — Eriyim, 2 — Eritim

İnhilâli (zıya) = *Dispersion* = Dağılım

İnhilâliyet = *Solubilité* = Erişlik

İnhiraf — *Déviaton* = Sapma

İnhitar — *Dégradation* = Düşürüm

İn'ikâs *Réflexion* = Yansım

İn'ikâsı tam = *Réflexion totale* = Tümyan-

-sım

İnkisar = *Réfraction* = **Fırılma**

İnkisarı muzaaf = *Double réfraction* = Çift kırılma

İnşia = *Rayonnement* = Yaruma

İntibak = *Accomodation* = Uyum

İntikal (Nakil) = *Transmission* = Göçürüm

İntisar = *Diffusion* = Dağmma

İntişat = *Propagation* = Yayılma

İntizâ = *Dissociation* = Yadıışım

İrha = *Détente* = Gevşey

İrfa = *Amplification* = Yükseltme

İrticaç etmek = *Osciller* = Salınmak

İstihlâk = *Consummation* = Yോഗaltım

İstikrar = *Stabilité* = Duray

İstiktap = *Polarisation* = Kutupsay

İstiktapı devri = *Polarisation rotatoire* = Döne kutupsay

İstiktapı levni = *Polarisation chromatique* = Renksar kutupsay

İştikak = *Dérivation* = Türem

İtfa = *Amortissement* = Amurtım

İzafî, nispi = *Relatif* = Bağıl

I

Jul hadisesi *Effet Joule* Jul olayı

K

Kabili akis = *Réversible* = Tersinir

Kabiliyeti akis = *Réversibilité* = Tersinirlik

Kabiliyeti nakil = *Conductibilité* = İletkenlik

Kaide = *Règle* = Kaide

Karinci inkisar = *Indice de réfraction* = Kırılma indeği

Kasirülbasar = *Myope* = Miyop, yakmgören

Kasrülbasar = *Myopie* = Miyopluk, yakmgörey

Katod = *Cathode* = Katot

Kavsi elektrikî = *Arc électrique* — Elektrik yayı

Kemmi = *Quantitatif* = Nicel

Kesafet = *Densité* = Yoğunluk

Kesif = *Dense* = Yoğun

Kesalet = *Hystérésis* = Kesiley

Keyfi = *Qualitatif* = Nitel

Kısa devre = *Court-circuit* = Kısa devre

Kudret = *Energie* = Enerji

1 — Kudreti mekniye, 2 — Mekni = *Potentiel* = 1 — Gizilgüc, 2 — Gizil

Kutbi = *Polaire* = Kutbik

Kutru zahiri = *Diamètre apparent* = Görey-çap

Kutup = *Pôle* = Kutup

Kuvvei muharrikeye elektrikiye = *Force électromotrice* = Devitken elektrik kuvvet

Kuvvei muharrikeye mıknatisiye = *Force magnétomotrice* = Devitken manyetik kuvvet

Kuvvet borusu = *Tube de force* = **Kuvvet borusu**

Kuvvet hattı = *Ligne de force* = **Kuvvet çizgisi**

Kürevî ayna = *Miroir sphérique* = **Yürelayna**

Kütle = *Masse* = **Kütle**

L

Lâmiî fluori = *Fluorescent* = **Fluorışıl**
Lemean = *Luminescence* = **Işıldam**

Lemeanı fosforı = *Phosphorescence* = **Fosforışı**

Lemeanı fluori = *Fluorescence* = **Fluorışı**

M

Mabeyni hadid = *Entrefer* = **Demir aralığı**

Madde = *Matière* = **Madde**

Maglı = *Bouilleur* = **Kaynataç**

1 — Mahlûl, 2 — İnhilâl = *Solution* = **1 — Eriyik, 2 — Eriyim**

Mahlût = *Mélange* = **Karışım**

Mail müstevi = *Plan incliné* = **Eyik düzey**

Makara = *Bobine* = **Makara**

Maktar aslı = *Section principale* = **Prensipal kesit, başıl kesit**

Maniî istıktap = *Dépolarisant* = **Kutupengel**

Manivelâ = *Manivelle* = **Manivelâ**

Manyato = *Magnéto* = **Manyato**

Mas = *Absorption* = **Soray**

Massetmek = *Absorber* = **Sormak**

Maverayıahmer = *Infra-rouge* = **Kızılötesi**

Maverayıbenefsevi = *Ultra-violet* = **Morötesi**

Mayı = *Liquide* = **Svık**

1 — Mebhası harekât, 2 — Dinamik = *Dynamique* = **1 — Devimbilik, 2 — Dinamik**

Mehbasülbasar = *Optique* = **Optik, görübilik**

Medcü basarı şeyhi = *Presbytie* = **Prespitlik**

Meddülbasar = *Hypermétropie* = **Irakgörey**

Medidülbasar = *Hypermétrope* = **Irakgören**

Medidülbasarı şehli = *Presbyte* = **Prespit**

Mekni = *Potentiel* = **Gizil**

Memba = *Source* = **Kaynak**

Memdut = *Etendu* = **Sulandırılmış**

Menşur = *Prisme* = **Pürüzma**

Merkez = *Centre* = **Merkez**

1 — Merkez, 2 — Merkezî = *Central*

1 — Merkez, 2 — Merkezî

Merkezi basarı = *Centre optique* = **Göreymerkez**

Mesele = *Problème* = **Problem**

Mesnet = *Support* = **Söyke**

Meşbu = *Saturé* = **Doğun**

Meyl = *Inclinaison* = **Eylim**

Meyl = *Déclinaison* = **Eğilim**

Miftali = *Interrupteur* = **Anahtar**

Miftahı elektrikî = *Manipulateur* = **Eldek**

Mıknatis = *Aimant* = **Mıknatis**

Mıknatisi elektrikî = *Electro-aimant* = **Elektro mıknatis**

Mıknatisi endüksiyon = *Induction magnétique* = **Manyetik ündüklem**

Mıknatisi saha = *Champ magnétique* = **Manyetik alan**

Mıknatisiyet = *Magnétisme* = **Manyetizma**

Mıknatisiyeti mütebakiye = *Magnétisme permanent* = **Artık manyetizma**

— Mıknatisleme, 2 — Mıknatislenme

Aimantation

1 — Mıknatisleme,

2 — Mıknatislenme

Mıknatisliyen = *Magnétisant* = **Manyetizliyen**

Mıstara = *Curseur* = **Sürgü**

Mıhrak = *Foyer* = **Fokus**

Mıhrak budü = *Distance focale* = **Fokus uzaklığı**

Mıhver = *Axe* = **Eksen**

- Müşahede = *Observation* = **Görgem**
 Müşahede emtek = *Observer* = **Görgemek**
 Müşbi = *Saturant* = **Doysuran**
 Mihveri aslı = *Axe principal* = **Prensipal eksen**
 Mikâbr hacmî = *Cubique* = **Kübik**
 Miksefe = *Condensateur* = **Yoğunlaş**
 Mikyas = *Echelle* = **Ölçey**
 Mikyası hava = *Aéromètre* = **Havaölçer**
 Mikyası hurdebin = *Micromètre* = **Mikrometre**
 Mikyası kesafet = *Densimètre* = **Yoğuyölçey**
 Mikyası kuvvet = *Dynamomètre* = **Kuvvetölçer**
 Mikyası suhnet = *Calorimètre* = **Isıölçer**
 Mikyası tazyiki hava = *Baromètre* = **Basıölçer**
 Mikyasülmayiat = *Aréomètre* = **Yoğunölçer**
 Mirfea = *Levier* = **Kaldıraç**
 Misma = *Ecouteur* = **Kulaklık**
 Mizanülharare = *Thermomètre* = **Sıcakölçer**
 Montaj = *Montage* = **Kuray**
 Monte etmek = *Monter* = **Kuraylamak**
 1 — Motör, 2 — Muharrik = *Moteur* —
 1 — **Motör** = 2 — **Devitken**
 Muadelet = *Equivalence* = **Denklik**
 Muadil = *Equivalent* = **Denk**
 Muhaddep = *Convexe* = **Dışbükey**
 Muhalif kuvvei muharrikei elektrikiye = *Force contre-électromotrice* = **Karşı devitken elektrik kuvvet**
 Muhallil = *Dissolvant, solvant* = **Eritken**
 Muhallil = *Analyseur* = **Analizer**
 Muhallilüllevn = *Chromatique* = **Renkser**
 Muhallili (zıya) = *Dispersif* = **Dağıtken**
 Muhalliyetülhava = *Machine pneumatique* = **Solumbaç**
 Muharrik = *Moteur* = **Devitken**
 Muhavvile = *Transformateur* = **Değişki**
 Muhit, vasat = *Milieu* = **Ortam**
 Mukaar = *Concave* = **İçbükey**
 Mukabil = *Correspondant* = **Yöndeş**
 Mukavemet = *Résistance* = **Direnc**
 Mukavemeti mahsusa = *Résistivité* = **Özdirenc**
 Mukavim = *Résistant* = **Direngen**
- Mukayese = *Comparaison* = **Karşılaştırma**
 Mukayit = *Enregistreur* = **İmleç**
 Mukiz = *Excitateur* = **Uyartaç**
 Munkatı tayf = *Spectre discontinu* = **Kesikli görünü**
 Muntafî = *Amorti* = **Amırtık**
 Musavvit = *Microphone* = **Mikrofon**
 Muta = *Donnée* = **Veri**
 Mutlak = *Absolu* = **Mutlak**
 Muvakkat = *Temporaire* = **Çağdal**
 Muvazenet = *Equilibre* = **Denge**
 Muvazeneti daime = *Indifférence* = **Duraydenge**
 Muvazeneti daime halinde = *Indifférent* = **Duray dengeli**
 Muvazeneti mayyat = *Hydrostatique* = **Su denge**
 Muvazi = *Parallèle* = **Paralel**
 Mübeddilül yesar = *Commutateur* — **Çevirgeç**
 Müberrit = *Réfrigérent* = **Soğutan**
 Müberrit = *Machine frigorifique* — **Soğutma makinesi, Soğutmaç**
 Mücerret = *Isolé* = **Soyut**
 Mücerrit = *Isolant* = **Soyutkan**
 Müessir = *Inducteur* = **Ündükleç**
 Müessir kıymet = *Valeur efficace* = **Etkin değer**
 Müessiriyet = *Induction* = **Ündüklem**
 Mühteç = *Vibrant* = **Vibreç**
 Mükemmel gaz = *Gaz parfait* = **Tükel gaz**
 Mükerrer tartma = *Double pesée* = **Çifttartma**
 Mün'akis = *Réfléchi* = **Yansı**
 Münakis olmak = *Réfléchi (se)* — **Yansımak**
 Münasebet = *Relation* = **Bağmtı**
 Münhal cisim = *Corps dissout* = **Erimiş cisim**
 Münkesir = *Réfracté* = **Kırılmz**
 Müntesir = *Diffus* = **Dağımk**
 Mürekkep = *Composé* = **Bileşik**
 Mürfia = *Amplificateur* = **Yükselteç**
 Mürsil = *Emetteur* = **Verici**
 Müsahhin = *Calorifique* = **Isıveren**
 Müstakır = *Stable* = **Duraylı**
 Müstaktap = *Polarisé* = **Kutupsanık**
 Müstaktip = *Polariseur* = **Kutupsar**

Müstevî ayna = *Miroir plan* = **Düzayna**
 Müstevîi mihrakî = *Plan focal* = **Fokus dü-
 zeyi**
 Müş'ir = *Indicateur* = **Gösterge**
 Müştak cereyan = *Courant dérivé* **Türev
 akım**
 Müştak = *Dérivé* = **Türev**
 Müteakip = *Successif* = **Ardal**
 Mütebait = *Divergent* = **Iraksak**
 Mütecanis = *Homogène* = **Homogen**
 Müteessir = *Induit* = **Ündüklenmiş**
 Müteharriri binefsihi = *Automatique* = **Oto-
 matik**
 Mütেকabil = *Réciproque* = **Karşılıklı**
 Mütেকarip = *Convergent* = **Yakımsak**

Mütemadî tayf = *Spectre continu* = **Kesiksiz
 görüntü**
 Mütemerkiz = *Concentré* = **Derişik**
 Mütenavip cereyan = *Courant alternatif* = **Al-
 maşık akım**
 Mütesaviyülharare = *Isotherme, isothermique*
 = **Eşısı**
 Mütesaviyüzzemanlık = *Isochronisme* = **Eş-
 kurunluk**
 Müteşehhip = *Incandescent* = **Akkor**
 Müteveccih, cihati muayyen = *Orienté* =
Yönetik
 Müvellit = *Générateur* = **Doğuray**
 Müzdevice = *Couple* = **Çifley**
 Müzilüllevn = *Achromatique* = **Renksemez**

N

Nakil = *Conducteur* = **İletken**
 Nakil (intikal) = *Transmission* = **Göçürüm**
 Nâkiliyet = *Conductance* = **İletim**
 Nazariye = *Théorie* = **Teori**

Nâzım = *Régulateur* = **Düzengeç**
 Neşir, sudur = *Emission* = **Salıt**
 Nim şeffaf = *Translucide* = **Yarısaydam**
 Nispî, izafî = *Relatif* = **Bağlı**

O

Objektif = *Objectif* = **Objektif, nesnel**

Oküler = *Oculaire* **Oküler (gözek)**

P

Pertavsız = *Loupe* = **Büyüteç**
 Pervane = *Hélice* = **Uskur**
 Piston = *Piston* = **Piston**

Polarimetre = *Polarimètre* **Kutupsayölçer**
 Posta = *Poste* = **Posta**

R

Radyo-telefon = *Radioréphonie* **Radyo-
 telefon**
 Radyotelgraf = *Radiorégraphie* **Radyo-
 telgraf**
 Rakkas = *Pendule* = **Sarkaç**
 Rakkasî = *Pendulaire* = **Sarkıl**
 Rakkasî elektriki *Pendule électrique*
Elektrik sarkaç
 Raks, ihtizaz = *Oscillation* **Salmım**

Raks devresi = *Circuit oscillant* = **Salmıtı
 devresi**
 Râsıt = *Observateur* = **Görmen**
 Redresör = *Redresseur* = **1 — Doğrultmaç,
 2 — Doğrultan**
 Reis = *Sommet* = **Tepe**
 Reosta = *Rhéostat* = **Akırdüzen**
 Rotor = *Rotor* = **Döneç**
 Rutubet = *Humidité* = **Nem**

S

Sabit = *Constant* = DeğişmezSabit = *Fixe* = SabitSafha = *Phase* = SafhaSafiha = *Lame* = LevhaSafiha = *Plaque* = PlakaSaha = *Champ* = AlanSakin = *Statique* = SekinikSarfetmek = *Dépenser* = HarcamakSarfiyat = *Débit* = SüremSerbest satıh = *Surface libre* = Özgür yüzeySerbest sukut = *Chute libre* = Özgür düşümSeri = *Vite* = İvitSeviye = *Niveau* = DüzecSeylân = *Flux* = AkıSeyyal = *Fluide* = AkışkanSeyyaliet = *Fluidité* = AkışkanlıkSia = *Capacité* = SığaSigorta (emniyet nakili) = *Fusible* — GüvenceStator = *Stator* = DurukSudur, neşir = *Emission* = SalıtSuhunet = *Température* = TempirimSukutu teveltür = *Chute de tension* = Gerim düşümüSulp = *Solide* = KatıSunî = *Artificiel* = YapaySu tesviyesi = *Niveau d'eau* Su düzeciSünaî = *Secondaire* = İkinciSür'at = *Vitesse* = İvme

Ş

Şakul âleti = *Fil à plomb* = ÇekülŞakulî = *Vertical* = DüşeyŞarî = *Capillaire* = KılcalŞariyet = *Capillarité* = KılcalŞart = *Condition* = ŞartŞebeke = *Grille* = KafesŞedit = *Intense* = HızlıŞeffaf = *Transparent* = SaydamŞekil = *Forme* = ŞekilŞema = *Schéma* = SimeyŞematik = *Schématique* = SimeleŞraiti tabiiye = *Conditions normales* — Normal şartlarŞey, cisim = *Objet* = Obje, nesneŞibhiceybî = *Sinusoïde* = SinüsüsüsüŞibhizil = *Pénombre* = YarıgölgeŞibhi ceybî hareket = *Mouvement sinusoïdal* = Sinüsüsüsü devimŞiddet = *Intensité* = HızŞimal = *Nord* = KuzayŞua = *Rayon* = YaruyŞuai müntesir = *Rayon diffusé* = Dağınmış yaruy

T

Tabiat = *Nature* = TabiğatTabiî = *Naturel* = TabiğîTabiî = *Normal* = NomalTabiî göz = *Œil normal* = Nomal gözTahaffuz = *Conservation* = SakımTahallül etmek = *Décomposer (se)* = AyırışmakTahavvül = *Transformation* = DeğişimTahlil etmek = *Décomposer* = AyırıştırmakTahlili elektriki = *Electrolyse* = ElektrolizTahlili elektrikiye müteallik = *Electrolytique* = ElektrolitikTahlili elektrikiye tâbi cisim = *Electrolyte* = ElektrolitTahmil = *Charge* = YüklemeTakat = *Puissance* = GüçTaktir = *Distillation* = DamıtımTâmim = *Généralisation* = Genelleştirim

Tanin = *Résonnance* = **Vmlay**
 Tarif = *Définition* = **Tarif**
 Tasallüp = *Solidification* = **Katrğlaşmak**
 Tasaut = *Sublimation* = **Ağım**
 Tashih = *Correction* = **Düzeltim**
 Tatbik noktası = *Point d'application* — **Eplikat noktası**
 Tatbikat = *Application* = **Eplikat**
 Tayf = *Spectre* = **Görüntü**
 Tayfbin = *Spectroscope* = **Görüntec**
 Tayini cihat = *Orientation* = **Yönet**
 Tayini cihat etmek = *Orienter* = **Yönetlemek**
 Tayin etmek = *Déterminer* — **Determinlemek**
 Tayyare = *Avion* = **Uçku**
 Tazyik = *Pression* = **Basmę**
 Tazyiki nesimî = *Pression atmosphérique* — **Hava basmer**
 Teahhur = *Retard* = **Gecikme**
 Teakup etmek = *Succéder* = **Ardalamak**
 Tebahhur = *Vaporisation* = **Buharlaşma**
 Tebaüt, tetavül = *Elongation* = **Uzanım**
 Tebaüt = *Divergence* = **Iraksay**
 Tebeddülü mevzi = *Déplacement* = **Yerdeğişim**
 Tebellür = *Cristallisation* = **Billürleşme**
 Tecanüs = *Homogénéité* = **Homogenlik**
 Tecrit etmek = *Isoler* = **Soyutmak**
 Tecrübe = *Expérience* = **Deney**
 Tecrübe sathı = *Plan d'épreuve* = **Deney düzey**
 Tecrübi = *Expérimental* = **Denel**
 Tedahül = *Interférence* = **Girişim**
 Tefazülü iktidar = *Différence de potentiel* — **Gizlğüç farkı**
 Tefrik sathı = *Surface de séparation* = **Ayrımyüzey**
 Tekabül = *Correspondre* = **Yöndeşmek**
 Tekarup = *Convergence* = **Yakımsay**
 Tekâsür = *Diffraction* = **Kırınım**
 Tekâsüf, teksif = *Condensation* = **Yoğunlam**
 Telefon = *Téléphone* = **Telefon**

Televizyon = *Télévision* = **Televizyon**
 Telgraf = *Télégraphe* = **Telgraf**
 Temas = *Contact* = **Değme**
 1 — Temeyyü, 2 — Temyi = *Liquéfaction* = **1 — Sıvınma, 2 — Sıvıtma**
 Temyi = *Liquéfaction* = **Sıvıtma**
 Temyi etmek = *Liquéfier* = **Sıvıtmak**
 Tenafüz = *Perméabilité* = **Geçirgenlik**
 Tenavüp = *Alternation* = **Almaç**
 Tenevvür = *Eclairément* = **Aydınlanma**
 Tenvir = *Eclairage* = **Aydınlatma**
 Tenviyei galvaniye = *Galvanoplastie* — **Galvanoplasti**
 Terkip etmek = *Composer* = **Bileştirmek**
 Termodinamik = *Thermodynamique* = **Termodinamik**
 Termo-elektrik müzdevice = *Couple thermo-électrique* = **Termoelektrik çifley**
 Tersim = *Construction* = **Kondurum**
 Tertibat = *Dispositif* = **Düzenek**
 Teshin = *Chauffage* = **Isıtma**
 Tesir = *Influence* = **İşley**
 Tesir etmek = *Influencer* = **İşylemek**
 Tesirî = *Inductif* = **Ündüksel**
 Tesviye ruhu = *Niveau à bulle d'air* = **Hava düzei**
 Teşâşu = *Radiation* = **Yarunum**
 Teşehhüp = *Incandescence* = **Akkorluk**
 Teşekkül = *Formation* = **Şekillenim**
 Tetavül = *Allongation* = **Uzanım**
 Tevakkuf halinde = *Stationnaire* = **Duraklı**
 Tevettür = *Tension* = **Gerilme**
 Tevettürü sathı — *Tension superficielle* — **Yüzey gerilim**
 1 — Tevzi, 2 — Tevezzü = *Distribution* = **1 — Dağıtma, 2 — Dağılma**
 Tinnet = *Timbre* = **Tınr**
 Tromp = *Trompe* = **Tromp**
 Tulâni *Longitudinal* = **Boyuna, uzunluğuna**
 Tulü mevç = *Longueur d'onde* — **Dalga boyu**
 Turbin = *Turbine* = **Türbin**

U

Ufki = *Horizontal* = Yatay
 Ukde = *Nœud* = Dügüm
 Umumi = *Général* = Genel

Unsur = *Elément* = Eleman
 Usul = *Méthode* = Metot

Ü

Üç safhalı = *Tripbasé* = Üç safhalı
 Üstüvane = *Cylindre* = Silindir

Üst hamule *Surcharge* = Üsyük

V

Vâhit = *Unité* = Birim
 Vahidüllevn = *Monochromatique* = Tekrenk
 Varit = *Incident* = Gelen
 1 — Vasat, 2 — Muhit, vasat = *Milieu* =
 1 — Orta, 2 — Ortam
 Vasatı kıymet = *Valeur moyenne* = Ortay
 değer
 Vazh = *Nette* = Net

Vezin = *Poids* = Ağırlık
 Vezinli = *Pesant* = Ağır, çekey
 Vezni basit = *Simple pesée* = Basit tartma
 Vezni mahsus = *Poids spécifique* = Özgül
 ağırlık
 Volan *Volant* = Düzenteker
 Vürut *Incidence* = Gelim
 Vüs'at *Amplitude* = Geney

Z

Zatiselâsetülaktap = *Lampe triode*
 tuplu lamba
 Zeveban = *Fusion* = Ergitim
 Zevebanı batı = *Fusion pâteuse*
 gitim

Üç ku-

Yavaş er-

Zevebanı seri — *Fusion brusque*
 ergitim
 Zıya = *Lumière* = Işık
 Zıyadar = *Lumineux* = Işıklı

Birden

FİZİK TERİMLERİ

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

Absolu = Mutlak = **Mutlak**
Absorber = Massetmek = **Sormak**
Absorption = Mas = **Soray**
Accomodation = İntibak = **Uyum**
Acbromatique = Müzülülleva = **Renkse-
mez**
Acoustique = İlmi esvat = **Akustik, sesbi-
lik**
Aéromètre = Mikyası hava = **Havaölçer**
Aiguille aimantée — İberi mıknatisiye —
Mıknatislenmiş iğne
Aimant = Mıknatis = **Mıknatis**
Aimantation = 1 — Mıknatisleme, 2 — Mıknatislenme = **1 — Mıknatisleme, 2 — Mıknatislenme**
Alternateur = Alternatör = **Almaşkı**
Alternation = Tenavüp = **Almaş**
Amorti = Muntafî = **Amırtık**
Amortissement = İtfa = **Amırtım**
Amplificateur = Mürfia = **Yükselteç**
Amplification = İtfa = **Yükseltme**
Amplitude = Vüs'at = **Geney**
Analysieur = Muhallil = **Analizer**

Angle limite = Hat zaviyesi = **Limitel açı**
Anode = Anod = **Anot**
Antenne = Anten = **Duyurga**
Appareil = Cihaz = **Aykıt**
Application = Tatbikat = **Eplikat**
Aréomètre = Mikyasülmayiat = **Yoğunölçer**
Arc électrique = Kavşı elektriki = **Elektrik yayı**
Armature = Hâfıza = **Armatür**
Artificiel = Sunî = **Yapay**
Asynchrone = Gayri müttahidüz zaman = **Ya-
deşkurun**
Atmosphère = Havayı nesimi = **Havayüre**
Atmosphérique = Cevvî = **Havayürel**
Attraction universelle = Cazibei umumiye = **Evrensel çekey**
Attirer (s') = Cezbolunmak = **Çekeylen-
mek**
Automatique = Mütéharriki binefsihi = **Oto-
matik**
Avion = Tayyare = **Uçku**
Axe = Mihver = **Eksen**
Axe principal — Mihveri aslı **Prensipal
eksen**

B

Baromètre = Mikyası tazyiki hava **Basıöl-
çer**
Bascule — Baskül = **Baskül**

Bielle = Biyel = **Biyel**
Bobine = Makara = **Makara**
Bouilleur = Magli = **Kaynataç**

C

Calorification = Husuli hararet = **Isıveri**
Calorifique = Müsahhin = **Isıveren**
Calorimètre = Mikyası suhnet = **Isıölçer**
Capacité = Sia = **Sığa**
Capillaire = Şarı = **Kılcal**

Capillarité = Şariyet = **Kılcal**
Cas = Hal = **Hal**
Cathode = Katod = **Katod**
Central = 1 — Merkez, 2 — Merkezi =
1 — Merkez, 2 — Merkezîl

Centre = Merkez = **Merkez**
Centre optique = Merkezi basarı = **Görey-merkez**
Chaleur = Hararet = **Isıg, sıcaklık**
Chaleur de fusion = Harareti zeveban = **Ergitme ısıgı**
Chaleur de vaporisation = Harareti tebahhur = **Buharlaşma ısıgı**
Chaleur spécifique Harareti mahsusa = **Özgöl ısıgı**
Chambre claire = Beyti münir **Aydmoda**
Chambre noire = Beyti muzlim = **Karanlık-oda**
Champ = Saha = **Alan**
Champ magnétique = Mıtnatısı saha = **Manyetik alan**
Charge = 1 — Hamule, 2 — Tahmil = **1 — Yök, 2 — Yökleme**
Chauffage = Teshin = **Isıtma**
Cheval-vapeur = Beygir kuvveti = **Beygir-gücü**
Chromatique = Muhallülüllevn = **Renkser**
Chute de tension = Sukutu teveltür = **Gerim düşümü**
Chute libre = Serbest sukut = **Özgür düşüm**
Cinétique = Hareki = **Kinetik**
Circuit = Devre = **Devre**
Circuit oscillant = Raks devresi **Salmtı devresi**
Coefficient = Emsal = **Koefiçiyant**
Collecteur = Camia = **Toplaç**
Commutateur = Mübeddilül yesar = **Çevirgeç**
Comparaison = Mukayese = **Karşılaştırma**
Composé = Mürekkep = **Bileşik**
Composer = Terkip etmek = **Bileştirmek**
Concave = Mukaar = **İçbükey**
Concentré = Mütmerkiz = **Derişik**
Condensateur = Miksefe = **Yoğunlaç**

Condensation = Tekâsuf, teksif = **Yoğunlam**
Condition = Şart = **Şart**
Conditions normales = Şeraiti tabiiye **Normal şartlar**
Conductance = Nâkiliyet = **İletim**
Conducteur = Nâkil = **İletken**
Conductibilité = Kabiliyeti nakil = **İletgenlik**
Conservation = Tahaffuz = **Sakım**
Constant = Sabit = **Değışmez**
Construction = Tersim = **Kondurum**
Consummation = İstihlâk = **Yoğaltım**
Contact = Temas = **Değme**
Convergence = Tekarup = **Yakınsay**
Convergent = Mütekarip = **Yakımsak**
Convexe = Muhaddep = **Dışbükey**
Corps = Cisim = **Cisim**
Corps dissout = Münhal cisim = **Erimiş cisim**
Correction = Tashih = **Düzeltilim**
Correspondant = Mukabil = **Yöndeş**
Correspondre = Tekabül = **Yöndeşmek**
Couple = Müzdevice = **Çifley**
Couple thermo-électrique = Termo-elektrik müzdevice = **Termoelektrik çifley**
Courant alternatif = Mütenavip cereyan **Almaşık akım**
Courant dérivé = Müştak cereyan = **Türev akım**
Courant électrique = Cereyanı elektriki = **Elektrik akımı**
Court-circuit = Kısa devre = **Kısa devre**
Cubique = Mikâbr hacmi = **Kübik**
Curseur = Mıstara = **Sürgü**
Cristal = Billür = **Billür**
Cristallisation = Tebellür = **Billürleşma**
Cycle = Devre = **Çevrim**
Cylindre = Üştövane = **Silindir**

D

Débit = Sarfiyat = **Sürem**
Déclinaison = Meyl = **Eğilim**
Décomposer = Tahlil etmek = **Ayrıştırmak**

Décomposer (se) = Tahallül etmek = **Ayrışmak**
Définition = Tarif = **Tarif**

Dégradation — İnhitat = **Düşkürüm**
Dense = Kesif = **Yoğun**
Densimètre = Mikyası kesafet = **Yoğuyölçer**
Densité = Kesafet = **Yoğunluk**
Dépenser = Sarfetmek = **Harcamak**
Déplacement = Tebeddülü mevzi = **Yerde-
ğişim**
Dépolarisant = Manii istıktap = **Kutupen-
gel**
Dépolarişation = Ademi istıktap = **Kutup-
engellik**
Dérivation = İştikak = **Türem**
Dérivé = Müştak = **Türev**
Détente = İrha = **Gevşey**
Déterminer = Tayin etmek **Determinle-
mek**
Déviation = İnhiraf = **Sapma**
Diamètre apparent = Kutru zahiri = **Görey-
çap**
Diaphragme = Diyafragma = **Diyafram**
Différence de potentiel = Tefazülü iktidar
Gizilgüç farkı
Différent = Farklı = **Farklı**
Diffus = Müntesir = **Dağımık**
Diffusion = İntisar = **Dağınma**
Diffraction = Tekâsür = **Kırınım**
Dilatation = İnbisat = **Genişim**
Dioptrie = Diyoptri = **Diyoptri**

Diphasé = İki safhalı = **Çift safhalı**
Dispersif = Muhallili (ziya) = **Dağıtkan**
Dispersion = İnhilâli (ziya) = **Dağılım**
Dispositif = Tertibat = **Düzenek**
Dissolvant, solvant = Muhallil **Eritken**
Dissolution = 1 — İnhilâl, 2 — Hall =
1 — Eriyim, 2 — Eritim
Dissociation = İntizâ = **Yadışım**
Distance focale = Mihrak budü = **Fokus
uzaklığı**
Distillation = Taktir = **Damıtım**
Distribution = 1 — Tevzi, 2 — Tevezzü =
1 — Dağıtma, 2 — Dağılma
Divergence = Tebaüt = **İraksay**
Divergent = Mütebaıt = **İraksak**
Donnée = Muta = **Veri**
Double pesée = Mükerrer tartma = **Çift tart-
ma**
Double réfraction = İnkisarı muzaaf = **Çift
kırılma**
Durée = Devam müddeti = **Süre**
Dynamique = 1 — Mebhası harekât, 2 — Di-
namik = **1 — Devimbilik, 2 — Dina-
mik**
Dynamo = Dinamo = **Dinamo**
Dynamomètre = Mikyası kuvvet = **Kuvvet-
ölçer**

E

Echappement = Eşapman = **Kaçı**
Echelle = Mikyas = **Ölçey**
Eclairage = Tenvir = **Aydınlatma**
Eclairement = Tenevvür = **Aydınlanma**
Ecouteur = Mısma = **Kulaklık**
Ecran = Hail = **Ekran**
Effet Joule = Jul hadisesi = **Jul olayı**
Elasticité = Elâstikiyet = **Süney**
Elastique = Elâstikî = **Sünek**
Electricité = Elektrikiyet = **Elektrik**
Electrisation = 1 — Elektrikleme, 2 — Elek-
triklenme = **1 — Elektrikleme, 2 —
Elektriklenme**
Electrisé = Elektriklenmiş = **Elektriklen-
miş**

Electro-aimant = Miknatısı elektriki = **Elek-
tromiknatis**
Electrode = Electrod = **Elektrot**
Electrolyse = Tahlili elektriki = **Elektroliz**
Electrolyte = Tahlili eelktrikiye tâbi cisim =
Elektrolit
Electrolytique = Tahlili elektrikiye müteallik
= **Elektrolitik**
Electromagnétisme = Elektrikiyeti miknatisi-
ye = **Elektromanyetizma**
Electromagnétique = Elektriki miknatisi
= **Elektromanyetik**
Electroscope = Elektriknüma = **Elektroskop**
Electrostatique = Elektrikiyeti sakine = **Se-
kinik elektrik**
Elément = Unsur = **Eleman**

Elongation = Tetavül = **Uzandırma**
Emergence = Huruç = **Çıkış**
Emergent = Huruç eden = **Çıkan**
Emetteur = Mürsil = **Verici**
Emission = Sudur, neşir = **Salıt**
Energie = Kudret = **Enerji**
En phase = Aynı safhada = **Aynı safhada**
Enregistreur = Mukayyit = **İmleç**
Enoncé = İfade = **Özdeyim**
Enoncer = İfade etmek = **Özdemek**
Entrefer = Mabeyni hadid = **Demir aralığı**
Entretenu = Devamlı = **Sürekli**
Equilibre = Muvazenet = **Denge**
Equivalence = Muadelet = **Denklik**

Equivalent = Muadil = **Denk**
Erreur = Hata = **Hata**
Etalon = Ayar = **Ayar**
Etalonner = Ayarlamak = **Ayarlamak**
Etat = Hal = **Hal**
Etendu = Memdut = **Sulandırılmış**
Excitation = İkaz = **Uyartım**
Excitateur = Mukiz = **Uyartaç**
Expérience = Tecrübe = **Deney**
Expérimental = Tecrübî = **Denel**
Expression = 1 — İfade, 2 — Tabir = 1 —
İfade, 2 — Deyim
Exprimer = İfade etmek = **Belgirtmek**

F

Faisceau = Hüzme = **Huzma**
Fente = Hufre = **Yarık**
Filament = Hayt = **İplik**
Fil à plomb = Şakul aleti **Çeküü**
Fixe = Sabit = **Sabit**
Fluide = Seyyal = **Akışkan**
Fluidité = Seyyalıyet = **Akışkanlık**
Fluorescence = Lemeani fluori = **Fluorışıl**
Fluorescent = Lâmiî fluorf = **Fluorışıl**
Flux = Seylân = **Akı**
Fondamental = Esasî = **Temel**
Force électromotrice — Kuvvei muharrikei
 elektrikiye = **Devitken elektrik kuvvet**
Force contre-électromotrice — Muhalif kuv-
 veî muharrikeî elektrikiye **Karşıt de-
 vitken elektrik kuvvet**

Force magnétomotrice = Kuvvei muharrikei
 mıknatsiye = **Devitken manyetik kuv-
 vet**
Formation = Teşekkül = **Şekillenim**
Forme = Şekil = **Şekil**
Formule = Düstur = **Formül**
Foyer = Mihrak = **Fokus**
Frange = Alâimi inkıtar zıya = **Şaçay**
Frein = Firen = **Kısımaç**
Fréquence = Frekans = **Devinsey**
Frottement = Delk = **Sürtme**
Fusible = Sigorta (emniyet nakili) **Gü-
 venge**
Fusion = Zeveban = **Ergitim**
Fusion brusque = Zevebanı seri **Birden
 ergitim**
Fusion pâteuse = Zevebanı batı = **Yavaş er-**

G

Galvanoplastie = Tenviyei galvaniye **Gal-
 vanoplasti**
Gaz = Gaz = **Gaz**
Gazeux = Gazî = **Gazık**
Gaz parfait = Mükemmel gaz = **Tükel gaz**
Gaz réel = Hakikî gaz = **Erel gaz**

Général = Umumî = **Genel**
Généralisation = Tamim = **Genelleştirim**
Générateur = Müvellit = **Doğuray**
Graphique = Grafik = **Grafik**
Grille = Şebeke = **Kafes**

H

Harmonique = Hemahenk = **Uyumlu**
Haut parleur = Hoparlör = **Gürsöyleğ**
Hélice = 1 — Helezon, 2 — Pervane = **1 —**
Helis, 2 — Uskur
Homogène = Mütecanis = **Homogen**
Homogénéité = Tecanüs = **Homogenlik**
Horizontal = Ufkî = **Yatay**

Humidité = Rutubet = **Nem**
Hydrostatique = Muvazeneti mayrat = **Su-
 denge**
Hypermétopie = Medidülbasar = **Irakgören**
Hypermétropie = Meddülbasar = **Irakgörey**
Hypothèse = Faraziye = **Hipotez**
Hystérésis — Kesalet = **Kesiley**

I

Image = Hayal = **İmge**
Incanescence = Teşehhüp — **Akkorluk**
Incanescent = Müteşehhip = **Akkor**
Incidence = Vürut = **Gelim**
Incident = Varit = **Gelen**
Inclinaison = Meyl = **Eylim**
Indicateur = Müş'ir = **Gösterge**
Indice de réfraction = Karinei inkisar = **Kı-
 rılma indeği**
Indifférence Muvazeneti daime = **Duray-
 denge**
Indifférent Muvazeneti daime halinde = **Duray-
 dengeli**
Inducteur = Müessir = **Ündükleğ**
Inductif = Tesirî = **Ündüksel**
Induction = Müessiriyet = **Ündüklem**
Induction magnétique = Mıknatısî endüksiyon
 = **Manyetik ündüklem**
Induit = Müteessir = **Ündüklenmiş**
Influence = Tesir = **İşley**

Influencer = Tesir etmek = **İşylemek**
Infra-rouge = Maverayrahmer = **Kızılötesi**
Instabilité = Ademi istikrar = **Duraysızlık**
Instable = Gayrı müstakir = **Duraysız**
Intense = Şedit = **Hızlı**
Intensité = Şiddet = **Hız**
Interférence = Tedahül = **Girişim**
Intérieur, Interne = Dahil, Dahilî = **İç**
Interrupteur = Miftah = **Anahtar**
Intervalle = Fasıla = **Aralık**
Inversion = Akis = **Evirtim**
Isochronisme = Mütasaviyüzemanlık **Eş-
 kurunluk**
Isolant = Mücerrit = **Soyutkan**
Isolateur = Alâttecrid = **Soyutkaç**
Isolé = Mücerret = **Soyut**
Isoler = Tecrit etmek = **Soyutmak**
Isotherme, isothermique = Mütasaviyülharare
 = **Eşsıl**

L

Lame = Safıha = **Levha**
Lampe triode = Zatiselâsetülaktap **Üç ku-
 tuplu lamba**
Latéral = Canibî = **Yanal**
Lentille = Adese = **Mercek**
Levier = Mirfea = **Kaldıraç**
Ligne de force = Kuvvet hattı **Kuvvet
 çizgisi**

Linéaire = Hattî = **Çizgel**
Liquéfaction = 1 — Temeyyü, 2 — Temyi =
 1 — Sıvımma, 2 — Sıvıtma
Liquéfier = Temyi etmek = **Sıvıtma**
Liquide = Mayı = **Sıvık**
Longitudinal = Tulânî = **Boyuna, uzunlu-
 ğuna**
Longueur d'onde = Tulü mevç = **Dalga bo-
 yu**

Loupe = Pertavsız = **Büyüteç**
Luminescence = Leman = **Işıldam**
Lumineux = Zıyadar = **Işıklı**

Lumière = **Zıya** = **Işık**
Lunette = Dürbün = **Dürbün**
Lunettes = Gözlük = **Gözlük**

M

Machine à combustion İhtiraklı motör
Yanma motor
Machine à explosion İnfilâklı motör
Bösme motor
Machine à vapeur = Buhar makinesi = **Bu-
har makinesi**
Machine frigorifique = Müberrit = **Soğutma
makinesi, soğutmaç**
Machine pneumatique = Muhalliyetülhava =
Solumbaç
Machine simple = Basit makine = **Basit ma-
kine**
Magnétisane = Mıknatisliyen = **Manyetizli-
yen**
Magnétisme = Mıknatisiyet = **Manyetizma**
Magnétisme remanent = Mıknatisiyeti müteba-
kiye = **Artık manyetizma**
Magnéto = Manyato = **Manyato**
Manipulateur = Miftahr elektriki = **Eldek**
Manipulation = Ameliyei bilyed = **Eldem**
Manipuler = El ile işlemek = **Eldemek**
Manivelle = Manivelâ = **Manivelâ**
Masse = Kütle = **Kütle**
Matière = Maddé = **Madde**
Mélange = Mahlût = **Karışım**
Membrane = Gışa = **Zar**

Méthode = Usul = **Metot**
Micromètre = Mikyası hurdebin — **Mikro-
metre**
Microphone = Musavvit = **Mikrofon**
Microscope = Hurdebin = **Mikroskop**
Milieu = 1 — Vasat, 2 — Muhit, vasat
1 — Orta, 2 — Ortam
Miroir plan = Müstevi ayna = **Düzayna**
Miroir sphérique = Kürevî ayna = **Yürelay-
na**
Monochromatique = Vahidüllevn = **Tek-
renk**
Montage = Montaj = **Kuray**
Monter = Monte etmek = **Kuraylamak**
Moteur = 1 — Motör, 2 — Muharrik
1 — Motör, 2 — Devitken
Moteur thermique = Hararet motörü **Isı-
motor**
Mouvement = Hareket = **Devim**
Mouvement périodique = Devrî hareket —
Devirli devim
Mouvement sinusoïdal = Şibhi ceybî hareket
= **Sinüsüsü devim**
Myope = Kasirulbasar = **Miyop, yakmgö-
ren**
Myopie = Kasrülbasar = **Miyopluk, yakmı-
görey**

N

Nature = Tabiat = **Tabiğat**
Naturel = Tabii = **Tabiğî**
Nette = Vazih = **Net**
Niveau = Seviye = **Düzec**
Niveau à bulle d'air = Tesviye ruhu — **Ha-
va düzeci**

Niveau d'eau = Su tesviyesi — **Su düzeci**
Nœud = Ukde = **Düğüm**
Nord = Şimal = **Kuzay**
Normal = Tabii = **Nomal**
Numérique Adedî = **Sayıcı**

O

Objectif Objektif = **Objektif**, nesnel
Objet = Cisim, şey = **Obj**e, nesne
Observateur = Râsüt = **Görmen**
Observation = Müşahede = **Görgem**
Observer = Müşahede etmek = **Görgemek**
Oculaire = Oküler = **Oküler (gözel)**
Œil normal = Tabii göz = **Nomal göz**
Opaque = Gayrı şeffaf = **Saydamsız**
Optique = Mebhasülbasar = **Optik, görübi-
lik**

Optique physique = Fizikî mebhasülbasar
Fiziksel optik
Orientalion = Tayini cihat = **Yönet**
Orienté = Ciharı muayyen, müteveccih = **Yö-
netik**
Orienter = Tayini cihat etmek = **Yönetle-
mek**
Oscillation = Raks, ihtizaz = **Salmın**
Osciller = İrticaç etmek = **Salmak**

P

Parallèle = Müvazi = **Paralel**
Paroi = Cidar = **Çeper**
Particulier = Hususî = **Özel**
Pendulaire = Rakkasî = **Sarkıl**
Pendule = Rakkas = **Sarkaç**
Pendule électrique — Rakkasî elektriki
Elektrik sarkaç
Pénombre = Şibhizıl = **Yarıgölge**
Période = Devir = **Devir**
Permanence = Deymumet = **Hepsürey**
Permanent = Daimî = **Hepsürel**
Perméabilité = Tenafüz = **Geçirgenlik**
Pesant = Vezinli = **Ağır, çekey**
Pesanteur = Cazibe arz = **Yerçekey**
Phase = Safha = **Safha**
Phénomène = Hâdise = **Olay**
Phosphorescence = Lemeanı fosforî — **Fos-
forışı**
Phosphorescent = Fosforesan = **Fosforışıl**
Photomètre = Fotometre = **Fotometre, ışın-
ölçer**
Physique = 1 — Fizik, 2 — Fizikî = 1 —
Fizik, 2 — Fiziksel
Piston = Piston = **Piston**
Plan d'épreuve = Tecrübe sathı = **Deney dü-
zeyi**
Plan focal = Müstevii mihrakî = **Fokus dü-
zeyi**
Plan incliné = Mail müstevi = **Eyik düzey**
Plaque = Safiha = **Plaka**
Poids = **Vezin** = **Ağırlık**

Poids spécifique = **Vezni mahsus** = **Özgü
ağırlık**
Point d'application = Tatbik noktası = **Epli-
kat noktası**
Polaire = Kutbî = **Kutbik**
Polarimètre = Polarimetre = **Kutupsayölçer**
Polarisation = İstiktap = **Kutupsay**
Polarisation chromatique = İstiktabrı levnî =
Renkser kutupsay
Polarisation rotatoire = İstiktabrı devrî = **Dö-
ne kutupsay**
Polarisé = Müstaktap = **Kutupsanık**
Polariseur = Müstaktip = **Kutupsar**
Pôle = Kutup = **Kutup**
Polyphasé = Çok safhalı = **Bolsafhalı**
Pompe rotative = Devvar tulumba = **Döner
tulumba**
Poste = Posta = **Posta**
Potentiel = 1 — Kudreti mekniye, 2 — Mek-
nî = 1 — **Gizilgüc, 2 — Gizil**
Pression atmosphérique = Tazyikı nesimî =
Hava basıncı
Presbyte = Medidülbasarı şeyhî = **Prespit**
Presbytie = Meddi basarı şeyhî = **Prespitlik**
Pression = Tazyik = **Basınc**
Primaire = Evvelî = **Birey**
Prisme = Menşur = **Pürüzma**
Problème = Mesele = **Problem**
Propagation = İntişar = **Yayıma**
Propriété = Hassa = **Özelik**
Puissance = Takat = **Güc**

Q

Qualitatif = Keyfi = Nitel

| *Quantitatif* = Kemmî = Nicel

Radiation = Teşâşu = Yarunum

Rayon = Şua = Yaruy

Rayon diffusé = Şuar müntesir = Dağmmış yaruy

Rayonnement = İnşia = Yaruma

Récepteur = Ahize = Almaç

Réciproque = Mütekabil = Karşılıklı

Radiotélégraphie = Radyotelgraf — **Radyo-
telgraf**

Radiotéléphonie — Radyo-telefon = **Radyo-
telefon**

Redresseur = Redresör = **1 — Doğrultmaç,
2 — Doğrultan**

Réel = Hakikî = Erel

Réfléchi = Mün'akis = Yansıt

Réfléchi = Aksettirmek = Yansıtmaq

Réfléchi (se) = Münakis olmak = Yansır-
mak

Réfléchissant = Âkis = Yansıtın

Réflexion = İn'ikâs = Yansım

Réflexion totale = İn'ikâsı tam = **Tümyan-
sım**

Réfracté = Münkesir = Kırılmış

Réfraction = İn'ikisar = Kırılma

Réfrigérent = Müberrit = Soğutan

Règle = Kaide = **Kaide**

Régulateur = Nâzım = **Düzengeç**

Relatif = İzaftı, nispi = **Bağlı**

Relation = Münasebet = **Bağıntr**

Remarque = İhtar = **İhtar**

Résistance = Mukavemet = **Direnc**

Résistant = Mukavim = **Direngen**

Résistivité = Mukavemeti mahsusı = **Özdi-
renç**

Résonnance = Tanin = **Vmlay**

Retard = Teahhur = **Gecikme**

Réversibilité = Kabiliyeti akis = **Tersinirlik**

Réversible = Kabili akis = **Tersinir**

Rhéostat = Reosta = **Akıldüzen**

| *Rotor* = Rotor = **Döneç**

S

Saturant = Müşbi = Doyuran

Saturé = Meşbu = **Doygun**

Schéma = Şema = **Simey**

Schématique = Şematik = **Simel**

Secondaire = Sünaî = **İkey**

Section principale = Maktarı aslı = **Prensipal
kesit, başlı kesit**

Self-induction = Hususî müessiriyet = **Ken-
del ündükleme**

Sensibilité = Hassasiyet = **Duyarlık**

Sinusoidal = Şibhiceybî = **Sinüsümsü**

Simple = Basit = **Basit**

Simple pesée = Vezni basit = **Basit tartma**

Solide = Sulp = **Katrğ**

Solidification = Tasallup = **Katrğlaşmak**

Solubilité = İn'ihilâliyet = **Eirilik**

Solution 1 — Mahlûl, 2 — İn'ihilâl

1 — **Eriyik, 2 — Eriyim**

Solvant, dissolvant = Muhallil = **Eritken**

Sommet = Reis = **Tepe**

Son fondamentale = Aslı ses = **Ana ses**

Source = Memba = **Kaynak**

Spectre = Tayf = **Görüntü**

Spectre continu = Mütemadî tayf = **Kesik-
siz görüntü**

Spectre discontinu = Munkatı tayf = **Kesikli
görüntü**

Spectroscope = Tayfbin = **Görüntec**

Spiral = Helezonî = **Sarmay**

Spire = Devrei helezoniye = **Sarm**

Stabilité — İstikrar = **Duray**

| *Stable* = Müstakir = **Duraylı**

Stationnaire = Tevakkuf halinde = **Duraklı**

Statique = 1 — Fenni muvazene, 2 — Sa-
kin = 1 — **Dengebilik**, 2 — **Sekinik**
Stator = Stator = **Duruk**
Sublimation = Tasaut = **Ağrı**
Succéder = Teakup etmek = **Ardalamak**
Successif = Müteakip = **Ardal**
Sud = Cenub = **Güney**
Support = Mesnet = **Söyke**

Surcharge = Üst hamule = **Üsyük**
Surface de séparation = Tefrik sathı = **Ay-
rımyüzey**
Surface libre = Serbest sathı = **Özgür yüzey**
Surfusion = Fevki zeveban = **Aşırı ergitim**
Sursaturation = Fevki işba = **Aşırı doyum**
Système = Heyet = **Sistem**
Synchrone = Hemzaman = **Eşinkurun**

T

Télégraphe = Telgraf = **Telgraf**
Téléphone = Telefon = **Telefon**
Télévision = Televizyon = **Televizyon**
Température = Suhunet = **Tempirim**
Température critique = Buhran suhuneti =
Kritik tempirim
Tension = Tevettür = **Gerilme**
Tension superficielle = Tevettürü sathı =
Yüzey gerilim
Temporaire = Muvakkat = **Çağdal**
Théorie = Nazariye = **Teori**
Thermodynamique = Termodinamik = **Ter-
modinamik**
Thermomètre = Mizanülharare **Sıcakölçer**

Timbre = Tınnet = **Tınr**
Torsion = İltiva = **Burulma**
Translucide = Nim şeffaf = **Yarısaydam**
Transmission = Nakil (intikal) = **Göçürüm**
Transparent = Şeffaf = **Saydam**
Transformateur = Muhavvile = **Değişki**
Transformation = Tahavvül = **Değişim**
Transversal = Arzanî = **Enine, genişliğine**
Travail = Amel, fiil = **Çalışay**
Tripasé = Üç safhalı = **Üç safhalı**
Trompe = Hortum = **Hortum**
Tube de force = Kuvvet borusu = **Kuvvet
borusu**
Turbine = Turbin = **Türbin**

U

Ultra-violet — Mavcrayıbenefsevi = **Morötesi** | *Unité* — Vâhit **Birim**

V

Valeur efficace = Müessir kıymet = **Etkin
değer**
Valeur instantanée = Anî kıymet = **Kıpıl
değer**
Valeur maxima = Azamî kıymet = **Çoğay
değer**
Valeur minima = Asgarî kıymet = **Azay de-
ğer**
Valeur moyenne = Vasatî kıymet = **Ortay
değer**
Vapeur = Buhar = **Buhar**
Vaporisation = Tebahhur = **Buharlaşıma**
Ventre = Batın = **Karn**

Vertical = Şakulî = **Düsey**
Vibrant = Mühtez = **Vibre**
Vibration = İhtizaz = **Vibrem**
Vibration forcée = Ccbrî ihtizaz = **Zorun
vibrem**
Vibratoire = İhtizazî = **Vibrel**
Vide = 1 — Halâ, 2 — Boş = 1 — **Bo-
şum, 2 — Boş**
Vite = Seri = **İvit**
Vitesse = Sürat = **İvme**
Vitesse limite = Gaye sür'ati = **Son ivme**
Volant = Volan = **Düzenteker**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM KİMYA TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASIMEVİ

K İ M Y A T E R İ M L E R İ

TÜRKÇE - OSMANLICA

A

- Açık zincir serisi veya yağ serisi** = Gayri devrî sınıf veya şahmî sınıf = *Série grasse*
- Ağartma** = Beyazlatma = *Blanchissage*
- Ağım** = Tesaut = *Sublimation*
- Ağırlık** = Vezin = *Poids*
- Ağrtmak** = Tesit etmek = *Sublimer*
- Ağmak** = Tesaut etmek = *Se sublimer*
- Akkor** = Narı beyza = *Blanc incandescent*
- Akkorluk** = Teşehhüp = *Incandescence*
- Alışım** = Halita = *Alliage*
- Alevlenme** = İştial = *Inflammation*
- Alevlenmez** = Gayri kabili iştial = *Ininflammable*
- Alkal** = Kalevî = *Alcali*
- Alkalik** = Kalevî = *Alcalin*
- Alkalölçer** = Mikyası kalevî = *Alcalimètre*
- Alkalsi** = Şibhi kalevî = *Alcaloïde*
- Alkol** = Kûl = *Alcool*
- Alkollu içkiler** = Meşrubatı kûliye = *Boissons alcooliques*
- Alotropi** = Alotropi = *Allotropie*
- Alotropik** = Alotropik = *Allotropique*
- Altın su** = Mai zerrin = *Eau régale*
- Amfoter** = Amfoter = *Amphotère*
- Analiz** = Tahlil = *Analyse*
- Analizlemek** = Tahlil etmek = *Analyser*
- Anı tay** = Müstahzar = *Préparation (objet)*
- Anı tın** = İstihzar = *Préparation (action)*
- Anı tınmak** = İstihzar etmek = *Préparer*
- Anot** = Anot = *Anode*
- Antiklor** = Müzadı klor = *Antichlor*
- Antiseptik** = Müzadı taaffun = *Antiseptique*
- Arap zamkı** = Zamkı arabî = *Gomme arabique*
- Arı** = Saf = *Pur*
- Arıkölçer** = Mikyası saffeti hava = *Eudiomètre*
- Arıtınak** = Tasfiye etmek = *Purifier*
- Artık** = Cüruf = *Scorie*
- Asal analiz** = Tahlili aslî = *Analyse immédiate*
- Asal mağden** = Asil maden = *Métal noble*
- Asidölçer** = Mikyası hamız = *Acidimètre*
- Aşındıran** = Ekkâl = *Corrosif*
- Aşındırmak** = Aşındırmak = *Corroder*
- Atom** = Cüzü fert = *Atome*
- Atomal** = Cüzü ferdî = *Atomique*
- Ayaklı deneykap** = Mihber = *Eprouvette à pied*
- Ayarlamak** = Ayar etmek = *Tiğir*
- Ayıraç** = Miyar = *Réactif*
- Ayrırma hunisi** = Tefrik hunisi = *Entonnoir à séparation*
- Aykıt** = Cihaz = *Appareil*
- Ayrımsal damıtma** = Taktiri tedricî = *Distillation fractionnée*
- Ayrıntı ürün** = Tali mahsul = *Produit secondaire*
- Ayrışabilir** = Kabili tahallül = *Décomposable*
- Ayrışmak** = Tahallül etmek = *Se décomposer*
- Ayrıştırmak** = Tahallül ettirmek = *Décomposer*

B

- Balon (Ölçülü-)** Balon joje = *Ballon jaugé* | **Batar koku** = Vahiz koku = *Odeur piquante*

Baz = Esas = *Base*

Bazal = Esasî = *Basique*

Bileşik = Mürekkep = *Composé*

Bileşim = Terekküp = *Composition*

Bileşmek = Terekküp etmek = *Se composer*

Bileştirmek = Terkip etmek = *Composer*

Billûr (sıfat) = Billûrî = *Cristallin*

Billûr (isim) = Billûr = *Cristal*

Billûrlaş = Teblir kapsülü = *Cristallisoir*

Billûrlaşmak = Tebellür etmek = *Se cristalliser*

Billûrlaşma suyu = Mai billûrî = *Eau de cristallisation*

Billûrlaşmış = Mütebellir = *Cristallisé*

Billûrleştirme = Teblir etmek = *Cristalliser*

Billûrsu = Şibhi billûrî = *Cristalloïde*

Birey alkol = Primer kûl = *Alcool primaire*

Birleşim = İttihad = *Union*

Birleşmek = İttihad etmek = *S'unir*

Bolşekilli = Kesirül eşkâl = *Polymorphe*

Boraks = Tenkâr = *Borax*

Boş = Hali = *Vide*

Boşluk = Halâ = *Le vide*

Boyar madde = Maddei mülevvine = *Matière colorante*

Bösken = Münfelik = *Explosif*

Bösken karışım = Mahlûtu münfelik = *Mé-lange explosif*

Bösme = İntilâk = *Explosion*

Buharlamak = Tephir etmek = *Vaporiser*

Buharlaşma = Tabahhur = *Vaporisation*

Buharlaşmak = Tabahhur etmek = *Se vaporiser*

C

Cisim = Cisim = *Corps*

Ç

Çevrel = Devrî = *Cyclique*

Çıkış borusu = Mahreç borusu = *Tube de dégagement*

Çiçeksek = Mütezehhir = *Efflorescent*

Çiçeksey = Tezehir = *Efflorescence*

Çökelek = Rüşup = *Précipité*

Çökeltmek = Teressüp etmek = *Se précipiter*

Çökeltmek = Tersip etmek = *Précipiter*

D

Dağılım derecesi = Derecei inhilâl = *Degré de dispersité*

Dağımma = İntisar = *Diffusion*

Dağırtmaç = Diffüzör = *Diffuseur*

Dağhyan = Kâvi = *Cantérisant*

Damıtık su = Mai mukattar = *Eau distillée*

Damıtma balonu = Taktir balonu = *Ballon à distillation*

Damıtma (kuru-) = Taktiri. yabis = *Distillation sèche*

Değerge = Kıymeti ittihadiye = *Valence*

Değiştirgeç = Mübeddil = *Convertiseur*

Değme = Temas = *Contact*

Deney = Tecrübe = *Expérience*

Deneykap (Ayaklı-) = Mihber = *Eprouvette à pied*

Deneykap (Dereceli-) = Dereceli mihber = *Eprouvette graduée*

Deneytüp = Tecrübe borusu = *Tube à essais*

Denge = Muvazene = *Equilibre*

Dengelemek = Tevzin etmek = *Equilibrer*

Denk = Muadil = *Equivalent*

Denşiren = Tagyir edici = *Dénaturant*

Denşirmek = Tagyir etmek = *Dénaturer*

Derişik = Kesif = *Concentré*

Derişim = Temerküz = *Concentration*

Destek = Mesned = *Support*

Devingen = Mütéharrik = *Mobile*

Devirli = Devrî = *Périodique*
Dingin = Münfail = *Passif*
Dinginlik = Münfailiyet = *Passivité*
Diyafram = Hicap = *Diaphragme*
Diyaliz = Diyaliz = *Dialyse*
Diyalizliyen = Diyalizör = *Dialyseur*
Doğum hali = Hali tevellüdi = *Etat nais-*
sant
Donmak = İncimat = *Se congeler*
Doymamış = Gayri meşbu = *Non saturé*
Doymuş = Meşbu = *Saturé*

Dökey, dökme demir = Dökme demiri =
Fonte
Dökme çelik = Müzap çelik = *Acier fondu*
Dörtlü hileşik = Mürekkebi rubai = *Com-*
posé quaternaire
Dövülgen = Kabili tatarruk = *Malléable*
Dövülgenlik = Kabiliyeti tatarrukiye = *Mal-*
léabilité
Düze = Mikdarı muayyen = *Dose*
Düzem = Tayini mikdar = *Dosage*
Düzenek = Tayini mikdar eylemek = *Doser*

E

Elektroliz = Elektrikle tahlil = *Electrolyse*
Elektronegatif = Elektronegatif *Electro-*
négatif
Elektropozitif = Elektropozitif *Electro-*
positif
Elemen = Unsur = *Élément*
Elemansel = Unsurî = *Élémentaire*
Elemansel analiz = Tahlili unsurî = *Ana-*
lyse élémentaire
Ergi = İrca = *Réduction*
Ergimek = Zeveban etmek = *Se fondre*
Ergimiş = Müzap = *Fondu*
Erginir = Kabili irca = *Réductible*
Erginmez = Gayri kabili irca = *Irréductible*
Ergiren = Mürci = *Réducteur*
Ergitim = İzabe = *Fonte*
Ergitmek = İzabe etmek = *Fondre*
Ergiyim = Zeveban = *Fusion*
Erime = İnhilâl = *Dissolution*
Erimek = İnhilâl etmek = *Se dissoudre*
Erimez = Gayri münhal = *Insoluble*

Erimiş = Münhal = *Dissout*
Erir = Münhal = *Soluble*
Erişlik = Kabiliyeti inihâlîye = *Solubilité*
Eritmek = Hal etmek = *Dissoudre*
Esans = Ruh = *Essence*
Esterleşme = Esterleşme = *Esthérification*
Eşbiçim = Müsaviyüşşekil = *Isomorphe*
Eşbiçimlik = Tesavii şekil = *Isomorphie*
Eşyapı = Mütesaviyütterkip = *Isomère*
Eşyapıl = Tesavii terkibe müteallik = *Iso-*
mérique
Eşyapılık = Tesavii terkip = *Isomérie*
Etken = Müessir = *Agent*
Etkim = Tesir, fiil = *Action*
Etkimek = Tesir etmek = *Agir*
Etkin = Faal, müessir = *Actif*
Etkinlik = Faaliyet = *Activité*
Evin = Nüve = *Noyau*
Evirtik = Münkalip = *Inverti*
Evirtim = Taklip = *Inversion*
Evirtmek = Taklip etmek = *Invertir*
Eylemsiz = Âtıl = *Inerte*

F

Fanos = Fenus = *Cloche*
Fekül = Fekül = *Fécule*
Fışkırdak = Piset = *Pissette*
Fizik = Fizik = *Physique*

Fiziksel = Fiziki = *Physique*
Fiziksel kimya = Kimyayı fiziki *Chimie*
physique
Formül = Düstur = *Formule*
Fotoliz = Fotoliz = *Photolyse*

G

Galvanoplasti = Galvanoplasti = *Galvano-plastie*

Gaz hali = Gaz hali = *Etat gazeux*

Gaz ıbiği = Bek = *Bec de gaz, brûleur*

Gazölçer = Gazometre = *Gazomètre*

Geçirgenlik = Kabiliyeti nufuziye = *Perméabilité*

Geçişel basmç Tazyiki hulûli *Pression osmotique*

Geçişey = Hulûl *Osmose*

Glikojen = Glikojen = *Glycogène*

Glikozit = Glikozit = *Glucoside*

Gliserin = Gliserin = *Glycérine*

Glüten = Glüten = *Gluten*

Görev (Kimyasal) = Vazifei kimyeviye *Fonction chimique*

Gösterge = Müş'ir = *Indicateur*

Grizu = Grizu *Grisou*

Güven borusu = Emniyet borusu *Tube de sûreté*

H

Hacımsal analiz = Tahlili hacmî = *Analyse volumétrique*

Hamurumsu = Acinî = *Pâteux*

Hava = Hava = *Air*

Havacıl = Müteayyiş bilhava = *Aérobie*

Havagazi = Hava gazı = *Gaz d'éclairage*

Havakaç = Müteayyiş bilâ hava = *Anaérobie*

Havalı gaz = Gazı hava = *Gaz à l'air*

Heterogen = Gayri mütecanis = *Hétérogène*

Hidrasit = Hidrasit = *Hydracide*

Hidroksit = Hidroksit = *Hydroxyde*

Hidroliz = Hidroliz = *Hydrolyse*

Hidrotimetre = Mikyası mâ = *Hydrotimètre*

Hidrozol = Hidrozol = *Hydrosol*

Homogen = Mütecanis = *Homogène*

Homologi = Müşabehet = *Homologie*

Hulâsa = Hulâsa = *Extrait*

Huni = Huni = *Entonnoir*

I

Isığalan = Hafiyülharare = *Endothermique*

Issalan = Naşırülharare = *Exothermique*

İsıtmaç = Kalorizatör = *Calorisateur*

İsveren = Harurî = *Calorifique*

İ

İçyağı, katıyağ = Şahm = *Graisse*

İkey alkol = Sünaî kûul = *Alcool secondaire*

İkili bileşik = Mürekkebi sünaî = *Composé binaire*

İkişekilli = Züşşekleyn = *Dimorphe*

İlgi = Alâka = *Affinité*

İnorganik = Gayri uzvî = *Inorganique*

İs = İs = *Noir de fumée*

İşley = Tesir = *Influence*

İyon = İyon = *Ion*

İyonlam = İyonizasyon = *Ionisation*

İyonlanmış = İyonize = *Ionisé*

İyotlu nişasta = İodu nişa = *Iodure d'amidon*

K

Kâfur = Kâfur = *Camphre*
Kal = Kal usulü = *Couppellation*
Kalori = Vahidi kıyasî nari = *Calorie*
Kal potası = Kal potası = *Couppelle*
Kank = Gang = *Gangue*
Kapsül = Kapsül = *Capsule*
Karbonatlama = Tefhim = *Carbonatation*
Karışım = Mahlût = *Mélange*
Karışmak = İhtilal etmek = *Se mélanger*
Karmaç = Muharrik = *Agitateur*
Karmaşık = Mudil = *Complexe*
Karnay = Karni = *Cornu*
Katalitik = Katalitik = *Catalitique*
Kataliz = Kataliz = *Catalyse*
Katalizliyen = Katalizör = *Cataliseur*
Katılaşma = Tasallûp = *Solidification*
Katım = Zam, inzimam = *Ajoutation, addition*
Katot = Katod = *Cathode*
Kaynam = Galeyan = *Ebullition*
Kaynamyoklar = Huruşbin = *Ebullioscope*
Kaynaşmak = İmtizaç etmek = *Se combiner*
Kır dökme demir, kır dökey = Sincabi font = *Fonte grise*
Kırınılaşmak = Tefettüt etmek = *S'effriter*
Kısrır = Akim = *Stérile*
Kısrırlam = Takim = *Stérilisation*

Kısrırlatmak = Takim etmek = *Stériliser*
Kısrırlatma = Muakkam = *Stérilisé*
Kıskaç = Pens = *Pince*
Kimyaca = Bilkimya = *Chimiquement*
Kimyacı = Kimyager = *Chimiste*
Kimyasal = Kimyevî = *Chimique*
Kireç suyu = Mai kils = *Eau de chaux*
Kireç südü = Lebeni kils = *Lait de chaux*
Klorölçer = Mikyası klor = *Chlorimètre*
Kokul, kokulu = Itrî = *Aromatique*
Koloyidal = Şibhikoloidî = *Colloïdal*
Koloyit = Koloit = *Colloïde*
Kök = Cezir = *Racine*
Kökey = Cezir = *Radical* (İsim)
Köksel = Cezrî = *Radical* (Sıfat)
Kömür (Bitkil-) = Fahmı nebatî = *Charbon végétal*
Kömürü (Hayvan-) = Fahmı hayvanî
Noir animal
Kriyoskopi = Kriyoskopi = *Cryoscopie*
Kuruşan yağ = Zeyti müceffif = *Huile siccative*
Kuruşmayan yağ = Zeyti gayri müceffif
Huile non-siccative
Kurutaç = Aleti tecfif = *Dessicateur*
Külseim = Teklis = *Calcination*
Kütle = Kütle = *Masse*

L

Lâboratuvar = Lâboratuvar *Laboratoire*
Lâka = Lâka = *Laque*

Levüloz = Levüloz = *Lévilose*
Linyit = Linyit = *Lignite*

M

Madde = Madde = *Substance, matière*
Madde (Ham) = Maddei iptidaiye = *Matière première*
Mağden, metal = Maden = *Métal*
Mağdenbilik, mineraloji — Mineraloji
Minéralogie

Mağden (Ham-) = Filizi madenî = *Minerai*
Mağdeniğ = Madenî = *Métallique*
Mağden yatağı = Maden yatağı = *Gîte métallifère*
Mağdeniğ yağ = Madenî yağ = *Huile minérale*

Mağden kömürü = Maden kömürü
Houille
Mağdensuyu = Madensuyu = *Eau minérale*
Malacık = Milvak = *Spatule*
Malgama = Malgama = *Amalgame*
Malt = Malt = *Malt*
Mari banyosu = Hammamı mari = *Bain-marie*
Maya = Hamîre = *Ferment*
Mayalanabilirlik = Kabiliyeti tahammüriye
 = *Fermentescibilité*
Mayalanma = Tahammur = *Fermentation*

Metal, mağden = Maden = *Métal*
Metalografya = Mebhası tavsifi meadin
Métallographie
Metalsi = Şibhi maden = *Métalloïde*
Mineraloji, mağdenbilik = Mineraloji
Minéralogie
Molekül = Zerre = *Molécule*
Molekül derişimi = Temerküzü zerrevi
Concentration moléculaire
Molekûsel = Zerrevî = *Moléculaire*
Mor kıskacı = Mor pensi = *Pince de Mobr*
Mufla = Mufel ocağı = *Four à moufle*
Mutlak = Mutlak = *Absolu*

N

Neft = Neft = *Naphte*
Nemölçel = Mukayesei rütubete müteallik
 = *Hygrométrique, hygroskopique*
Nemölçer — Mikyası rütubet *Hygro-*
mètre
Nemölçey = Mukayesei rütubet = *Hygro-*
métrie, hygroskopie
Nemsenir = Kabili müyû = *Déliquescent*
Nemyoklar = Mikyası rütubet = *Hygroscope*

Nicel analiz = Tahlili kemmî *Analyse*
quantitative
Nişasta = Nişasta *Amidon*
Nitel analiz = Tahlili keyfi = *Analyse qua-*
litative
Nitratlaşma = Nitrikasyon = *Nitrification*
Nodur = Mutedil = *Neutre*
Nodurlamak = Tadil etmek = *Neutraliser*

O

Onda bir nomal = Onda bir normal
Décinormal
Oksilit = Oksilit = *Oxylithe*
Oksitlemek = Tahmiz etmek = *Oxyder*
Oksitlenir = Kabili tahammuz = *Oxydable*
Oksitlenme = Tahammuz = *Oxydation*
Oksitlenmek = Tahammuz etmek = *S'oxy-*
der
Oksitliyen — Muhamız = *Oxydant*

Olay = Hâdise = *Phénomène*
Organik = Uzvi = *Organique*
Organlaşmış = Müteazziv = *Organisé*
Ortaşım = İştirak, teşrik = *Association*
Ortaşmak = İştirak etmek = *S'associer*
Ortaştırmak = Teşrik etmek = *Associer*
Otoklav = Otoklav *Autoclave*
Ottaş, pirit = Pirit — *Pyrite*
Ozon = Ozon = *Ozone*

Ö

Örnetim = İkame = *Substitution*
Özelik = Hassa = *Propriété*

Özkoku Rayiha *Bouquet*

P

Parıltı (Camsı-) = Cilâi zücacı = <i>Eclat vitreux</i>	Pıhtılaşmış = Mütehassır = <i>Caillebotté</i>
Parıltı (Mağdeniğ-) = Cilâi madeni <i>Eclat métallique</i>	Pıtrama = Tefessüh = <i>Putréfaction</i>
Patlama = Patlama = <i>Détonation</i>	Pipet = Pipet = <i>Pipette</i>
	Pirit, ottaş = Pirit = <i>Pyrite</i>
	Pota = Pota = <i>Creuset</i>

R

Radyo etkinlik = Radyoaktivite = <i>Radio-activité</i>	Rengölçüm = Kolorimetri = <i>Colorimétrie</i>
Rengölçer = Mikyasüllevn = <i>Colorimètre</i>	Renk gideren = Muzılüllevn = <i>Décolorant</i>

S

Sabunlaşma = Tasabbun = <i>Saponification</i>	Sıvım = Temeyyü = <i>Liquéfaction</i>
Safha = Faz = <i>Phase</i>	Sıvıtmak = Temyi etmek = <i>Liquéfier</i>
Sakaroz = Sakaroz = <i>Saccharose</i>	Simetri = Tenazur = <i>Symétrie</i>
Saldırmak = Tesir etmek = <i>Attaquer</i>	Simetrisiz = Gayri mütenazir = <i>Asymétrique</i>
Sayaç = Muaddid = <i>Compteur</i>	Simetrisizlik = Ademi tenazur = <i>Asymétrie</i>
Selüloz = Selüloz = <i>Cellulose</i>	Sistem = Cümle = <i>Système</i>
Sembol = Rümuz = <i>Symbole</i>	Soğumak = Teberrüd etmek = <i>Se refroidir</i>
Sentez = Terkip = <i>Synthèse</i>	Soğutkan = Müberrid = <i>Réfrigérant</i>
Sepi maddeleri = Debagat maddeleri <i>Matières tannantes</i>	Soğutmak = Tebrid etmek = <i>Refrroidir</i>
Seri = Sınıf = <i>Série</i>	Soray = İmtıtas = <i>Absorption</i>
Sertlik = Huşunet = <i>Dureté</i>	Sorumsay = Adsorpsiyon = <i>Adsorption</i>
Sıkıt = Mazgut = <i>Comprimé</i>	Su havuzu = Havzı mâ = <i>Cuve à eau</i>
Sıkıtmak = Zagtetmek = <i>Comprimer</i>	Sulandırılmış = Memdud = <i>Etendu</i>
Smırlanmış orantı = Nisbeti muayyene = <i>Proportion définie</i>	Sünek = Alâstikî = <i>Elastique</i>
Sıvık = Mayı = <i>Liquide</i>	Süzmek = Süzmek = <i>Filtrer</i>
Sıvıyağ, yağ = Zeyt = <i>Huile</i>	Süzüntü = Süzüntü = <i>Filtrat</i>

Ş

Şarap = Şarap = <i>Vin</i>	Şişecik = Küçük şişe = <i>Fiole</i>
Şekilsiz = Bişekil = <i>Amorphe</i>	Şurup = Şurup = <i>Siróp</i>

T

Tabiğat = Tabiat = <i>Nature</i>	Tanen = Tanen = <i>Tanin</i>
Tabiğî = Tabî = <i>Naturel</i>	Tartıl analiz = Tahlili vezni = <i>Analyse pondérale, analyse gravimétrique</i>
Tabiğî hal = Hali tabî = <i>Etat naturel</i>	
Tanecikli = Hübeybî = <i>Granuleux</i>	

Tekmoleküllü = Vahidüzzerre = *Mono-moléculaire*
Teldoku = Tel örgü = *Toile métallique*
Telgeç = Hadde = *Filière*
Telgen = Kabili incirar = *Ductile*
Telgenlik = Kabiliyeti incirariye = *Ductilité*
Tentür = Stbg = *Teinture*
Termokimya = Kimyâ harurî = *Thermo-chimie*
Tertim (Kimyasal-) = Muamelei kimye-
 viye = *Traitement chimique*
Tertmek = Muamele etmek = *Traiter*

Toput = Rüşup = *Dépôt*
Tozumsu = Toz şeklinde = *Pulvérulent*
Turba = Turb = *Tourbe*
Turnusol = Turnusol = *Tournesol*
Tuz = Milh = *Sel*
Tuzla = Memleha = *Marais salant*
Tuzveren = Halojen = *Halogène*
Tüplük = Hamîli embube = *Porte-tube*
Tür (Kimyasal-) = Nev'i kimyevî = *Es-
 pèce chimique*
Türev = Müştak = *Dérivé*
Türyapılık = Polimeri = *Polymérie*
Tüter = Duhanî = *Fumant*

U

Uçkan Tayyar — *Volatil*

Ufaklamak Parçalamak — *Concasser*

Ü

Üçayak = Sehpa = *Trépied*
Üçey alkol = Sülâsî küül = *Alcool tertiaire*
Üçlü bileşik = Mürekebi sülâsî = *Com-
 posé ternaire*

Üfleç = Hamlaç = *Chalumeau*
Üre = Bevle = *Urée*
Üstübeç = Üstübeç = *Céruse*
Ütüv = Etöv = *Etuve*

V

Voltölçer Voltametre — *Voltamètre*

Y

Yadışım = İntiza = *Dissociation*
Yadmadde = Mevadî ecnebiye = *Impureté*
Yağ asitler = Hamızatı şahmiye = *Gras
 (acides)*
Yağ, sıvıyağ = Zeyt = *Huile*
Yağmsı = Dühenî = *Onctueux*
Yağlı mağden kömürü = Yağlı maden kö-
 mürü = *Houille grasse*
Yağ serisi veya açık zincir serisi = Şahmî
 sınıf veya gayri devrî sınıf = *Série grasse*
Yağsız maden kömürü = Yağsız maden kö-
 mürü = *Houille maigre*

Yakacak Mahrukak = *Combustible*
Yakıcı = Muhrik = *Caustique*
Yalancı mermer = Yalancı mermer = *Stuc*
Yanıtım = Teamül, aksülâmel = *Réaction*
Yanıtkan = Teamül yapan = *Réactif*
Yanıtımak = Aksülâmel yapmak = *Réagir*
Yanıtımaya = Müzadı tahammur = *Antifer-
 ment*
Yapılış = Bünye = *Structure*
Yarıgeçirgen = Nim kabili nüfuz = *Semi-
 perméable*
Yarıhidrat = Hemihidrat = *Hemihydrate*

Yarmomal = Yarı normal = *Demi-normal*

Yavaş yanma = İhtirakı batî = *Combustion lente*

Yayışık = Memdut = *Dilué*

Yoğun = Kesif = *Dense*

Yoğuşmak = Tekâsüf etmek = *Se condenser*

Yoğuşum = Tekâsüf = *Condensation*

Yufkaç = Misfah = *Laminoir*

Z

Zar Gışa *Membrane*

| **Zincifre** = Zincifre *Cinabre*

K İ M Y A T E R İ M L E R İ

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Acinî = *Pâteux* = **Hamurumsu**
Ademi tenazur = *Asymétrie* = **Simetrisizlik**
Adsorpsiyon = *Adsorption* = **Sorumsay**
Akim = *Stérile* = **Kısır**
Aksülâmel = *Réaction* = **Yanıtım**
Aksülâmel yapmak¹ = *Réagir* = **Yanıtılmak**
Alâka = *Affinité* = **İlgi**
Alâstikî = *Elastique* = **Sünek**

Alotropi = *Allotropie* = **Alotropi**
Alotropik = *Allotropique* = **Alotropik**
Amfoter = *Amphotère* = **Amfoter**
Anot = *Anode* = **Anot**
Aşındırmak = *Corroder* = **Aşındırmak**
Atrıl = *Inerte* = **Eylemsiz**
Ayar etmek = *Titrer* = **Ayarlamak**

B

Balon joje = *Ballon jaugé* = **Ölçülü balon**
Bek = *Bec de gaz, brûleur* = **Gaz ibiği**
Bevle = *Utée* = **Üre**
Beyazlatma = *Blanchissage* = **Ağartma**
Bilkimya = *Chimiquement* = **Kimyaca**
Billûr = *Cristal* = **Billür**

Billûrî = *Cristallin* = **Billür**
Billûrî (Mâi-) = *Eau de cristallisation*
Billûrlaşma suyu
Billûrî (Şibhi-) = *Cristalloïde* = **Billürsu**
Bişekil = *Amorphe* = **Şekilsiz**
Bünye = *Structure* = **Yapılış**

C

Cezir = 1 — *Radical*, 2 — *Racine* 1 — **Kökey**, 2 — **Kök**
Cezrî = *Radical* = **Köksel**
Cihaz = *Appareil* = **Aykıt**
Cilâi madenî = *Eclat métallique* = **Mağde-
niğ parıltı**
Cilâi zücacî = *Eclat vitreux* = **Camsı parıltı**

Cisim = *Corps* = **Cisim**
Cümlei devriye = *Système périodique* = **De-
virli sistem**
Cüruf = *Scorie* = **Artık**
Cüzü ferdî = *Atomique* = **Atomal**
Cüzü fert = *Atome* = **Atom**

D

Debagat maddeleri = *Matières tannantes* = **Sepi maddeleri**
Devrî = 1 — *Cyclique*, 2 — *Périodique* — 1 — **Çevrel**, 2 — **Devirli**
Diffüzör = *Diffuseur* = **Dağıtmaç**

Diyaliz = *Dialyse* = **Diyaliz**
Diyalizör = *Dialyseur* = **Diyalizliyen**
Dökme demiri = *Fonte* = **Dökme demir,
dökey**
Duhanî = *Fumant* = **Tüter**

Dühenî *Onctueux* YağmsıDüstur *Formule* **Formül**

E

Ekkâl = *Corrosif* = **Aşındıran**Elektronegatif = *Electronégatif* = **Elektro-
negatif**Elektropozitif = *Electropositif* = **Elektropo-
zitif**Emniyet borusu = *Tube de sûreté* **Güven
borusu**Esas = *Base* = **Baz**Esasî = *Basique* = **Bazal**Esterleşme = *Esthérification* = **Esterleşme**Etüv = *Etuve* = **Ütüv**

F

Faaliyet = *Activité* = **Etkinlik**Faal = *Actif* = **Etkin**Fahmı hayvanî = *Noir animal* = **Hayvan
kömürü**Fahmı nebatî = *Charbon végétal* = **Bitkil
kömür**Faz = *Phase* = **Safha**Fekül = *Fécule* = **Fekül**Fenus = *Cloche* = **Fanos**Fiil, tesir = *Action* = **Etkim**Filizi madenî = *Mineral* = **Ham mağden**Fizik = *Physique* = **Fizik**Fizikî = *Physique* = **Fiziksel**Fotoliz = *Photolyse* = **Fotoliz**

G

Galeyan = *Ebullition* = **Kaynama**Galvanoplasti = *Galvanoplastie* = **Galvano-
plasti**Gang = *Gangue* = **Gang**Gayri devrî sınıf veya şahmî sınıf = *Série
grasse* = **Açık zincir serisi veya yağ
serisi**Gayri kabili irca = *Irréductible* = **Erginmez**Gayri kabili iştial = *Ininflammable* = **Alev-
lenmez**Gaz hali = *Etat gazeux* = **Gaz hali**Gazı hava = *Gaz à l'air* = **Havalı gaz**Gazometre = *Gazomètre* = **Gazölçer**Gışa = *Membrane* = **Zar**Glikozit = *Glucoside* = **Glikozit**Glikojen = *Glycogène* = **Glikojen**Gliserin = *Glycérine* = **Gliserin**Glüten = *Gluten* = **Glüten**Grizu = *Grisou* = **Grizu**

H

Hadde = *Filière* = **Telgeç**Hâdise = *Phénomène* = **Olay**Hafiyülhare = *Endothermique* = **Isıgılan**Hal = *Etat* = **Hal**Halâ = *Le vide* = **Boşluk**Hali = *Vide* = **Boş**Halîta = *Alliage* = **Alaşım**Hali tabî = *Etat naturel* = **Tabîğî hal**Hali tevellüdi = *Etat naissant* **Doğum
hali**Halojen = *Halogène* = **Tuzveren**Hamîre = *Ferment* = **Maya**Hamili embube = *Porte-tube* = **Tüplük**Hamız (Mıkyası-) = *Acidimètre* = **Asidöl-
çer**

Hamzâtı şahmiye = *Gras (acides)* **Yağ**
asitler
 Hamlaç = *Chalumeau* = **Üfleğ**
 Hammamı mari = *Bain-marie* = **Mari ban-**
yosu
 Harare (Naşirül-) = *Exothermique* = **Isısa-**
lan
 Harurî = *Calorifique* = **Isıveren**
 Hassa = *Propriété* = **Özelik**
 Hava = *Air* = **Hava**
 Hava gazı = *Gaz d'éclairage* = **Havagazı**
 Havzı mâ = *Cuve à eau* = **Su havuzu**

Hemihidrat = *Hemihydrate* = **Yarrhidrat**
 Hicap = *Diaphragme* = **Diyafram**
 Hidrasit = *Hydracide* = **Hidrasit**
 Hidroksit = *Hydroxyde* = **Hidroksit**
 Hidroliz = *Hydrolyse* = **Hidroliz**
 Hidrozol = *Hydrosol* = **Hidrozol**
 Hulâsa = *Extrait* = **Hulâsa**
 Huni = *Entonnoir* = **Huni**
 Huruşbin = *Ebullioscope* = **Kaynamyoklar**
 Huşunet = *Dureté* = **Sertlik**
 Hübeybî = *Granuleux* = **Tanecikli**
 Hülûl = *Osmose* = **Geçişey**

Itrî *Aromatique* **Kokul, kokulu**

İhtilat etmek = *Se mélanger* = **Karışmak**
 İhtirakı batî = *Combustion lente* = **Yavaş**
yanma
 İkame = *Substitution* = **Örnetim**
 İmtisas = *Absorption* = **Soray**
 İmtizaç etmek = *Se combiner* = **Kaynaşmak**
 İncimat = *Se congeler* = **Donmak**
 İncirar (Kabîli-) = *Ductile* = **Telgen**
 İncirariye (Kabîliyeti-) = *Ductilité* = **Tel-**
genlik
 İnfilâk = *Explosion* = **Bösme**
 İnhilâl = 1 — *Dissolution*, 2 — *Dispersité*
 = 1 — **Erime**, 2 — **Dağılım**
 İnhilâl etmek = *Se dissoudre* = **Erimek**
 İnhilâl kabîliyeti = *Solubilité* = **Erişlik**
 İntisar = *Diffusion* = **Dağınma**
 İntiza = *Dissociation* = **Yadışım**
 İnzımmam, zam = *Addition, ajoutation* — **Ka-**
ttım

İodu nişa *Iodure d'amidon* **İyotlu ni-**
şasta
 İrca = *Réduction* = **Ergi**
 İrca (Kabîli-) = *Réductible* = **Erginir**
 İs = *Noir de fumée* = **İs**
 İstihzar = *Préparation* = **Anıtım**
 İstihzar etmek = *Préparer* = **Anıtımak**
 İştial = *Inflammation* = **Alevlenme**
 İştirak, teşrik = *Association* = **Ortaşım**
 İştirak etmek = *S'associer* = **Ortaşmak**
 İttihad = *Union* = **Birleşim**
 İttihat etmek = *S'unir* = **Birleşmek**
 İyon = *Ion* = **İyon**
 İyonizasyon = *Ionisation* — **İyonlam**
 İyonize = *Ionisé* = **İyonlanmış**
 İzabe = *Fonte* = **Ergitim**
 İzabe etmek = *Fondre* = **Ergitmek**

K

Kâfur = *Camphre* = **Kâfur**
 Kalevî = *Alcali* = **Alkal**
 Kalevî (Mıkıyası-) = *Alcalimètre* = **Alkalöl-**
ger

Kalevî (Şibhi-) = *Alcaloïde* = **Alkalsi**
 Kalorizatör = *Calorisateur* = **Isıtmaç**
 Kal potası = *Coupelle* = **Kal potası**
 Kal usulü = *Couppellation* = **Kal**

Kapsül = *Capsule* = **Kapsül**
 Karni = *Cornu* = **Karnay**
 Katalitik = *Catalytique* = **Katalitik**
 Kataliz = *Catalyse* = **Kataliz**
 Katalizör = *Catalyseur* = **Katalisliyen**
 Katod = *Cathode* = **Katot**
 Kâvi = *Cautérisant* = **Dağlıyan**
 Kesif = 1 — *Concentré*, 2 — *Dense* = 1 —
Derişik, 2 — **Yoğun**
 Kesirül eşkâl = *Polymorphe* = **Boşekilli**
 Kıymeti ittihadiye = *Valence* = **Değerge**
 Kils (Lebeni-) = *Lait de chaux* = **Kireç südü**

Kils (Mâi-) = *Eau de chaux* = **Kireç suyu**
 Kimya = *Chimie* = **Kimya**
 Kimyager = *Chimiste* = **Kimyacı**
 Kimyai harurî = *Thermochimie* = **Termo- kimya**
 Kimyayı fizikî = *Chimie physique* = **Fiziksel kimya**
 Kimyevî = *Chimique* = **Kimyasal**
 Koloit = *Colloïde* = **Koloyit**
 Kolorimetri = *Colorimétrie* = **Rengölçüm**
 Kriyoskopi = *Cryoscopie* = **Kriyoskopi**
 Kûul = *Alcool* = **Alkol**
 Küçük şişe = *Fiole* = **Şişecik**
 Kütle = *Masse* = **Kütle**

L

Lâboratuvar = *Laboratoire* = **Lâboratuvar**
 Lâka = *Laque* = **Lâka**
 Levn (Mıkyası-) = *Colorimètre* = **Rengöl- çer**

Levn (Müzilül-) = *Décolorant* = **Renk- giden**
 Levüloz = *Lévulose* = **Levüloz**
 Linyit = *Lignite* = **Linyit**

M

Maadin (Mebhası tavsifi-) = *Métallographie* = **Metalloğrafya**
 Madde = *Substance, matière* = **Madde**
 Maddei iptidaiye = *Matière première* = **Ham madde**
 Maddei mülevvine = *Matière colorante* — **Boyar madde**
 Maden = *Métal* = **Metal, mağden**
 Maden (Asil-) = *Métal noble* = **Asal mağ- den**
 Maden (Şibhi-) = *Métalloïde* = **Metalsi**
 Madeni = *Métallique* = **Mağdeniğ**
 Madeni yağ = *Huile minérale* = **Mağdeniğ yağ**
 Maden kömürü = *Houille* = **Mağden kö- mürü**
 Madensuyu = *Eau minérale* = **Mağdensuyu**
 Maden yatağı = *Gîte métallifère* = **Mağden yatağı**
 Mahlût = *Mélange* = **Karışım**
 Mahreç borusu = *Tube de dégagement* = **Çıkış borusu**

Mahrukat = *Combustible* = **Yakacak**
 Mâ (Mıkyası-) = *Hydrotimètre* = **Hidroti- metre**
 Mai zerrin = *Eau régale* = **Altın su**
 Malgama = *Amalgame* = **Malgama**
 Malt = *Malt* = **Malt**
 Mayi = *Liquide* = **Svık**
 Mazgut = *Comprimé* = **Sıkıt**
 Memdut = 1 — *Dilué*, 2 — *Etendu* = 1 —
Yayışık, 2 — **Sulandırılmış**
 Memleha = *Marais salant* = **Tuzla**
 Mesned = *Support* = **Destek**
 Meşbu = *Saturé* = **Doymuş**
 Meşbu (Gayri-) = *Non saturé* = **Doyma- mış**
 Meşrubatı küuliye = *Boissons alcooliques* = **Alkollu içkiler**
 Mevadı ecnebiye = *Impureté* = **Yadmadde**
 Mıkdarı muayyen = *Dose* = **Düze**
 Mıkyası klor = *Chlorimètre* = **Klorölçer**
 Mihber = *Epronnette à pied* = **Ayaklı de- neykap**

Mihber (Dereceli) = *Eprouvette graduée* =

Dereceli deneykap

Milh = *Sel* = **Tuz**

Milvak = *Spatule* = **Malacık**

Mineraloji = *Minéralogie* = **Mineraloji, mağdenbilik**

Misfah = *Laminoir* = **Yufkaç**

Miyar = *Réactif* = **Ayıraç**

Mor pensi = *Pinçe de Mohr* = **Mor kıskacı**

Muaddid = *Compteur* = **Sayaç**

Muadili kimyevî = *Equivalent chimique*

Kimyasal denk

Muakkam = *Stérilisé* = **Kısırlatma**

Muamele etmek = *Traiter* = **Tertmek**

Muamelei kimyeviye = *Traitement chimique* = **Kimyasal terim**

Müberra = *Réfrigérant* = **Soğutkan**

Mudil = *Complexe* = **Karmaşık**

Mufel ocağı = *Four à moufle* = **Mufla**

Muhammız = *Oxydant* = **Oksitliyen**

Muharrık = *Agitateur* = **Karmaç**

Muhrik = *Caustique* = **Yakıcı**

Mukattar (Mai-) = *Eau distillée* = **Damıtık su**

Mukayesei rutubet = *Hygrométrie, hygroskopie* = **Nemölçey**

Mukayesei rutubete müteallik = *Hygrométrie, hygroskopique* = **Nemölçel**

Mutedil = *Neutre* = **Nodur**

Mutlak = *Absolu* = **Mutlak**

Muvazene = *Equilibre* = **Denge**

Mübeddil = *Convertiseur* = **Değiştirgeç**

Müessir = 1 — *Agent*, 2 — *Actif* = 1 — **Etken, 2 — Etkin**

Münfail = *Passif*, = **Dingin**

Münfailiyet = *Passivité* = **Dinginlik**

Münfelik = *Explosif* = **Dösken**

Münhal = 1 — *Soluble*, 2 — *Dissout*

1 — **Erir**, 2 — **Erimiş**

Münhal (Gayri-) = *Insoluble* = **Erimez**

Münkalip = *Inverti* = **Evirtik**

Mürci = *Réducteur* = **Ergiren**

Mürekkebi rubaî = *Composé quaternaire*

Dörtlü bileşik

Mürekkebi sülasî = *Composé ternaire* = **Üçlü bileşik**

Mürekkebi sunaî = *Composé binaire* = **İkili bileşik**

Mürekkep = *Composé* = **Bileşik**

Müsaviyüşşekil = *Isomorphe* = **Eşşekil biçim**

Müstahzar = *Préparation (objet)* = **Anıttay**

Müşabehet = *Homologie* = **Homologi**

Müş'ir = *Indicateur* = **Gösterge**

Müştak = *Dérivé* = **Türev**

Müteayyış bilâ hava = *Anaérobie* = **Havakaç**

Müteayyış bilhava = *Aérobie* = **Havacı**

Müteazzıv = *Organisé* = **Organlaşmış**

Mütebellir = *Cristallisé* = **Billûrlaşmış**

Mütecanis = *Homogène* = **Homogen**

Mütecanis (Gayri-) = *Hétérogène* = **Heterogen**

Müteharrık = *Mobile* = **Devingen**

Mütehassir = *Cailleboté* = **Pıhtılaşmış**

Mütenazır = *Symétrique* = **Simetrik**

Mütenazır (Gayri-) = *Asymétrique* = **Simetrisiz**

Mütesaviyütterkip = *Isomère* = **Eşyapı**

Mütezezhir = *Efflorescent* = **Çiçeksek**

Müyû (Kabili-) = *Déliquescent* = **Nemsenir**

Müzap = *Fondu* = **Ergimiş**

Müzadı klor = *Antichlor* = **Antiklor**

Müzadı taaffun = *Antiseptique* = **Antisep-tik**

Müzap çelik = *Acier fondu* = **Dökme çelik**

N

Narı beyza = *Blanc incandescent* **Akkor**

Neft = *Naphte* = **Neft**

Nev'i kimyevî = *Espèce chimique* = **Kimyasal tür**

Nisbeti muayyene = *Proportion définie* =

Smırlanmış orantı

Nişasta = *Amidon* = **Nişasta**

Nitrifikasyon = *Nitrification* = **Nitratlama**

Nüfuz kabiliyeti = *Perméabilité* = **Gecirgenlik**

Nüfuz (Nim kabili-) = *Semiperméable* — **Yarıgeçirgen**

Nüve = *Noyau* = **Evin**

O

Oksilit = *Oxylithe* = **Oksilit**
 Onda bir normal = *Décinormal* = **Onda bir normal**

Otoklav = *Autoclave* = **Otoklav**
 Ozon = *Ozone* = **Ozon**

P

Parçalamak = *Concasser* = **Ufaklamak**
 Patlama = *Détonation* = **Patlama**
 Pens = *Pince* = **Kıskaç**
 Pipet = *Pipette* = **Pipet**
 Pirit = *Pyrite* = **Pirit, ottaş**

Piset = *Pisette* = **Fışkırdak**
 Polimeri = *Polymérie* = **Türyapılık**
 Pota = *Creuset* = **Pota**
 Primer kûul = *Alcool primaire* = **Birey alkol**

R

Radyo aktivite = *Radio-activité* = **Radyo etkinlik**
 Rayiha = *Bouquet* = **Özkoku**
 Ruh = *Essence* = **Esans**
 Rutubet (Mıkyası-) = *1 — Hygroscope, 2 —*

Hygromètre = **1 — Nemölçer, 2 — Nemyoklar**
 Rümuz = *Symbole* = **Sembol**
 Rüsüp = *1 — Précipité, 2 — Dépôt* = **1 — Çökelek, 2 — Toput**

S

Saf = *Pur* = **Arı**
 Saffeti hava (Mıkyası-) = *Eudimètre* = **Arikölçer**
 Sakaroz = *Saccharose* = **Sakaroz**
 Sehpa = *Trépied* = **Üçayak**
 Selüloz = *Cellulose* = **Selüloz**
 Sıbg = *Teinture* = **Tentür**
 Sınıf = *Série* = **Seri**

Sincabî font = *Fonte grise* = **Kır dökme demir, kır dökey**
 Sülâsi kûul = *Alcool tertiaire* = **Üçey alkol**
 Sünaî kûul = *Alcool secondaire* = **İkey alkol**
 Süzmek = *Filtrer* = **Süzmek**
 Süzüntü = *Filtrat* = **Süzüntü**

Ş

Şahm = *Graisse* = **İçyağı, katıyağ**
 Şahmî sınıf, gayri devrî sınıf = *Série grasse* = **Yağ serisi, açık zincir serisi**

Şarap = *Vin* = **Şarap**
 Şibhikoloidî = *Colloidal* = **Koloyidal**
 Şurup = *Sirap* = **Şurup**

T

Teamül, aksülâmel = *Réaction* = **Yanıtım**
 Tabahhur = *Vaporisation* = **Buharlaşıma**

Tabahhur etmek — *Se vaporiser* = **Buharlaşımak**

Tabiat = *Nature* = **Tabiğat**
 Tabiî = *Naturel* = **Tabiğî**
 Tadil etmek = *Neutraliser* = **Nodurlamak**
 Tagyir edici = *Dénaturant* = **Denşiren**
 Tagyir etmek = *Dénaturer* = **Denşirmek**
 Tahallül etmek = *Se décomposer* = **Ayrış-
mak**
 Tahallül ettirmek = *Décomposer* = **Ayrıştır-
mak**
 Tahallül (Kabili-) = *Décomposable* = **Ay-
rışabilir**
 Tahammur = *Fermentation* = **Mayalanma**
 Tahammur kabiliyeti = *Fermentescibilité*
Ayrışabilirlik
 Tahammur (Muzadr-) = *Antiferment*
Yanıtmaya
 Tahammuz = *Oxydation* = **Oksitlenme**
 Tahammuz (Kabili-) = *Oxydable* = **Oksitle-
nir**
 Tahammuz etmek = *S'oxyder* = **Oksitlen-
mek**
 Tahlil = *Analyse* = **Analiz**
 Tahlil etmek = *Analyser* = **Analizlemek**
 Tahlili aslı = *Analyse immédiate* = **Asal
analiz**
 Tahlili elektriki = *Electrolyse* = **Elektroliz**
 Tahlili hacmî = *Analyse volumétrique*
Hacimsal analiz
 Tahlili kemmi = *Analyse quantitative* = **Ni-
cel analiz**
 Tahlili keyfî = *Analyse qualitative* = **Nitel
analiz**
 Tahlili unsurf = *Analyse élémentaire* = **Ele-
mansel analiz**
 Tahlili veznî = *Analyse pondérale (gravi-
métrique)* = **Tartil analiz**
 Tahmiz etmek = *Oxyder* = **Oksitlemek**
 Takim = *Stérilisation* = **Kısırlam**
 Takim etmek = *Stériliser* = **Kısırlatmak**
 Taklip = *Inversion* = **Evirtim**
 Taklip etmek = *Invertir* = **Evirtmek**
 Taktir balonu = *Ballon à distillation* = **Da-
mıtma balonu**
 Taktiri tedricî = *Distillation fractionnée* =
Ayrımsal damıtma
 Taktiri yâbis = *Distillation sèche* = **Kuru
damıtma**
 Talî mahsul = *Produit secondaire* = **Ayrımtı
ürün**

Tanen = *Tanin* = **Tanen**
 Tasabbun = *Saponification* = **Sabunlaşma**
 Tasallûp = *Solidification* = **Katılaşma**
 Tasfiye etmek = *Purifier* = **Aritmak**
 Tatarruk (Kabili-) = *Malléable* = **Dövülgen**
 Tatarruk kabiliyeti = *Malléabilité* = **Dövül-
genlik**
 Tayini mikdar = *Dosage* = **Düzem**
 Tayini mikdar eylemek = *Doser* = **Düzemek**
 Tayyar = *Volatil* = **Uçkan**
 Tazyiki hulûlî = *Pression osmotique* = **Geçi-
sel basınç**
 Teamül = *Réaction* = **Yanıtım**
 Teamül yapan = *Réactif* = **Yanıtkan**
 Tebellür etmek = *Se cristalliser* = **Billûrlaş-
mak**
 Teberrüd etmek = *Se réfrigère* = **Soğumak**
 Teblir etmek = *Cristalliser* = **Billûrlaştır-
mak**
 Teblir kapsülü = *Cristallisoir* = **Billûrlaş**
 Tebridetmek = *Réfrigère* = **Soğutmak**
 Tecfif (Aleti-) = *Dessiccateur* = **Kurutacı**
 Tecrübe = *Expérience* = **Deney**
 Tecrübe borusu = *Tube à essai* = **Deney-
tüp**
 Tefessüh = *Putréfaction* = **Pıtrama**
 Tefettür etmek = *S'effriter* = **Kırmılaşmak**
 Tefhim = *Carbonatation* = **Karbonatlama**
 Tefrik hunisi = *Entonnoir à séparation*
Ayrıma hunisi
 Tekâsüf = *Condensation* = **Yoğuşum**
 Tekâsüf etmek = *Se condenser* = **Yoğuşmak**
 Telkis = *Calcination* = **Külsenim**
 Tel örgü = *Toile métallique* = **Teldoku**
 Temas = *Contact* = **Değme**
 Temerküz = *Concentration* = **Derişim**
 Temerküzü zai nî = *Concentration molécu-
laire* = **Molekül derişimi**
 Temeyyü = *Liquéfaction* = **Sıvım**
 Temyi etmek = *Liquefier* = **Sıvıtmak**
 Tenazur = *Symétrie* = **Simetri**
 Tenazur (Ademi-) = *Asymétrie* = **Simetri-
sizlik**
 Tenkâr = *Borax* = **Boraks**
 Tephir etmek = *Vaporiser* = **Buharlamak**
 Terekküp = *Composition* = **Bileşim**
 Terekküp etmek = *Se composer* = **Bileşmek**
 Teressüp etmek = *Se précipiter* = **Çökeltmek**

Terkip = 1 — *Synthèse*, 2 — *Composition* =
1 — Sentez, 2 — Bileşim
 Terkip etmek = *Composer* = **Bileştirmek**
 Tersip etmek = *Précipiter* = **Çökeltmek**
 Tesaut = *Sublimation* = **Ağım**
 Tesaut etmek = *Se sublimer* = **Ağmak**
 Tesit etmek = *Sublimer* = **Ağırtmak**
 Tesavii şekil = *Isomorphie* = **Eşbiçimlik**
 Tesavii terkibe müteallik = *Isomérique* =
Egyapıl
 Tesavii terkip = *Isomérie* = **Eşyapılık**
 Tesir = *Influence* = **İşley**

Tesir etmek = 1 — *Attaquer*, 2 — *Agir* —
1 — Saldırmak, 2 — Etkimek
 Tesir, fiil = *Action* = **Etkim**
 Teşehhüp = *Incandescence* = **Akkorluk**
 Teşrik, iştirak = *Association* = **Ortaşım**
 Teşrik etmek = *Associer* = **Ortaştırmak**
 Tevzin etmek = *Equilibrer* = **Dengelemek**
 Tezehir = *Efflorescence* = **Çiçeksey**
 Toz şeklinde = *Pulvérulent* = **Tozumsu**
 Turb = *Tourbe* = **Turba**
 Turnusol = *Tournesol* = **Turnusol**

U

Unsur = *Élément* = **Eleman**
 Unsurî = *Élémentaire* = **Elemansel**

Uzvi *Organique* = **Organik**

Ü

Üstübeç = *Céruse* = **Üstübeç**

V

Vahidi kıyasî narî = *Calorie* = **Kalori**
 Vahidüzzerre = *Monomoléculaire* = **Tekmo-
 leküllü**
 Vahiz koku = *Odeur piquante* = **Batar ko-
 ku**

Vazifei kimyeviye *Fonction chimique*
Kimyasal görev
 Vezin = *Poids* = **Ağırlık**
 Voltametre = *Voltamètre* = **Voltölçer**

Y

Yağlı maden kömürü = *Houille grasse* =
Yağlı mağden kömürü

Yağsız maden kömürü = *Houille maigre* =
Yağsız mağden kömürü
 Yalancı mermer = *Stuc* = **Yalancı mermer**

Z

Zagtetmek = *Comprimer* = **Sıkıtmak**
 Zam, inzımmam = *Addition* = **Katım**
 Zamkı arabî = *Gomme arabique* — **Arap
 zamkı**
 Zerre = *Molécule* = **Molekül**
 Zerrevi = *Moléculaire* = **Molekülsel**
 Zeveban = *Fusion* = **Ergiyim**
 Zeveban etmek = *Se fondre* = **Ergimek**

Zeyt = *Huile* = **Sıvıyağ, yağ**
 Zeyti gayri müceffif = *Huile non-siccative*
Kuruşmayan yağ
 Zeyti müceffif = *Huile siccative* = **Kuruşan
 yağ**
 Zincifre = *Cinabre* = **Zincifre**
 Züşsekley = *Dimorphe* = **İkişekilli**

K İ M Y A T E R İ M L E R İ

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

Absolu = Mutlak = **Mutlak**
Absorption = İmtisas = **Soray**
Acidimètre = Mikyası hamız = **Asidölçer**
Acier fondu = Müzap çelik = **Dökme çelik**
Actif = Faal, müessir = **Etkin**
Action = Tesir, fiil = **Etkim**
Activité = Faaliyet = **Etkinlik**
Addition, ajoutation = Zam, inzıman = **Ka-
tım**
Adsorption = Adsorption = **Sorumsay**
Aérobic = Müteayyış bilhava = **Havacıl**
Affinité = Alâka = **İlgi**
Agent = Müessir = **Etken**
Agir = Tesir etmek = **Etkimek**
Agitateur = Muharrik = **Karmaç**
Air = Hava = **Hava**
Ajoutation, addition = Zam, inzıman = **Ka-
tım**
Alcali = Kalevî = **Alkal**
Alcalimètre = Mikyası kalevî = **Alkalölçer**
Alcalin = Kalevî = **Alkalik**
Alcaloïde = Şibhi kalevî = **Alkalsi**
Alcool = Kûul = **Alkol**
Alcool primaire = Primer kûul = **Birey al-
kol**
Alcool secondaire = Sünaî kûul = **İkey alkol**
Alcool tertiaire = Sülâsî kûul = **Üçey alkol**
Alliage = Halita = **Alaşım**
Allotropie = Alotropi = **Alotropi**
Allotropique = Alotropik = **Alotropik**
Amalgame = Malgama = **Malgama**
Amidon = Nişasta = **Nişasta**
Amorphe = Bişekil = **Şekilsiz**

Amphotère = Amfoter = **Amfoter**
Anaérobic = Müteayyış bilâ hava = **Havakaç**
Analyse = Tahlil = **Analiz**
Analyse élémentaire = Tahlili unsurî = **Ele-
mansel analiz**
Analyse gravimétrique, analyse pondérale =
Tahlili veznî = **Tartıl analiz**
Analyse immédiate = Tahlili aslı = **Asal
analiz**
Analyse qualitative = Tahlili keyfî = **Nitel
analiz**
Analyse quantitative = Tahlili kemmî = **Ni-
cel analiz**
Analyser = Tahlil etmek = **Analizlemek**
Analyse volumétrique = Tahlili hacmî = **Ha-
cimsal analiz**
Anode = Anot = **Anot**
Anticlor = Müzadı klor = **Antiklor**
Antiferment = Müzadı tahammur = **Yanıt-
maya**
Antiseptique = Müzadı taaffun = **Antiseptik**
Appareil = Cihaz = **Aykt**
Aromatique = İtrî = **Kokul, kokulu**
Association = İştirak, teşrik = **Ortaşım**
Associer = Teşrik etmek = **Ortaştırmak**
Associer (s') = İştirak etmek = **Ortaşmak**
Asymétrie = Ademi tenazur = **Simetrisizlik**
Asymétrique = Gayrı mütenazır = **Simetrisiz**
Atome = Cüzü fert = **Atom**
Atomique = Cüzü ferdi = **Atomal**
Attaquer = Tesir etmek = **Saldırmak**
Autoclave = Otoklav = **Otoklav**

B

Baine-marie = Hammamı mari = **Mari ban-
yosu**

Ballon à distillation = Taktir balonu = **Da-
mitma balonu**

Ballon jaugé = Balon joje = **Ölçülü balon**
Base = Esas = **Baz**
Basique = Esası = **Bazal**
Bec de gaz, brûleur = Bek = **Gaz ibiği**
Blanc incandescent = Narı beyza = **Akkor**
Blanchissage = Beyazlatma = **Ağartma**

Boissons alcooliques = Meşrubatı kûliye =
Alkollu içkiler
Borax = Tenkâr = **Boraks**
Bouquet = Rayiha = **Özkoku**
Brûleur, bec de gaz = Bek = **Gaz ibiği**

C

Caillebotté = Mütəhassır = **Pıhtılaşmış**
Calcination = Teklis = **Külsevim**
Calorie = Vahidi kıyası narı = **Kalori**
Calorifique = Harurî = **Isıveren**
Calorisateur = Kalorizatör = **Isıtmaç**
Campbre = Kâfur = **Kâfur**
Capsule = Kapsül = **Kapsül**
Carbonatation = Tefhim = **Karbonatlama**
Catalyse = Kataliz = **Kataliz**
Catalyseur = Katalizör = **Katalisliyen**
Catalytique = Katalitik = **Katalitik**
Catode = Katod = **Katod**
Caustique = Muhrik = **Yakıcı**
Cautérisant = Kâvi = **Dağlıyan**
Cellulose = Selüloz = **Selüloz**
Céreuse = Üstübeç = **Üstübeç**
Chalumeau = Hamlaç = **Üfleç**
Charbon végétal = Fahmı nebatî = **Bitkil kömür**
Chimie = Kimya = **Kimya**
Chimie physique = Kimyayı fizikî = **Fiziksel kimya**
Chimique = Kimyevî = **Kimyasal**
Chimiquement = Bilkimya = **Kimyaca**
Chimiste = Kimyager = **Kimyacı**
Chlorimètre = Mikyası klor = **Klorölçer**
Cinabre = Zincifre = **Zincifre**
Cloche = Fenus = **Fanus**
Colloidal = Şibhikoloidî = **Koloyidal**
Colloïde = Koloit = **Koloyit**
Colorimètre = Mikyasüllevn = **Rengölçer**
Colorimétrie = Kolorimetri = **Rengölçüm**
Combiner (se) = İmtizaç etmek = **Kaynaşmak**
Combustible = Mahrukut = **Yakacak**
Combution lente = İhtırakı batî = **Yavaş yanma**
Complexe = Mudil = **Karmaşık**

Composé = Mürəkkep = **Bileşik**
Composé binaire = Mürəkkebi sünai = **İkili bileşik**
Composé quaternaire = Mürəkkebi rubai = **Dörtlü bileşik**
Composé ternaire = Mürəkkebi sülasi = **Üçlü bileşik**
Composer = Terkip etmek = **Bileştirmek**
Composer (se) = Terekküp etmek = **Bileşmek**
Composition = Terekküp = **Bileşim**
Comprimé = Mazgut = **Sıktır**
Comprimer = Zagtetmek = **Sıktırmak**
Compteur = Muaddid = **Sayaç**
Concasser = Parçalamak = **Ufaklamak**
Concentration = Temerküz = **Derişim**
Concentration moléculaire = Temerküzü zerrivî = **Molekül derişimi**
Concentré = Kesif = **Derişik**
Condensation = Tekâsüf = **Yoğuşum**
Condenser (se) = Tekâsüf etmek = **Yoğuşmak**
Congeler (se) = İncimat etmek = **Donmak**
Contact = Temas = **Değme**
Convertisseur = Mübeddil = **Değiştirgeç**
Cornu = Karni = **Karnay**
Corps = Cisim = **Cisim**
Corroder = Aşındırmak = **Aşındırmak**
Corrosif = Ekkâl = **Aşındıran**
Couppellation = Kal usulü = **Kal**
Couppelle = Kal potası = **Kal potası**
Creuset = Pota = **Pota**
Cristal = Billûr = **Billûr**
Cristallin = Billûrî = **Billûr**
Cristallisé = Mütəbellir = **Billûrleşmiş**
Cristalliser = Teblir etmek = **Billûrleştir-mek**

Cristalliser (se) = Tebellür etmek = **Billûr-
laşmak**
Cristallisoir = Teblir kapsülü = **Billûrlaş**
Cristalloïde = Şibhi billûrî = **Billûrsu**

Cryoscopie = Kriyoskopi = **Kriyoskopi**
Cuve à eau = Havzı mâ = **Su havuzu**
Cyclique = Devrî = **Çevrel**

D

Décinormal = Onda bir normal = **Onda bir
nomal**
Décolorant = Müzilüllevn = **Renkgideren**
Décomposable = Kabili tahallül = **Ayrışa-
bilir**
Décomposer = Tahallül ettirmek = **Ayrış-
tırmak**
Décomposer (se) = Tahallül etmek = **Ay-
rışmak**
Degré de dispersité = Derecei inhilâl = **Da-
ğılım derecesi**
Déliquescence = Kabili müyü = **Nemsenir**
Deminormal = Yarı normal = **Yarınomal**
Dénaturant = Tagyir edici = **Denşiren**
Dénaturer = Tagyir etmek = **Denşirmek**
Dense = Kesif = **Yoğun**
Dépôt = Rüşup = **Toput**
Dérivé = Müştak = **Türev**
Dessicateur = Aleti tecfî = **Kurutuç**
Détonation = Patlama = **Patlama**
Diffuseur = Diffüzör = **Dağıtmaç**

Diffusion = İntisar = **Dağıtma**
Dialyse = Diyaliz = **Diyaliz**
Dialyseur = Dializör = **Diyalizliyen**
Diaphragme = Hicap = **Diyafram**
Dilué = Memdut = **Yayışik**
Dimorphe = Züşşekleyn = **İkişekilli**
Dissociation = İntiza = **Yadıışm**
Dissolution = İnhilâl = **Erime**
Dissoudre (se) = İnhilâl etmek = **Erimek**
Dissout = Münhal = **Erimiş**
Distillation fractionnée = Taktiri tedricî = **Ayrımsal damıtma**
Distillation sèche = Taktiri yâbis = **Kuru
damıtma**
Ductile = Kabili incirar = **Telgen**
Ductibilité = Kabiliyeti incirariye = **Telgen-
lik**
Dosage = Tayini miktar = **Düzem**
Dose = Miktarı muayyen = **Düze**
Doser = Tayini miktar eylemek = **Düzemek**
Dureté = Huşunet = **Sertlik**

E

Eau de chaux = Mai kils = **Kireç suyu**
Eau de cristallisation = Mai billûrî = **Bil-
lûrlaşma suyu**
Eau distillée = Mai mukattar = **Damıtık su**
Eau minérale = Madensuyu = **Mağdensu-
yu**
Eau régale = Mai zerrin = **Altın su**
Ebullioscope = Huruşbin = **Kaynamyoklar**
Ebullition = Galeyan = **Kaynama**
Eclat métallique = Cilâi madenî = **Mağde-
niğ parıltı**
Eclat vitreux = Cilâi zücaî = **Camsı pa-
rıltı**
Efflorescence = Tezehhür = **Çiçeksey**
Efflorescent = Mütezehhir = **Çiçeksek**

Effriter (s') = Teferrüt etmek = **Kırmı-
laşmak**
Elastique = Alâstikî = **Sünek**
Electrolyse = Elektrikle tahlil = **Elektroliz**
Electronégatif = Elektronegatif = **Elektro-
negatif**
Electropositif = Elektropozitif = **Elektro-
zitif**
Élément = Unsur = **Eleman**
Élémentaire = Unsurî = **Elemansel**
Endothermique = Hafiyülharare = **Isıgılan**
Entonnoir = Huni = **Huni**
Entonnoir à séparation = Tefrik hunisi = **Ayırma
hunisi**
Eprouvette à pied = Mihber = **Ayaklı de-
neykap**

Eprouvete graduée = Dereceli mihber = **De-
receli deneykap**
Equilibre = Muvazene = **Denge**
Equilibrer = Tevzin etmek = **Dengelemek**
Equivalent chimique = Muadili kimyevî =
Kimyasal denk
Espèce = Nevi = **Tür**
Essence = Ruh = **Esans**
Esthérisation = Esterleşme = **Esterleşme**
Etat gazeux = Gaz hali = **Gaz hali**
Etat naissant = Hali tevellüdi = **Doğum
hali**

Etat naturel = Hali tabîi = **Tabiğî hal**
Etendu = Memdud = **Sulandırılmış**
Etuve = Etüv = **Ütüv**
Eudiomètre = Mikyası saffeti hava **Arık-
ölçer**
Exothermique = Naşirül harare = **Isısalan**
Expérience = Tecrübe = **Deney**
Explosif = Münfelik = **Bösken**
Explosion = İnfilâk = **Bösme**
Extrait = Hulâsa = **Hulâsa**

F

Fécule = Fekül = **Fekül**
Ferment = Hamîre = **Maya**
Fermentation = Tahammur = **Mayalanma**
Fermentescibilité = Kabiliyeti tahammürîye =
Mayalanabilirlik
Filière = Hadde = **Telgeç**
Filtrat = Süzüntü = **Süzüntü**
Filtre = Süzme = **Süzme**
Fiôle = Küçük şişe = **Şişecik**
Fonction chimique = Vazifei kimyeviye =
Kimyasal görev
Fondre = İzabe etmek = **Ergitmek**

Fondre (se) = Zeveban etmek = **Ergimek**
Fondu = Müzap = **Ergimiş**
Fonte = 1 — İzabe, 2 — Dökme demiri =
**1 — Ergitim, 2 — Dökme demir,
dökey**
Fonte grise = Sincabî font = **Kır dökme
demir (kır dökey)**
Formule = Düstur = **Formül**
Four à moufle = Mufel ocağı = **Mufla**
Fumant = Duhanî = **Tüter**
Fusion = Zeveban = **Ergiyim**

G

Galvanoplastie = Galvanoplasti **Galvano-
plasti**
Gangue = Gang = **Kank**
Gaz d'éclairage = Hava gazı = **Havagazı**
Gaz à l'air = Gazı hava = **Havalı gaz**
Gazomètre = Gazometre = **Gazölçer**
Gîte métallifère = Maden yatağı = **Mağden
yatağı**
Glucoside = Glikozid = **Glikozit**
Gluten = Glüten = **Glüten**
Glycérine = Gliserin = **Gliserin**

Glycogène = Glikojen = **Glikojen**
Gomme arabique = Zamkı arabî = **Arap
zamkı**
Graisse = Şahm = **İçyağı, katıyağ**
Granuleux = Hübeybî = **Tanecikli**
Gras (Acides-) = Hamızatı şahmiye = **Yağ
asitler**
Grasse (Série-) = Gayri devrî sınıf veya şah-
mî sınıf = **Açık zincir serisi veya yağ
serisi**
Grisou = Grizu = **Grizu**

H

Halogène = Halojen = **Tuzveren**
Hemihydrate = Hemihidrat = **Yarıhidrat**

Hétérogène = Gayri mütecanis = **Heterogen**
Homogène = Mütecanis = **Homogen**

Homologie = Müşabehet = **Homoloji**
Houille = Maden kömürü = **Mağden kömürü**
Houille grasse = Yağlı maden kömürü
Yağlı maden kömürü
Houille maigre = Yağsız maden kömürü
Yağsız mağden kömürü
Huile = Zeyt = **Sıvıyağ, yağ**
Huile minérale = Madenî yağ = **Mağdeniğ yağ**
Huile siccative = Zeyti müceffif = **Kuruşan yağ**
Huile non-siccative = Zeyti gayri müceffif —
Kuruşmayan yağ
Hydracide = Hidrasit = **Hidrasit**
Hydrolyse = Hidroliz = **Hidroliz**

Hydrosol = Hidrozol = **Hidrozol**
Hydrotimètre = Mikyası mâ = **Hidrotimet-re**
Hydroxide = Hidroksit = **Hidroksit**
Hygromètre = Mikyası rutubet = **Nemölçer**
Hygrométrie, hygroskopie = Mukayesei rutubet = **Nemölçey**
Hygrométrique, hygroskopique = Mukayesei rutubete müteallik = **Nemölçel**
Hygroscope = Mikyası rutubet = **Nemyok-lar**
Hygroskopie, hygrométrie = Mukayesei rutubet = **Nemölçey**
Hygroskopique, hygrométrique = Mukayesei rutubete müteallik = **Nemölçel**

Impureté = Mevaddı ecnebiye = **Yadmadde**
Incandescence = Teşehhüp = **Akkorluk**
Indicateur = Müş'ir = **Gösterge**
Inerte = Atıl = **Eylemsiz**
Inflammation = İştial = **Alevlenme**
Influence = Tesir = **İşley**
Ininflammable = Gayri kabili iştial = **Alevlenmez**
Insoluble = Gayri münhal = **Erimez**
Inversion = Taklip = **Evirtim**
Inverti = Münkalip = **Evirtik**
Invertir = Taklip etmek = **Evirtmek**

Iodure d'amidon = İodu nişa — **İyotlu ni-sasta**
Ion = İyon = **İyon**
Ionisation = İyonizasyon = **İyonlanı**
Ionisé = İyonize = **İyonlanmış**
Irréductible = Gayri kabili irca = **Erginmez**
Isomère = Mütesaviyütterkip = **Eşyapı**
Isomérie = Tesavii terkip = **Eşyapılık**
Isométrique = Tesavii terkibe müteallik = **Eş-yapıl**
Isomorphe = Müsaviyüşşekil = **Eşbiçim**
Isomorphie = Tesavii şekil = **Eşbiçimlik**

Laboratoire = Lâboratuar = **Lâboratuvar**
Lait de chaux = Lebeni kils = **Kireç südü**
Laminoir = Misfah = **Yufkaç**
Laque = Lâka = **Lâka**
Lévulose = Levüloz = **Levüloz**

Lignite = Linyit = **Linyit**
Liquéfaction = Temeyyü = **Sıvım**
Liquéfier = Temyi etmek = **Sıvıtmak**
Liquide = Mayı = **Sıvık**

M

Malléable = Kabili tâtarruk = **Dövülgen**
Malléabilité = Kabiliyeti tatarrukiye = **Dö-vülgenlik**

Malt = Malt = **Malt**
Mavais salant = Memleha = **Tuzla**
Masse = Kütle = **Kütle**

Matière colorante = Maddei mülevvine —
Boyar madde
Matière, substance = Madde = **Madde**
Matière première = Maddei iptidaiye = **Ham madde**
Mélange = Mahlût = **Karışım**
Mélanger (se) = İhtilât etmek = **Karışmak**
Membrane = Gışa = **Zar**
Métal = Maden = **Metal, mağden**
Métale noble = Asil maden = **Asal mağden**
Métallique = Madeni = **Madeniğ**

Métallographie = Mebhast tavsifi meadin —
Metaloğrafya
Métalloïde = Şibhi maden = **Metalsi**
Minerai = Filizi madeni = **Ham mağden**
Minéralogie = Mineraloji = **Mineraloji, mağdenbilik**
Motile = Müteharrik = **Devingen**
Moléculaire = Zerrevî = **Molekülsel**
Molécule = Zerre = **Molekül**
Monomoléculaire = Vahidüzzerre = **Tekmoleküllü**

N

Naphte = Neft = **Neft**
Nature = Tabiat = **Tabiğat**
Naturel = Tabii = **Tabiği**
Neure = Mutedil = **Nodur**
Neutraliser = Tadil etmek = **Nodurlamak**

Nitrification = Nitrifikasyon = **Nitratlaşma**
Noir animal = Fahmı hayvanî = **Hayvan kömürü**
Noir de fumée = İs = **İs**
Noyau = Nüve = **Evin**

O

Onctueux = Düheni = **Yağmsı**
Odeur piquante = Vahiz koku = **Batar koku**
Organique = Uzvi = **Organik**
Organisé = Mütezziv = **Organlaşmış**
Osmose = Hulûl = **Geçişey**
Ozone = Ozon = **Ozon**

Oxydable = Kabili tahammuz = **Oksitlenir**
Oxydant = Muhammız = **Oksitliyen**
Oxydation = Tahammuz = **Oksitlenme**
Oxyder = Tahmiz etmek = **Oksitlemek**
Oxyder (s') = Tahammuz etmek = **Oksitlenmek**
Oxylythe = Oksilit = **Oksilit**

P

Passif = Münfail = **Dingin**
Passivité = Münfailiyet = **Dinginlik**
Pâteux = Acini = **Hamurumsu**
Perméabilité = Kabiliyeti nüfuziye = **Geçirgenlik**
Périodique = Devri = **Devirli**
Phase = Faz = **Safha**
Phénomène = Hâdisè = **Olay**
Photolyse = 1 — Fizik, 2 — Fiziki = **1 Fizik, 2 — Fiziksel**
Pince = Pens = **Kıkaç**

Pince de Mobr = Mor pensi = **Mor kıkaç**
Pipette = Pipet = **Pipet**
Pissette = Piset = **Fışkırdak**
Poids = Vezin = **Ağırlık**
Polymérie = Polimeri = **Türyapılık**
Polymorphe = Kesirül eşkâl = **Bölşekilli**
Porte-tube = Hamili embube = **Tüplük**
Précipité = Rüşup = **Çökelek**
Précipiter = Tersip etmek = **Çökeltmek**
Précipiter (se) = Teressüp etmek = **Çökeltmek**

Préparation = 1 — İstihzar, 2 — Müstahzar
 = 1 — Anıtm, 2 — Anıtay
Préparer = İstihza etmek = Anıtmak
Pression osmotique = Tazyiki hulûlî = Ge-
 çişel basınç
Produit secondaire = Tali mahsul = Ayrı-
 nt ürün

Proportion définie = Nisbetü muayyene =
 Sınırlanmış orantı
Propriété = Hassa = Öze'lik
Pulvérulent = Toz şeklinde = Tozumsu
Pur = Saf = Arı
Purifier = Tasfiye etmek = Arıtmak
Putréfaction = Tefessüh = Pıtrama
Pyrite = Pirit = Pirit, ottaş

R

Radical = 1 — Cezir, 2 — Cezrî = 1
 Cezrî, 2 — Köksel
Radio-activité = Radyoaktivite = Radyo et-
 kinlik
Réactif — — Miyar, 2 — Teamül yapan
 = 1 — Ayıraç, 2 — Yanıtkan
Réaction = Teamül, aksülâmel = Yanıtım
Réagir = Aksülâmel yapmak = Yanıtmak

Réducteur = Mürci = Erginen
Réductible = Kabili irca = Ergininir
Réduction = İrca = Ergi
Réfrigérant = Müberrid = Soğutkan
Réfroidir = Tebrid etmek = Soğutmak
Réfroidir (se) = Teberriid etmek = Soğu-
 mak

S

Saccharose = Sakaroz = Sakaroz
Saponification = Tasabbun = Sabunlaşma
Saturé = Meşbu = Doymuş
Saturé (Non-) = Gayri meşbu = Doymamış
Scorie = Cüruf = Artık
Sel = Milh = Tuz
Semiperméable = Nim kabili nüfuz Yarı-
 geçirgen
Série = Sınıf = Serî
Sirope = Şurup = Şurup
Solidification = Tasallûp = Katılaşma
Solubilité = Kabiliyeti inhilâliye = Erişlik
Soluble = Münhal = Eriş
Spatule = Mîlvak = Malacık
Stérile = Akim = Kısır

Stérilisation = Takim = Kısırim
Stérilisé = Muakkam = Kısırlatma
Stériliser = Takim etmek = Kısırlatmak
Structure = Bünye = Yapılış
Stuc = Yalancı mermer = Yalancı mermer
Sublimation = Tesaut = Ağım
Sublimer = Tesit etmek = Ağıtmak
Sublimer (se) = Tesaut etmek = Ağımak
Substance = Madde = Madde
Substitution = İkâme = Örneşim
Sûreté (Tube de-) = Emniyet borusu
 Güven borusu
Symbole = Rümuz = Sembol
Symétrie — Tenazur = Simetri
Synthèse = Terkip = Sentez
Système = Cümle = Sistem

T

Tanin = Tanen = Tanen
Teinture = Sıbg = Tentür

Thermochimie — Kimyai harurî — Termo-
 kimya

Titrer = Ayar etmek = **Ayarlamak**
Toile métallique = Tel örgü = **Teldoku**
Tourbe = Turb = **Turba**
Tournesol = Turnusol = **Turnusol**
Traitement = Muamele = **Tertim**

Traiter = Muamele etmek = **Tertmek**
Trépied = Sehpa = **Üçayak**
Toile métallique = Tel örgü = **Teldoku**
Tourbe = Turb = **Turba**
 kış borusu

U

Union = İttihad = **Birleşim**
Unir (s') = İttihad etmek = **Birleşmek**

Urée = Bevle = **Üre**

V

Valence = Kıymeti ittihadiye = **Değerge**
Vaporisation = Tabahhur = **Buharlaştırma**
Vaporiser = Tephir etmek = **Buharlamak**
Vaporiser (se) = Tabahhur etmek = **Buharlaştırmak**

Vide (Le-) = Halâ = **Boşluk**
Vide = Hali = **Boş**
Vin = Şarap = **Şarap**
Volatil = Tayyar = **Uçkan**
Voltamètre = Voltmetre = **Voltölçer**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İLK VE ORTA ÖĞRETİM BOTANİK TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA
OSMANLICA - TÜRKÇE
FRANSIZCA - TÜRKÇE

1937
DEVLET BASIMEVİ

BOTANİK TERİMLERİ

TÜRKÇE - OSMANLICA

A

- Abanozlar** — Abanosiyeye (Trabzonhurması) = *Ebénacées*
- Abanozuinsular** = Abanosiyeye = *Ebénales*
- Acryoncalar** = Simarobiye = *Simarubacées*
- Ada soğanı** = Adasoğanı = *Scille*
- Ağaç kavunu** = Ağaç kavunu = *Cédraier*
- Ağlı karaşın su yosunları** = Ağlı esmer alıklar = *Dictyotées*
- Ağulu baldran** = Zehirli baldran = *Ciguë de Socrate*
- Ağulu zambaklar** = Lahlaiye, zehirli zambaklar (acı çiğdemler) = *Colchicacées*
- Ağzıkarakal** = Esvedülfemiye = *Mélastomacées*
- Ahu dudu** = Ahududu = *Framboisier*
- Ak ballıbabası** — Beyaz ballıbabası = *Lamier blanc*
- Akça ağaçlar** = İsfendaniye — *Acérinées*
- Akdarçınma ağaçları** = Darçiniye = *Cannelacées*
- Akdiken** = Ak diken = *Aubépine*
- Akkavak ağacı** = Şecerülhuribeyza = *Peuplier blanc*
- Âlem** = Âlem = *Règne*
- Altşube** = Tahtı şube = *Sous-embranchement*
- Altçins** = Cinsaltı = *Sous-genre*
- Altderi** = Tahtı edimmei dahiliye = *Sous-epiderme*
- Altfamilya** = Tahtı fasile = *Sous-famille*
- Altsınıf** = Tahtı sınıf = *Sous-classe*
- Alttakım** = Alttakım = *Sous-ordre*
- Ananas** = Ananasiyeye = *Ananas*
- Ananaslar** = Ahnasiyeye = *Broméliacées*
- Anason** = Anasoniyeye = *Anis*
- Anatomi** = Teşrih = *Anatomie*
- Antepfıstıkları** = Biladeriye = *Anacardiacées*
- Arıdöl** = Saf hat = *Ligne pure*
- Armut ağacı** = Armut ağacı = *Poirier*
- Arpa** = Arpa = *Orge*
- Aslanagzı** = Arslan agzı = *Muflier*
- Asalak, parazit** = Tufeyli, tufeyli = *Parasite*
- Askospor** = Askospor = *Ascospore*
- Asıl hindiba** = Asıl hindiba = *Chicorée*
- Aslanpençesi** = Keffüleset = *Alchémille*
- Asmalar** = Gurumiye = *Ampélidées*
- Aşağı bitkiler** = Nebatâtı süfliye = *Plantes inférieures*
- Atkestaneleri** = At kestaneleri = *Hippocastanacées*
- Atkestanesi ağacı** = At kestanesi ağacı = *Marronnier d'Inde*
- Atkuyruğu** = Zenebülhayl = *Prèle*
- Atkuyrukları** = Zenebülhayliye = *Equistées*
- Atlas çiçekleri** = Sırbaniye (Kaktuslar) = *Cactés*
- Avize ağacı** = Avize ağacı = *Yucca*
- Ayçiçeği (Günebakan)** = Ayçiçeği = *Tournesol*
- Ayı üzümü** = Ayı üzümü = *Raisin d'ours*
- Ayrık otu** = Ayrık otu = *Chiendent*
- Ayrıyapraklı tümeçliler** = Müteferrikül vüreykatı tüveyciye = *Dialypétales*
- Ayva ağacı** = Ayva ağacı = *Cognassier*

B

Badem ağacı = Badem ağacı = *Amandier*
(*Amygdalus communis*)

Baharsılar = Baharımsılar = *Scitaminees*

Bahçe adaçayı = Bahçe adaçayı = *Sauge officinale*

Bahçe çuhaçiçeği = Bahçe çuha çiçeği = *Primevère de Chine*

Bahçe kekiği = Bahçe kekiği = *Tbym vulgaire*

Bahçe şakayiki = Bahçe şakayiki = *Renoncule des jardins*

Bahçe teresi = Bahçe teresi = *Cresson alénois*

Bakla = Ful = *Fève*

Baklalar = Bakliye fasilesi — *Légumineuses*

Bakteri = Bakteri = *Bactérie*

Bakteriler = Bakteriler = *Bactériacées*

Balçiçekleri = Bal çiçekleri = *Méliantacées*

Bal çimi = Bal çimi = *Houque*

Baldırı kara = Baldırı kara = *Capillaire de Montpellier*

Bal özü = Rahik = *Nectar*

Bamya = Bamya = *Gombo*

Banotu = Ban otu = *Jusquiame*

Basamaklı damar = Eviyei süllemiye
Vaisseau scalariforme

Basurotu (küçük kırlangıç otu) = Basur otu = *Ficaire*

Başlâhna = Baş lâhana = *Cbou pommé*

Bataklık süseni Bataklık sevensi = *Iris des marais*

Bataklık yosunu Bataklık yosunu = *Sphaigne*

Bataksazı = Bataksazı = *Fétuque*

Bayır turpu = Bayır turpu = *Radis*

Bazidiyospor = Bazidiyülbüzür = *Basidiospor*

Bazit = Bazit = *Baside*

Bazitli göbelekler = Futuru kaidiyyül büzür = *Basidiomycètes*

Begonyalar = Begonyasiye = *Bégoniacées*

Bektaşi üzümü = Bektaşi üzümü = *Gro-seillier épineux*

Benekli ballıbaba — Benekli ballıbaba — *Lamier tâcheté*

Besi — Tağdiye, tegaddi — *Alimentation*

Besiörü Süveyda = *Endosperme*

Bez = Gudde = *Glande*

Bezelye = Bezelye = *Pois cultivé*

Biber = Filfil = *Piment d'Espagne*

Birleşik yaprak = Varakı mürekkep
Feuille composée

Bira mayası = Bira mayası = *Levure de bière*

Bitişkiyapraklı tumeçler = Mültesikülvüreykatı tüveyciye = *Gamopétal*

Bitki = Nebat = *Plante*

Bitkisel dirim konisi — Hayatinebatiye mahrutu = *Cône de végétation*

Biyoloji = Hayatiyat = *Biologie*

Boncuklular = Tesbihiye = *Méliacées*

Boruçiçekleri = Boruçiçekleri = *Cannacées*

Botanik = İlmi nebatat = *Botanique*

Boynuzyapraklılar = Karniyei varakiye — *Cératophyllées*

Böcekapanlar = Drozeraiye = *Droséracées*

Böcekkıranlar = Böcekkıranlar *Entomophthoracées*

Bögürtlen = Bögürtlen *Ronce commune*

Bölüngen göbelekler = Bölünen mantarlar = *Schizomycètes*

Bölüngen su yosunları = Bölünen alkılar = *Schizophycées*

Bölüngenler = Bölünenler = *Schizomphytes*

Börk = Kalensöve = *Coiffe-calyptre*

Brom = Brom = *Brome*

Brüksel lahanası — Brüksel lahanası
Cbou de Bruxelles

Buğday = Buğday = *Blé*

Buğday pası, kımacık = Sehk *Rouille de blé*

Burçak = Burçak = *Vesce*

Burma kömey = Mucibei helezoniye — *Cyme hélicoïde*

Burma gövdelliler — Pandaniye = *Pandanacées*

Burma damarlar = Eviyei helezoniye
Vaisseau spirales

Büyük baldıran — Büyük baldıran
Grande ciguë

Büyük ısırgan
ortie

Büyük ısırgan

Grande

Büyütken doku
Meristème

Ensiceî müşkikile

C

Canavarotları = Orobanhiye = *Orobanchacées*
Canlı = Zevil hayat = *Etre vivant*
Cezayir menekşesi = Cezayir menekşesi —
Pervenche

Ceviz ağacı = Ceviz ağacı = *Noyer*
Cins = Cins = *Genre*
Civan perçemi = Civan perçemi *Tabouret*
Cücük = Rüşeym = *Embryon*

Ç

Çakal eriği (yabani erik, yaban eriği)

Yaban eriği = *Prunellier*

Çamlar, köknarlar = Tennubiye = *Abietinées*

Çançiçeği = Zührei ceresiye = *Campanule*

Çançiçeğsiler = Cersiyeler = *Campanales*

Çançiçekleri = Fasileicersiye = *Campanulacées*

Çatalsifon su yosunları = Çatalsifonlu alkalar = *Siphonocladées*

Çavdar = Çavdar = *Seigle*

Çavdar mahmuzu göbeği = Çavdar mahmuzu = *Claviceps*

Çayır tırfili = Çayır tırfili = *Trèfle des prés*

Çayır göbeği = Çayır mantarı = *Agaric*

Çayır güzeli = Çayır güzeli = *Agrostide vulgaire*

Çayır tilkikuyruğu = Çayır tilki kuyruğu = *Vulpin des prés*

Çayır sarıyoncası = Çayır patüreni = *Pasturin des prés*

Çayır otu = Çayır otu = *Fétuque élevé*

Çayır yulafı = Çayır hintası = *Fromentale*

Çaylar = Çaiye = *Ternstromiacées*

Çeper = Haciz, cidar = *Cloison*

Çeşit = Çeşit = *Variété*

Çevretekler = Dairei muhiyeti = *Pericycle*

Çevretohumlular = Çevretohumlu = *Paritétales*

Çınar ağacı = Çınar ağacı = *Platane d'Orient*

Çınarlar = Delbiye = *Platanacées*

Çıplaktohumlular = Uryanülbüzür = *Gymnospermes*

Çiçekdurumu = Vaziyeti ezhar = *Inflorescence*

Çiçek yaprağı = Varakı zehre = *Bractée*

Çiçekli bitkiler = Zatülilkahizzahire = *Phanérogames*

Çiçeksiz bitkiler = Zatülilkahı hafiye = *Cryptogames*

Çiftleşme = Cima = *Copulation*

Çilek = Çilek = *Fraisier*

Çimlenme = İntaş = *Germination*

Çit kakkahası = Uleyk = *Liseron*

Çoban çantası = Çoba çantası = *Bourse pasteur*

Çoban püskülleri = Şarabetülraiye = *Aquifoliacées*

Çokhücreli bitkiler = Kesirülhücre nebatlar = *Métaphytes*

Çokhücreli hayvanlar = Kesirülhücre hayvanat = *Métazoaire*

Çoktümeçliler = Kesirüttüveycat = *Dichapetalacées*

Çokyemişliler = Kesirülesmar = *Polycarpes*

Çubuk su yosunları = Çubuk alkalar = *Bacillariophytes*

Çuhaçiçeği = Çuha çiçeği = *Primevère*

Çuhaçiçekleri = Rebiye = *Primulacées*

Çuhaçiçeksiler = Rebiye = *Primulales*

D

Damar = Eviye = *Vaisseau*
Dam kuruğu = Dam kuruğu = *Orpin brulant*
Darçm = Darçin = *Cannellier*
Damgalı kabuklular = Damgalı kabuklular = *Sigillariacées*
Darı = Darı = *Millet*
Delice = Delice = *Ivraie*
Deniz kadayıfı = Deniz kadayıfı = *Sargasse*
Deve dikenini = Deve dikenini = *Chardons des champs*
Dışbudak ağacı Dışbudak ağacı
Frêne
Dışderi = Gışayı harici = *Exoderme*
Dişicik başı = İstiğmat = *Stigmate*
Dişicik kesesi = Uzvu tenis = *Archégon*
Dişi organ = Meçmuai nisaiyet = *Gynécée*
Dişotsular = Şıtrciye = *Plumbaginées*
Dokubilik, histoloji = İlmî ensaç = *Histologie*

Dolardoku = Parankima = *Paranchyme*
Domalan = Keme = *Truffe*
Domates = Domatis = *Tomate*
Domuz ayrığı = Domuz ayrığı = *Dactyle*
Döl = Nesil = *Génération*
Dölet = İlkah = *Fécondation*
Dudakçiçekleri = Şefeviye = *Labiées*
Dulavrat otu = Dul avrat otu = *Bardans*
Dut ağacı = Dut ağacı = *Murier*
Dutlar = Tutıye = *Moracées*
Duvar arpası (Pisi pisi otu) = Duvar arpası = *Orge des rats*
Duvar sarmaşıkları = Belsaniye = *Araliacées*
Duvar yosunu = Liken = *Lecanore*
Düğünçiçekleri = Şakikiye = *Renonculacées*
Düğünçiçeği türleri = Rebiye = *Espèce renoncule*

E

Ebegümece = Ebegümece = *Manve*
Ebegümeçleri takımı = Hubbaziye = *Malvacées*
Eğreltiler = Serhasiyeler = *Préridophytes*
Eğreltiotları = Eğreltiotları = *Filicinées*
Eğreltiotu = Serhasi müzekker = *Fougère-mâle*
Ekmek ağacı = Ekmek ağacı = *Arbre à pain*
Ekmek küfü = Ekmek küfü = *Penicillium*
Eksin = Gışai haricîi gubarı tali = *Exine*
Ekşiyoncalar = Hummaziye = *Oxalidées*
Elma ağacı = Şecereî tûfah = *Pommier*
Eldamarlı yaprak = Varakı keffi usbu = *Feuille palmée*

Emenkillar = Eş'arı mümissa = *Poils absorbants*
Engerek otu = Engerek otu = *Vipérine*
Enginar = Enginar = *Artichaut*
Ercik takımı = Mecmuayı azayı tezkir = *Androcée*
Ercik teli = Hayt = *Filet*
Erguvan = Erguvan = *Gainier*
Erik ağacı = Erik ağacı = *Prunier*
Eşek hırayı = Kısatülhimar = *Elater*
Eşekotu = Eşek otu = *Sainfoin (Esparcette)*
Etene = Meşime = *Placenta*
Evincik = Nüveyt = *Nucléole*
Evin suyu = Usarei nevatiye = *Suc nucléaire*
Evin zarı = Gışai nevati = *Membrane nucléaire*

F

- Familya** = Fasile = *Famille*
Fasulya = Fasulya = *Haricot*
Fert = Fert = *Individu*
Fındık ağacı = Fındık ağacı = *Noisetier*
Fırdak çiçekleri = Hazaraniye = *Caricacées*
Fıstık çamı = Fıstık çamı = *Pin parasol*
Fik = Fik = *Gesse*
Filbahar (yaban asması) = Filbahar çiçeği = *Clématite*
Firenk üzümü = Firenk üzümü = *Gro-seillier rouge*
Firenk inciri = Firenk inciri = *Figuier de Barbarie*
Firenk incirleri = Sabbariye, Hint incirleri = *Opuntiales*
Firenk maydanozu = Firenk maydanozu = *Cerfeuil*
Firenk tere'leri = Haçeriye = *Tropéolacées*
Fleol = Fleol = *Fléole des prés*
Fulya = Fulya = *Narcisse-jonquille*
Fundalar = Halenciye = *Ericacées*
Fundamsılar = Halenciye = *Ericales*

G

- Gamet** = Gamet = *Gamet*
Gebre otları = Kibariye = *Capparidées*
Geçişey = Hulûl = *Osmos*
Gelincikler = Haşhaşiye = *Papavéracées*
Gelinciksiler = Haşhaşiye = *Rhodales*
Gelincik = Gelincik = *Coquelicot*
Gelişmemiş göbelekler = Natamam futur = *Fungi imperfecti*
Genişyapraklı salep = Geniş yapraklı salep = *Orchie à large feuille*
Geven = Şecerei ketira = *Astragale vrai*
Geyik dili = Geyik dili = *Scolopendre vulgaire*
Göbek bağı = Habli sürrevi = *Funicule*
Göbelek iplicığı = Miselium = *Mycélium*
Göbelekler = Futur, mantarlar = *Champignons*
Göçey = Taksi = *Taxie, Tactisme*
Gökgöbelek = Ankud = *Mycorbizes*
Gutaperka ağacı = Gutaperka ağacı = *Arbre à guttapercha*
Güller = Verdiye fasilesi = *Rosacées*
Gülsüler = Verdiye = *Rosales*
Gülhatmi = Gül hatmi = *Rose trémière*
Gündüz safası = Gündüz sefası = *Belle de jour*
Güneyönelme = Teveccühü ileziyâişsems = *Héliotropisme*
Gürgen ağacı = Gürgen ağacı = *Charme*
Güz çidemi = Güz çidemi = *Colchique d'automne*
Güzelavrat otu = Lüfah = *Belladone*

H

- Halkadamar** = Halka damar = *Vaisseau annelé*
Halep çamı = Halep çamı = *Pin d'Alep*
Hamı ağacı = Arabistan akasyası = *Acacia d'Arabie*
Hanımelleri = Bilsaniye = *Caprifoliacées*
Hardal = Hardal = *Moutarde*
Hardallar = Salibiye = *Crucifères*
Haseki küpesi = Haseki küpesi = *Ancolie*
Hasır otu = Hasır otu = *Jonc fleuri*
Hasırsazları = Saziye = *Joncacées*
Haşhaş = Haşhaş = *Pavot*
Hurmalar = Nahliye = *Palmiers*
Hatmi = Hatmi = *Guimauve*

Havuç = Havuç = *Carotte*
 Hercai menekşe = Hercai menekşe
Pensée sauvage
 Hıyar = Hıyar = *Concombre*
 Hindistan cevizi ağacı = Cevzül Hint = *Cocotier*
 Hint keneviri = Hint keneviri = *Chanvre indien*
 Histoloji, dokubilik = İlmi ensac *Histologie*
 Hodan = Hodan — *Bourrache*

Horozibikleri = Lazebeliye = *Amarantacées*
 Hurma ağacı = Şecerei temir *Dattier*
 Huşlar = Betuliye = *Bétulacées*
 Huzma = Huzme = *Corymbe*
 Hücre = Hücre = *Cellule*
 Hücre arası — Beynel hücrevi *Intercellulaire*
 Hücre suyu = Usarei hücreviye = *Suc cellulaire*
 Hünnaplar Ünabiye *Rhamnacées*

Ihlamurlar = Zirikoniye (saifiye) = *Tilia-cées*
 Ihlamur ağacı = Ihlamur = *Tilleul*
 Ilgmlar = Turfa = *Tamariacées*
 Irk = Irk = *Race*
 İsrıgansılar = Encüriye = *Urticales*
 İsrırganlar = Encüriye = *Urticacées*
 İspanak = İspanakiye = *Epınard*

İspanaklar = İsfanahiye = *Chénopodiacées*
 İspor = İspor = *Spor*
 İsportaşıyan = Hamiletülispor — *Sporophylle*
 Işıkgöçey = Fototaksi = *Phototaxie*
 Işığayönelme = Teveccühü ilezziya = *Phototropisme*
 İtir çiçeği İtir çiçeği = *Pélarгонium rosat*

İbrikotları = Bankiye, ibrikotları = *Né-pentées*
 İçderi = Edimmei dahiliye = *Endoderme*
 İç göbek = Surrei batna = *Chalaz*
 İcyapı = Büneyi dahiliye = *Structure interne*
 İgdeler = El'anyisiye = *Eléagnées*
 İğne yapraklılar = Sanavberiyeye = *Conifères*
 İki çenekliler = Zatülfılkatayn = *Dicotylé-donés*
 İletken damarlar = Eviyei nakile = *Vais-seaux conducteurs*
 İlksel bitkiler = Nebatattı iptidaiye = *Proto-phytes*
 İlksel hayvanlar = Hayvanattı iptidaiye = *Protozoaires*

İlkplicativek = Protonema = *Protonema*
 İnci çiçeği = İnci çiçeği = *Muguet*
 İncir ağacı = Şecerei tin = *Figuier*
 İntin = Gışai dahili gubarı tali = *Intine*
 İpekli tohumlar = Aksileponyeye = *Asclépi-dacées*
 İplik göbelekler = Ömiset = *Eumycètes*
 İri papatya Büyük papatya *Marguerite des prés*
 İsfendan çımarı = İsfendan çımarı = *Erable platanoide*
 İskorçına = İskorçına = *Scorsonère*
 İslanda likeni = İslanda likeni *Lichen d'Islande*

J

Jeraniyum, sardunya Sardunya = *Géranium*

K

Kabak = Kabak = *Courge*
Kabaksılar = Kırsaiye fasiliye *Cucurbitales*
Kabuk = Kışır = *Ecorce*
Kadm tozluğu = Amberbaris = *Epinevinette*
Kahve ağacı = Kahve ağacı = *Caféier*
Kakao = Kakao = *Cacaoyer*
Kalak = Haşefe = *Anthère*
Kalaktozu = Gubari tali = *Pollen*
Kalaktozu borucuğu = Enbubei tal'iye = *Tube pollénique*
Kalbur borular = Enabibi gırbaliye = *Tubes criblés*
Kamayapraklılar = Kamayapraklılar = *Sphénophycées*
Kamçılı su yosunları = Üşniyei şibhi huveyniye = *Dinoşlagées*
Kamış = Kamış = *Roseau*
Kanatlı çifttohumlular = Zatülesmarı cenahiye = *Diptérocarpées*
Kandilli sünbül = Kandilli sünbül = *Muscari*
Kanş = Kanş = *Canche*
Kapalıtohumlular = Mesturülbüzur = *Angiospermes*
Kaplica buğday = Kılçiksız buğday = (*Blé*) *épeautre*
Karaağaç = Karaağaç = *Orme*
Karaağaçlar = Dürdaniye = *Ulmacées*
Karabiberler = Biberiye = *Pipéracées*
Karabibersiler = Fıfıliye = *Pipérales*
Kara buğday = Kara buğday = *Blé noir* (*Sarrasin*)
Karabuğdaylar = Ravendiye = *Polygonacées*
Karaciğer yosunları = Kebediyeler = *Hépatiques*
Kara çayır = Kara çayır = *Ray-grasse*
Karahindiba = Kara hidüba = *Dent de lion* (*Pissenlit*)
Karakafes otu = Karakafes otu = *Consoude*
Karakavak ağacı = Kara kavak ağacı = *Peuplier noir*
Karanfil = Karanfil *Girostier*

Karanfiller = Karanfiliye = *Caryophyllacées*
Karaşın su yosunları = Esmer alkklar = *Phéophycées*
Kara turp = Kara turp = *Raisfort*
Kardelen = Kardelen = *Perce-neige*
Kargaüzümleri = Meptunetülkavaim *Empetrées*
Kargotları = Delbusiye = *Pélémaliacées*
Karıbahar = Karıbahar = *Chou-fleur*
Karpuz = Karpuz = *Pastèque*
Kartallı eğrelti = Kartallı eğrelti = *Fougère aigle*
Kasımpatr (Kırızantem) = Kırızantem *Chrysanthème*
Kavak ağacı = Şercerülhur = *Peuplier*
Kav göbeleği = Kavmantarı = *Mérule pleureur*
Kavun = Kavun = *Melon*
Kavunağaçları = Kavunağaçları = *Passiflorées*
Kavuşur su yosunları = Müzdeviç alkklar = *Conjuguées*
Kavuzluçiçekliler = Zülhasale = *Glumiflores*
Kayın ağacı = Kayın ağacı = *Hêtre*
Kayınlar = Betuliye = *Fagacées*
Kaynanabaşı = Kaynana başı = *Echinocactés*
Kazık kök = Cezri vetedi = *Racine pivotante*
Keçiboynuzu = Keçiboynuzu = *Caroubier*
Kendirler = Kendiriye (kenevirler) = *Cannabinacées*
Kenevir (kendir) = Kenevir = *Chanvre*
Kereviz = Kereviz = *Céleri*
Kestane ağacı = Kestane ağacı *Chataignier*
Keten = Keten = *Lin*
Ketenler = Ketaniye = *Linacées*
Kılbakteriler = Şeritbakteriler *Trichobactéries*
Kın = Kın = *Gaine*
Kmağaçları = Litrasıye = *Lythracées*
Kınacık göbelekleri = Futuru harakiye (pas) = *Urédinées*

Kınaçiçekleri = Balsamiye = *Balsaminées*
Kır lâlesi = Kır lâlesi = *Herbe du vent*
Kırmızı yüksük otu = Kırmızı yüksük otu
 = *Digitale pourpre*
Kıvırcıkbaş lahana = Kıvırcık baş lahana
 = *Chou-pommé frisé*
Kızıl su yosunları = Kırmızı alklar = *Rho-*
Chladophoracées
Kızıl su yosunları = Kırmızı alklar = *Rho-*
dophycées
Kızıl ağaç = Kızıl ağaç = *Aune*
Kızıl buğday = Kızıl buğday = (*Blé*) *en-*
grain
Kızılyalıt su yosunları = Kırmızı oyalt alk-
 lar = *Floridées*
Kızılçık ağacı = Kızılçık ağacı = *Cornouil-*
ler
Kızılçıklar = Koranyaniye = *Cornacées*
nées
Kızıl kantaronlar = Çentiyaniye = *Genti-*
anées
Kimogöçey = Şimiyotaksi = *Chimiotaxie*
Kimoyöney = Şemotropizm = *Chémotro-*
pisme
Kimyon = Kimyon = *Cumin*
Kireçleşme = Tekellüs = *Calcification*
Kiraz ağacı = Kiraz ağacı = *Cerisier*
Kirpikkoçanlılar — Kirpik koçanlar
Sparganiacées
Kirpikler = Ehdab = *Cils*
Kişniş = Kişniş = *Coriandre*
Klorofil = Maddei hadra, klorofil = *Chlo-*
rophyllé
Koçansılar = Koçanımsılar = *Spadiciflores*
Koful = Halâ = *Vacuole*
Koka ağaçları = Hamraiye = *Erythroxyloées*
Kokulu çayır otu — Kokulu çayır otu
Flouve odorante
Kokulu menekşe Kokulu menekşe
Violette odorante

Kozlar = Ceviziye = *Juglandacées*
Kök = Cezir = *Racine*
Kökнар = Kökнар = *Sapin*
Kökboyalar = Feviyeler = *Rubiacées*
Kökboyasılar = Fasilei feviye = *Rubiales*
Köksü = Şibbi cezirî = *Rbizoidé*
Kömeş = Mucibei unkudiye = *Cyme*
Köpek kuyruğu = İnebi kelb = *Douce-*
amère
Köşelisaphılar = Sadiye = *Cypéracées*
Kromatik iplik = Hayatı mülevven = *Fi-*
lament chromatique
Kromatin = Haytı mülevven = *Chromatine*
Kromoplast = Hubeybatı mülevvene = *Chro-*
moplaste
Kromozom = Kromosom = *Chromosome*
Kulunçotları = Havlicaniye = *Marantacées*
Kumçalısı = Elim = *Elyme*
Kurbağalokmaları — Mücehhezei maiye
 = *Hydrocharidées*
Kurbağatları = Ricülveziye = *Alismacées*
Kurt bağı = Kurt bağı = *Troène*
Kuşkonmaz = Kuş konmaz = *Asperge*
Kuzu göbeleği = Kuzu mantarı = *Morille*
Kuzu kulağı = Kuzukulağı = *Oseille*
Küçük baldıran = Küçük baldıran = *Pe-*
rite cigüe
Küçük Hindistan cevizi = Küçük Hindis-
 tan cevizi = *Muscadier*
Küçük ısırgan = Küçük ısırgan = *Ortie*
brûlante
Küçük margerit (ilkbahar güzeli) = İlk-
 bahar çiçeği = *Paquerette*
Küçük şalgam, şalgamerik = Küçük şal-
 gam = *Navette*
Kükürtlü bakteriler = Kükürtbakterileri =
Thiobactéries
Küpeçiçekleri = Halkaviye = *Oenothéra-*
cées
Küsküt = Küsküt = *Cuscuté*

Lâbada = Lâbada = *Patience*
Lâden ağacı = Şecerei lâden = *Epicéa élevé*
Lâhna = Lâhana = *Chou*
Lâle = Lâle = *Tulipe*
Lariçu çamı = Lariçu çamı *Pin laricio*

Lavanta = Lavanta = *Lavande*
Leylak ağacı = Leylak ağacı *Lilas*
Likenler (ortakbitikler) Şeybiyeler —
Lichens

Limon ağacı = Limon ağacı — *Limonier*
(*citronnier*)

Loğsa otu = Zeravent *Aristoloché*
Lökoplast = Lökoplast = *Leucoplastes*

M

Mahmude = Mahmude = *Scammonée*
Mandarina ağacı = Mandarina ağacı —
Mandarinier
Manisa lâlesi = Manisa lâlesi = *Anémone*
Manolyalar = Manolyasiye = *Magnoliacées*
Mantardoğuran = Tabakai müvellidei fele-
niye = *Phellogène*
Mantar meşesi = Mantar meşesi = *Cbène*
liège
Mantarözü = Filinin = *Subérine*
Mantar tabakası = Tabakai mantariye —
Liège
Mantarlaşma = Tefellüm = *Subérification*
Manyok = Manyok = *Manioc*
Maydanoz = Maydanoz = *Persil*
Mazı = Mazı = *Thuya*
Mazı meşesi = Mazı meşesi = *Chêne des*
teinturiers
Melez çamı — Melez çamı = *Mélèze*
Menekşeler = Benefşeviye — *Violacées*

Mercimek = Ades = *Lentille*
Mersin = Mersin = *Myrte*
Mersinler = Asiye fasilesi = *Myrtacées*
Mersinsiler = Asiye = *Myrtiflores*
Meşe ağacı = Meşe ağacı = *Chêne*
Meyan kökü = Meyan kökü — *Régliſſe*
glabre
Mısır buğdayı = Mısır = *Maïs*
Mildiyo hastalığı veya bağ pronospurastı
= Mildiyö hastalığı = *Mildiyö*
Mimoza (Küsken ağacı) = Mustahiye =
Acacia mimosa
Mineçiçekleri = Mineçiçekleri = *Verbéna-*
cées
Morfoloji Mebhasüleſkâl = *Morphologie*
Mumağaçları = Miryasiye = *Myricacées*
Muşmula ağacı = Muşmula ağacı = *Néflier*
Muz = Sameruttalh = *Banane*
Muzlar = Muziye fasilesi = *Musacées*

N

Nane = Nane = *Menthe*
Nar ağacı = Şecerei rumman = *Grenadier*
Narlar = Remmaniye = *Punicacées*
Nergis = Zerrin = *Narcisse*
Nergisler = Nerkisiye, zerenler = *Amarylli-*
dacées
Nevruz otu = Nevruz otu = *Linairé*

Nilüfer = Nilüfer = *Nénuphar blanc*
Nilüferler = Nilüferler = *Nymphéacées*
Nişasta buğdayı = Nişasta buğdayı = *Ami-*
donnier
Noktadamarlar = Eviyei münakkata = *Vais-*
seaux ponctués

O

Odun damarları = Eviyei haşebiye = *Vais-*
seaux ligneux
Odunlaşma = Tahaşşüp = *Lignification*
Organizma = Uzviyet = *Organisme*
Ortakyaşay = Hayatımüştereke = *Symbiose*

Ortadamar = Asabı vusta = *Médiane*
Otsu = Haşış = *Herbacé*
Oymak = Kabile = *Tribu*
Oymalı yaprak = Varakı mefsus *Feuille*
lobée

Ö

Ökseotları = Dıpkıye = *Loranthacées*

Öküzgözü (arnika) = Aynülbakar *Ar-nica*

Örneklik = Nümune = *Echantillon*

Öz, ilik = Muh, lüb = *Moelle*

Özekinler = Necliye = *Graminées*

Özsu = Nüsg = *Suc*

Özümsey = Temsil, temessül = *Assimilation*

Özümsey dokusu = Nesci temessülf = *Tissu d'assimilation*

Öz yaruyları = Eşiai muhhiye = *Rayons médullaires*

P

Palamutlar = Bülütiye = *Cupulifères*

Palamut meşe ağacı = Palamut meşe ağacı = *Chêne vélan*

Palisat tabakası = Tabakai palisadiye — *Couche de palissade*

Pamuk = Pamuk = *Coton*

Pancar = Pancar = *Betterave*

Patates = Patates = *Pomme de terre*

Patates peronosporası = Patates peronosporası = *Péronospora infeste*

Patlıcan = Badıncan = *Aubergine*

Patlıcanlar = Badıncaniye = *Solanacées*

Papatya = Papatya = *Camomille*

Pazi ağacı (Karapazi) = Sermak = *Ar-roche*

Pekdoku = Nesci kavi = *Collenchyme*

Peygamber çiçeği = Peygamber çiçeği — *Centauree (Bluet)*

Pırasa = Pırasa = *Poireau*

Piramit kavak = Ehramı kavak = *Peuplier d'Italie*

Pirinç = Pirinç = *Riz*

Plasmabozumu = İnhilâliplazma = *Plasmolisation*

Polonya buğdayı, kambur buğday = Polonya buğdayı, kambur buğday = *Blé de Pologne*

Porsuklar = Kadimiyye = *Taxées*

Porsuk ağacı = Porsuk ağacı = *If*

Portakal ağacı = Portakal ağacı = *Oranger*

Protoplazma dolaşığı = Seyyalei protoplazma = *Circulation de protoplasme*

R

Rami = Halfa = *Ramie*

Ravend = Ravendiye = *Rhubarbe*

Reçine damlalılar = Ratenciyei naktiye =

Guttifère

Ren likeni = Ren likeni = *Lichen de renne*

Rezane = Raziyan = *Fenouil*

S

Sabunağaçsılar = Sabuniye fasilesi = *Sapindales*

Saçak kök = Cezri rişi = *Racine fasciculées*

Safran = Zafran = *Safran*

Sago ağacı = Sağuağacı = *Sagoutier*

Salepler = Sahlebiye (orhideler) *Orchidacées*

Salkım = Unkud = *Grappe*

Salkım söğüt = Salkım söğüt = *Saule pleureur*

Sandal ağaçları = Santaliye = *Santalacées*

Sandal ağaçsular = Santaliye = *Santalades*

Sandalya sazı = Sandalya sazı = *Scirpe*

Sap = Sak = *Tige*

Saparna = Saparna = *Laiche*

Sapçık = Süveyk = *Tigelle*

Saplı meşe ağacı = Saplı meşe ağacı —
Chêne pedonculé

Sapsız meşe ağacı = Sapsız meşe ağacı —
Chêne pedonculé

Sarı çam = Sarı çam = *Pin sylvestre*

Sarıkendirler = Kinnabiye fasilesi *Da-*
tiscacées

Sarıkmağaçkeleri — Gomâriye = *Bursera-*
cées

Sarılgan sap = Sakı mütehafit. = *Tige vo-*
lubile

Sarmısak = Tum = *Ail*

Sarısabır = Sarı sabır = *Aloes*

Sarmaşık = Leblabülaz = *Lierre*

Sedef otları = Sezabiye = *Rutacées*

Sedir (katran) ağacı = Şecerei Süleyman
= *Cèdre de Liban*

Sekoya = Sekoya = *Sequoia*

Semizotları = Ferkahiye = *Portulacacées*

Sepetçi söğüdü = Sepetçi söğüdü = *Saule*
des vanniers

Sert buğday = Sert buğday = *Blé dur*

Sertşişey = İntifah = *Turgescence*

Servi ağacı = Servi ağacı = *Cyprès*

Serviler = Serviyi = *Curpressinées*

Sevgi çiçekleri = Ruzamiye = *Resédacées*

Sığırsazları = Sığırsazları = *Butomacées*

Sınıf = Sınıf = *Classe*

Sifonlu su yosunları = Sifonlu alkalar = *Si-*
phonales

Silisli su yosunları = Üşniyei hadra =
Diatomées

Sinir = Asap = *Nerf*

Soğan nebatı = Basaliye = *Oignon*

Soyukluk odun demetçikleri = Huzematı
kitabiyei haşabiye — *Faisceaux libéro-*
ligneux

Söğüt ağacı = Söğüt ağacı = *Saule marsaux*

Söğütler = Safsafiye = *Salicinées*

Söğütsüleri = Safsafiye = *Salicales*

Suaskıları = Su avizeleri = *Characées*

Subiberleri = Köknariye = *Elatinées*

Su eğreltileri = Su eğreltileri = *Hydroptéri-*
dées

Sukamışı = Su kamışı = *Massette*

Sukamışları = Esediye, tufalar = *Typhacées*

Sumaklar = Somukiye = *Coriariées*

Sumercimeği = Su mercimeği = *Lentille*
d'eau

Sumercimekleri = Gadiyiye = *Lemnacées*

Sunergisi = Su nergisi = *Populage du*
vent

Suoku = Su oku = *Sagittaire*

Superileri = Naidiye = *Naradacées*

Susamlar = Sisamlar = *Pédaliacées*

Suyelpazeleri = Su yelpazeleri = *Hippuri-*
dacées

Suyıldızları = Su yıldızları = *Callitrichacées*

Suyosunsu bakteriler = Alkısımi bakteriler =
Chlamydo-bactéries, phycobactériacées

Suyosunsu göbelekler = Fikomisetler =
Phycomitacées

Su yosunu = Üşniye = *Algue*

Sümbül = Sümbül = *Jacinthe*

Sümüklü bakteriler = Sümüklü bakteriler =
Myxobactériacées

Sümüklü göbelekler = Futuru muhatiye =
Myxomycètes

Süngerdoku = Süngerdoku = *Tissu spon-*
gieux

Süpürge darısı = Süpürge darısı = *Sorghos*
à balai

Süpürge otu = Funda = *Bruyère*

Süredoku = Nesci daimî = *Tissu permanent*

Sürmegöbelekleri = Futuru harkiyi = *Us-*
tilaginées

Sürükley = Plankton = *Plancton*

Sürüngen sap = Sakı zahif = *Tige traçante*

Süsenler = Sevseniye = *Iridacées*

Sütleğen = Sütleğen nebatı = *Euphorbe*

Sütleğenler = Ferbiyoniyi = *Euphorbiacées*

Sütlüleri = Poligaliye = *Polygalées*

Sütlü mantar = Sütlü mantar = *Lactaire*

Ş

Şeftali ağacı = Şeftali ağacı = *Pêcher*Şekerci boyaları = Fitolakasiye = *Phytolaccacées*Şeker kamışı Kasabisükker *Canne à sucre*Şemsiye Sayvan = *Ombrelle*Şemsiyeçiçekleri = Sayvaniye = *Ombellifère*Şerbetçi (Ömer) otu Şerbetçi otu
*Houblon*Şimşir = Şimşir *Buis*Şimşirler = Şimşirler = *Buxacées*Şube = Şube = *Embranchement*

T

Tabantabana = Mütehabilükadem *An. tipode*Takım = Takım = *Ordre*Talbitki = Tallofit = *Tballaophyte*Tarakdamarlı yaprak = Varakı rişi —
*Feuille pennée*Tarakotları = Muşteriye = *Diosacées*Tarla şalgamı = Tarla şalgamı = *Rutabaga*Taş göbeleği = Taş mantarı = *Cèpe*Tatlı limon ağacı = Tatlı limon ağacı =
*Citronier doux*Tatula = Cevzi mâsil = *Datura*Tavşankulağı = Buhuru Meryem *Cyc-lamen*Tefne ağacı = Tefne ağacı = *Laurier*Tefneler = Gariye, tefneler = *Lauracées*Tek geneliler = Vahidülfilka nebatat
*Monocotylédonés*Telsidoku — Nesci lifi = *Prosenchyme*Tere otu = Tere otu = *Aneth*Tohumlu bitkiler = Nebatati zatülbüzür
*Spermatophytes*Topaç çiçekleri = Küreviye *Globulariées*Toparlabakteriler = Toparlabakteriler —
*Coccacées*Tozlaşma = İstibar = *Pollinisation*Tuğ lâlesi = Tuğu şahı = *Fritillaire*Tulumsuyosunları = Tulumlualklar = *Fuccacées*Turnagagalılar = İbreviye sardonyalar —
*Géraniacées*Turna gagası (dön baba) = Turna gagası
= *Bec de héron*Turunç ağacı = Turunç ağacı = *Bigardier*Tükrük otu = Tükrük otu = *Dame de onze heures*Tümeçsizler = Adimüttüveyç = *Apétales*Tür = Nevi = *Espèce*Türeme dağarcığı = Muhafazai büzür =
*Conceptacle*Türeme yuvarlağı = Cihazı tenasülüşeybiye
= *Apothèce*Tütün = Duhan = *Tabac*Tüylü meşe ağacı = Tüylü meşe ağacı —
Chêne (Pubescent) chevelu

U

Unutmabeni Unutmabeni = *Ne m'oubliez pas (myosotis)*

Ü

Üç yapraklı ilmon ağacı = Üçyapraklı ilmon ağacı =
*Citronier à trois feuilles*Üretken evin Nüvei müvellide *Noyau reproducteur*

Üretken tabaka (kambiyonı)

Tabakai

Üvez ağacı

Üvez ağacı

Cochène (Sor-

müvellide = *Cambium*

bier commun)

Üstderi = Beşere = *Epiderme*

Üzüm asması = Üzüm asması

Vigne

V

Vaniya = Vanilya = *Vanillier***Vişne ağacı** = Vişne ağacı = *Griottier***Venüsçarığr** = Venüs çarığr = *Cyprifède*

Y

Yabani adaçayı = Yabani adaçayı = *Sauge des prés***Yemişyaprak** = Varakı sümeyri = *Car-pelle***Yabani gül, kuşburnu** = Kuş burnu = *Eg-lantier commun***Yer elması** Yer elması = *Topinambour***Yabani hardal** = Yabani hardal = *Moutard sauvage***Yereyöney** Tekarrub ile'arz = *Géotropisme***Yabani kekik** = Yabani kekik = *Serpolet***Yer fıstığı** = Yer fıstığı = *Arachide***Yabani kimyonlar** = Zigofiliye = *Zygo-phylacées***Yeşil lâhna** = Yeşil lâhana = *Chou-vert***Yabani menekşe** = Yabani menekşe = *Violette des chiens***Yeşil su yosunları** = Yeşil alkalar = *Chloro-phycées***Yabani turp** = Yabani turp = *Radis sauvage***Yıgmak** = Koloni = *Colonie***Yabani yasemin** = Yabani yasemin = *Mor-relle noire***Yılandilleri** Lisanülhayye *Ophioglos-sées***Yabanteresi** = Yaban teresi = *Cardamine***Yılan yastığı** = Yılan yastığı = *Avum***Yalancı akasya** = Yalancı akasya = *Robinier***Yılan yastıkları** = Kalkasiye = *Arvidées***Yalancı çamlar** = Kazuarine, kazuarinalar = *Cassuarinacées***Yıldız çiçeği, dalya** = Dalya = *Dablia des jardins***Yalı çamı** = Sahil çamı = *Pin maritime***Yonca** = Yonca = *Luzerne cultivée***Yalın bakteriler** = İlkin bakteriler = *Haplo-bactéries***Yosunbitikler** = Tekyosunlar = *Bryophytes***Yapılış** = Bünye = *Structure***Yöneş** = Tropism = *Tropisme***Yapırgan** = Keis = *Calice***Yulaf** = Yulaf = *Avoine***Yapışık sap** = Sakt mültasık *Tige adhé-rante***Yumrakök** = Cezri dernî = *Racine à tubercule***Yapışkanto humlular** Alkiye = *Pittosporées***Yumur göbelek** = Yumur mantar = *Oronge ciguë***Yapracıklı yosunlar** = Üşniyei berriye — *Muscinées***Yumurtacık deliği** = Sukaybei külliye = *Mitrobyle***Yardımcı hücreler** = Hüceyratı muavine = *Synergides***Yumurtacıklı** = Hamiletülbeyza = *Oosphère***Yasemin** = Yasemin = *Jasmin commun***Yumurtacıklı göbelekler** Oomisetler (futurubeyziye) = *Oomycètes***Yasmırcık** = Adese = *Lenticelle***Yumurtalığı alta** = Mebizi esfel *Ovaire inférieur***Yavşan otu** = Yavşan otu = *Véronique***Yumurtalığı üstte** — Mebizi âlâ = *Ovaire supérieur***Yumurtalık** — Yumurtalık *Oogon***Yumurta yuvaları** = Yumurta konakları — *Potamogétacées*

Z

- Zakkum ağacı** = Zakkum ağacı — *Laurier rose*
Zakkumlar = Meferrülkelbiye = *Apocynacées*
Zambakçiçekleri = Zambakiyeler = *Lili-flores*
Zambaklar = Zambakiye = *Liliacées*
Zembil otu = Zenbil otu = *Brize moyenne*
- Zencefiller** = Zencefiliye = *Zingibéracées*
Zerdali, kayısı ağacı = Şecerei mişmiş — *Abricotier*
Zeytin ağacı = Zeytin ağacı — *Olivier*
Zeytinler = Zeytuniye = *Oléacées*
Zoospor = Büzuratı müteharrike = *Zoospor*
Zigot = Aşılı büzurat = *Zygote*

BOTANİK TERİMLERİ

OSMANLICA - TÜRKÇE

A

Abanosiyе = *Ebénales* = **Abanozumsular**
Abanosiyе (Trabzonhurmaşı) = *Ebénacées*

Abanozlar

Ada soğanı = *Scille* = **Ada soğanı**

Ades = *Lentille* = **Mercimek**

Adese = *Lenticelle* = **Yasmırcık**

Adimüttüveyç = *Apéales* = **Tümeçsizler**

Ağaç kavunu = *Cédratier* = **Ağaç kavunu**

Ağlı esmer alkalar = *Dictyotées* = **Ağlı karasın su yosunları**

Ahnasiye = *Broméliacées* = **Ananaslar**

Ahududu = *Framboisier* = **Ahu dudu**

Akdiken = *Aubépine* = **Akdiken**

Aksileponye = *Asclépidacées* = **İpekli tohumlar**

Âlem = *Règne* = **Âlem**

Alkimsız bakteriler = *Chlamydo-bactéries, phy-cobactériacées* = **Suyosunsu bakteriler**

Alkiye = *Pittosporées* = **Yaprşkantohumlar**

Alttakım = *Sous-ordre* = **Alttakım**

Amberbaris = *Épine-vinette* = **Kadın tozluğu**

Ananasiye = *Ananas* = **Ananas**

Anasoniye = *Anis* = **Anason**

Ankud = *Mycorbizes* = **Gökgöbelek**

Arabistan akasyası = *Acacia d'Arabie* = **Hamı ağacı**

Armut ağacı = *Poirier* = **Armut ağacı**

Arpa = *Orge* = **Arpa**

Arslan ağızı = *Muſlier* = **Arslan ağızı**

Asabı vusta = *Médiane* = **Ortadamar**

Âsap = *Nerf* = **Sinir**

Asıl hindiba = *Chicorée* = **Asıl hindiba**

Asiye = *Myrtiflores* = **Mersinsiler**

Asiye fasilesi = *Myrtacées* = **Mersinler**

Askospor = *Ascospore* = **Askospor**

Aşılı büzurat = *Zygote* = **Zigot**

Atkestaneleri = *Hippocastanacées* = **Atkestaneleri**

At kestanesi ağacı = *Marronnier d'Inde* = **At kestanesi ağacı**

Avize ağacı = *Yucca* = **Avize ağacı**

Ayçiçeği = *Tournesol* = **Ayçiçeği (Günebakan)**

Ayı üzümü = *Raisin d'ours* = **Ayı üzümü**

Aynülbakar = *Arnica* = **Öküzgözü (arnika)**

Ayrık otu = *Cbiendent* = **Ayrık otu**

Ayva ağacı = *Cognassier* = **Ayva ağacı**

B

Badem ağacı = *Amandier (Amygdalus communis)* = **Badem ağacı**

Badıncan = *Aubergine* = **Patlıcan**

Badıncaniye = *Solanacées* = **Patlıcanlar**

Baharımsılar = *Scitaminées* = **Baharsılar**

Bahçe adaçayı = *Sauge officinale* = **Bahçe adaçayı**

Bahçe çuha çiçeği = *Primvère de Chine* = **Bahçe çuhaçiçeği**

Bahçe kekiği = *Thym vulgaire* = **Bahçe kekiği**

Bahçe şekayiki = *Renoncule des jardins*

Bahçe şakayiki

Bahçe teresi = *Cresson alénois* = **Bahçe teresi**

Bakliye fasilesi = *Légumineuses* = **Baklılar**

Bakteri = *Bactérie* = **Bakteri**

Bakteriler = *Bactériacées* = **Bakteriler**

Balçiçekleri = *Méliantacées* = **Balçiçekleri**

Bal çimi = *Houque* = **Bal çimi**
 Baldırı kara = *Capillaire de Montpellier*
Baldırı kara
 Balsamiye = *Balsaminées* **Kınaçiçekleri**
 Bamya = *Gombo* = **Bamya**
 Ban otu = *Jusquiamé* = **Ban otu**
 Basaliye = *Oignon* = **Soğan**
 Basur otu = *Ficaire* = **Basurotu (küçük kırlangıç otu)**
 Baş lâhana = *Chou pommé* = **Başlâhna**
 Bataklık sevseni = *Îris des marais* = **Bataklık süseni**
 Bataklık yosunu = *Sphaigne* = **Bataklık yosunu**
 Bataksazı = *Fétuque* = **Bataksazı**
 Bayır turpu = *Radis* = **Bayır turpu**
 Bazidiyülbüzür = *Basidiospor* = **Bazidiyospor**
 Bazit = *Baside* = **Bazit**
 Begonyasiye = *Bégoniacées* = **Begonyalar**
 Bektaşi üzümü = *Groseillier épineux* = **Bektaşi üzümü**
 Benefşeviye = *Violacées* = **Menekşeler**
 Belsaniye = *Araliacées* = **Duvar sarmaşıkları**
 Benekli ballıbaba *Lamier tâcheté* **Benekli ballıbaba**
 Beşere = *Epiderme* = **Üstderi**
 Betuliye = *Fagacées* = **Kayınlar**
 Betuliye = *Bétulacées* = **Huşlar**
 Beyaz Ballıbaba = *Lamier blanc* = **Ak ballıbaba**
 Beynelhücrevi = *Intercellulaire* = **Hücre arası**

Bezelye = *Pois cultivé* = **Bezelye**
 Biberiye = *Pipéracées* = **Karabiberler**
 Biladeriye = *Anacardiées* = **Antepfıstıkları**
 Bilsaniye = *Caprifoliacées* = **Hanmelleri**
 Bira mayası = *Levure de bière* = **Bira mayası**
 Boruçiçekleri = *Cannacées* = **Boruçiçekleri**
 Böcekkıranlar = *Entomophtracées* = **Böcekkıranlar**
 Bögürtlen = *Ronce commune* = **Bögürtlen**
 Bölünen alkalar = *Schizophycées* = **Bölünen su yosunları**
 Bölünenler = *Schizophytes* = **Bölünenler**
 Bölünen mantarlar = *Schizomycètes* = **Bölünen göbelekler**
 Brom = *Brome* = **Brom**
 Brüksel lahanası *Chou de Bruxelles*
Brüksel lahanası
 Buğday = *Blé* = **Buğday**
 Buhuru Meryem *Cyclamen* **Tavşankulağı**
 Burçak = *Vasce* = **Burçak**
 Bülütiye = *Cupulifères* = **Palamutlar**
 Bünye = *Structure* = **Yapılış**
 Büneyi dahiliye = *Structure interne* = **İçyapı**
 Büyük baldıran *Grande ciguë* = **Büyük baldıran**
 Büyük ısırgan *Grande ortie* **Büyük ısırgan**
 Büyük papatya *Marguerite des prés*
İri papatya
 Büzüratı müteharrike *Zoospor* **Zoospor**

C

Cersiyeler = *Campanales* = **Çançiçeksiler**
 Ceviz ağacı = *Noyer* = **Ceviz ağacı**
 Ceviziye = *Juglandacées* = **Kozlar**
 Ceviz mâsil = *Datura* = **Tatula**
 Cevzül Hint = *Cocotier* = **Hindistan cevizi ağacı**
 Cezayir menekşesi = *Pervenche* **Cezayir uenekşesi**
 Cezir = *Racine* = **Kök**
 Cezri vetedi *Racine pivotante* **Kazık kök**

Cezriderni *Racine à tubercule* **Yumrukkök**
 Cezri rişi = *Racine fasciculée* = **Saçak kök**
 Cihazı tenasülüşeybiye = *Apothèce* = **Türeme yuvarlağı**
 Cima = *Copulation* **Çiftleşme**
 Cins = *Genre* = **Cins**
 Cinsaltı = *Sous-genre* = **Alteins**
 Civan perçemi = *Tabouret* = **Çivan perçemi**

Ç

Çaiye = *Ternstromiacées* = **Çaylar**
 Çatalsifonlu alkklar = *Siphonocladées* = **Çatal-
 sifon su yosunları**
 Çavdar = *Seigle* = **Çavdar**
 Çavdarmahmuzu = *Ergot* **Çavdarmah-
 muzu**
 Çavdar mahmuzu *Claviceps (Ergot de
 seigle)* = **Çavdar mahmuzu göbeleği**
 Çayır güzeli *Agrostide vulgaire* = **Çayır
 güzeli**
 Çayır bıntası = *Fromentale* = **Çayır yulaft**
 Çayır mantarı = *Agaric* = **Çayır göbeleği**
 Çayır otu = *Fétuque élève* = **Çayır otu**
 Çayır patureni = *Paturin des prés* = **Çayır
 sarıyoncası**

Çayır tilki kuyruğu = *Vulpin des prés* = **Ça-
 yır tilkikuyruğu**
 Çayır tırfili = *Trèfle des prés* = **Çayırtırfili**
 Çentiyaniye = *Gentianées* = **Kızıl kantaron-
 lar**
 Çeşit = *Variété* = **Çeşit**
 Çevretohumlu = *Pariétales* = **Çevretohum-
 lular**
 Çınar ağacı = *Platane d'Orient* = **Çınar a-
 ğacı**
 Çilek = *Fraisier* = **Çilek**
 Çoban çantası *Bourse pasteur* **Çoban
 çantası**
 Çubuk alkkları = *Bacillariophytes* = **Çubuk
 su yosunları**
 Çuha çiçeği = *Primevère* = **Çuhaçiçeği**

D

Dalya = *Dublia des jardins* = **Yıldız çiçeği,
 dalya**
 Damgalı kabuklular = *Sigillariacées* = **Dam-
 galı kabuklular**
 Dam kuruğu = *Orpin brülant* = **Dam kuru-
 ğu**
 Darçın = *Cannellier* = **Darçın**
 Darçiniye = *Cannellacées* = **Akdarçın ağaç-
 ları**
 Darı = *Millet* = **Darı**
 Devedikeni = *Chardons des champs* = **Deve
 dikeni**
 Delbiye = *Platanacées* = **Çınarlar**
 Delbusiye = *Pélémoliacées* = **Kargıtları**

Delice *Îtraie* = **Delice**
 Deniz kadayıfı = *Sargasse* = **Deniz kada-
 yıfı**
 Dıpkıye = *Lomanthacées* = **Ökseotları**
 Dışbudak ağacı = *Frêne* = **Dışbudak ağacı**
 Domatis = *Tomate* = **Domates**
 Domuz ayrığı = *Dactyle* = **Domuz ayrığı**
 Drozeraiye = *Droséracées* = **Böcekapanlar**
 Duhan = *Tabac* = **Tütün**
 Dul avrat otu = *Bardans* = **Dulavrat otu**
 Duvar arpası = *Orge des rats* = **Duvar ar-
 pası (Pisi pisi otu)**
 Dut ağacı *Murier* = **Dut ağacı**
 Dürdaniye = *Ulmacées* = **Karağaçlar**

E

Ebe gümeçi = *Mauve* = **Ebe gümeçi**
 Edimmei dahiliye = *Endoderme* = **İçderi**
 Eğreltiotları = *Filicinées* = **Eğreltiotları**
 Ehdab = *Clis* = **Kirpikler**
 Ehrâmî kavak = *Peuplier d'Italie* **Piramit**

Ekmek küfü = *Penicillium* = **Ekmek küfü**
 Ekmek ağacı = *Arbre à pain* = **Ekmek
 ağacı**
 El'anyasiye = *Eléagnées* = **İğdeler**
 Elim = *Elyme* = **Kumçalısı**

Enabibi gırbaliye = *Tubes criblés* = **Kalbur borular**
 Enbubei tal'iyе = *Tube pollénique* = **Kalaktozu borucuğu**
 Encüriye = *Urticales* = **Isırganlılar**
 Encüriye = *Urticacées* = **Isırganlar**
 Engerek otu = *Vipérine* = **Engerek otu**
 Enginar = *Artichaut* = **Enginar**
 Ensicci müşekkile = *Meristème* = **Büyütken doku**
 Erguvan = *Gainier* = **Erguvan**
 Erik ağacı = *Prunier* = **Erik ağacı**
 Esediye, tufalar = *Typhacées* = **Sukamışları**
 Esmer akklar = *Phéophycées* = **Karaşın su yosunları**
 Esvedülfemiye = *Mélastomacées* = **Ağzıkarakalar**

Eş'arı mümissa = *Poils absorbants* = **Emen-kıllar**
 Eşek otu = *Sainjoin (Espartette)* = **Eşek-otu**
 Eşiai muhhiye = *Rayons médullaires* = **Öz yaruyuları**
 Eviye = *Vaisseau* **Damar**
 Eviyei münakkata = *Vaisseaux ponctués*
Noktadamarlar
 Eviyei helezoniye = *Vaisseaux spirales* = **Burma damarlar**
 Eviyei nakile = *Vaisseaux conducteurs* = **İletken damarlar**
 Eviyei süllemiye = *Vaisseau scalariforme* = **Basamaklı damar**
 Evyei haşebiyе = *Vaisseaux ligneux* = **Odun damarları**

F

Fasile = *Famille* = **Familya**
 Fasileicersiye = *Campanulacées* = **Çanççek-leri**
 Fasilei feviye = *Rubiales* = **Kökboyasılar**
 Fasulya = *Haricot* = **Fasulya**
 Ferbiyoniye = *Euphorbiacées* = **Sütleğenler**
 Ferkahiye = *Portulacacées* = **Semizotları**
 Fert = *Individu* = **Fert**
 Ferviyeler = *Rubiacées* = **Kökboyalar**
 Fılfiyliye = *Pipérales* = **Karabibersiler**
 Fındık ağacı = *Noisetier* = **Fındık ağacı**
 Fıstık çamı = *Pin Parasol* = **Fıstık çamı**
 Fik = *Gesse* = **Fik**
 Fikomisetler = *Phycomycacées* = **Suyosunsu göbekler**
 Filfil = *Piment d'Espagne* = **Biber**
 Filbahar çiçeği = *Clématite* = **Filbahar (Yaban asması)**
 Filinin *Subérine* = **Mantar özü**
 Firenk inciri = *Figuier de Barbarie* = **Firenk inciri**

Firenk maydanozu = *Carfeuil* **Firenk maydanozu**
 Fitolakasiye = *Phytolaccacées* **Şekerci boyaları**
 Fleol = *Fléole* = **Fleol**
 Fototaksi = *Phototaxie* = **Işıkgöçey**
 Frenk üzümü = *Groseillier rouge* = **Firenk üzümü**
 Ful = *Fève* = **Bakla**
 Fulya = *Narcisse-jonquille* = **Fulya**
 Funda = *Bruyère* = **Süpürge otu**
 Futur, mantarlar = *Champignons* = **Göbelekler**
 Futuru harakiye (pas) = *Urédinées* = **Kınacık göbelekleri**
 Futuru harkiye = *Ustilaginées* = **Sürmegöbelekleri**
 Futuru kaidiyül büzur = *Basidiomycètes* = **Bazitli göbelekler**
 Futuru muhatiye = *Myxomycètes* = **Sümük-lü göbelekler**

G

Gadiriye = *Lemnacées* = **Sumercimekleri**
 Gariye, tefneler = *Lauracées* = **Tefneler**

Gamet = *Gamet* = **Gamet**
 Gelincik = *Coquelicos* = **Gelincik**

Geniş yapraklı sahlep *Orchie à large*
feuille **Genişyapraklı salep**
 Geyik dili *Scolopendre vulgaire* = **Geyik dili**
 Gışai dahilî gubarı tali = *Intine* = **İntin**
 Gışai haricî gubarı tali = *Exine* = **Eksin**
 Gışayr harici = *Exoderme* = **Dışderi**
 Gışai nevati = *Membrane nucléaire* = **Evin zarı**
 Gomariye *Burseracées* **Sarıkmaççek-leri**

Gubarı tali = *Pollen* = **Kalaktozu**
 Gurumiye = *Ampélidées* = **Asmalar**
 Gudde = *Glande* = **Bez**
 Gül hatmi = *Rose trémière* = **Gülhatmi**
 Gündüz sefası = *Belle de jour* = **Gündüz safası**
 Gütaperka ağacı = *Arbre à gutta-percha* = **Gutaperka ağacı**
 Gürgen ağacı = *Charme* = **Görgen ağacı**
 Güz çiğdemi = *Colchique d'automne* = **Güz çiğdemi**

H

Habli sürrevi = *Funicule* = **Göbek bağı**
 Haciz, cidar = *Cloison* = **Çeper**
 Halâ = *Vacuole* = **Koful**
 Halenciye = *Ericales* = **Fundamsılar**
 Halenciye = *Ericacées* = **Fundalar**
 Halep çamı = *Pin d'Alep* = **Halep çamı**
 Halfa = *Ramis* = **Rami**
 Halka damar = *Vaisseau annelé* = **Halka-damar**
 Halkaviye = *Oenothéracées* = **Küpeççekleri**
 Hamiletülispor = *Sporophylle* = **İsportaşı-yan**
 Hamiletülbeyza = *Oosphère* = **Yumurtacıklı**
 Hamraiye = *Erythroxyllées* = **Koka ağaçları**
 Hañçeriye = *Tropéolacées* = **Firenkereleri**
 Hardal = *Moutarde* = **Hardal**
 Hasır otu = *Jonc fleuri* = **Hasır otu**
 Haseki küpesi = *Ancolie* = **Haseki küpesi**
 Haşefe = *Anthère* = **Halak**
 Haşhaş = *Pavot* = **Haşhaş**
 Haşhaşiye = *Rhodales* = **Gelinciksiler**
 Haşhaşiye = *Papavéracées* = **Gelincikler**
 Haşişî = *Herbacé* = **Otsu**
 Hatmi = *Guimauve* = **Hatmi**
 Havlicaniye = *Marantacées* = **Kulunçotları**
 Havuç = *Carotte* = **Havuç**
 Hayatinebatiye mahrutu = *Cône de végétation*
 = **Bitkiseldirim konisi**

Hayatımüştereke = *Symbiose* = **Ortakyaşay**
 Hayatiyat = *Biologie* = **Biyoloji**
 Hayt mülevven = *Chromatine* = **Kromatin**
 Hayvanatı iptidaiye = *Protozoaires* = **İlkel hayvanlar**
 Hayt = *Filet* = **Ercik teli**
 Haytı = *Flament chromatique* = **Kromatik filaman**
 Hazaraniye = *Cariacées* = **Farıdak çiçekleri**
 Hercai menekşe = *Pensée sauvage* = **Hercai menekşe**
 Hıyar = *Concombre* = **Hıyar**
 Hint keneviri = *Chanvre* = **Hint keneviri**
 Hodan = *Bourcabe* = **Hodan**
 Hubbaziye = *Malvacées* = **Ebegümeçleri takımı**
 Hubeybatı mülevvenē *Chromoplaste* = **Kromoplast**
 Hulül = *Osmos* = **Geçişey**
 Hummaziye = *Oxalidées* = **Eksiyoncalar**
 Huzamatı kitabiyei haşebiyi = *Faisceaux li-béroligneux* = **Soymuklu odun demetçikleri**
 Hüceyratı muavine = *Synergides* = **Yardımcı hücreler**
 Hücre = *Cellule* = **Hücre**
 Huzme = *Corymbe* = **Hüzma**

Ihlamur = *Tilleul* = **Ihlamur ağacı**
 Irk = *Race* = **Irk**

İlkah = *Fécondation* = **Dölet**
 İbreviye sardonyaları = *Géramiacées* **Tur-**
nagagalılar
 İlkın bakteriler = *Haplobactéries* = **Yalın**
bakteriler
 İlkbahar çiçeği = *Paquerette* = **Küçük mar-**
gerit (İlkbahar güzeli)
 İlmi ensaç = *Histologie* = **Histoloji, doku-**
bilik
 İlmi nebatat = *Botanique* = **Botanik**
 İnci çiçeği = *Muguet* = **İnci çiçeği**
 İnhilâli plazma = *Plasmolisation* = **Plas-**
mabozumu

İsfanahiye *Chénopodiacées* = **İspanaklar**
 İtr çiçeği *Pélaronium* = **İtr çiçeği**

İntifah = *Turgescence* = **Sertleşme**
 İntaş = *Germination* = **Çimlenme**
 İsfendan çınarı = *Erable platanoïde* = **İsfen-**
dan çınarı
 İsfendaniye = *Acérinées* = **Akça ağaçlar**
 İskorçına = *Scorsonère* = **İskorçına**
 İslânda likeni = *Lichen d'Islande* = **İslanda**
likeni
 İspanakiye = *Epimard* = **İspanak**
 İspor = *Spor* = **İspor**
 İstibar = *Pollinisation* = **Tozlaşma**
 İstiğmat = *Stigmate* = **Dişicik başı**

K

Kabak = *Courge* = **Kabak**
 Kabile = *Tribu* = **Oymak**
 Kadimiye = *Taxées* = **Porsuklar**
 Kahve ağacı = *Caféier* = **Kahve ağacı**
 Kakao = *Cacaoyer* = **Kakao**
 Kalensöve = *Coiffe-calyptre* = **Börk**
 Kalkasiye = *Aroidées* = **Yılanyastıkları**
 Kamayapraklılar = *Sphénophycées* = **Kuma-**
yapraklılar
 Kamış = *Roseau* = **Kamış**
 Kandilli sümbül = *Muscari* **Kandilli sün-**
bül
 Kanş = *Canche* = **Kanş**
 Kasabisükket = *Canne à sucre* **Şeker ka-**
mışı
 Karanfiliye *Caryophyllacées* = **Karanfil-**
ler
 Kartallı eğrelti = *Fougère aigle* = **Kartallı**
eğrelti
 Karanfil = *Giroflier* = **Karanfil**
 Karağaç = *Orme champêtre (ormeau)*
Kara ağaç
 Karakafes otu = *Consoude* = **Karakafes otu**

Kara buğday = *Blé noir (sarrasin)* = **Kara**
buğday
 Kara çayır = *Ray-grasse* = **Kara çayır**
 Karahindüba = *Dent de lion (Poissenlit)*
Karahindiba
 Kara kavak ağacı = *Peuplier* = **Karakavak**
ağacı
 Kara turp = *Raifort* = **Kara turp**
 Kardelen = *Perce-neige* = **Kardelen**
 Karnıbahar = *Cbou-fleur* = **Karnıbahar**
 Karniyei varakiye = *Cératophyllées* = **Boy-**
nuzyapraklılar
 Karpuz = *Pastèque* = **Karpuz**
 Kavmantarı = *Mérule pleureur* = **Kav gö-**
beleği
 Kavun = *Melon* = **Kavun**
ları
 Kavun ağaçları = *Passiflorées* = **Kavunağaç-**
Kayın ağacı = Hêtre = Kayın ağacı
 Kaynana başı = *Echinocactés* = **Kaynanaaba-**
şı
 Kazuarine, kazuarinalar, = *Cassuarinacées* =
Yalancı çamlar

Kebediyeler = *Hépatiques* **Karaciğer yosunları**
 Keçibaynuzu = *Caroubier* = **Keçi boynuzu**
 Kefüleşet = *Alchémille* = **Aslanpençesi**
 Keis = *Calice* = **Yapırgan**
 Keme = *Truffe* = **Domalan**
 Kendiriye (Kenevirler) = *Cannabinaçées*
Kendirler
 Kenevir = *Chanvre* = **Kenevir (Kendir)**
 Kereviz = *Céleri* = **Kereviz**
 Kesirülhücre nebatlar = *Métaphytes* = **Çok hücreli bitkiler**
 Kesirülesmar = *Polycarpes* = **Çokyemişliler**
 Kesirülhücre hayvanat = *Métazoaire* = **Çok hücreli hayvanlar**
 Kesirüttüveycat = *Dichapétalacées* = **Çok tümeçliler**
 Kestane ağacı = *Chataignier* **Kestane ağacı**
 Ketaniye = *Linacées* = **Ketenler**
 Keten = *Lin* = **Keten**
 Kılçksız buğday = (*Blé*) *épeautre* **Kaplıca buğday**
 Kın = *Gaine* = **Kın**
 Kınabiye fasilesi = *Datisacées* = **Sarıkendirler**
 Kırizantem = *Chrysanthème* = **Kasımpatı (Kırizantem)**
 Kırılâlesi = *Herbe du vent* = **Kır lâlesi**
 Kırmızı alkklar = *Rhodophycées* = **Kızıl su yosunları**
 Kırmızı oyalı alkklar = *Floridées* = **Kızılyalı su yosunları**
 Kırmızı yüksük otu = *Digitale pourpre* = **Kırmızı yüksük otu**
 Kısıye fasilesi = *Cucurbitales* = **Kabaksılar**
 Kısatülhımar = *Elater* = **Eşek hıyarı**
 Kışır = *Ecorce* = **Kabuk**
 Kivircık alkklar = *Chladophoracées* = **Kivircık suyosunları**
 Kivircık başlâhana = *Cbon-pommé frisé*
Kivircık başlâhna

Kızıl ağaç = *Aune* = **Kızıl ağaç**
 Kızıl buğday = (*Blé*) *engrain* = **Kızıl buğday**
 Kızılçık ağacı = *Cornouiller* = **Kızılçık ağacı**
 Kırmızı oyalı alkklar = *Floridées* = **Kızılyalı su yosunları**
 Kibariye = *Capparidées* = **Gebre otları**
 Kimyon = *Cumin* = **Kimyon**
 Kiraz ağacı = *Cerisier* = **Kirez ağacı**
 Kirpik koçaulılar = *Sparganiacées* = **Kirpik koçanlılar**
 Kişniş = *Coriandre* = **Kişniş**
 Koçanımsılar = *Spadiciflores* = **Koçansılar**
 Kokulu çayır otu = *Flouve odorante* = **Kokulu çayır otu**
 Kokulu menekşe = *Violette odorante* **Kokulu menekşe**
 Koloni = *Colonie* = **Yığınak**
 Koranyaniye = *Cornacées* = **Kızılçıklar**
 Köknariye = *Elatinées* = **Subiberleri**
 Köknar = *Sapin* = **Köknar**
 Kromosom = *Chromosome* = **Kromozom**
 Kurt bağı = *Troène* = **Kurt bağı**
 Kuş burnu = *Eglatier commun* **Yabani gül, kuşburnu**
 Kuş konmaz = *Asperge* **Kuşkonmaz**
 Kuzu mantarı = *Morille* = **Kuzu göbeleği**
 Kuzu kulağı = *Oseille* = **Kuzu kulağı**
 Küçük şalgam = *Navette* = **Küçük şalgam, şalgamcık**
 Küçük baldıran = *Petite cigüv* **Küçük baldıran**
 Küçük ısırgan = *Ortie brûlante* **Küçük ısırgan**
 Küçük Hindistan cevizi = *Muscadier* **Küçük hindistan cevizi**
 Kükürtbakterileri = *Thiobactéries* **Kükürtlü bakteriler**
 Küreviye = *Globulariées* = **Topaç çiçekleri**
 Küsküt = *Cuscuta* = **Küsküt**

Lâbada = *Patience* = **Lâbada**
 Lahlaiye, zehirli zambaklar (acı çiğdemler) = *Colchicacées* = **Ağuln zambaklar**

Lâhana = *Cbon* = **Lâhana**
 Leblabularz = *Lierre* = **Sarmaşık**
 Leylak ağacı = *Lilas* = **Leylak ağacı**

Liken = *Lecanore* = **Duvar yosunu**
 Limon ağacı = *Limonier (citronier)* = **Limon ağacı**
 Lâle = *Tulipe* = **Lâle**
 Lariçu çamı = *Pin laricio* = **Lariçu çamı**
 Lavanta = *Lavande* = **Lanata**

Lazebeliye = *Amarantacées* = **Horozibikleri**
 Lisanülhayye = *Ophioglossées* = **Yilandil-leri**
 Litrasiye = *Lythracées* = **Kmağaçları**
 Lökplast = *Leucoplastes* = **Lökplast**
 Lüfah = *Belladone* = **Güzelavrat otu**

M

Maddei hadra, klorofil = *Chlorophylle*
Klorofil
 Mahmude = *Scammonée* = **Mahmude**
 Manisa lâlesi = *Anémone* = **Manisa lâlesi**
 Mantar meşesi = *Chêne liège* = **Mantar meşesi**
 Mandarin ağacı = *Mandarinier* = **Mandarin ağacı**
 Manolyasiye = *Magnoliacées* = **Manolyalar**
 Manyok = *Manioc* = **Manyok**
 Maydanoz = *Persil* = **Maydanoz**
 Mazı = *Thuya* = **Mazı**
 Mazı meşesi = *Chêne des Teinturiers* = **Mazı meşesi**
 Mebhasüleşkâl = *Morphologie* = **Morfoloji**
 Mebizi âlâ = *Ovaire supérieur* = **Yumurta-lığı üstte**
 Mebizi esfel = *Ovaire inférieur* = **Yumurta-lığı altta**
 Mecmuai nisaiyet = *Gynécée* = **Dişi organ**
 Mecmuayı azayı tezkir = *Androcée* = **Ercik takımı**
 Meferrülkelbiye = *Apocynacées* = **Zakkumlar**
 Melez çamı = *Mélèze* = **Melez çamı**
 Mesturülbüzur = *Angiospermes* = **Kapaltohumlular**
 Meprunetülkavaim = *Empétrées* = **Karga-üzünleri**
 Mersin = *Myrte* = **Mersin**
 Meşe ağacı = *Chêne* = **Meşe ağacı**

Meşime = *Placenta* = **Etene**
 Meyan kökü = *Régilisse glabre* = **Meyan kökü**
 Mısır = *Mais* = **Mısır buğdayı**
 Mildiyö hastalığı = *Mildiou* = **Mildiyö ha-stalığı veya bağ pronospurası**
 Mineçiçekleri = *Verbénacées* = **Mineçiçek-leri**
 Mirasiye = *Myricacées* = **Mumağaçları**
 Miselium = *Mycélium* = **Göbelek ipliciği**
 Mucibeı helezoniye = *Cyme helicoide* = **Bur-ma kömey**
 Mucibeı unkudiye = *Cyme* = **Kömey**
 Muhafazai büzur = *Conceptacle* = **Türeme dağarcığı**
 Muh, lüb = *Moelle* = **Öz, ilik**
 Mustahiye = *Acacia mimosa* = **Mimosa (Küsken ağacı)**
 Muştiye = *Dipsacées* = **Tarakotalrı**
 Muşmula ağacı = *Néflier* = **Muşmula ağacı**
 Muziye fasilesi = *Musacées* = **Muzlar**
 Mücehzeı maiye = *Hydrocharidées* = **Kur-bağalokmaları**
 Mültesikulvüreykatı tüveyciye = *Gamopétal* = **Bitişkiyapraklı tümeçler**
 Müteferrikul vüreykatı tüveyciye = *Dialypé-tales* = **Ayrıyapraklı tümeçliler**
 Mütekabilülkadem = *Antipode* = **Tabanta-bana**
 Müzdeviç alklar = *Conjuguées* = **Kavuşur su yosunları**

N

Nahliye = *Palmiers* = **Hurmalar**
 Naidiye = *Naiadacées* = **Superileri**
 Nane = *Menthe* = **Nane**

Nataman futur = *Fungi imperfecti* = **Geliş-memiş göbelekler**
 Nebat = *Plante* = **Bitki**

Nebatati iptidaiye = *Protophytes* = **İlksel bitkiler**
 Nebatati zatilbüzur = *Spermathophytes* = **Tohumlu bitkiler**
 Nebatati süfliye = *Plantes inférieures* = **Aşağı bitkiler**
 Necliyeye = *Graminées* = **Özekinler**
 Nerkisiye, zerenler = *Amaryllidacées* = **Nergisler**
 Nesci kavi = *Collenchyme* = **Pekdoku**
 Nesci daimî = *Tissu permanent* = **Süredoku**
 Nesci lifi = *Prosenchyme* = **Telsidoku**
 Nesci temessülî *Tissu d'assimilation*
Özümsey dokusu

Nesil = *Génération* = **Döl**
 Nevi = *Espèce* = **Tür**
 Nevruz otu = *Linair* = **Nevruz otu**
 Nilüferler = *Nymphéacées* = **Nilüferler**
 Nilüferler = *Nénuphar blanc* = **Nilüfer**
 Nişasta buğdayı = *Amidonnier* = **Nişasta buğdayı**
 Nümune = *Echantillon* = **Örneklik**
 Nüşg = *Suc* = **Özsu**
 Nüveyt = *Nucléole* = **Evincik**
 Nüvei Müvellide = *Noyau reproducteur*
Üretken evin

O

Oomiseler (faturubeyziye) = *Oomycètes*
Yumurtacıklı göbelekler

●robanhiye *Orobanchacées* **Canavarotları**

Ö

Ömiset *Eumycètes* **İplik göbelekler**

P

Palamut meşe ağacı *Chêne vélan* **Palamut meşe ağacı**
 Pamuk *Coton* = **Pamuk**
 Pancar = *Betterave* = **Pancar**
 Pandaniye = *Pandanacées* = **Burma gövdeleri**
 Papatya = *Comomille* = **Papatya**
 Parankima = *Paranchyme* = **Dolardoku**
 Patates peronosporası = *Péronospora infeste*
Patates peronosporası
 Patates = *Pomme de terre* = **Patates**

Peygamber çiçeği = *Centauree (Bluet)*
Paygamber çiçeği
 Plankton = *Plancton* = **Sürükley**
 Poligaliye = *Polygalées* = **Sütlüler**
 Pırasa = *Poireau* = **Pırasa**
 Piriç = *Riz* = **Piriç**
 Polanya buğdayı, kanbur buğday = *Blé de Pologne* **Polonya buğdayı, kanbur buğday**
 Porsuk ağacı = *If* = **Porsuk ağacı**
 Portakal ağacı = *Oranger* = **Portakal ağacı**
 Protonema = *Protonema* = **İkipleklik**

R

Rahik = *Nectar* = **Bal özü**
 Ravendiye = *Polygonacées* = **Karabuğdaylar**

Ravendiye *Rhubarbe* = **Ravend**
 Raziyaneye = *Fenouil* = **Rezane**
 Rebiyye = *Primulacées* = **Çuhaçiçekleri**

Ratenciyei naktiye = *Guttifères* = **Reçine damlalılar**
 Rebiye = *Primulales* = **Çuhaçiçekliler**
 Rebiye = *Espèce renoncule* = **Düğünçiçekleri neveleri**

Remmaniye = *Punicacées* = **Narlar**
 Ren likeni = *Lichen de renne* = **Ren likeni**
 Ricülveziye = *Alismacées* = **Kurbaotları**
 Ruzamiye = *Resédacées* = **Sevgi çiçekleri**
 Rüşeym = *Embryon* = **Cücük**

S

Sabbariye, Hint incirleri = *Opuntiales* = **Fi-renk incirleri**

Sabuniye fasilesi = *Sapindales* = **Sahun-ağaçsılar**

Sadiye = *Cypéracées* = **Köşeksaplılar**

Saf hat = *Ligne pure* = **Arıdöl**

Safsafiye = *Selicinées* = **Söğütler**

Safsafiye = *Salicinées* = **Söğütler**

Saguağacı = *Sagoutier* = **Sago ağacı**

Sahil çamı = *Pin maritime* = **Yalı çamı**

Sahlebiye (orhideler) = *Orchidacées* = **Sa-lepler**

Sak = *Tige* = **Sap**

Sakı müttahafit = *Tige volubile* = **Sarılgan sap**

Sakı mültasık = *Tige adhérente* = **Yapışık sap**

Sakı zahif = *Tige traçante* = **Sürüngen sap**

Salibiye = *Crucifères* = **Hardallar**

Salkım söğüt = *Saule pleureur* = **Salkım söğüt**

Sameruttal = *Banane* = **Muz**

Sanavberiyeye = *Conifères* = **İğne yapraklılar**

Santaliye — *Santalacées* = **Sandalağaçları**

Santaliye = *Santalales* = **Sandalağaçsılar**

Sandalya sızı = *Scirpe* = **Sandalya sızı**

Saparna = *Laiche* = **Saparna**

Saplı meşe ağacı = *Chêne pédonculé* = **Sap-lı meşe ağacı**

Sapsız meşe ağacı = *Chêne à glande sessile* = **Sapsız meşe ağacı**

Sardunya = *Géranium* = **Jeraniyum, sar-dunya**

Sarı çam = *Pin sylvestre* = **Sarı çam**

Sarı sabır = *Aloes* = **Sarısabır**

Sayvan = *Ombrelle* = **Şemsiye**

Sayvaniye = *Ombellifère* = **Şemsiyeçiçek-leri**

Saziye = *Jonacées* = **Hasırsazları**

Sehk = *Rouille de blé* = **Buğday pası, kı-nacı**

Sekonya = *Sequoia* = **Sekoya**

Seperçi söğüdü = *Saule des vanniers* = **Se-petçi söğüdü**

Serhasiyeler = *Ptérídophytes* = **Eğreltiler**

Serhasi müzekker = *Fougère-mâle* = **Eğrelti-otu**

Sermak = *Arroche* = **Pazı ağacı (Karapazı)**

Sert buğday = *Blé dur* = **Sert buğday**

Serviye = *Curpressinées* = **Serviler**

Servi ağacı = *Cyprès* = **Servi ağacı**

Sevsiye = *Iridacées* = **Süsenler**

Seyyalei protoplazmaie = *Circulation de pro-toplasme* = **Protoplazma dolaşısı**

Sezabiye = *Rutacées* = **Sedef otları**

Bataklik yosunu = *Sphaigne* = **Bataklik yo-sunu**

Sibraniye (kaktüsler) = *Cactés* = **Atlas çi-çekleri**

Sığırsazları = *Butomacées* = **Sığırsazları**

Sınıf = *Classe* = **Smif**

Sifonlu alkler = *Siphonales* = **Sifonlu su yo-sunları**

Simarobiye = *Simarubacées* = **Acıyoncalar**

Sisamlar = *Pédaliacées* = **Susamlar**

Somukiye = *Coriariées* = **Sumaklar**

Söğüt ağacı = *Saule marsaux* = **Söğüt ağacı**

Su avizeleri = *Characées* = **Suaskıları**

Su eğreltileri = *Hydroptéridées* = **Sueğrelti-leri**

Su kamışı = *Massette* = **Sukamışı**

Sukaybei külliye = *Microphyle* = **Yumurta-cık deliği**

Su mercimeği = *Lentille d'eau* = **Sumerci-meği**

Su nergisi = *Populage du vent* = **Sunergisi**
 Su oku = *Sagittaire* = **Suoku**
 Su yelpazeleri = *Hippuridacées* = **Suyelpaze-
 leri**
 Su yıldızları = *Callitrichacées* = **Suyıldızları**
 Sümüklü bakteriler *Myxobactériacées*
Sümüklü bakteriler
 Sümbül = *Jacinthe* = **Sümbül**

Süngerdoku = *Tissu spongieux* = **Sünger-
 doku**
 Süpürge darısı = *Sorghos à balai* = **Süpürge
 darısı**
 Sürrei hatına = *Chalaz* = **İç göbek**
 Sütleşen nebatı = *Euphorbe* = **Sütleşen**
 Sütümantar = *Lactaire* = **Sütlü mantar**
 Süveyda = *Endosperme* = **Besliörtü**
 Süveyk = *Tigelle* = **Sapçık**

Ş

Şakikiye = *Renonculacées* = **Dügünçiçek-
 leri**
 Şarabetülraiye = *Aquifoliacées* **Çoban
 püskülleri**
 Şecerulhuri Beyza = *Peuplier blanc* = **Ak-
 kavak ağacı**
 Şecerei ketira = *Astragale vrai* = **Geven**
 Şecerei mişmiş = *Abricotier* = **Zerdali, ka-
 yısı ağacı**
 Şecerei lâden = *Epicéa élevé* = **Lâden ağacı**
 Şecerei rumman = *Grenadier* = **Nar ağacı**
 Şecerei Süleyman = *Cèdre de liban* = **Sedir
 (katran) ağacı**
 Şecerei tin = *Figuier* = **İncir ağacı**
 Şecerei Temir = *Dattier* = **Hurma ağacı**
 Şecerei tühah = *Pommier* = **Elma ağacı**

Şeceriülhur *Peuplier* = **Kavak ağacı**
 Şefeviye = *Labiées* = **Dudakçiçekleri**
 Şeftali ağacı *Pêcher* = **Şeftali ağacı**
 Şemotropizm = *Chémotropisme* = **Kimoyö-
 ney**
 Şerbetçi otu = *Houblon* = **Şerbetçi (Ömer
 otu)**
 Şeritbakteriler = *Trichobactéries* = **Kılbak-
 teriler**
 Şeybiyeler = *Lichens* = **Likenler (ortak-
 bitikler)**
 Şıtırkiye = *Plumbaginées* = **Dişotsular**
 Şibhi cezri = *Rhizoïde* = **Köksü**
 Şimiyotaksi = *Chimiotaxie* = **Kimogöçey**
 Şimşir = *Buis* = **Şimşir**
 Şimşirler = *Buxacées* = **Şimşirler**
 Şube *Embranchement* = **Şube**

T

Tabakai palisadiye = *Couche de palissade*
Palisat tabakası
 Tabakai mantariye = *Liège* = **Mantar taba-
 kası**
 Tabakai müvellide = *Cambium* = **Üretken
 tabaka (kambiyom)**
 Tabakai müvellidei feleniye = *Pbellogène*
Mantar doğuran
 Tağdiye, tagaddi = *Alimentation* = **Besi**
 Tahaşşüp = *Lignification* = **Odunlaşma**
 Tahtı şube = *Sous-embranchement* = **Altşube**
 Tahtı edimmei dahiliye = *Sous-epiderme*
Altderi
 Tahtı fasile *Sous-famille* **Altfamilya**

Tahtı sınıf = *Sous-classe* = **Altsınıf**
 Takım = *Ordre* = **Takım**
 Taksi = *Taxie, tactime* = **Göçey**
 Tallofit = *Thallophyte* = **Talbitki**
 Tarla şalgamı = *Rutabaga* = **Tarla şalgamı**
 Taş mantarı = *Cèpe* = **Taş göbeği**
 Tatlı limon ağacı = *Citronier doux* = **Tatlı
 limon ağacı**
 Tefellüm = *Subérification* **Mantarlaşma**
 Tefne ağacı = *Laurier* = **Tefne ağacı**
 Tekarrüb ilel'arz = *Géotropisme* = **Yereyö-
 ney**
 Tekellüs = *Calcification* = **Kireçleşme**
 Tekyosunlar = *Bryophytes* = **Yosunbitikler**

Temsil, temessül = *Assimilation* = **Özümsey**
 Tennübiye = *Abiétinées* = **Çamlar, kök-
 narlar**
 Tere otu = *Aneth* = **Tere otu**
 Tesbihiye = *Méliacées* = **Boncuklular**
 Teşrih = *Anatomie* = **Anatomi**
 Teveccühü ilezziya = *Phototropisme* = **Işığa-
 yönelme**
 Teveccühü ilezziyaişşems = *Héliotropisme* =
Güneyönelme
 Toparлак bakteriler = *Coccacées* = **Topar-
 lakbakteriler**
 Tropizm = *Tropisme* = **Yöney**
 Tufeyli, tufeyl = *Parasite* = **Asalak, parazit**

Tuğuşahi = *Fritillaire* = **Tuğ lâlesi**
 Tulumlualklar = *Fuccacées* = **Tulumşuyo-
 sunları**
 Tum = *Ail* = **Sarmısak**
 Turfa = *Tamaricacées* = **İlgınlar**
 Turna gagası = *Bec de héron* = **Turna ga-
 gası (dön baba)**
 Turunç ağacı = *Bigardier* = **Turunç ağacı**
 Tutiye = *Moracées* = **Dutlar**
 Tükruk otu = *Dame de onze heures*
Tükruk otu
 Tüylü meşe ağacı = *Chêne (pubescent) che-
 velu* = **Tüylü meşe ağacı**

U

Uleyk = *Liseron de baie* = **Çit kakhahası**
 Unkud = *Grappe* = **Salkım**
 Unutma beni = *Ne m'oubliez pas (myosotis)*
 = **Unutma beni**
 Uryanülbüzür = *Gymnospermes* = **Çıplakto-
 humlular**

Usarei hücreviye = *Suc cellulaire* **Hücre
 suyu**
 Usarei nevatıye = *Suc nucléaire* = **Evin suyu**
 Uzviyetler = *Organisme* = **Organizma**
 (Uzvu tenis) = *Archégon* = **Dişicik kesef**

Ü

Üşyapraklı limon ağacı *Citronier à trois
 feuilles* = **Üç yapraklı ilmon ağacı**
 Ünnabiye = *Rhamnacées* = **Hünnaplar**
 Üşniyei hadra *Diatomées* = **Silisli su yo-
 sunları**
 Üşniye = *Algue* = **Su yosunu**

Üşniyei berriye = *Muscinées* = **Yapraklı
 yosunlar**
 Üşniyei şibhi hüveyniye *Dinoflagées*
Kamçılı su yosunları
 Üvez ağacı = *Cochène (Sorbier commun)* =
Üvez ağacı
 Üzüm asması = *Vigne* **Üzüm asması**

V

Vahidülfrıka nebatat = *Monecotylédonés*
Tek çenekliler
 Vanilya = *Vanillier* = **Vanilya**
 Varakı sümeyri = *Carpelle* **Yemişyap-
 rak**
 Varakı keffi usbuı = *Feuille palmée* — **El-
 damarlı yaprak**

Varakı rişı = *Feuille pennée* = **Tarakda-
 marlı yaprak**
 Varakı mürekkep *Feuille composée* —
Bileşik yaprak
 Varakı mefsus = *Feuille lobée* = **Oymalı
 yaprak**
 Varakı zehre = *Bractée* = **Çiçek yaprağı**

Vaziyeti ezhar = *Inflorescence* = **Çeçekdu-
rumu**
Venüs çarığı = *Cyripède* **Venüsçarığı**

Verdiye *Rosales* = **Gülsüler**
Verdiye fasilesi = *Rosacées* = **Güller**
Vişne ağacı = *Griottier* = **Vişne ağacı**

Y

Yabani adaçayı = *Sauge des prés* = **Yabani
adaçayı**
Yabani hardal = *Moutarde sauvage* = **Ya-
bani hardal**
Yaban eriği = *Prunellier* = **Çakal eriği
(yabani erik)**
Yabani kekik = *Serpolet* = **Yabani kekik**
Yaban yasemini = *Morelle noire* = **Yabani
yasemin**
Yabani menekşe *Violette des chiens* =
Yabani menekşe
Yabani turp = *Radis sauvage* = **Yabani turp**
Yaban teresi = *Cardamine* = **Yabanteresi**
Yalancı akasya = *Robinier* = **Yalancı a-
kasya**

Yasemin = *Jasmin commun* = **Yasemin**
Yavşan otu = *Véronique* = **Yavşan otu**
Yer elması = *Topinambour* = **Yer elması**
Yer fıstığı = *Arachide* = **Yer fıstığı**
Yeşil lâhana = *Chou-vert* = **Yeşil lâhna**
Yeşil alkler = *Chlorophycées* = **Yeşil su yo-
sunları**
Yılan yastığı = *Arum* = **Yılan yastığı**
Yonca = *Luzerne cultivée* = **Yonca**
Yulaf = *Avoine* = **Yulaf**
Yumur mantar = *Orange ciguë* = **Yumur-
göbelek**
Yumurtalık = *Oogon* = **Yumurtalık**
Yumurta konakları = *Potamogétacées* = **Yu-
murtta yuvaları**

Z

Zafran = *Safran* = **Safran**
Zakkum ağacı = *Laurier rose* = **Zakkum
ağacı**
Zambakiye = *Liliacées* = **Zambaklar**
Zambakiyeler *Liliflores* = **Zambakççek-
leri**
Zatülfilkateyn = *Dicotylédonés* = **İki çenek-
liler**
Zatüilkahi hafiye = *Cryptogames* **Çiçek-
siz bitkiler**
Zatüilkahizzahire = *Phanérogames* = **Çiçek-
li bitkiler**
Zatülesmari cenahiye — *Diptérocarpées*
Kanatlı çifttohumlular
Zigofilliye = *Zygophyllacées* = **Yaban kim-
yonları**
Zehebi kelb = *Cynosure* = **Köpek kuyruğu**

Zehirli baldıran = *Ciguë de Socrate* = **Ağu-
lu baldıran**
Zenbil otu = *Brize moyenne* = **Zenbil otu**
Zencefiliye = *Zingibéracées* = **Zencefiller**
Zenebülhayl = *Prêle* = **Atkuyruğu**
Zenebülhayliye = *Equisetinées* = **Atkuyruk-
ları**
Zeravent *Aristoloché* = **Loğsa otu**
Zerrin = *Narcisse* = **Neryis**
Zevil hayat = *Etre vivant* = **Canlı**
Zeytin ağacı = *Olivier* = **Zeytin ağacı**
Zeytuniye = *Oléacées* = **Zeytinler**
Zigofiliye = *Zygophyllacées* = **Yabani kim-
yonlar**
Zirikoniye (saifiye) = *Tiliacées* = **İhlamur-
lar**
Zührei ceresiye = *Campanule* = **Çançiçeği**
Zülhasale = *Glumiflores* = **Kavuzluçiçekli-
ler**

B O T A N İ K T E R İ M L E R İ

FRANSIZCA - TÜRKÇE

A

- Abietinées* Tennübiye = **Çamlar, köknarlar**
Abricotier = Şecerei mişmiş = **Zerdali, kayısı ağacı**
Acacia d'Arabie Arabistan akasyası = **Hacı ağacı**
Acacia mimosa Mustahiye **Mimoza** (**Küsken ağacı**)
Acérinées = İsfendaniye **Akça ağaçlar**
Agaric = Çayır mantarı = **Çayır göbeği**
Agrostide vulgaire = Çayır güzeli = **Çayır güzeli**
Ail = Tum = **Sarımsak**
Alchémille = Keffüleset **Aslanpençesi**
Algue = Üşniye = **Su yosunu**
Alimentation = Tağdiye, tagaddi = **Besilismacées = Ricülveziye = **Kurbaotları**
Aloes = Sarı sabır = **Sarısabır**
Amandier (Amygdalus communis) = Badem ağacı = **Badem ağacı**
Amarantacées = Lazebeliye = **Horozibikleri**
Amaryllidacées = Nerkisiye, zerenler = **Nerkisler**
Amidonnier = Nişasta buğdayı = **Nişasta buğdayı**
Ampélidées = Gurumiye = **Asmalar**
Anacardiacées = Biladeriye = **Antepfıstıkları**
Ananas = Ananasiye = **Ananas**
Anatomie = Teşrih = **Anatomi**
Ancolie = Haseki küpesi = **Haseki küpesi**
Androcée = Mecmuayı azayı tezkir = **Ercik takımı**
Anémone = Manisa lâlesi = **Manisa lâlesi**
Aneth = Tere otu = **Tere otu**
Angiospermes = Mesturülbüzur = **Kapalıtohumlar**
Anis = Anasoniye = **Anason**
Anihère = Haşefe = **Kalak**
Antipode = Mütেকabilülkadem = **Tabantabana**
Apétales = Adimüttüveyç = **Tümeçsizler**
Apocynacées = Meferrülkelbiye = **Zakkumlar**
Apothèce = Cihazı tenasülü şeybiye = **Türeme yuvarlağı**
Aquifoliacées = Şarabetülraiye = **Çoban püskülleri**
Arachide = Yer fıstığı = **Yer fıstığı**
Araliacées = Belsaniye = **Duvar sarmaşık-ları**
Arbre à guttapercha = Gütaperka ağacı = **Gütaperka ağacı**
Arbre à pain = Ekmek ağacı **Ekmek ağacı**
Archégon = Uzvu tenis = **Dişicik kesesi**
Aristoloché = Zeravent = **Loğsa otu**
Arnica = Aynülbakar = **Öküzgözü (arnika)**
Aroidées = Kalkasiye = **Yılanyastıkları**
Arroche = Sermak **Pazı ağacı (Karapa-zı)**
Artichaut Enginar = **Enginar**
Arum = Yılan yastığı = **Yılanyastığı**
Asclépidacées = Aksileponye = **İpekli tohumlar**
Ascospore = Askospor = **Askospor**
Asperge = Kuş konmaz = **Kuşkonmaz**
Assimilation Temsil, temessül = **Özümsey**
Astragale vrai = Şecerei ketira = **Geven**
Aubépine = Ak diken = **Akdiken**
Aubergine = Badincan = **Patlıcan**
Aune = Kızıl ağaç = **Kızıl ağaç**
Avoine = Yulaf = **Yulaf****

B

Bacillariophytes = Çubuk alkları = **Çubuk su yosunları**
Bactériacées = Bakteriler = **Bakteriler**
Bactérie = Bakteri = **Bakteri**
Balsaminées = Balsamiye = **Knaçiçekleri**
Banane = Sameruttalh = **Muz**
Bardans = Dul avrat otu = **Dulavrat otu**
Baside = Bazit = **Bazit**
Basidiomycètes = Futuru kaidiyyül büzur = **Bazitli göbelekler**
Basidiospor = Bazidiyülbüzur = **Bazidiyospor**
Bec de béron = Turna gagası = **Turna gagası (dön baba)**
Bégoniacées = Begonyasiye = **Begonyalar**
Belladone = Lüfah = **Güzelavrat otu**
Belle de jour = Gündüz sefası = **Gündüz sefası**
Betterave = Pancar = **Pancar**
Bétulacées = Betuliye = **Huşlar**
Bigardier = Turunç ağacı = **Turunç ağacı**
Biologie = Hayatiyat = **Biyoloji**
Blé = Buğday = **Buğday**
Blé de Pologne = Polonya buğdayı, kambur

buğday = **Polonya buğdayı, kambur buğday**
Blé dur = Sert buğday = **Sert buğday**
(Blé) engrain = Kızıl buğday = **Kızıl buğday**
(Blé) épeautre = Kılıksız buğday = **Kaplıca buğday**
Blé noir (sarrasin) = Kara buğday = **Kara buğday**
Botanique = İlimi nebatat = **Botanik**
Bourrache = Hodan = **Hodan**
Bourse pasteur = Çoban çantası = **Çoban çantası**
Bractée = Varakı zehre = **Çiçek yaprağı**
Brize moyenne = Zenbil otu = **Zenbil otu**
Brome = Brom = **Brom**
Broméliacées = Ahnasiye = **Ananaslar**
Bruyère = Funda = **Süpürge otu**
Bryophytes = Tekyosunlar = **Yosunbitikler**
Buis = Şimşir = **Şimşir**
Burseracées = Gomâriye = **Sarıknaçiçekleri**
Butomacées = Sığır sazları = **Sığırsazları**
Buxacées = Şimşirler = **Şimşirler**

C

Cacaoyer = Kakao = **Kakao**
Cactés = Sıbraniye (kaktüsler) = **Atlas çiçekleri**
Caféier = Kahve ağacı = **Kahve ağacı**
Calcification = Tekellüs = **Kireçleşme**
Calice = Keis = **Yapırgan**
Callitrichacées = Su yıldızları = **Suyıldızları**
Cambium = Tabakai müvellide = **Üretken tabaka (kambiyom)**
Camomille = Papatya = **Papatya**
Campanulacées = Fasilei cersiyeye = **Çançiçekleri**
Campanule = Zührei cersiyeye = **Çançiçeği**
Canche = Kaş = **Kaş**
Cannabinacées = Kendiriye (kenevirler) = **Kendirler**

Cannacées = Boruçiçekleri = **Boruçiçekleri**
Canne à sucre = Kasabisükkere = **Şeker kamışı**
Cannellier = Darçın = **Darçın**
Cannellacées = Darçiniye = **Akdarçın ağaçları**
Campanales = Cersiyeler = **Çançiçeksilcer**
Capillaire de Montpellier = Baldırı kara = **Baldırı kara**
Capparidées = Kibariye = **Gebre otları**
Caprifoliacées = Bilsaniye = **Hanımmelleri**
Cardamine = Yaban teresi = **Yabanteresi**
Caricacées = Hazaraniye = **Fırıldak çiçekleri**
Carotte = Havuç = **Havuç**
Caroubier = Keçiboynuzu = **Keçi boynuzu**

Carpelle = Varakı sümeyri = **Yemişyaprak**
Caryophyllacées = Karanfiliye = **Karanfiller**
Casuarinacées = Kazuarine, kazuarinalar =
Yalancı çamlar
Cédraier = Ağaç kavunu = **Ağaç kavunu**
Cèdre de Liban = Şecerei Süleyman = **Sedir**
(katran) ağacı
Céleri = Kereviz = **Kereviz**
Cellule = Hücre = **Hücre**
Centauree (Bluet) Peygamber çiçeği
Peygamber çiçeği
Cèpe = Taş mantarı = **Taş göbeği**
Cératophyllées = Karniyei varakiye = **Boynuzyapraklılar**
Cerfeuil Firenk maydanozu = **Firenk maydanozu**
Cerisier = Kiraz ağacı = **Kiraz ağacı**
Chalaz = Sürrei batına = **İç göbek**
Champignons = Futur, mantarlar = **Göbelekler**
Chanvre = Kenevir = **Kenevir (kendir)**
Chanvre indien = Hint keneviri = **Hint keneviri**
Characées = Su avizeleri = **Suaskıları**
Chardons des champs = Devedikeni = **Devedikeni**
Charme = Gürgen ağacı = **Gürgen ağacı**
Chataignier = Kestane ağacı = **Kestane ağacı**
Chémotropisme = Şemotropizm = **Kimyöney**
Chêne = Meşe ağacı = **Meşe ağacı**
Chêne à glande sessile = Sapsız meşe ağacı
Sapsız meşe ağacı
Chêne des teinturiers = Mazı meşesi = **Mazı meşesi**
Chêne liège = Mantar meşesi = **Mantar meşesi**
Chêne pédonculé = Saplı meşe ağacı = **Saplı meşe ağacı**
Chêne (pubescent) chevelu Tüylü meşe ağacı = **Tüylü meşe ağacı**
Chêne vélani = Palamut meşe ağacı = **Palamut meşe ağacı**
Chénopodiacées = Ispanahiye = **Ispanaklar**
Chicorée = Asıl hidiba = **Asıl hidiba**
Chiendent = Ayrık otu = **Ayrık otu**
Chimiotaxie = Şimiyotaksi = **Kimogöçey**

Chladophoracées = Kıvrırcık alklar = **Kıvrırcık su yosunları**
Chlamydoctéries, phycobactériacées Alkimsı bakteriler = **Suyosunsu bakteriler**
Chlorophycées = Yeşil alklar = **Yeşil su yosunları**
Chlorophylle Maddei hadra, klorofil = **Klorofil**
Chou = Lâhana = **Lâhana**
Chou de Bruxelles Brüksel lahanası
Brüksel lahanası
Chou-fleur = Karnibahar = **Karnibahar**
Chou pommé = Baş lâhana = **Başlâhana**
Chou pommé frisé = Kıvrırcık baş lâhana
Kıvrırcık başlâhana
Chou-vert = Yeşil lâhana = **Yeşil lâhana**
Chromoplaste = Hubeybatı mülevvene
Kromoplast
Chromatine = Haytır mülevven = **Kromatin**
Chromosome = Kromosom = **Kromozom**
Chrysanthème = Krizantem = **Kasımpati (krizantem)**
Ciguë de Socrate = Zehirli baldıran = **Ağulu baldıran**
Cils = Ehdab = **Kirpikler**
Circulation de protoplasme = Seyyalei protoplazmaie = **Protoplazme dolaşısı**
Citronier à trois feuilles = Üçyapraklı limon ağacı = **Üçyapraklı limon ağacı**
Citronier doux = Tatlı limon ağacı = **Tatlı limon ağacı**
Classe = Sınıf = **Sınıf**
Claviceps = Çavdar mahmuzu = **Çavdar mahmuzu göbeği**
Clématite = Filbahar çiçeği = **Filbahar (Yaban asması)**
Cloisoe = Haciz, cidar = **Çeper**
Coccacées = Toparlık bakteriler = **Toparlık bakteriler**
Cochène (Sorbier commun) = Üvez ağacı = **Üvez ağacı**
Cocotier = Cevzül Hint = **Hindistan cevizi ağacı**
Cognassier = Ayva ağacı = **Ayva ağacı**
Coiffe-calyptre = Kalensöve = **Börk**
Colchicacées — Lahlaiye, zehirli zambaklar (acı çiğdemler) = **Ağulu zambaklar**

Colchique d'automne = Güz çiğdemi = **Güz çiğdemi**
Collenchyme = Nesci kavi = **Pekdoku**
Colonie = Koloni = **Yığmak**
Conceptacle = Muhafazai büzur = **Türeme dağarcığı**
Concombre = Hıyar = **Hıyar**
Cône de végétation = Hayatnebatıye mahur-tu = **Bitkiseldirim konisi**
Conifères = Sanavberıye = **İğne yapraklılar**
Conjuguées = Müzdeviç alklar = **Kavuşur su yosunları**
Consoude = Karakafes otu = **Karakafes otu**
Copulation = Cima = **Çiftleşme**
Coquelicot = Gelincik = **Gelincik**
Coriandre = Kişniş = **Kişniş**
Coriariées = Somukiye = **Sumaklar**
Cornacées = Koranyaniye = **Kızılçıklar**
Cornouiller = Kızılçık ağacı = **Kızılçık ağacı**
Corymbe = Huzme = **Huzma**
Coton = Pamuk = **Pamuk**

Couche de palissade = Tabakai palisadiye = **Palisat tabakası**
Courge = Kabak = **Kabak**
Cresson alénois = Bahçe teresi = **Bahçe teresi**
Crucifères = Salibiye = **Hardallar**
Cryptogames = Zatülilkahi hafiye = **Çiçeksiz bitkiler**
Cucurbitales = Kısaiye fasilesi = **Kabaksı-lar**
Cumin = Kimyon = **Kimyon**
Cupulifères = Bütüliye = **Palamutlar**
Curpressinées = Serviye = **Serviler**
Cuscute = Küsküt = **Küsküt**
Cyclamen = Buhuru Meryem = **Tavşanku-lağı**
Cyme = Mucibeı unkudiye = **Kömey**
Cyme hélicoïde — Mucibeı helezoniye = **Burma kömey**
Cynosure = Zenebi kelb = **Köpek kuyruğu**
Cypéracées = Sadiye = **Kögelisaplılar**
Cyprès = Servi ağacı = **Servi ağacı**
Cypripède = Venüs çarığı = **Venüsçarığı**

D

Dactyle = Domuz ayrığı = **Domuz ayrığı**
Dahlia des jardins = Dalya = **Yıdız çiçeği, dalya**
Dame de onze heures = Tükrük otu = **Tükrük otu**
Datisacées = Kinnabiye fasilesi = **Sarıken-dirler**
Dattier = Şecerei temir = **Hurma ağacı**
Datura = Cevzi mâsil = **Tatula**
Dent de lion (Pissenlit) = Karahindüba = **Karahindiba**
Dialypétales = Müteferrikul vüreykatı tüvey-ciye = **Ayrıyapraklı tümeçliler**
Diatomées = Üşniyeı hadra = **Silisli su yosunları**

Dichapétalacées = Kesirüttüveycat = **Çoktü-meçliler**
Dicoıtylédonés = Zatülfrıkateyn = **İki çe-nekliler**
Dicotylées = Ağılı esmer alklar = **Ağılı ka-raşın su yosunları**
Digitale pourpre = Kırmızı yüksük otu = **Kırmızı yüksük otu**
Dinoşlagées — Üşniyeı şıbi huveyniye = **Kamçılı su yosunları**
Dipsacées = Muştıye = **Tarakotları**
Diptérocarpées — Zatülesmarı cenahiye = **Kanatlı çifttohumlular**
Douce-amère = İnebi kelb = **Köpek üzümü**
Droséracées = Drozeraiye = **Böcekkapanlar**

E

Ebénacées = Abanosıye (Trabzon hurması) = **Abanozlar**

Ebénales = Abanosıye = **Abanozumsular**
Echantillon = Nümune = **Örneklilik**

Echinocactés = Kaynana başı **Kaynanaba-**
şı
Ecorce = Kışır = **Kabuk**
Eglantier commun = Kuş burnu = **Yabani**
gül, kuşburnu
Elater = Kısatülhımar = **Eşek hıyarı**
Elatinées = Köknariye = **Subiberleri**
Eléagnées = El'anyasiye = **İğdeler**
Elyme = Elim = **Kumçalısı**
Embranchement = Şube = **Şube**
Embryon = Rüşeym = **Cüçük**
Empetrées = Meptunetülkavaim **Kargaü-**
zümleri
Endoderme = Edimmei dahiliye = **İçderi**
Endosperme = Süveyda = **Besiörü**
Entomophthoracées = Böcekkıranlar = **Böcek-**
kıranlar
Epicea élevé = Şecerei Lâden = **Lâden ağa-**
cı
Epiderme = Beşere = **Üstderi**

Epinarđ İspanakiye = **İspanak**
Epine-vinette = Ambebaris = **Kadın toz-**
luğu
Equisetinées = Zenebülhayliye — **Atkuy-**
rukları
Erable platanoïde İsfendan çınarı **İs-**
fendan çımarı
Ericacées = Halenciye = **Fundalar**
Ericales = Halenciye — **Fundamsılar**
Erythroxyllées = Hamraiye = **Koka ağaçları**
Espèce = Nevi — **Tür**
Espèce renoncule = Rebiye = **Düğünçiçeği**
türleri
Etre vivant = Zevil hayat = **Canlı**
Eumycètes = Ömiset = **İplik göbelekler**
Euphorbe = Sütleşen nebatı = **Sütleşen**
Euphorbiacées = Ferbiyoniyiye = **Sütleşenler**
Exine = Gışai haricî gubarı tali = **Eksin**
Exoderme = Gışayı haricî = **Dışderi**

F

Fagacées = Betuliye = **Kayınlar**
Faisceaux libéroligneux = Huzematı kitabiyei
 haşebiye = **Soymuklu odun demetçik-**
leri
Famille = Fasile = **Familya**
Fécondation = İlkah = **Dölet**
Fenouil = Raziyan = **Rezane**
Fétuque = Bataksazı = **Bataksazı**
Fétuque élevé = Çayır otu = **Çayır otu**
Feuille composée = Varakı mürekkep = **Bi-**
leşik yaprak
Feuille lobée = Varakı mefsus = **Oymalı**
yaprak
Feuille palmée = Varakı keffi usbuî = **El-**
damarlı yaprak
Feuille pennée = Varakı rişî **Tarakda-**
marlı yaprak
Fève = Ful = **Bakla**
Ficaire = Basur otu = **Basurotu (küçük**
kırlangıç otu)
Figier = Şecerei tin = **İncir ağacı**
Figier de Barbarie = Firenk inciri = **Fi-**
renk inciri

Filament chromatique = Haytı mülevven
Kromatik iplik
Filet = Hayt = **Ercik teli**
Filicinées = Eğreltiotları = **Eğreltiotları**
Fléole des prés = Fleol = **Fleol**
Flouve odorante = Kokiulu çayır otu = **Ko-**
kulu çayır otu
Floridées = Kırmızı oyalı alkler = **Kızılo-**
yalı su yosunları
Fougère aigle = Kartallı eğrelti = **Kartallı**
eğrelti
Fougère-mâle = Serhası müzekker = **Eğrelti-**
otu
Fraisier = Çilek = **Çilek**
Framboisier = Ahududu = **Ahu dudu**
Frêne = Dışbudak ağacı = **Dışbudak ağacı**
Fritillaire = Tuğu şahî = **Tuğ lâlesi**
Fromentale = Çayır hintası = **Çayır yulafrı**
Fuccacées = Tulumlu alkler = **Tulumsu yo-**
sunları
Fungi imperfecti = Natamam futur = **Geliş-**
memiş göbelekler
Funicule = Habli sürrevi = **Göbek bağı**

G

Gaine = Kın = **Kın**
Gainier = Erguvan = **Erguvan**
Gamet = Gamet = **Gamet**
Gamoşetal — Mültesikülvüreykatı tüveyciye
 = **Bitişikyapraklı tümeçler**
Génération = Nesil = **Döl**
Genre = Cins = **Cins**
Gentianées = Çentiyaniye = **Kızıl kantaron-
 lar**
Géotropisme = Tekarrüb ilel'arz = **Yereyö-
 ney**
Géraniacées = İbreviye sardonyalar = **Tur-
 nagagalılar**
Géranium = Sardunya = **Jeraniyum, sar-
 dunya**
Germination = İntaş = **Çimlenme**
Gesse = Fik = **Fik**
Girofler = Karanfil = **Karanfil**
Glande = Gudde = **Bez**
Globulariées = Küreviye = **Topaç çiçekleri**

Glumiflores = Zülhasale = **Kavuzluçiçek-
 liler**
Gombo = Bamya = **Bamya**
Graminées = Necliye = **Özekinler**
Grande cigüe = Büyük baldıran = **Büyük
 baldıran**
Grande ortie = Büyük ısırğan = **Büyük ısır-
 gan**
Grappe = Unkud = **Salkım**
Grenadier = Şecerei rumman = **Nar ağacı**
Griottier = Vişne ağacı = **Vişne ağacı**
Groseillier épineux = Bektaşî üzümü = **Bek-
 taşî üzümü**
Groseillier rouge = Firenk üzümü = **Firenk
 üzümü**
Guimauve = Hatmi = **Hatmi**
Guttifères = Ratenciyei naktiye **Reçine
 damlalılar**
Gymnospermes = Uryaniülbüzur = **Çıplak-
 tohumlular**
Gynécée = Mecmuai nisaiyet = **Dişi organ**

H

Haplobactéries = İlkın bakteriler **Yalın
 bakteriler**
Haricot = Fasulya = **Fasulya**
Héliotropisme — Teveccühü ilezziyaişşems
 = **Güneyönelme**
Hépatique = Kebediyeler **Karaciğer yo-
 sunları**
Herbacé = Haşîşî **Otsu**
Herbe du vent = Kırılalesi = **Kır lâlesi**
Hêtre = Kayın ağacı = **Kayın ağacı**
Hippocastanacées = At kestaneleri = **At kes-
 taneleri**

Hippuridacées = Su yelpazeleri = **Suyelpa-
 zeleri**
Histologie = İlmi ensaç = **Histoloji, doku-
 bilik**
Houblon = Şerbetçi otu = **Şerbetçi (Ömer)
 otu**
Houque = Bal çimi = **Bal çimi**
Hydrocharidées = Mücehhezei maiye = **Kur-
 bağalokmaları**
Hydroptéridées = Su eğreltileri = **Sueğrel-
 tileri**

Iş = Porsuk ağacı = **Porsuk ağacı**
Individu = Fert = **Fert**

Inflorescence = Vaziyeti ezhar **Çiçekdü-
 rumu**

<i>Intercellulaire</i> = Beynel hücrevi = Hücre arası	<i>Iris des marais</i> = Bataklık sevensi	Batak-
<i>Intine</i> = Gışai dahilîi gubarı tali = İntin	İrk süseni	
<i>tridacées</i> = Sevseniye = Süsenler	<i>Ivraie</i> = Delice	Delice

J

<i>Jacintbe</i> = Sünbül = Sümbül	<i>Juglandacées</i> = Ceviziye = Kozlar
<i>Jasmin commun</i> = Yasemin Yasemin	<i>Joncacées</i> = Saziyye = Hasırsazları
<i>Jonc</i> = Hasır otu = Hasır otu	<i>Jusquame</i> = Ban otu = Banotu

<i>Labiées</i> = Şefviye = Dudak çiçekleri	<i>Lichen d'Islande</i> = İslanda likeni = İslan-
<i>Lactaire</i> = Sütü mantar = Sütü mantar	da likeni
<i>Laiche</i> = Saparna = Saparna	<i>Lichens</i> = Şeybiyeler = Likenler (ortakbi-
<i>Lamier blanc</i> = Beyaz ballıbaba = Ak ballı-	tikler)
baba	<i>Liège</i> = Tabakai mantariye = Mantar taba-
<i>Lamier tâcheté</i> = Benekli ballıbaba = Be-	kası
nekli ballıbaba	<i>Lierre</i> = Leblabülarz = Sarmaşık
<i>Lauracées</i> = Gariye, tefneler = Tefneler	<i>Ligne pure</i> = Saf hat = Arıdöl
<i>Laurier</i> = Tefne ağacı = Tefne ağacı	<i>Lignification</i> = Tahaşşüp = Odunlaşma
<i>Laurier rose</i> = Zakkum ağacı = Zakkum	<i>Lilas</i> = Leylakağacı = Leylak ağacı
ağacı	<i>Liliacées</i> = Zambakiye = Zambaklar
<i>Lavande</i> = Lavanta = Lavanta	<i>Liliflores</i> = Zambakiyeler = Zambakçiçek-
<i>Lecanore</i> = Liken = Duvar yosunu	leri
<i>Légumineuses</i> = Bakliye fasilesi = Bakla-	<i>Limonier (citronier)</i> = Limon ağacı Li-
lar	mon ağacı
<i>Lemnacées</i> = Gadiriye = Sumercimekleri	<i>Lin</i> = Keten = Keten
<i>Lenticelle</i> = Adese = Yasmıcık	<i>Linacées</i> = Ketaniye Ketenler
<i>Lentille</i> = Ades = Mercimek	<i>Linaire</i> = Nevruzotu = Nevruz otu
<i>Lentille d'eau</i> = Su mercimeği = Sumerci-	<i>Liseron</i> = Uleyk = Çit kakhahası
meği	<i>Lichen de renne</i> = Ren likeni = Ren likeni
<i>Leucoplastes</i> = Lökoplast = Lökoplast	<i>Loranthacées</i> = Dıpkıye = Ökseotları
<i>Levure de bière</i> = Bira mayası = Bira ma-	<i>Luzerne cultivée</i> = Yonca = Yonca
yası	<i>Lythracées</i> = Litrasıye = Kımağacıkları

M

<i>Magnoliacées</i> = Manolyasiye = Manolyalar	<i>Manioc</i> = Manyok = Manyok
<i>Maïs</i> = Mısır = Mısır buğdayı	<i>Marantacées</i> = Havlicaniye = Kulunçotla-
<i>Malvacées</i> = Hubbaziye = Ebegimeçleri	rı
takımı	<i>Marguerite des prés</i> = Büyük papatya = İri
<i>Mandariner</i> = Mandarina ağacı = Manda-	papatya
rina ağacı	

Marronnier d'Inde = At kestanesi ağacı = **At kestanesi ağacı**
Massette = Su kamışı — **Sukamışı**
Mauve = Ebegümeçi = **Ebegümeçi**
Médiane = Asabı vusta = **Ortadamar**
Mélastomacées = Esvedülfemiye = **Ağzıkara-
ralar**
Mélèze = Melez çamı = **Melez çamı**
Méliacées = Tesbihiye = **Boncuklular**
Méliantacées = Balçiçekleri = **Balçiçekleri**
Melon = Kavun = **Kavun**
Membrane nucléaire = Gışai nevati = **Evin
zarı**
Menthe = Nane = **Nane**
Meristème = Ensiceî müşekkile = **Büyüt-
ken doku**
Mérule pleureur = Kavmantarı = **Kav gö-
beleği**
Métaphytes = Kesirülhücre nebatlar **Çok-
hücreli bitkiler**
Métazoaire = Kesirülhücre hayvanat = **Çok-
hücreli hayvanlar**
Micropyle = Sukaybei külliye = **Yumurta-
cık deliği**
Mildiou = Mildio hastalığı = **Mildiyu has-
talığı veya bağ pronosporası**
Millet = Darı = **Darı**
Moelle = Muḥ, lüb = **Öz, ilik**

Monocotylédones = Vahidülfilka nebatat =
Tek çenekliler
Moracées = Tutiye = **Dutlar**
Morelle noire = Yabani yasemin = **Yabani
yasemin**
Morille = Kuzu mantarı = **Kuzu göbeleği**
Morphologie = Mebhaşüleşkâl = **Morfoloji**
Moutarde = Hardal = **Hardal**
Moutarde sauvage = Yabani hardal = **Ya-
bani hardal**
Muñier = Arslan ağzı = **Aslan ağzı**
Muguet = İnci çiçeği = **İnci çiçeği**
Mûrier = Dut ağacı = **Dut ağacı**
Muscacées = Muziye fasilesi = **Muzlar**
Muscadier = Küçük hindistan cevizi = **Kü-
çük hindistan cevizi**
Muscari = Kandilli sümbül = **Kandilli süm-
bül**
Muscinées = Üşniyeî berriye = **Yapracıklı
yosunlar**
Mycélium = Miselium = **Göbelek ipliciği**
Mycorbizes = Ankud = **Gökgöbelek**
Myricacées = Miryasiye = **Mumagaçları**
Myrtacées = Asiye fasilesi = **Mersinler**
Myrte = Mersin = **Mersin**
Myrtiflores = Asiye = **Mersinsiler**
Myxobactériacées = Sümüklü bakteriler = **Sü-
müklü bakteriler**
Myxomycètes = Futuru muhatiye = **Sümü-
klü göbelekler**

N

Naiadacées = Naidiye = **Superileri**
Narcisse = Zerrin = **Nergis**
Narcisse- jonquille = Fulya = **Fulya**
Navette = Küçük şalgam = **Küçük şalgam,
şalgamcık**
Nectar = Rahik = **Balözü**
Néñier Muşmula ağacı = **Muşmula ağa-
cı**
Ne m'oubliez pas (myosotis) Unutmabeni
= **Unutma beni**

Nénuphar blanc = Nilüfer = **Nilüfer**
Népentbées = Benkiye, ibrikotları = **İbrik
otları**
Nerf = Âsap = **Sinir**
Noisetier = Fındık ağacı = **Fındık ağacı**
Noyau reproducteur = Nüvei müvellide —
Üretken evin
Noyer = Ceviz ağacı = **Ceviz ağacı**
Nucléole = Nüveyt = **Evincik**
Nymphéacées = Nilüferler = **Nilüferler**

O

Oenothéracées = Halkaviye = **Küpeçiçekleri**
Oignon = Basaliye = **Soğan nebatı**
Oléacées = Zeytuniye = **Zeytinler**
Olivier = Zeytin ağacı = **Zeytin ağacı**
Ombelle = Sayvan = **Şemsiye**
Ombellifère = Sayvaniye = **Şemsiye çiçekleri**
Oogone = Yumurtalık = **Yumurtalık**
Oomycètes = Oomisetler (futura beyziye)
Yumurtacıklı göbelekler
Oosphère = Hamiletülbeyza = **Yumurtacıklı**
Opbioglossées = Lisanülhayye = **Yılandilleri**
Opuntiales = Sabbariye, Hint incirleri = **Firenk incirleri**
Oranger = Portakal ağacı = **Portakal ağacı**
Orchidacées = Sahlebiye (orchideler) = **Salepler**
Orchis à large feuille = Geniş yapraklı sahlelep = **Genişyapraklı salep**
Ordre Takım = **Takım**

Organisme = Uzviyetler = **Organizma**
Orge = Arpa = **Arpa**
Orge des rats = Duvar arpası = **Duvar arpası (Pisi pisi otu)**
Orme = Karaağaç = **Kara ağaç**
Orobanchacées Orobanihiye = **Canavarotları**
Orange ciguë Yumur mantar = **Yumur göbelek**
Orpin brûlant = Dam kuruğu = **Dam kuruğu**
Ortie brûlante = Küçük ısırgan = **Küçük ısırgan**
Oseille = Kuzu kulağı = **Kuzu kulağı**
Osmos = Hulûl = **Geçişey**
Ovaire inférieur = Mebizi esfel **Yumurtalığı altta**
Ovaire supérieur = Mebizi âla = **Yumurtalığı üst e**
Oxalidées = Hummaziye = **Ekşiyoncalar**

P

Palmiers = Nahliye = **Hurmalar**
Pandanacées = Pandaniye = **Burma gövdeler**
Papavéracées = Haşhaşiye = **Gelincikler**
Paquerette = İlkbahar çiçeği = **Küçük margerit (İlkbahar güzeli)**
Paranchyme = Parankima = **Dolardoku**
Parasite = Tufeyli, tufeyl = **Asalak, parazit**
Pariétales = Çevretohumlu = **Çevretohumlular**
Passifloracées = Kavunağaçları = **Kavunağaçları**
Pastèque = Karpuz = **Karpuz**
Patience = Lâbada = **Lâbada**
Paturin des prés = Çayır patüreni **Çayır sarıyoncası**
Pavot = Haşhaş = **Maşhaş**
Pêchier = Şeftali ağacı = **Şeftali ağacı**
Pédaliacées = Sisamlar = **Susamlar**

Pélarгонium rosat = İtır çiçeği = **İtır çiçeği**
Pélémoliacées = Delbusiye = **Kargiotları**
Pénicillium = Ekmek küfü = **Ekmek küfü**
Pensée sauvage = Hercai menekşe = **Hercai menekşe**
Perce-neige = Kardelen = **Kardelen**
Péricycle = Dairei muhitiye = **Çevreteker**
Péronospora infeste = Patates peronosporası = **Patates peronosporası**
Persil = Maydanoz = **Maydanoz**
Pervenche = Cezayir menekşesi **Cezayir menekşesi**
Petite ciguë = Küçük baldıran = **Küçük baldıran**
Peuplier = Şecerülhur = **Kavak ağacı**
Peuplier blanc = Şecerulhuribeza = **Akkavak ağacı**
Peuplier d'Italie = Ehamî kavak **Piramit kavak**

Peuplier noir = Kara kavak ağacı — **Kara-kavak ağacı**
Phanérogames = Zatüilkahizzahire = **Çiçekli bitkiler**
Phellogène = Tabakai müvellidei feleniye
Mantar doğuran
Phéophycées = Esmer alkılar = **Karaşın su yosunları**
Phototaxie = Fototaksi = **Işık göçey**
Phototropisme = Teveccühü ilezziya = **Işığa-yönelme**
Phycomitacées = Fikomisetler = **Suyosunsu göbelekler**
Phytolaccacées = Fitolakasiye = **Şekerçi boyaları**
Piment d'Espagne = Filfil = **Biber**
Pin d'Alep = Halep çamı = **Halep çamı**
Pin laricio = Lariçu çamı = **Lariçu çamı**
Pin maritime = Sahil çamı = **Yalı çamı**
Pin parasol = Fıstık çamı = **Fıstık çamı**
Pin sylvestre = Sarı çam = **Sarı çam**
Pipéracées = Biberiye = **Karabiberler**
Pipérates = Filfiliye = **Karabibersiler**
Pittosporées = Alkiye = **Yapışkantom-lular**
Placenta = Meşime = **Etene**
Plancton = Plankton = **Sürükley**
Plante = Nebat = **Bitki**
Plantes inférieures = Nebatı süfliye = **Aşa-ğı bitkiler**
Plasmolisation = İnhilâli plazmaî = **Plas-mabozumu**
Platanacées = Delbiye = **Çınarlar**
Platane d'Orient = Çınar ağacı = **Çınar ağacı**
Plumbaginées = Şıtrciye **Dişotsular**

Poils absorbants = Eş'arı mümissa = **Einen-kıllar**
Poireau = Pırasa = **Pırasa**
Poirier = Armut ağacı = **Armut ağacı**
Pois cultivé = Bezelye = **Bezelye**
Pollen = Gubarı tali = **Kalaktozu**
Pollinisation = İstibar = **Tozlaşma**
Polycarpes = Kesirülesmar = **Çok yemişli-ler**
Polygalées = Poligaliye = **Sütlüler**
Polygonacées = Ravendiye = **Karabuğday-lar**
Pomme de terre = Patates = **Patates**
Pommier = Şecerei Tufah = **Elma ağacı**
Populage du vent = Su nergisi = **Suner-gisi**
Portulacacées = Ferkahiye = **Semizotları**
Potamogétacées = Yumurta konakları = **Yu-murta yuvaları**
Prêle = Zenebülhayl = **Atkuyruğu**
Primevère = Çuha çiçeği = **Çuhaçiçeği**
Primevère de Chine = Bahçe çuha çiçeği
Bahçe çuhaçiçeği
Primulacées = Rebiye **Çuhaçiçekleri**
Primulales = Rebiye = **Çuhaçiçeksiler**
Prosenchyme = Nesci lifi = **Telsidoku**
Protonéma = Protonema = **İlkiplilik**
Protophytes = Nebatı iptidaiye = **İlksel-bitkiler**
Protozoaires = Hayvanı iptidaiye = **İlksel hayvanlar**
Prunellier = Yaban eriği = **Çakal eriği (ya-bani erik)**
Prunier = Erik ağacı = **Erik ağacı**
Ptéridophytes = Serhasiyeler = **Eğreltiler**
Punicacées = Remmaniye = **Narlar**

R

Race = Irk = **Irk**
Racine = Cezir = **Kök**
Racine à tubercule = Cezrî dorni = **Yumru-)kök**
Racine fasciculées — Cezri rişi = **Saçak kök**
Racine pivotante — Cezri vetedi **Kazık kök**

Radis = Bayır turbu = **Bayır turbu**
Radis sauvage = Yabani turp = **Yabani turp**
Raifort = Kara turp = **Kara turp**
Raisin d'ours = Ayı üzümü = **Ayı üzümü**
Ramie = Halfa = **Rami**
Ray-grasse = Kara çayır = **Kara çayır**

Rayons médullaires = Eşiai muhhiye = **Öz**
yaruyları
Régisse glabre = Meyan kökü **Meyan**
kökü
Règne = Âlem = **Âlem**
Renonculacées = Şakikiye = **Düğünçiçek-**
leri
Renoncule des jardins = Bahçe şakayiki =
Bahçe şakayiki
Résédacées = Ruzamiye = **Sevgi çiçekleri**
Rhamnacées = Ünnabiye = **Hünnaplar**
Rhizoïde = Şibhi cezri = **Köksü**
Rhodales = Haşhaşiye = **Gelinciksiler**
Rhodophycées = Kırmızı alklat = **Kızıl su**
yosunları

Rhubarbe = Ravendiye = **Ravend**
Riz = Piriç = **Piriç**
Robinier = Yalancı akasya = **Yalancı akas-**
ya
Ronce commune = Bögürtlen = **Bögürtlen**
Rosacées = Verdiye fasilesi = **Güller**
Rosales = Verdiye = **Gülsüler**
Roseau = Kamış = **Kamış**
Rose trémière = Gül hatmi = **Gülhatmi**
Rouille de blé = Sehk = **Buğday pası, kır-**
nacık
Rubiacées = Feviyeler = **Kökboyalar**
Rubiales = Fasilei feviye = **Kökboyasılar**
Rutabaga = Tarla şalgamı = **Tarla şalgamı**
Rutacées = Sezabiye = **Sedef otları**

S

Safran = Zafran = **Safran**
Sagittaire = Su oku = **Suoku**
Sagoutier = Saguacağı = **Sago ağacı**
Sainfoin (Espacelette) = Eşekotu = **Eşek**
otlu
Salicales = Safsafiye = **Söğütsüler**
Salicinees = Safsafiye = **Söğütler**
Santalacées = Santaliye = **Sandal ağaçları**
Santalales = Santaliye = **Sandal ağaçsılar**
Sapin = Köknar = **Köknar**
Sapindales = Sabuniye fasilesi = **Sabuna-**
ğaçsılar
Sargossa = Deniz kadayıfı = **Deniz kada-**
yıfı
Sauge des prés = Yabani adaçayı **Yaba-**
ni adaçayı
Sauge officinale = Bahçe adaçayı = **Bahçe**
adaçayı
Saule des vanniers = Sepetçi söğüdü = **Se-**
petçi söğüdü
Saule marsaux = Söğüt ağacı **Söğüt ağa-**
cı
Saule pleureur = Salkım söğüt **Salkım**
söğüt
Scammonée = Mahmude = **Mahmude**
Schizomycètes = Bölünen mantarlar = **Bö-**
lüngele göbelekler
Schizophycées = Bölünen alklat = **Bölün-**
gen su yosunları

Schizophytes = Bölünenler = **Bölüngele**
Scille = Ada soğanı = **Ada soğanı**
Scirpe = Sandalya sazı = **Sandalya sazı**
Scorsonère = İskorçına = **İskorçına**
Scitaminees = Baharımsılar = **Baharımsılar**
Scolopendre vulgaire = Geyik dili = **Geyik**
dili
Seigle = Çavdar = **Çavdar**
Sequoia = Sekoya = **Sekoya**
Serpolet = Yabani kekik = **Yabani kekik**
Sigillariacées = Damgalı kabuklular = **Dam-**
galı kabuklular
Simarubacées = Simarobiye = **Acıyoncalar**
Siphonales = Sifonlu alklat = **Sifonlu su**
yosunları
Siphonocladées = Çatalsifonlu alklat = **Ça-**
talsifon su yosunları
Solanacées = Badincaniye = **Patlıcanlar**
Sorgho à balais = Süpürge darısı = **Süpür-**
ge darısı
Sous-classe = Tahtı sınıf = **Altsınıf**
Sous-embanchement = Tahtı şube = **Altşu-**
be
Sous-épiderme = Tahtı edimmei dahiliye =
Altderi
Sous-famille = Tahtı fasile = **Altfamilya**
Sous-genre = Cinsaltı = **Altçins**
Sous-ordre = Alttakım = **Alttakım**
Spadiciflores = Koçarımsılar = **Koçarımsılar**

Sparganiacées = Kırpık koçanlılar = **Kırpık-koçanlılar**
Spermatophytes = Nebatâtı zatülbüzür = **Tohumlu bitkiler**
Sphaigne = Bataklık yosunu = **Bataklık yosunu**
Sphénophycées = Kamayapraklılar = **Kamayapraklılar**
Spor = İspor = **Ispor**
Sporophylle = Hamiletüsspor = **İsportaşıyan**
Stigmate İstiğmat = **Dişicik başı**
Structure = Bünye = **Yapılış**

Structure interne = Büneyi dahiliye = **İçyapı**
Subérification = Tefellüm = **Mantarlaşma**
Subérine = Filinin = **Mantar özü**
Suc = Nüsğ = **Özsu**
Suc cellulaire = Usarei hücreviye = **Hücre suyu**
Suc nucléaire = Usarei navetiye = **Evin suyu**
Symbiose = Hayatımüştereke = **Ortakyaşay**
Synergides = Hüceyratı muavine = **Yardımcı hücreler**

T

Tabac = Duhan = **Tütün**
Tabouret = Civan perçemi = **Civan perçemi**
Tamaricacées = Tufta = **İlgımlar**
Taxées = Kadımiyye = **Porsuklar**
Taxie, tactisme = Taksi = **Göçey**
Ternstromiacées = Çaiye = **Çaylar**
Tthallophyte = Tallofit = **Talbitki**
Tbiobactéries = Kükürt bakterileri = **Kükürt bakteriler**
Thuya = Mazı = **Mazı**
Thym vulgaire = Bahçe kekiği = **Bahçe kekiği**
Tige = Sak = **Sap**
Tige adhérente = Sakı mültasık = **Yapışık sap**
Tigelle = Süveyk = **Sapçık**
Tige traçante = Sakı zahif = **Sürüngen sap**
Tige volubile = Sakı mütehafit = **Sarılgan sap**
Tiliacées = Zirikoniye (sâîfiye) = **İhlamurlar**
Tilleul = İhlamur ağacı = **İhlamur ağacı**
Tissu d'assimilation — Nesci temessülf
Özümsey dokusu

Tissu permanent = Nesci daimî = **Süreldoku**
Tissu spongieux = Süngerdoku = **Süngerdoku**
Tomate = Domatis = **Domates**
Topinambour = Yer elması = **Yer elması**
Tournesol = Ayçiçeği = **Ayçiçeği (Günekan)**
Trèfle des prés = Çayır tırfili = **Çayır tırfili**
Tribu = Kabile = **Oymak**
Trichobactéries = Şeritbakteriler = **Kılbakteriler**
Troène = Kurt bağı = **Kurt bağı**
Tropéolacées = Hançeriye = **Firenkteleleri**
Tropisme = Tropizm = **Yöney**
Truffe = Kem'e = **Domalan**
Tubes criblés = Enabibi gırbaliye = **Kalbur borular**
Tube pollénique = Enbubei tal'ie = **Kalaktozu borucuğu**
Tulipe = Lâle = **Lâle**
Turgescence = İntifah = **Sertleşme**
Typhacées = Esediye, tufalar = **Sukamırları**

U

Ulmacées = Dürdaniye = **Karaağaçlar**

Urélinées = Futuru harakiye (pas) = **Kmacık göbelekleri**

Urticacées = Encüriye = **Isırganlar**

Urticales = Encüriye = **Isırganlılar**

Ustilaginées = Futuru harkiyeye = **Sürmegöbelekleri**

V

Vacuole = Halâ = **Koful**

Vaisseau = Eviye = **Damar**

Vaisseau annelé = Halka damar = **Halkadamar**

Vaisseaux conducteurs = Eviyei nakile = **İletken damarlar**

Vaisseaux ligneux = Eviyei haşebiye = **Odun damarları**

Vaisseaux ponctués = Eviyei münakkata = **Noktadamarlar**

Vaisseau scalariforme = Eviyei süllekiye = **Basamaklı damar**

Vaisseaux spirales = Eviyei helezoniye = **Burma damarlar**

Vanillier = Vanilya = **Vanilya**

Variété = Çeşit = **Çeşit**

Verbénacées = Mineçiçekleri = **Mineçiçekleri**

Véronique = Yavşan otu = **Yavşan otu**

Vesce = Burçak = **Burçak**

Vigne = Üzüm asması = **Üzüm asması**

Violacées = Benefşeviye = **Menekşeler**

Violette des chiens = Yabani menekşe = **Yabani menekşe**

Violette odorante = Kokulu menekşe = **Kokulu menekşe**

Vipérine = Engerek otu = **Engerek otu**

Vulpin des prés = Çayır tilkikuyruğu = **Çayır tilkikuyruğu**

Y

Yucca = Avize ağacı = **Avize ağacı**

Z

Zoospor = Büzuratı müteharrike = **Zoospor**

Zingibéracées = Zencefiliye = **Zencefiller**

Zygophyllacées = Zigofiliye = **Yabani kimyonlar**

Zygote = Aşılı büzurat = **Zigot**